

Др Миливоје Дошеновић
НОВА ГАЈДОБРА
У РАВНИЦИ БАЧКЕ
(романсијерска монографија)
(петнаесто допуњено електронско издање
Е-book – 2021.

Др Миливоје Дошеновић

НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке (15. електронско издање)

drmilivojedosenovic@gmail.com

Издавач:

«Domla-Publishing», Нови Сад

Издавачко-књижевна агенција

Булевар краља Петра I 30

Телефони: 021/6334-957, 064/1289-745

www.domla-publishing.rs

За издавача:

Др Миливоје Дошеновић, књижевник

магистар наука из области менаџмента

дипломирани менаџер – продуцент за медије

Рецензент:

Проф. др Радован Чокорило, педагог и психолог

Универзитет у Новом Саду

Слог, унос текста, предом, скенирање:

Др Миливоје Дошеновић, књижевник

Лектор: Ана Канбан, професор књижевности, преводац за

енглески, немачки, мађарски, руски и француски језик

Дизајн: Др Миливоје Дошеновић

Штампа првог издања у офсету: „Руске слово“, Руски Крстур

Припрема свих издања: Domla-Publishing, Нови Сад

Нови Сад, петнаесто допуњено електронско издање, 2021.

© Без писменог одобрења аутора и издавача забрањено прештампавање, преснимавање (у циљу пиратерисања) делова или целине овог књижевног дела

© No part of this publication may be reproduced without permission in writing from the author and publisher Copyright © Dr sci. Milivoje Došenović, 2021.

CIP – Каталогизација у публикацији

Библиотека Матице српске, Нови Сад

908(497.113 Nova Gajdobra)

ДОШЕНОВИЋ, Миливоје

Нова Гајдобра - у равници Бачке / Миливоје Дошеновић. – 15. елек-

тронско доп. издање – Нови Сад : Domla-Publishing, 2021. (офсет штампа

Руски Крстур : Руске слово) . – 664 стр. : илустр.; 24 см. – (Прелео, обичаји,

људи). – Библиографија

ISBN 978-86-81951-30-0

а) Нова Гајдобра – Монографија

COBISS.SR-ID 217206791

Др Миливоје Дошенивић

**НОВА ГАЈДОБРА
У РАВНИЦИ БАЧКЕ**
романсијерска монографија
(предео, обичаји, људи)

петнаесто допуњено електронско издање

DOMLA-PUBLISHING
Нови Сад, 2021.

ЖЕНИДБЕ НАШИХ ПРЕДАКА (Нова Гајдобра, 1947)

Женидба Јова (Маркова) Иванковића, Нова Гајдобра, 1947.

На слици други ред, стоје с лева: Радован Стојановић, Јована Иванковић, Милица Бердовић, Обренија Чечур, Босиљка Комад, Сава Николлина Копривица, Мила Миљановић. Седе: Благоје Дамјанац, Марко Иванковић, Никола Копривица, Перо Зубац, Саво Бердовић, Милорад Миљановић. Чуче, слева: Обрад Дамјанац, Јовица Копривица, Мирко Иванковић, Гојко Миљановић и Чедо Бердовић. У последњем реду, слева: Новица Иванковић, Бранко Комад, Арсен Комад (снимак: Ј. Буцоњић, у Новој Гајдобри, за Михаљдан, 1947).

Центар Нове Гајдобре – парк са липама и Основна школа „Алекса Шантић“
(Снимак аутора ове књиге, 2012)

САДРЖАЈ

Реч аутора	7
Извод из рецензије.....	11
У бачкопаланачкој општини (глава прва).....	15
Село Нова Гајдобра (глава друга)	31
Откивачи коса (глава трећа).....	99
Није се вратио Динго (глава четврта).....	105
Културно-забавни живот села (глава пета).....	153
Развој школства и културни препород (глава шеста).....	237
Задругарство у Новој Гајдобри (глава седма)	291
Спорт у Новој Гајдобри (глава осма).....	387
Слике и слова зауставили време (генеаложка стабла)	487
Преглед породица колонизираних 1945. године.....	509
Из албума аутора књиге	575
Пут моје мајке – у нови завичај	593
Кад проговоре риме	601
Извод из биографије аутора књиге	621
Захвалница установама и појединцима	627
Библиографија.....	629
Извод из каталога аутора	631
Са промоције књиге у Новој Гајдобри (2006)	634
Нови Сад – Европска престоница културе.....	664

РЕЧ АУТОРА

Писати књиге у овим смутним временима, веома је незахвалан посао, а поготово рад на обимним романсијерско-монографским делима, уз бојазност сваког аутора, да ли се извршила у довољној мери темељна претрага изворног материјала, уз сву прецизну селекцију прикупљене грађе. Код мене, као књижевника и истраживача, јавило се и питање етичке конотације: Како је могуће, да се и поред архивских фондова и примарних извора, о селима Јужнобачког округа мало или готово нимало писало? Затим, када сам већ завршио ову књигу, сетих се речи најславнијег јапанског песника Мацуо Башоа: *„Лако је написати књигу која ће се допасти свима, тешко је написати књигу која ће се допасти неколицини“*...

Ово је мој поглед кроз прозор завичајног дома, поновни кораци кроз детињство и младост, пут кроз драге просторе отворене методолошким кључем, а највише душом.

Написавши досад двадесет две књиге, пре објављивања и овог најновијег издања, себи сам постављао питања, зашто баш ја опет, да пишем о мом завичају? Можда би то могли написати и неки други? Међутим, сувише времена је прошло, стари багремови су се осушили, иструлиле су и неке драге старе сеоске клупе, нема белих и црних дудова... Ако се буде још чекало, неће се моћи писати ни о данашњој структури села, јер све неумитно пролази, бледи, нестаје, вене...

Живот ипак иде даље, а ређају се контрасти. Док у мом драгом завичају сахрањују преосталог омиљеног старца – на грани једне старе липе, из љуске сићаног јајета пробија се рутаво младунче грлице. А већ даље, идући мојом улицом, на моје очи се сама од себе обрушава стара напуштена кућа, а

сећам се из моје младости, та кућа некад бејаше многољудна. Сад око њених развалина цвркућу птице и ниче дивља трава...

Такве ствари, и не само такве, дефинитивно су ме учврстиле у уверењу да приступим писању ове драгоцене књиге. Уз то, рођен сам у селу Нова Гајдобра и живео у њему до своје двадесете године. У том селу је започело моје прво ђачко доба, детињство и честита младост. У мом селу присно сам сарађивао са својим младим савременицима, јер сам био у Новој Гајдобри председник омладине и оснивач популарних омладинских вокално-инструменталних група под називом «Добосако» и «Камиказе», које су у лепше време, крајем шездесетих година, биле и главни културно-забавни стожери села, идеал младих, инспирација њихових дружења са најбољом музиком, забавом, песмом и игром, што се све уклапа у драж амбијента. У родном селу (и Новом Саду), био сам члан два ловачка друштва (и повукао се из тог нехуманог „спорта“, јер је животињско царство Божији дар, и не треба га угрожавати), а бављење раним новинарством и писањем, омогућило ми је да упознам природу и људе из посебног профила.

Прихватајући се књижевничког посла, који је моја животна вокација, писању ове свеобухватне књиге приступио сам са пуно воље да она угледа светлост дана, и да постане део библиотеке, како у мом завичају, тако и ван њега, јер је један део житеља мога родног села пустио своје корене и у расејању, што не значи да је престао одржавати комуникације са родном грудом.

Неретко, неки догађаји и људи и не заслужују да се о њима говори, још мање пише, ипак то треба ставити у књиге, с тим што се од сујете и зла појединих људи, треба одбрати песничким или књижевним изразом, својим делима и успешном биографијом. Такође, за површну интерпретацију

догађаја није ни потребан писац, то може да уради свако, као на пример писац-компилятор (или група заборављених и сујетних сеоских интелектуалаца), али то није оно право, јер онда је то све бескрајно досадно. Помрети, ућутати или не написати, једино тако се догађаји могу оставити на миру, али зашто би писац био индолентан према родном завичају?

Разговарајући са купцима првих издања моје књиге, као и са бројним читаоцима из мога завичаја, Војводине, Србије, па чак и из дијаспоре, задовољан сам чињеницом што је ова књига написана у специфичном духу «*Sine ira et studio*» (Без мржње и наклоности), дакле да сам описивању људи, догађаја и предела – прилазио објективно и непристрасно, и да сам своје слово супротставио непожељном заборава, мада заборава понекад може бити веома користан, па чак и лековит.

У оквиру овог предговора, аутор књиге се искрено захваљује свима који су подржали стварање овог драгоценог дела, такође се захваљује и онима који су несебично помогли да се прикупе драгоцени подаци о комплетном становништву села, да се обезбеде веома вредне и сачуване древне фотографије, документа, писма, као и друга архиварија.

Такође, аутор се захваљује и осталима, који су својим искреним нарацијама, приповедањима, информацијама, као и уступањем важног необјављеног материјала, допринели да ова књига буде још лепша. Посебну захвалност врским новинарима листа „Недељне новине“ из Бачке Паланке, који су интензивно писали о предстојећој промоцији књиге, а потом и о реакцији и амбијенту око успеле промоције, уз неколико објављених и ширих интервјуа и са аутором књиге.

На захтев многобројних потомака житеља Нове Гајдобре, чији корени потичу од горштакана, који су се доселили у ово бачко село, а који нису имали прилику да присуствују

промоцији првог издања ове књиге, одржаној 2006. године у препуној спортској хали Нове Гајдобре, и уз комплетну покривеност приређене свечаности камерама новосадске телевизије „Канал 9“, а нису имали могућност да погледају књигу и да је купе у штампаној форми, аутор и издавач ово дело објављују и у 15. електронском издању (2021) на веб-сајту, тако да је путем интернета доступно свима.*

Књига не обрађује уску тематику једног питомог бачког села, већ има своју ширину и дубину: осврт на минуло време и људе, који више нису међу нама, амбијент и окус бачке равнице, опстанак древне тврђаве у Бачу, мноштво старих пољопривредних машина (снимци аутора ове књиге), који се веома ретко данас могу видети, са причом о некадашњем северном путничком возу или чувеном „Сомборцу“, који је тутњао кроз равницу Бачке, повезујући и све људе са њеног севера и југа. Посебан сегмент књиге, под називом „Културно-забавни живот села“, отргао је од заборава прве вокално-инструменталне групе и рокере, не само у Новој Гајдобри и Гајдобри, већ и у делу југозападне Бачке, а посебно Јужнобачког округа.

Нови Сад, 27. јануара 2021. Др Миливоје Дошенивић
КЊИЖЕВНИК

* **Напомена:** Највећи део слика (320) потиче из личне архиве аутора књиге, заједно са савременим фотографијама, које је снимио аутор овог дела. Остале слике, које су стриктно везане за Нову Гајдобру, аутору књиге лично су уступљене од житеља села и из архиварије ловачког друштва „Зеца“, фудбалских клубова „Млади задругар“ и „Соко“, затим из одбојкашке и шаховске архиве, као и слике из архиве Земљорадничке задруге „Јадран“ у Новој Гајдобри. У књизи је и списак са 1.614 колонизираних мештана од 1945. године, а списак је лично уручен аутору ове књиге у Матичној служби села. Ова књига од 1-15 издања садржи Библиографију са 31 извором, које је аутор ове књиге научно проучавао. Али, посебно су назначени извори са именима аутора (уз фусноте), чији делови из текста су у 1. и 2. глави коришћени у овој књизи, заједно са текстом аутора ове књиге, углавном о краћем историјату општине и географским подацима Бачке Паланке и Нове Гајдобре, уз неколико педолошких карата. Ова књига није хронологија ни хронографија, већ романијерска монографија. Аутор се није опширно бавио статистиком, већ животом и догађајима. Слике, које је снимио камерман ТВ „Канал 9“ из Новог Сада, Александар Агић, као пословни сарадник новосадске издавачке куће „Domla-Publishing“, припадају личној архиви аутора ове књиге, која је у потпуности задовољила књижевну и академску форму.

ИЗВОД ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ

РЕЦЕНЗЕНТ КЊИГЕ
Проф. др Радован Чокорило
педагог и психолог
Универзитет у Новом Саду

Др **Миливоје Дошенивић**, истакнути војвођански пјесник и писац бројних монографија о знаменитим личностима, у најновијој књизи „НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке“, с посебним поетским надахнућем везе завичајну рапсодију о свом родном селу. Оно што га је као младог пјесника бринуло, сада се у његовом добу зрелог писца нажалост обистинило: „неста белих и црних дудова, старих клупа и бунара, срушише се и опустеше куће и одоше људи...“

Да спасе и отме од заборава што се још спасити може, писац у овом обимном романсијерско-монографском дјелу у осам глава пише умјетнички и експресивно и научно објективно, поткрепљујући све то визуелном ефикасном оноврених и савремених фотографија.

Прва глава „У бачкопаланачкој општини“, посвећена је овој територијалној локацији југозападне Бачке у којој је

смјештено и село Нова Гајдобра. Детаљно је описан географски положај, површина, клима, надморска висина, педеолошка карта и визуелно приказане значајније знаменитости ове бачке варошице (аутор је проучавао ретке и сродне изворе).

У другој глави „Село Нова Гајдобра“, исцрпно је описан географски положај овог бачког села, динамика његовог насељавања и расељавања све до турског „вакта и земана“, па и даље у прошлост на основу историјских претпоставки. Нарочито је акцентирано вријеме послје Другог свјетског рата кад су га интензивно насељавали људи из Херцеговине, Босне и Космета. Ово поглавље наговјештава пјесникову љубав према родном селу која ће као кохезивна златна нит бити уткана у цијелу причу. С носталгичним изразом описана је слика стазе ђачког доба, пруга једне младости, времешни мост, старе цркве и посебно тврђава код Бача, древног града, по коме се прозва Бачка, о чему свједоче Јустинијанови списи из 535.

Трећа глава – „Откивачи коса“ – најкраћа по садржају, али по емоционалном набоју најснажнија, отима од заборава звукове оркестрираног откивања коса, који су тако живи само у сну понеког од нас оновремених сеоских дјечака. Носталгија досеже свој зенит у епизоди о животу и посљедњем часу ослијепјелог бијелог коња Рубина...

Четврта глава „Није се вратио Динго“ потресна је драма о несрећно страдалом ловачком псу Дингу, као увод у опширну причу о Ловачком друштву „Зеџ“ надалеко чувеном по организацији, ловачком дружењу и згодама и незгодама које то дружење прате. У овој глави су занимљиво описани и народни обичаји о Божићу и полагајнику, о крштењу, о Силбашкој цркви, и однос људи према тим обичајима.

Пета глава књиге посвећена је културно-забавном животу села. Ријеч је о првом телевизору позних педесетих прош-

лог вијека, првој гитари, те вокално-инструменталним саставима „Добосако“ и „Камиказе“ у којима је аутор књиге активно учествовао. С посебним одушевљењем су описана сјећања на чланове ових састава који су у једном романтичном времену били носиоци културног живота у Новој Гајдобри. Такође, с дужним поштовањем аутор говори о својим пријатељима Мирославу Штрпцу Миши и Здравку Мискину Бибачи, који нажалост нису међу живима.

Шеста глава је посвећена развоју школства и културном препороду овог мјеста, гдје је у самом фокусу овдашња основна школа која носи име херцеговачког и српског пјесника Алексе Шантића. У слици и ријечи уклесани су ликови некадашњих првих и драгих учитеља и наставника ове школе, који су били лучоноше образовног и културног живота у селу Нова Гајдобра.

У седмој глави „Задругарство у Новој Гајдобри“, тече прича, из засједе чека слика, о посљератним годинама задругарства у „Лењину“ и „Јадрану“. То је прича о трактору гусјеничару – јунаку пишчевог дјетињства, локомотиви за вршидбу и старом њемачком плуту. Упечатљиве су слике с новогајдобранских њива – на хмељарнику, вађење репе, окопавање кукуруза...

Осма глава је посвећена спорту у Новој Гајдобри. Најпре се говори о ФК „Млади задругар“, односно ФК „Соко“. Од оснивања клуба до данас поименично су набројани свих 18 предсједника, 17 тренера, 180 живих, као и преминулих фудбалера. На сличан начин се говори о одбојкашком спорту, малом фудбалу и развоју шаха.

На крају намеће се као закључак и синтеза споменутих поглавља додаток под насловом „Из породичног албума аутора књиге“, у коме је писац вјешто укомпоновао сопствене

аутобиографске породичне садржаје са садржајима из живота њему драгих завичајних људи и тиме ово романсијерско-монографско дјело учинио разумљивим и себи и другима. Стога ова књига има душу пјесника и тијело народа, и зато је она широка, питома и опојна баш као што је равница новогајдобранска, бачка, војвођанска...

Посебна вриједност ове књиге огледа се и у томе што је аутор **др Миливоје Дошеновић** на један нов и оригиналан начин држећи у једној руци умјетничку имагинацију а у другој научну рационалу – испричао топлу и истиниту причу о свом завичају...

Из прве рецензије
Нови Сад, 2006.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. др Радован Чокорило
педагог и психолог

Радован Чокорило

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

(ГЛАВА ПРВА)

У БАЧКОПАЛАНАЧКОЈ ОПШТИНИ

Посебност бачкопаланачке општине је, између осталог и у томе, што се она територијално протеже и на две војвођанске области, и то Бачке и Срема. Територијално обухвата површину југозападне Бачке са четрнаест насељених места, од чега је тринаест у југозападној Бачкој, а једно место у Срему. Два сремска села Визић и Нештин, после успостављања границе, имају проблем комуникације са Бачком Паланком. Најудаљеније место од општинског центра је Пивнице, затим следе места: Деспотово, Силбаш, Параге, Гајдобра, Нова Гајдобра, Челарево, Младеново, Карађорђево са Мајуром, Обровац, Товаришево, Нештин, Визић и Бачка Паланка.

Река Дунав пресеца општину Бачка Паланка, на сремски и југозападни део територије и на њој је изграђен велелепни мост „25. Мај“, преко кога се протеже међународни пут Република Хрватска – Република Србија, који води до раскрснице наспрам „Синтелона“, одакле постоји више путних праваца: ка Новом Саду, или Бачу, Оџацима, па преко Српског Милетића и Богојева до граничног прелаза са Хрватском, ка Осијеку. Затим путни правац према Сомбору и преко Бездана ка Белом Манастиру и Барањи, или пак десно из Сомбора ка селу Алекси Шантићу и Бајмоку за Суботицу и Мађарску. Постоји и други пут који пресеца бачкопаланачку општину правцем север-југ и пружа се преко села Нова Гајдобра, Гајдобра, Силбаш, Деспотово, Савино Село, Врбас, па такође према Фекетићу и Бачкој Тополи, у правцу Суботице и мађ-

арске границе. Један од најважнијих путних праваца је Бачка Паланка – Нови Сад, преко Челарева, Бегеча, Футога, док и од Челарева постоји новоизграђени регионални пут ка Гајдобри.

Иако је за бачкопаланачку општину од мањег значаја регионални пут Нови Сад-Бачки Петровац-Оџаци, тај првац је и те како важан за Северозападни округ, јер је он добра веза са главним градом АП Војводине Новим Садам, поготову што је тај пут углавном реновиран и превучен новим асфалтним слојем, током радова из 2005-2006. године.

Такође, подручје бачкопаланачке општине пресеца и веома важна пружна мрежа Сомбор-Нови Сад, која је некада била једна од најфреквентнијих пруга, да би је у великој мери потиснула друмска комуникација са путничким аутобуским саобраћајем, коју држе „Севертранс“ Сомбор, „Дунавпревоз“ из Бачке Паланке и „Војводина“ из Новог Сада, као и веома интензиван теретни камионски саобраћај.

Надморска висина бачкопаланачке општине износи око 80 метара. У рељефном погледу, са свим морфолошким јединицама бачкопаланачка општина спада у најниже површине у рељефу Војводине, да би се уздизала лесна површина или лесна зараван нешто више преко реке Дунава, што представља део фрушкогорске лесне заравни, и око села Визића у том делу атара спаја се са огранцима Фрушке горе.

Климатски појас бачкопаланачке општине не разликује се од од укупног климатског појаса Војводине, јер се налази у равници која је отворена у свим правцима са умереноконтиненталном климом. Општина Бачка Паланка се граничи са седам општина, од чега су четири општине у Бачкој: западно је општина Бач, северозападно општина Оџаци, северно и североисточно је општина Врбас, а са истока је додирује општина Бачки Петровац. Што се тиче сремске стране, бачко-

паланачку општину присно дотичу следеће општине: југозападно (у Срему) општина Шид, са југа општина Сремска Митровица, а са истока то је општина Беочин. Са свим општинама границе су углавном административне, сем природне границе коју прави велика и моћна река Дунав, са изузетком југоисточног дела мање територије (у Срему), која припада бачкопаланачкој општини. Преко Дунава је Република Хрватска, чија се најближа општина Вуковар додирује са бачкопаланачком општином, а хрватски градић Илок је преко реке.

Што се тиче површине бачкопаланачке општине*, она обухвата највеће просторе у односу на остале општине у АП Војводини и износи 579 км², а по прорачунима геоистраживања то преимућство износи око 100 км² у односу на остале војвођанске општине. У вези са пописом становништва, које је последњи пут вршено 1991. године, пописом је регистровано 58.835 становника, па и ту за око 14.000 становника бачкопаланачка општина преузима водеће место, а са густином насељености од 101,6 становника по км², већа је од укупног војвођанског просека густине становништа која износи 93,6.

Површина бачкопаланачке општине у геометријском облику је неправилног облика са издужењем у правцу север-југ. Њена најдужа линија је била до 1999. године између Визића и Пивница и износила је 40 км, да би после припајања Визића општини Беочин, ова линија била скраћена за 4 км, дакле од Нештина до Пивница износи сада 36 км. Ширина општине на линији Челарево-Младеново износи 28 км, док је просечна ширина негде око 14,5 км. Бачкопаланачком општином се протеже и канал Дунав-Тиса-Дунав, углавном хатарима села Товаришева, Обровца, Нове Гајдобре и Челарева.

* По подацима из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

БАЧКА ПАЛАНКА – ПОРЕД РЕКЕ ДУНАВ

Поглед на рукавац Дунава код бачкопаланачке Тикваре и тврђаву над Илоком (снимак аутора ове књиге, 1989). Доле: Регионални пут Врбас – Бачка Паланка (из правца Нове Гајдобре), у даљини се виде обриси варошице Бачка Паланка, а десно пруга (снимак аутора књиге са надвожњака, новембра 2006. године).

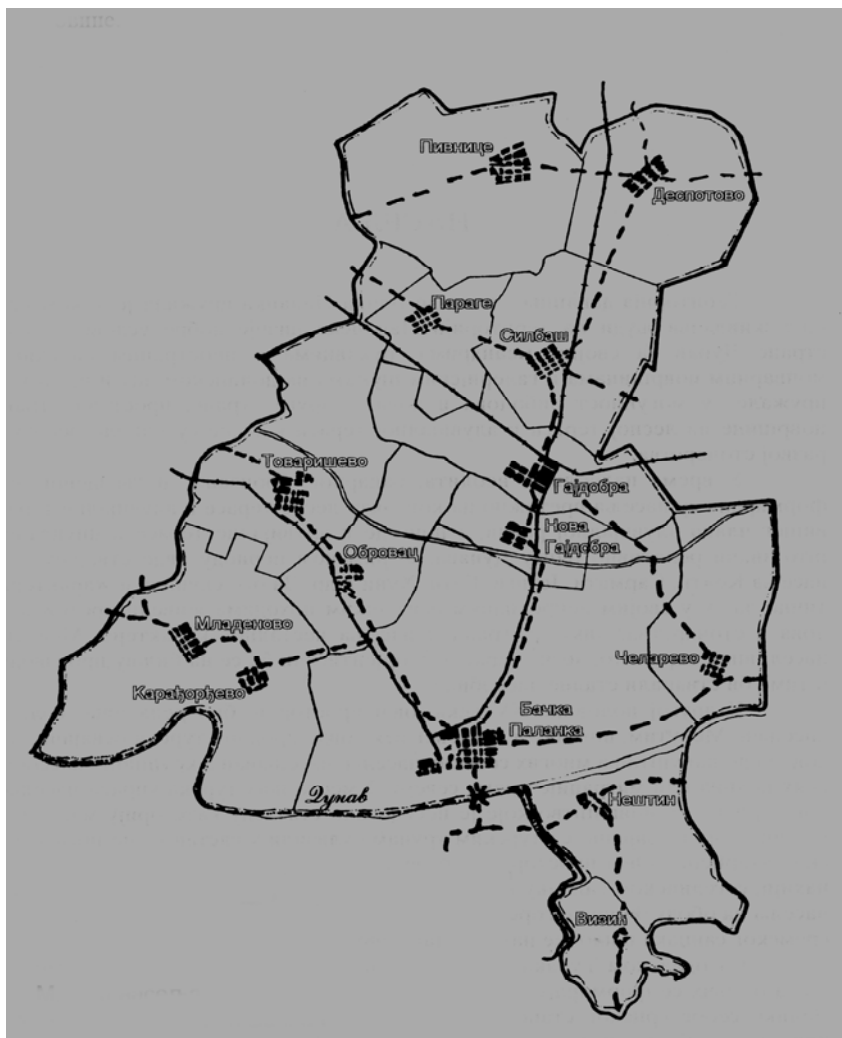
РАЗНИ ОБЛИЦИ ГРБА БАЧКЕ ПАЛАНКЕ

Традиционална обележја и разне врсте грба Бачка Паланка*

* Из архиве књижног географског фонда Народне библиотеке “Вељко Петровић”, Бачка Паланка. Љубазношћу директора Библиотеке проф. Ђура Краља, географа (за књигу др Миливоја Дошенивића).

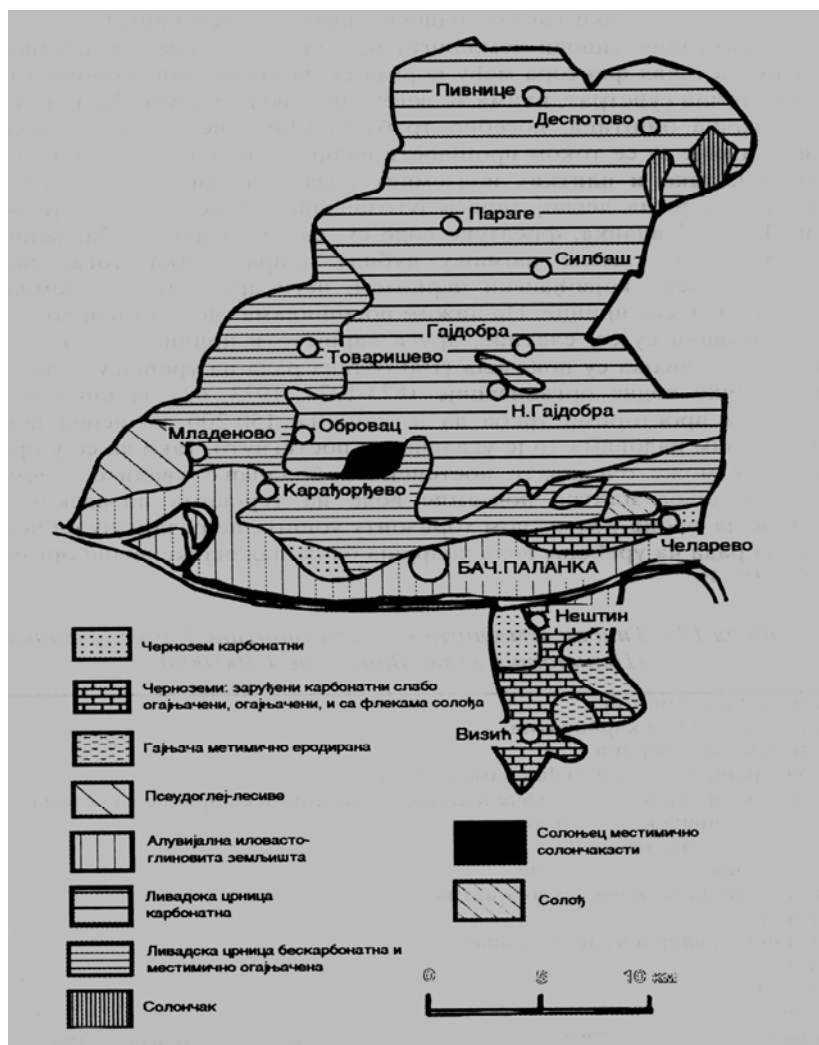
МРЕЖНИ ПЛАН НАСЕЉА

Мрежни план насеља бачкопаланачке општине*

* Из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

ПЕДЕОЛОШКА КАРТА

Педеолошка карта бачкопаланачке општине*

* Из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

ЦЕНТАР ДУХОВНОСТИ БАЧКЕ ПАЛАНКЕ
Храм рођења Св. Јована Крститеља

Православна црква рођења Св. Јована Крститеља у Бачкој Паланци, почела је да се гради 1785. године. Овај велелепни храм краси иконостас, рад дрворезбара Георгија Девића из Бачке Паланке и Марка Вујатовића из Сремске Каменице, а иконостас је осликао фрескописац Григорије Јездимировић 1811. Црквена слава обележава се 7. јула за Ивањдан.

(Снимак: аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић, 10. августа 2019)

БАЧКА ПАЛАНКА – ТИКВАРА ПОРЕД ДУНАВА

Поред ревира бачкопаланачке „Тикваре“
(Снимци: аутора књиге др Миливоја Дошенивића, 28. 5. 2016)

ШКОЛСКЕ ЗГРАДЕ ИЗ ПРОШЛОГ ВЕКА И ДАНАС

Некадашња Прва Грађанска, потом Економска школа у Бачкој Паланци
(Снимак аутора ове књиге, у Бачкој Паланци, 10. августа 2019)

На месту некадашње бачкопаланачке основне школе „Клара Фејеш“, данас је велелепна Техничка школа „9. мај“, која се налази у некадашњој улици Маршала Тита, а данас Краља Петра првог (снимак аутора ове књиге, 2006).

БАЧКА ПАЛАНКА – СРЕДИНОМ ПРОШЛОГ ВЕКА

На горњој слици је главна улица са радњама у Бачкој Паланци, а доња слика: двопрег, санке, кочијаш и жене, снимљено једне хладне зиме, 1956. године.*

* Милошевић, Б., Јерков, Ј.: Паланка на Дунаву, “Бачки форум”, Товаришево, 2004.

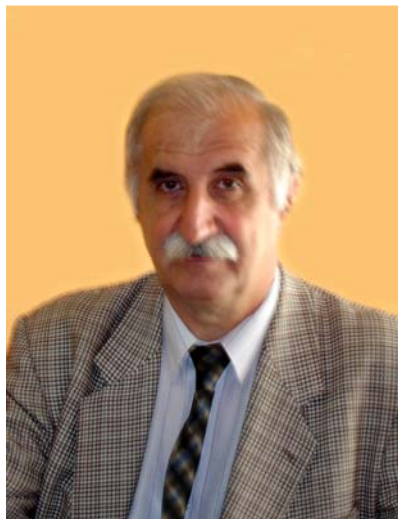
КАМЕРОМ – КРОЗ БАЧКУ ПАЛАНКУ

Први ред слика: центар Бачке Паланке, Скупштина Општине са спомеником Краљу Петру првом. Други ред слика: пошта, зграда ПИО, општински суд и катастар. Трећи ред слика: Гимназија „20. октобар“. Четврти ред слика: стара железничка станица, са задње стране, бочно, и фронтал станице у корову...

(Сви снимци: аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић, 10. августа 2019)

ЖИВОТОПИС УСПЕШНОГ БИБЛИОТЕКАРА

Проф. Ђуро Краљ (1949-2014)
географ, писац, афористичар,
библиотекар и хуманиста, 2007.

(Снимак аутора ове књиге)

Директор Народне библиотеке «Вељко Петровић» у Бачкој Паланци, професор географије **Ђуро Краљ**, рођен је 1949. године у Бачкој Паланци од оца Душана и Мајке Смиље. У родном граду је завршио основну школу и гимназију, а факултет (смер географије) у Новом Саду. Од ђачког доба почео се бавити књижевношћу, објављујући своје прве песме у тек формираном општинском листу «Недељне новине» 1965. године. Наставио је са писањем зрелије поезије и афористичке форме, а радио је у школству као новинар сарадник. Он је преко три деценије био запослен у Народној библиотеци «Вељко Петровић» у Бачкој Паланци, испрва са задужењем у вези са завичајном збирком и био је секретар завичајних збирки Војводине, да би постао директор и стратегијски менаџер Библиотеке, која се својим резултатима, броју набављених књига, промотивним манифестацијама као и културној мисији књиге, пробила у сам врх библиотекарства Републике Србије.

Као један од највећих хуманиста у општини, проф. Ђуро Краљ је учесник већег броја акција у сакупљању књига, уџбеника, школског прибора, одеће и обуће за наше малишане на Космету, у Републици Српској, Хрватској и БиХ.

Добитник је мноштва признања, међу којима су најзначајнија Сурепова награда (1998), Златна значка Културно-просветне заједнице РС (1998), а године 2006. добитник је и Октобарске награде општине Бачка Паланка. Аутор је и коаутор запажених и занимљивих монографских и серијских публикација.

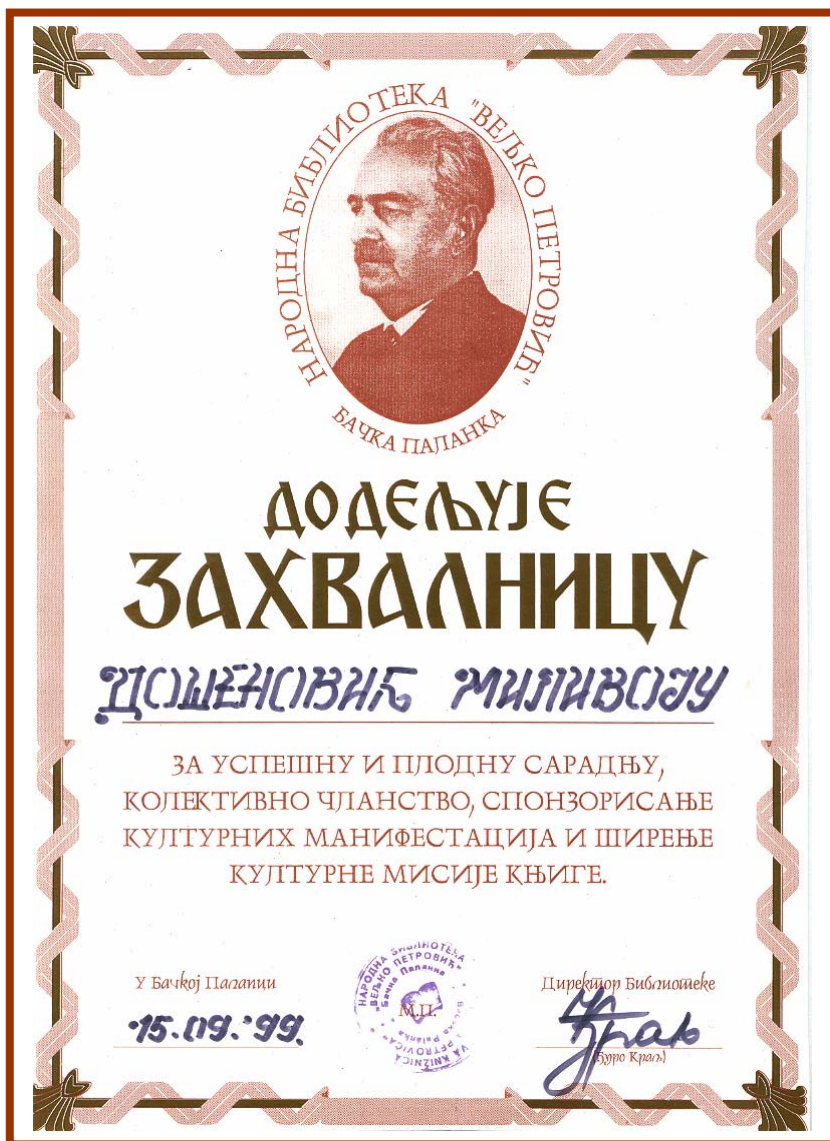
За време „демократских промена“ – неправедно је смењен са положаја...

БИБЛИОТЕКА ОСНОВАНА СРЕДИНОМ XIX ВЕКА

Народна библиотека «Вељко Петровић» из Бачке Паланке
(снимак аутора ове књиге 2006. године у Бачкој Паланци)

ЗА ШИРЕЊЕ КУЛТУРНЕ МИСИЈЕ КЊИГЕ

Захвалница коју је доделила Народна библиотека «Вељко Петровић» из Бачке Паланке, књижевнику и издавачу др Миливоју Дошеновићу, 1999. године

НОВОГАЈДОБРАНИ, ДОБРО ВАС НАШЛИ!

Пред селом Нова Гајдобра (из правца Бачке Паланке)
(снимак аутора ове књиге, 2006)

(ГЛАВА ДРУГА)

СЕЛО НОВА ГАЈДОБРА

У средишњем делу бачкопаланачке општине смештено је село Нова Гајдобра на $45^{\circ}20'$ средње географске ширине и $19^{\circ}27'$ источне географске дужине, тј. у средишту Јужнобачког округа.

Налази се на Јужнобачкој лесној тераси и прецизно на њеном унутрашњем делу, па због тога насеље Нова Гајдобра спада у групу унутрашњих насеља лесне терасе.

Село Нова Гајдобра у бачкопаланачкој општини лежи у правцу севера, на путу који води за Врбас, и удаљено је од Бачке Паланке 10 км. Тај простор као део лесне терасе у прошлости није плавањен водама, прекривен је веома плодном ливадском земљом чувеном црницом.

У давној прошлости, за насељавање данашњих простора Нове Гајдобре, између разних фактора, одлучујући су били и могућности водоснабдевања становништва. У тим просторима лесне терасе као изворе водоснабдевања најпогоднија су локална удубљења или долине, а у атару Нове Гајдобре управо се налази неколико таквих долина из правца северозапада ка југоисточној страни, где се у југоисточном делу спајају – Јовића бара, Урошка бара и остале. У давним прошлим временима кроз неке делове ових удолина текли су и водотоци, али њих данас нема, јер су каналски усмерени.

Кроз јужни део новоггајдобранског атара из правца запада ка истоку, пролази деоница канала Дунав-Тиса-Дунав (ДТД), који се протеже од насеља Каравуково ка Бачком

Петровцу, па се у тај канал сливају све воде из околних наведених удолина у близини Нове Гајдобре. Најнижи делови уз удолине и депресивне просторе у давној прошлости су били забарени, али извођењем каналисања те површине су претворене у веома плодна и обрадива земљишта за добро егзистирање села.

За просперитет и опстанак једног насеља, какво је Нова Гајдобра, нису само најважнији морфолошки и хидролошко-педолошки односи, већ су за насеље значајни и саобраћајни фактори. Међутим, добра саобраћајна повезаност је благодворна у мирним временима, али у давној прошлости интензивна саобраћајна повезаност за села није била баш од користи у време ратова, најезда дошљака и разних војски. Али, у мирнодопским временима, саобраћајна повезаност је и те како важна. Повезаност са ближим или удаљенијим регијама је омогућивала насељу корисне комуникације.

Село Нова Гајдобра је смештено на регионалном путу под називом Р-119, који се протеже од Бачке Паланке до Куле, а насеље је удаљено 10 км северно од свог општинског центра и варошице Бачка Паланка, док је удаљено око 3 км од најближег суседног и братског села Гајдобре (Старе), ка јужној страни, а такође истом саобраћајницом је спојено са селима Силбашом и Деспотовом у северном делу бачкопаланачке општине. Са осталим насељима Нова Гајдобра је повезана локалним путевима.

Удаљеност Нове Гајдобре од осталих локалних центара бачкопаланачке општине варира у већој или мањој раздаљини: до Куле 35 км, до Оцака 32 км, до Врбаса 36 км, до Бачког Петровца 21 км, до Новог Сада (преко Бачке Паланке) је удаљеност нешто већа и износи 49 км, али преко Силбаша и Бачког Петровца је 45 км, док је изградњом новог локалног

пута између Гајдобре и Челарева (пут пролази поред гајдобранске економије, па затим поред „Пиваре“ Челарево), раздаљина од Нове Гајдобре до Новог Сада ту је најнижа и износи око 40 км. Активна железничка пруга Сомбор-Гајдобра-Нови Сад, некада у вези са железничким комуникацијама са Бачком Паланком имала је велики значај за мештане Нове Гајдобре, али сада то више није, као што нема неког већег значаја ни пловни пут канала Дунав-Тиса-Дунав у транспортном и економском смислу, сем што је некада служио за наводњавање задружних башти. Нажалост, у односу на остале суседне општине Оџаци, Бач и Бачки Петровац, канал ДТД у близини Нове Гајдобре је прилично запуштен и загађен.

Новогајдобрански атар граничи се на северу и североистоку са атаром суседног села Гајдобра, на истоку и југу са атаром Бачке Паланке и на западу са атаром села Обровац. Ако би се погледало из птичје перспективе, у вези са повезаношћу запазио би се облик неправилног правоугаоника који је издужен у правцу северозапад-југоисток, па је у том смеру и најдужа линија новогајдобранског атара 6,5 км и то у југоисточном правцу насеља Нова Гајдобра. Највећа ширина новогајдобранског атара је 3,6 км и то у правцу југозапад-североисток и то југоисточно од Нове Гајдобре, али просечна ширина новогајдобранског атара је 2,5 км.

Укупна површина новогајдобранског атара износи прецизно 1770 хектара, 73 ара, 95 м² и спада у интегрални део бачкопаланачке катастарске општине. По попису становништва из 1991. године насеље Нова Гајдобра имало је укупно 1372 становника, што нажалост спада међу села са најнижом стопом насељености (на десетом је месту), мада би научна истраживања демографским мониторингом дала праве одговоре, зашто је то тако?

Због своје релативно мање површине, новогајдобрански атар не обилује великим бројем рељефних облика. Најкрупнији рељефни облик је лесна тераса, по којој се простире цео атар Нове Гајдобре. Лесна тераса је некада настала навејавањем леса у последњем вирмском стадијуму. У том делу је лес навејаван најчешће на влажну површину, па је то све условило мању висину терасе и много тањи слој леса. У таквој средини лес је више збијен, а мање водопропусан. Дебљина леса углавном се креће од 2 до 5 м, док је надморска висина лесне терасе у новогајдобранском атару од 81,5 до 89 м. Највиша тачка од 89 м, налази се на северозападу атара тј. на самој граници атара села Обровца, између меандара Урошке и Јовића баре. У југоисточном делу атара Нове Гајдобре, на граници са бачкопаланачком општином, а између потеса Врба и Керекић, односно између две удолине, налази се по висини друга тачка (88 м). Најнижи делови лесне терасе (81,5 до 85 м) представљају плитке удолине, које се лучно повијају од западних, преко северних до југоисточних делова новогајдобранског атара.

Водотоци су у том географском простору моделирали таложење леса, створивши многе удолине или удубљења која су најчешће лучког облика, па се то примећује и у данашњем рељефу атара насеља Нова Гајдобра. Сва лучка удубљења или удолине, гредице и пешчани брежуљи представљају најизразитије рељефне облике на лесној тераси у новогајдобранском атару.

Занимљиво је да све те удолине које пресецају атар Нове Гајдобре представљају некадашња корита реке Дунав, односно меандре велике и моћне реке. Некада давно Дунав се померао према југу, тако да су ове удолине остале као напуштена корита или мртваје које су засуте вирмским лесом. Цело-

купан вирмски лес је нивелисао површину и тиме ублажио висинске разлике код некадашњих долинских страна. Висинске разлике су ублажене и интензивном обрадом овог дела земљишта, те се првобитни облици могу уочити тек прецизним посматрањем. Закључак да се ради о удубљењима која је некад изградио Дунав, сугеришу и димензије ових облика. Ту се углавном ради о удубљењима која су дужине око 5 км, али има и неких чија дужина достиже и 20 км. Ширина им је од неколико десетина до 300 м, а данас им дужина у новогајдобранском атару износи до 3 м. Једна од најзначајнијих удолина које пролазе атаром Нове Гајдобре је позната Урошка бара, која у новогајдобрански атар долази са југозапада и то од насеља Обровца. Та удолина на новогајдобрански територијални простор улази на тремећи атара Бачке Паланке, Обровца и Нове Гајдобре, а непосредно пре тога са овом удолином спаја се мања Гајићева бара која долази из истог смера. У новогајдобранском атару смер ове удолине је најпре југозапад-североисток, до сектора северно од потеса Стаза, непосредно уз границу са атаром суседног села Гајдобра. Одатле се пружа на југоисток, до источног руба насеља Нова Гајдобра, а затим има смер север-југ, до сектора источно од потеса Мале ливаде, уз јужну границу са суседним бачкопаланачким атаром.

До крајњег југоисточног дела атара Нове Гајдобре има правац северозапад-југоисток, а по преласку у атар Бачке Паланке, некада је њен смер био према југозападу, а данас се каналом повремено све воде ове удолине одводе на југ према реци Дунаву. На појединим секторима ова удолина има ширину и до 500 м. Урошка бара је каналисана и као таква данас у новогајдобранском атару она достиже максималну дужину од укупно 9 км.

Од Урошке баре нешто северније, у новогајдобрански атар, са западне стране, улази Јовића бара, која се лучно повија према североистоку, прелазећи у атар Нове Гајдобре, па скреће на југоисток, поново долазећи у новогајдобрански хатар, источно од насеља и Урошке баре. Одатле генерално има свој смер север-југ, да би се у крајњем југоисточном делу атара Нове Гајдобре спојила са Урошком баром. На овом сектору Јовића бара је скоро паралелна са Урошком баром. Због тога је и дужина Јовића баре (8,5 км), од западне границе новогајдобранског атара до њеног спајања са Урошком баром, приближна дужини ове друге баре.

Такође, да се приметити да се у новогајдобранском хатару налази још неколико, једва уочљивих, мањих и краћих удолина које се спајају са Урошком или Јовића баром. Две такве удолине пружају се у смеру северозапад-југоисток, јужно од насеља Нова Гајдобра. Такође, и у североисточном делу су сличне још две баре. Северније од места где се спајају Урошка и Јовића бара, са овом другом спаја се удолина (по изворима то би требала бити Керекић бара), која се пружа према истоку преко атара Бачке Паланке, односно на североисток у челаревски атар. У близини четворомеђе бачкопаланачког атара, Гајдобре, Маглића и Челарева, ова удолина прави веома изражен меандар у правцу севера. Иначе, на делу атара Нове Гајдобре, Бачке Паланке и Челарева, ова удолина је на појединим секторима искоришћена за изградњу канала Бачки Петровац – Каравуково.

Поред наведених удолина у новогајдобранском атару издвајају се и ниска узвишења или гредице. То су заправо и највиши делови атара, већ помињане коте на северозападу и југоистоку, као и неке ниже. Ова узвишења или гредице, редовно се јављају између две удолине, што није случајност. А

некад је кроз поменуте удолине текао водоток, па је често долазило до изливања воде по околном земљишту. Сва та вода је носила велике количине леса, песка и муља, па се то све таложило уз само корито, а тиме је и подизан ниво земљишта уз обалу водотока и стваране су лесно-песковите или лесно-песковито-муљевите гредице, односно узвишења. На местима где су се приликом изливања сударале воде из два суседна водотока, таложење леса, песка и муља имало је већи интензитет, те су и гредице бивале више. Управо на тај начин формирану су највиши делови новоггајдобранског атара, на северозападног граници (89 м), између Урошке и Јовића баре, и на југоисточној граници (88 м), између Урошке и Јовића баре на једној страни и водотока који је долазио са истока преко бачкопаланачког и челаревског атара. Ваља напоменути да се те гредице понегде једва примећују у односу на околни рељеф, што значи, да пошто више нема изливања водотока као и таложења песка и муља, оне су снижаване деловањем спољашњих сила и сталном обрадом земљишта. Гредице су често више од околног рељефа земљишта за око неколико десетина сантиметара, али има и неких делова атара где њихова релативна висина износи од једног до два метра. Само су нека узвишења од околног терена виша за три до четири метра. И само насеље Нова Гајдобра лежи на терену који је до један метар (85-86 м) виши од околног простора и који у суштини представља једно више острвце, односно узвишење, створено између два некадашња меандра.

На лесној тераси су фреатске воде, које се налазе на дубини 3-5 м. Током неких веома сушних година фреатска издан је на већој дубини, док је у периодима интензивне употребе пестицида, хербицида и вештачких ђубрива, фреатске воде су коришћене за људску употребу. Међутим, интензивно

коришћење ових средстава у пољопривреди, загађује, односно погоршава квалитет фреатске воде и искључује њену употребу за потребе човека. Из тог разлога се за људску употребу користе артешке воде, које се налазе на дубини преко 150 м, и оне су веома доброг квалитета. Нажалост, у последње две деценије притисак (пијозометријски) артешких вода ослабио, а то је био управо случај са артешким бунаром у Новој Гајдобри, морало се ићи до дубине преко 210 м, где се налазе субартешке воде. Данас се и Новогајдобрани снабдевају из свог субартешког бунара који је дубок 350 м. Тај бунар се налази у липовом парку, а издашност његове здраве воде је 10 л/сек. Водовод је средствима самодоприноса изграђен у Новој Гајдобри 1971. године. Бактериолошко-хемијским анализама се у последњим истраживањима установило да ова артешка вода из бунара у центру Нове Гајдобре има нешто повећану концентрацију гвожђа, амонијака и нешто повишену вредност електричне проводљивости (задње анализе су вршене 2.000. године), новоггајдобранска вода се нормално користи за снабдевање становништва без неких већих последица, а у односу на већину села и градова у АП Војводини, ова вода је по квалитету изнад осталих.

У вези са водотоцима у атару Нове Гајдобре, сталних природних површинских водотока нема у овом делу Бачке, али их је у давној прошлости било. Вода је некада текла наведеним удолинама и некадашњим дунавским крацима преко површина које се пружају уз северну границу, а то је било развође између изворишних кракова Јегричке и реке Дунава.

Уз јужни део насеља и новоггајдобрански атар пролази канал који спаја Каравуково и Бачки Петровац, који је укупне дужине 52 км, и он спада у интегрални део хидро система Дунав-Тиса-Дунав. Његова дужина код Нове Гајдобре је 6,5 км,

а правац његовог пружања је запад северозапад – исток југоисток. Градња канала је завршена 1963. године и он омогућава двосмерну пловидбу пловних објектима до 1.000 тона носивости, где је допуштен максимални газ објеката 2,1 м. Ширина канала у нивоу воде је 40 м, а његова дубина је око 3,5 м. На канал ДТД повезују се мањи канали усисни или напајајући који пресецају новогајдобрански атар у свим смеровима. У атару Нове Гајдобре од значаја су још неки канали, као што је Канал VI (каналисана Урошка бара) и Бегеј (каналисана-на Јовића бара). Канал ДТД неутралисао је подземне воде. Канал се користи за одводњавање, наводњавање и за риболов.

У вези са саставом земљишта новогајдобранског атара, у том делу је изражена ливадска црница, која је развијена на лесу, који је њен матични састав. Ту постоји више различитих типова црнице: карбонатна и бескарбонатна. Нешто је више по саставу заступљена карбонатна црница. У атару Нове Гајдобре приноси ратарских култура су већи на површинама ливадске црнице, где биљке могу боље користити подземне воде, па је овакав тип земљишта веома погодан као оранична површина, веома богата хумусом, калијумом, фосфором, азотом, па се на њему гаје све ратарске културе и успешно користи расположива пољопривредна механизација.

Што се тиче успевања друкчије вегетације, може се рећи да је само уз канал ДТД засађено дрвеће тополе, што би требало да представља степску вегетацију, као и стабла борова. У зони додира каналске воде и обалског земљишта развијена је мочварно-барска вегетација. А у вези са егзистирањем животињског света, новогајдобрански атар се нимало не разликује од југозападног простора Бачке, као и укупне Војводине.*

* Из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

Ако се разматрају друштвено географске карактеристике насеља Нова Гајдобра, из архиварија пописа становништва се може констатовати да о овом насељу постоје прецизни подаци који датирају из XIX века, тачније из 1890. године. Кретање становништва може се посматрати са аспекта два различита периода. Први период би обухватао 1890-1953. годину, у коме је изражен стални пораст становништва. Други период би обухватао време од 1953-1981. године, где је изражено стално опадање новогајдобранског становништва, да би од 1981-1991. број становника порастао за 41 лице. По табели:

ГОДИНА ПОПИСА	БРОЈ СТАНОВНИКА	БАЗНИ ИНДЕКС	ЛАНЧАНИ ИНДЕКС
1890.	912	100,0	-
1900.	1.111	121,8	121,8
1910.	993	108,9	89,4
1921.	1.048	114,9	105,5
1931.	1.094	120,0	104,4
1948.	1.548	169,6	141,4
1953.	1.677	183,9	108,4
1961.	1.623	178,0	96,8
1971.	1.433	157,1	88,3
1981.	1.331	145,9	92,9
1991.	1.372	150,4	103,1

Демографски мониторинг новогајдобранског становништва од 1890-1991.*

* Из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

Уз извршене анализе може се констатовати да је број становника Нове Гајдобре био најинтензивнији од 1890. до 1900. године и износио је 199. лица што би у процентуалном изражавању било 22% или прираштај око 20 становника годишње. Међутим, у периоду од 1900-1910. године (10 година) број житеља рапидно опада за 118 лица или за 10,6%, да би у периоду од 1910. до 1931. године број становника растао, али нешто успореније 55 (5,5%) у првој декади, а у другој декади 46 лица (4,4%), што показује да за целих 30 година није достигнут ниво становништва из 1900. године (1.111 лица). Пред крај Другог светског рата и после његовог завршетка, десиле су се драстичне промене на овим просторима. Масовно се тад иселило становништво немачке националности, а уселило се становништво из Херцеговине, дела западне Босне и око педесетак породица са Косова и Метохије, па је у периоду до 1948. године број становништва Нове Гајдобре је у најинтензивнијем порасту, увећава се за 453 лица или 41,4%. За период од 1948-1953. интензитет пораста је идентичан, а последице су природног карактера, али већ 1953. године долази до опадања становништва у следећих 8 година, што годишње износи 6,8% или умањење за 54 лица (годишње по 7 особа). У декади 1961-1971. године забележено је и најинтензивније опадање новогајдобранског становништва за чак 190 лица мање 11,9% (годишње по 19 становника). У периоду од 1971. до 1981. године број житеља Нове Гајдобре опао је за 102 лица или 7,1% (годишње око 10 особа). Разлози смањивања селског становништва су последица исељавања радно способних лица, смањена новорођених и лаганог повећавања морталитета (смртности), а тиме и опадања прираштаја. Ситуација између два пописа 1981-1991. године: број становника Нове Гајдобре увећао се за 3,1% (годишње око 4), а разлози

благог пораста су последица успоравања исељавања радно способних мештана, мање је било појединачних исељавања и наступио је период стабилизације природног прираштаја новорођених у селу.

Међутим, главни фактори повећања или смањења обима новоггајдобранског становништва се могу препознати у самом досељавању и исељавању што је карактеристично за целу војвођанску равницу, па такви фактори нису заобишли ни Нову Гајдобру у равници Бачке.

Различити извори нас враћају у далеку прошлост која се догађала на овим просторима. Да ли су наши преци стари Словени дошли на ове просторе у VI веку или много раније? Свеобухватна истраживања ће можда дати у будућности нове одговоре и чињенице, али је и чињеница да су ови простори у средњег веку били поприште снажних миграција. Доласком Турака на Балканско полуострво, који су успели да се пробију све до југоисточне границе Угарске, долази до великих померања српског становништва и његовог новог насељавања у Војводину и данашњу Бачку.

Године 1542. Турци су освојили Бачку, а мађарско становништво се повукло пред силовитом најездом Турака који су хрлили ка северу, да би се на војвођанске просторе и данашњу јужну Бачку, из јужних и централних делова Србије поново добровољно или пак присилно доселили Срби, а пошто је већина тадашњих становника Бачке била мађарске националности, који су пак пред Турицима побегли, доминантно становништво после новог насељавања у Бачку углавном су били Срби. Највећи талас насељавања српског становништва на ове просторе десило се 1690. године после чувеног аустријско-турског рата. У тим временима се на ове просторе насељава српско становништво и из Босне и Херцеговине и

Крајине. Ипак, после протеривања Турака у XVIII веку ове просторе поново масовно насељавају Мађари, Немци, као и Словаци и Чеси (Селенча, Пивнице, Силбаш, Куцура, Кисач, Бачки Петровац, Гложан, Кулпин, Бачка Паланка), а најинтензивније насељавање Немаца у Бачку извршено је за време владавине кћерке аустријског цара Карла VI и аустријске царице и мађарске краљице Марије Терезије, као и њеног сина Јосифа II (1730-1784.). На данашње просторе бачкопаланачког атара и насеља Гајдобре и Нове Гајдобре Немци се досељавају у периоду од 1763-1784. године. У то време су Немци поред постојећег насеља Гајдобре (Старе) изградили и ново насеље које се зове Нова Гајдобра.

Између 1763-1868. године у тада новоизграђено насеље Нову Гајдобру, поред претходних колониста још се досељава из околине Базела, Келна, Насауа, Франкфурта и Улма око 100 немачких породица, да би се 1784. године тај број повећао за још нових 160 породица. Те породице су биле из швапских породица јужне Немачке, а са Немцима се досељава и нешто Француза из Алзаса и Лотарингије (Лорена). Од тада па до краја Другог светског рата Немци су били најбројнија етничка групација у насељу Нова Гајдобра. Међутим, ваља напоменути да су претходни разлози сукцесивног исељавања првобитног немачког (новогајдобранског) становништва били вишеструки: Чувени устанци мађарског вође Ракоци Ференца против Аустрије и царског двора у Бечу, затим због разних заразних болести, а нарочито куге, као и из различитих других разлога које је терео народ са ових простора јужне Бачке ка Срему, Банату, Славонији, па све на север до Будимпеште и кроз и до Русије. Међутим, на крају XIX и почетком XX века јавља се феномен печалбарства, када су са ових простора становници различитих етничких скупина ма-

совно одлазили и усељавали се у богатије западне земље, а нарочито у САД, али чак и тада Немци су предњачили у Новој Гајдобри као најбројнија етничка групација. Али, крајем Другог светског рата из Нове Гајдобре неповратно креће ка Немачкој скоро комплетно немачко становништво, чија бројка је била око 1.000 душа, и упућује се ка својој матичној држави. На њихово место у Нову Гајдобру плански се насељава становништво углавном из Босне и Херцеговине и Косова и Метохије, а тај план насељавања је био у склопу аграрне реформе у периоду од децембра 1945. до месеца априла 1946. године. Углавном је насељавање Нове Гајдобре завршено у том периоду, али је и после тог периода (1947.) било појединачких породичних или индивидуалних досељавања.

Од када је Нова Гајдобра заживела, период до 1947. године треба записати масним словима, јер је тада насеље Нова Гајдобра у целокупном свом постању било и најбројније, па је тада српског становништва било 260 домаћинства са око 1.733 члана. Међутим, један део породица није могао да се прилагоди климатским и другим условима, па се вратио назад ка родној грудни, а та цифра је око 26 породица или 158 чланова, затим је њихов повратак био још израженији, да би у Новој Гајдобри остало да живи 183 домаћинства или 1.110 чланова, а предњачили су досељеници из Херцеговине.

После урађених анализа, највише становништва је било из требињског среза (71 домаћинство са 467 чланова), затим из столачког (50 домаћинства са 287 чланова), гатачког (30 домаћинства или 186 чланова), чапљинског (26 – 146), билећког (3 – 13), невесињског (2 – 7), љубушког (1 – 4). Из Босанске крајине досељено је 70 домаћинства са 447 чланова, али се у родни крај убрзо вратило 6 домаћинства са 52 члана. Из Босанске крајине најбројнији досељеници су из дрварског

среза (32 домаћинства са 196 чланова), босанскокрупског (11 породица са 60 чланова), босанскопетровачког (8 – 55), босанскограховског (5 – 34), бихаћког (3 – 21), санскомошћанског (2 – 14), јајчанског (2 – 9), босанскодубичког (1 – 6). Такође, бројну групацију досељеника у Нову Гајдобру чиниле су и породице Срба и Црногораца са Косова и Метохије чији број је око 50 породица или око 300 чланова, па је тиме у насељу Нова Гајдобра постао доминантан српски етнички елемент.

Међутим, насељавање Нове Гајдобре се у појединачним случајевима и даље настављало све до 1990. године двадесетог века, и то искључиво из разлога сепаратистичких ратова које су повеле против српског народа Република Хрватска и Босна и Херцеговина (из Сарајева, Мостара, Зенице, Загреба, Далмације), тако да је у Нову Гајдобру дошла 131 избегла особа, али после Дејтонског споразума један део се вратио у бивши завичај. Међутим, највећи период исељавања и раније колонизираниг становништва се повремено исељавао, а нарочито је то било у периоду 1961. до 1971. године, нарочито је било изражено исељавање омладинске популације у потрази за наставком школовања и запослења. Међутим, већи део је отишао у суседну Бачку Паланку и Нови Сад, а један мањи део у Београд, Нови Београд и Земун. Такође је било и оних који су отишли и у нека околна насеља у јужнобачком округу (Ветерник, Футог, Каћ итд.).

Карактеристичне су за насеље Нову Гајдобру и учестале сезонске миграције становништва, које су нарочито биле интензивне у прве три деценије после Другог светског рата, а везане су за рад у пољопривреди: рад на њивама са кукурузом, окопавање и берба, затим рад на задружним баштама, вршидбе жита, вађење кромпира и шећерне репе итд. Радна снага је

долазила у Нову Гајдобру из слабо развијених и веома пасивних крајева БиХ, централне и јужне Србије, као и из Славоњије. Нарочито је почетком шездесетих година било интензивно насељавање сезонаца за рад на хмељарницима, који су били у поседу 33 „Јадран“ из Нове Гајдобре или новосадске „Кооперативе“. Сезонци, са бројним породицама, брачним паровима, младићима, а нарочито младим девојкама, пристизали су и из словачких места, тако да је то чинило импозантан број становништва који је увећао Нову Гајдобру за неколико стотина чланова. У тим периодима бербе хмеља, те бројне породице сезонаца словачке националности биле би смештене у задружне просторије са металним креветима у центру села, а један део је живео месецима у баракама у самим хмељарницима у новогајдобранском атару или пак на задружној економији.

Важно је напоменути да су из Нове Гајдобре као осталим већим насељеним местима (Нови Сад, Бачка Паланка, Бач и Оџаци) биле интензивне дневне миграције ђака, радника и студената, а оне су то и данас, јер је велики део новогајдобранског радно способног становништва запослен у Бачкој Паланци у друштвеном или у приватном сектору.

Анализирањем полне структуре новогајдобранског становништва, после Другог светског рата у селу је било бројније женско становништво, а то се из прецизне табеле види:

Година	жене број	жене процент	мушкарци број	мушкарци процент
1948.	839	54,23%	708	45,77%
1953.	890	53,07%	787	46,93%
1981.	692	51,99%	639	48,01%
1991.	693	50,51%	679	49,49%

Према попису село Нова Гајдобра је 2002. године имало 1427 становника, а 2011. године 1220

Када се анализира стање петогодишњих старосних група из последњег пописа новогаядобранског становништва у 1991. години, може се уочити да су мушкарци бројнији у узрасту до 14 и између 20-24 године, затим следе годишта 35-49 године, па редом 60-64 године и 75-79 године су малобројнији по попису, али постоје и старосна доба од 85-89, као и преко 90 година, где искључиво доминирају жене, док старијих особа мушког пола преко 90 година нема у Новој Гајдобри. Међутим, веома је важно за развој одређене популацијеи читавог једног насеља какви су односи младог, зрелог и старијег становништва села. Младо становништво до 19 година старости заступљено је у проценту од 27,2%, затим је многобројније становништво од 20-59 година чији проценат се у селу креће око 50,7%, док је старијих особа преко 60 година по попису из 1991. године било 22,2%. Израчуната средња старост становништва Нове Гајдобре је 38,3 године.*

На следећој страници у приказаној табели се може видети и етничка структура новогаядобранског становништва, по прецизном попису из 1931, 1953, 1981. и 1991. године. Слика се драстично мења после Другог светског рата.

* Из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

ПРИКАЗ ЕТНИЧКЕ СТРУКТУРЕ СТАНОВНИШТВА
НОВЕ ГАЈДОБРЕ У ПЕРИОДУ 1931-1991. ГОДИНЕ

Етничка припадност	1931.	%	1953	%	1981.	%	1991.	%
Срби	19	1,74	1.638	97,67	1.244	93,46	1.291	94,10
Црногорци	-	-	11	0,66	13	0,98	9	0,65
Југословени	-	-	-	-	43	3,23	35	2,55
Албанци	-	-	-	-	4	0,30	8	0,58
Мађари	23	2,10	4	0,24	-	-	-	-
Македонци	-	-	-	-	2	0,15	6	0,44
Муслимани	-	-	-	-	1	0,07	2	0,15
Немци	1.030	94,15	-	-	-	-	-	-
Роми	-	-	-	-	5	0,38	6	0,44
Словаци	-	-	5	0,30	6	0,45	4	0,29
Хрвати	9	0,82	13	0,77	11	0,83	8	0,58
Остали	13	1,19	6	0,36	2	0,15	3	0,22
Укупно	1.194	100,00	1.677	100,00	1.331	100,00	1.372	100,00

Допуњени подаци. На основу пописа из 2002. године број становника био је 1427, да би по попису из 2011. године, морталитетни утицај смањио број становника Нове Гајдобре на 1220. Просечна старост мушкараца износи 40,7 година (39,1% код мушкараца и 42,2% код жена). Етнички састав села чине: Срби 96,09%, Југословени 1,006%, Црногорци 0,49%, Хрвати 0,49%, Словаци 0,42%, Роми 0,35%, Муслимани 0,07%, Македонци 0,07 %, непознато 0,70%.*

* По подацима Републичког завода за статистику у Београду (2002, 2003, 2011).

Из расположивих података с почетка седамдесетих година већина становништва Нове Гајдобре радила је у пољопривреди (47,13%), затим у индустрији (22,72%), трговини и угоститељству (7,22%), затим у културно-социјалним занимањима (4,46%), сасобраћајним делатностима (2,97%), занатству (2,55%), административно-управним друштвеним пословима (2,12%), грађевинарству (1,27%), стамбено-комуналним делатностима (0,85%), док је број у осталим делатностима (0,42%).

Међутим, почетком осамдесетих година стање се драстично изменило, јер је велики број житеља Нове Гајдобре нашао запослење у индустријским гранама (42,89%), док се број запослених у пољопривредни смањило (16,70%). Такође се појављује благи пораст самосталне занатске делатности у селу (1,13%), а проценат запослења у осталим делатностима није се битно изменио.

Од 1991. године бележи се пораст запослених у привреди односно у индустријским гранама (46,5%), а бележи се и раст запослених у пољопривреди (19,7%).

После Другог светског рата, после обављене колонизације и усмеравања на решавање егзистенцијалних проблема села, размишљало се о културном препороду становништва. Од 1948. године Нова Гајдобра је имала чак 323 неписмена лица (20,88%), од чега су у неписмености предњачиле жене или 264 особе женског пола. У години 1981. није се стање поправило, јер је новогајдобранских житеља без школске спреме у то време било 212 особа (19,4%), са незавршеном основном школом било је 216 мештана (19,7%), док је основну школу имало укупно 330 особа (30,1%), средњу стручну спрему 272 (24,8%), вишу школу 25 (2,3), а високо образовање само 22 особе (1,6% укупног становништва).

У вези са бројчаним стањем становништва, иако истра-

живања показују да од 1953. године број новогајдобранских становника опада, број домаћинстава је ипак растао. То се објашњава тиме што су колонизирана домаћинства углавном била вишечлана, да би она почела да се рапидно раслојавају у више других самосталних породица. Наравно, то је било и сасвим нормално, нарочито у породицама у којима је било више чланова мушке популације или момака за женидбе, јер су тада већ створане у једном домаћинству и треће генерације. У то време није било могућности да се обезбеђује нови стамбени простор ван постојећих кућа, тако да су ожењени брачни парови углавном у постојећим кућама себи адаптирали некакав самостални простор и свој будући идентитет. У то време је било актуелно преграђивање великих дугачких ходника који су волшебно постајали нове кухиње или собе за младе брачне парове, док би старци остајали углавном у свом доњем делу куће. Та „адаптирања“ колонизираних кућа углавном су чињена грађевинским материјалом „при руцу“, а то је у то време био – ћерпич, који се правио од квалитетне иловаче копане иза села (углавном око периферних бара, где је било и стајаће воде за израду ћерпича). Добијени комади таквог грађевинског материјала су били измешани са плевом (остатак после прераде жита), док је цигла била веома редак грађевински производ, а такође и веома драгоцен. Дакле, зидање нових просторија у оквиру бившег домаћинства раслојавало је и рапидно повећавало број нових домаћинстава, али је укупан број становника увек варирао око 1600 душа.

Међутим, израда нових стамбених јединица или просторија за живот новоформираних породица у селу, није била без одређених проблема, који су се првенствено односили на могућности коришћења електричне струје. Наиме, пошто су све куће у насељу Нова Гајдобра снабдеване слабијом моно-

фазном струјом (као и у целој бачкопаланачкој општини), искрсли су велики проблеми приликом прикључења нових и бројних раслојених домаћинстава на постојећу електричну мрежу, а нарочито у време појављивања тада чувених и популарних ретроа, електричних шпорета, радио-апарата, или пак првих електричних круњача за кукуруз. Из тог разлога, негде крајем педесетих година ка шездесетим, приступило се електрификацији села трофазном струјом. Старе и дотрајале бандере, које су још поставили бивши становници Нове Гајдобре или Швабе, замењиване су новим, већим и чвршћим бандерама офарбаним у зелену заштитну боју. Тада се приступило и масовној сечи стабала дуж свих улица, јер је наводно њихово грање било велика опасност ка струјним жицама и ваздушним осигурачима који су уграђивани директно на бандере. По хитној наредби за сечење новоггајдобранских стабала, прво су се на удару нашла недужна стабла белог и црног дуда, чији укусни плодови су били извор прехране становништва, а нарочито младежи, затим се од тих плодова правила чувена ракија дудовача, а укусни плодови који би сазрели падали на земљу, а служили су и за прехрану бројне стоке. Али, нису само недужни дудови платили цех „струјног препорода“ Нове Гајдобре. Недуго, за стаблима дудова напустила је и сеча осталог благотворног дрвећа: уличних ораха, дивљих кестенова, багремова, па чак и јабланова. Сећам се, кад бејаш дечак, педесет и неке у моју улицу су дошли неки непознати и чудни људи. Наши старци су причали да су то „љуте дрвосече“, којима ни једно стабло не може да се супротстави. Моја улица се тих година напунила тим чудним дошљацима, који су имали необична лица (ваљда због шумских клима у местима одакле су дошли), донели су са собом безброј некаких необичних тестера: малих, средњих, великих и огромних.

Донели су и бројне различите секире, цапине, металне и дрвене клинове разних димензија, а било је и мноштво дебелих конопаца. Комплетно „убојито оружје“ против свих сеоских стабала дуда, ораха, багрема, кестена, трешње, јаблана... Тада су мештани Нове Гајдобре заиста ронили искрене сузе за тим недужним стаблима, хранитељима и верним заштитницима од летње жеге. Ми, сва деца из нашег кварта смо лили искрене сузе и били много тужни због сече недужног дрвећа, а нарочито смо патили због сече огромног стабла црног дуда пред кућом чика Бранка Родића, за чије гране су биле увек обешене бројне љуљашке, а испод старог дуда укована клупа са којих смо као деца слушали занимљива приповедања наших најстаријих житеља из улице, о њиховим животним или ратничким пустиловинама...

Међутим, без обзира на големо искуство новопридошних дрвосеча, које су дошле у моје село да изврше сечу бројних стабала, то није било тако једноставно, из разлога што су многа стабла била у близини кућа, капија или зидова, па су веома мале грешке у процени смера падања посеченог стабла, могла у неповрат однети цео кров куће, ограде, зидове или пак и целу кућу. Из тих разлога новопридошлим дрвосечачама су морали помагати бројни мушки житељи села, који би дебелим конопцима усмеравали падове посеченог стабла. И после рушења стабала, за дрвосече је било пуно посла: требало је та стабла исећи, а најтежи део је био вађење огромних пањева из земље, што се испоставило као херојски посао, јер је доста дрвећа било вероватно посађено за време Аустроугарске, па чак и раније за време владавине Аустрије. Сећам се као дете, да се из нашег села раме уз раме са сечом стабала и вађењем великих пањева носио компшија чика Шандор, који није имао ноге све до кукова. Тај физички получовек је нап-

росто чинио чуда са секиром, тестером или дрвеним и металним клиновима за разбијање великих пањева. Ниједан дошљак дрвосеча није му се могао супротставити, сем једног крупног дрвосече жуте косе и великих дугих бркова.

Међутим, за житеље Нове Гајдобре, у време и каснијих сеча бројних стабала по улицама, наступили су посебно тужни тренуци, када су се веште дрвосече преселиле ка строгом центру села, са задатком сече најлепших топола, које су биле без премца вероватно у целој бачкопаланачкој општини, а оне су били дуж целе тадашње Пролетерске улице, од железничке станице па до краја улице са леве стране у правцу Гајдобре. Сећам се као да бејаше јуче. Дошле су на ред тополе, које су биле наспрам парка. Једна топола је била необично лепа, вероватно и најлепша и ретко млада у целом селу. Једина таква слична је била само на нашем главном фудбалском стадиону ФК „Млади задругар“ (на пашњаку), али ова у центру је била посебно лепа. Сећам се, као да бејаше јуче. Као ђак основац, свратих по карамеле до сеоске продавнице „Код Јове Иванковића“, како су сви мештани звали једину продавницу мешовите робе у селу, на чијим полицама су били измешани мармелада и плави камен за прскање винограда, и салама (чувена коњска) и ексери у дрвеним полицама, и лопате и карамеле, и гас за лампе и „чиб“ пиво...

С друге стране улице до „липовог парка“, дрвосече су започеле „егзекуцију“ над преосталом младом тополлом, коју су са врха већ били опасали са неколико големих конопаца, да би њен пад усмерили у правцу главног сеоског пута у централној улици. У истом тренутку, приликом пада посеченог стабла са клупе је тад хитро потрчало једно дете и похрлио у сусрет гранатом стаблу тополе које пада...Нажалост, тад се и угасио живот дечака, коме бејаше отац наставник Божо...

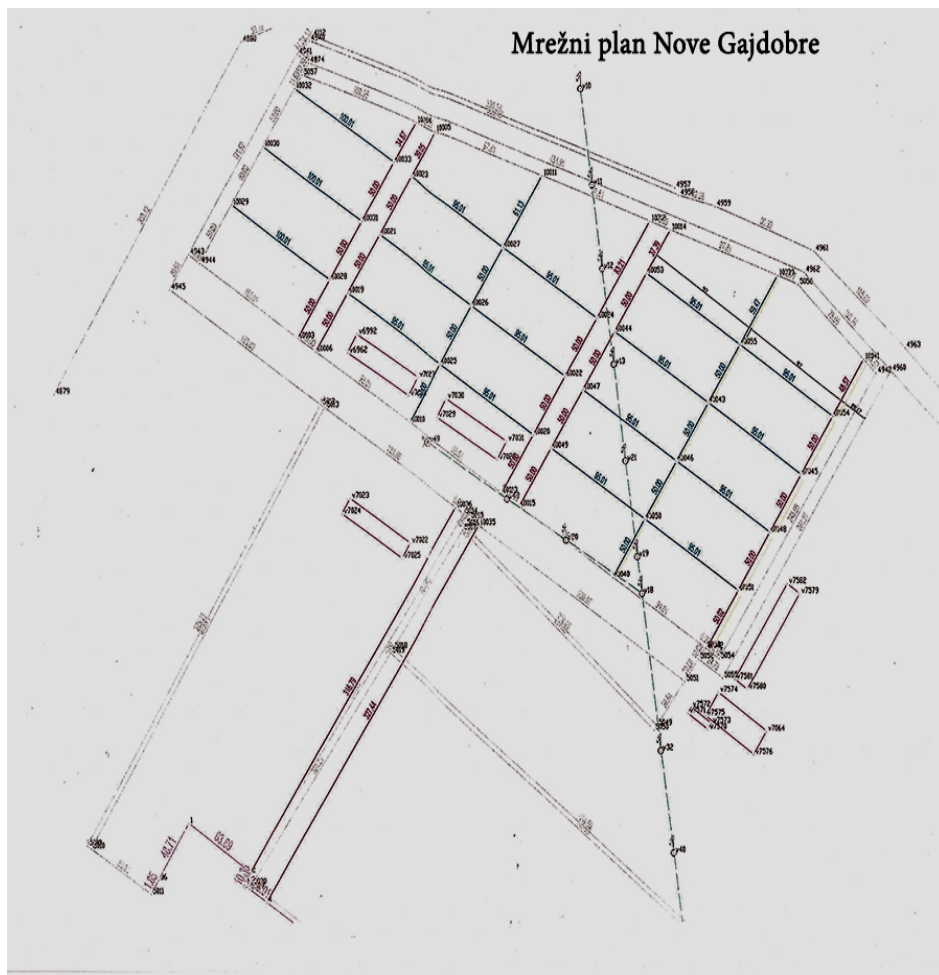
Али, живот у селу ишао даље. У новогајдобранском хатару који се налази на јужном ободу лесне терасе, природни услови су омогућили повољно тле за развитак пољопривреде. А некада су површине те лесне терасе у прошлости биле прекривене степским травама које су пружале могућност бављења сточарством, које је негде до средине XIX века на овим просторима била примарна делатност. Али, већ после око пола века ови простори ће бити претворени уместо сточарског у ратарски амбијент, што је био случај и са целокупном Бачком, па и већим делом војвођанске равнице.

На просторима новогајдобранског атара заступљене су житне културе, те је пољопривреда ипак остала доминантна грана, мада се становништво бави и осталим врстама делатности. Обрадиво земљиште око Нове Гајдобре условили су повољни рељефни, геолошки, хидрографски, климатски и педолошки услови.

Новогајдобрански атар је укупне површине 1778 хектара 73 ара и 95 м², од чега је у друштвеном власништву 234 хектара 69 ара и 24 м² што износи 13,19% од целокупне површине атара. У власништву приватног сектора је 1544 хектара, 4 ара и 71 м² или 86,81%. Такво стање је било све до најновијих промена власничких односа, када се почетком деведесетих година XX века почео враћати један већи део земљишта пољопривредницима којима је то све било одузето после Другог светског рата. Данашња површина пољопривредног земљишта у атару Нове Гајдобре је 1510,62 хектара, од чега приватном сектору припада чак 97,86% (1478,37 хектара), а друштвеном свега 2,14% или 32,26 хектара. Однос плодних ораница у атару Нове Гајдобре у друштвеном власништву је 19 хектара, а неплодно земљиште (пашњаци) су 13,26 хектара.

Укупно 758 домаћинстава поседује обрадиво земљиште.

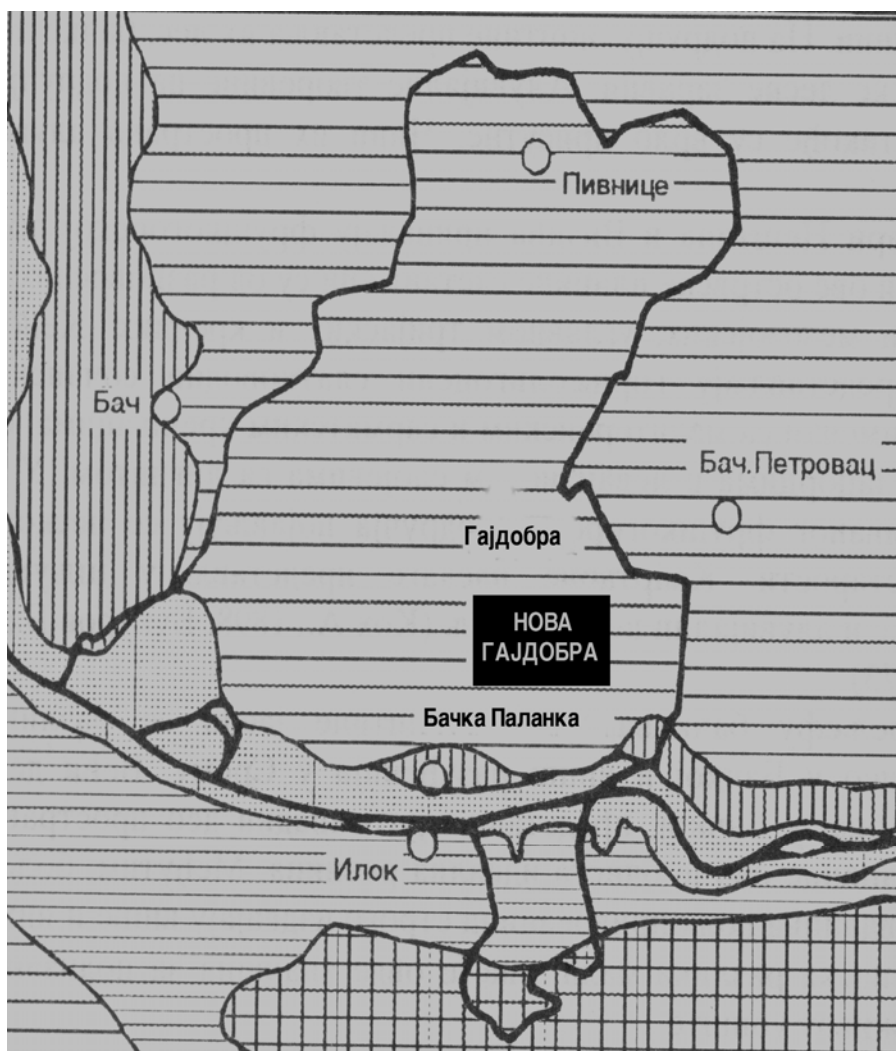
МРЕЖНИ ПЛАН НОВЕ ГАЈДОБРЕ

Нови мрежни план села Нова Гајдобра*

* Месна заједница Нове Гајдобре уступила је ову фотографију писцу књиге др Миливоју Дошенивићу

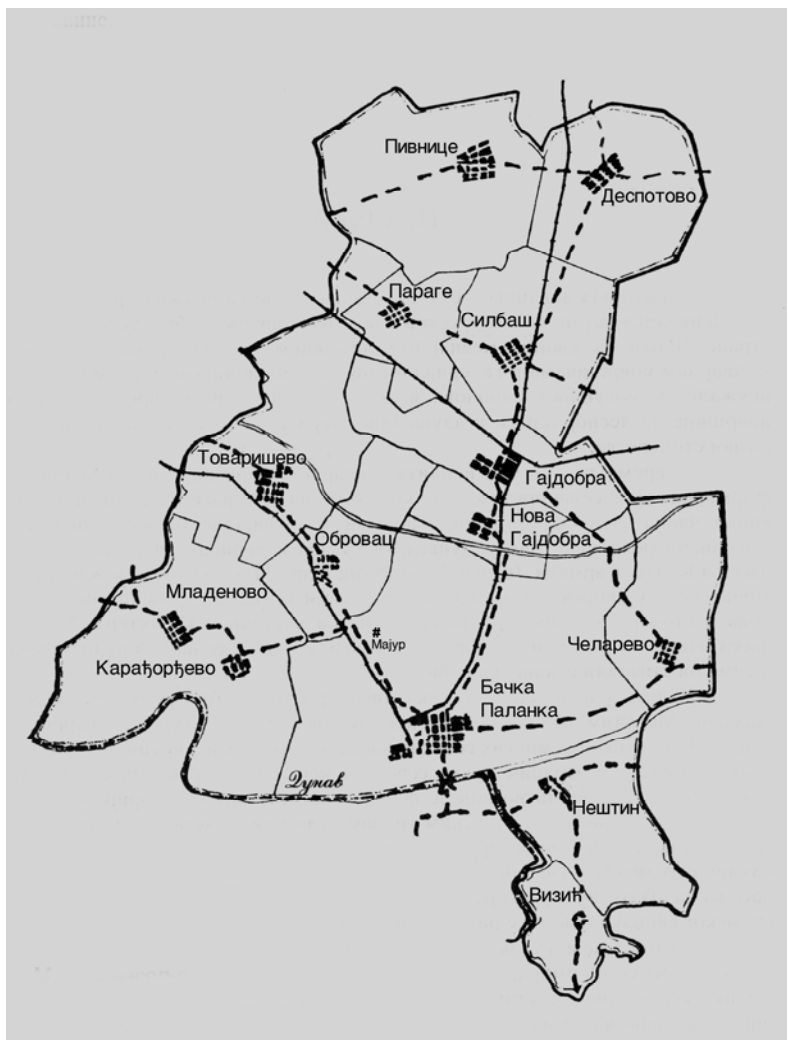
ЛОКАЦИЈА СЕЛА НОВА ГАЈДОБРА

Локација села Нова Гајдобра, у бачкопаланачкој општини*

* Из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазих, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

ПОЛОЖАЈ СЕЛА НОВА ГАЈДОБРА

Положај села Нова Гајдобра, у односу на остала насеља општине*

* Из књиге Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.

ПУТ И ПРУГА БАЧКА ПАЛАНКА - НОВА ГАЈДОБРА

Регионални асфалтни пут Бачка Паланка – Нова Гајдобра, снимљен са над-вожњака, преко којег води други регионални пут Бачка Паланка-Обровац-Оџаци-Сомбор (снимак аутора ове књиге, др Миливоја Дошенивића, 2006)

НЕКАДАШЊА АКТИВНА ПРУГА

Железничка пруга Бачка Паланка – Нова Гајдобра и регионални пут
(Снимак: аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић, 10. августа 2019)

ПРЕГЛЕД СТРУКТУРЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ
ПОВРШИНА И НЕПЛОДНОГ ЗЕМЉИШТА У АТАРУ
СЕЛА НОВА ГАЈДОБРА

Начин коришћења земљишта	Приватни сектор			Друштвени сектор			Укупно	
	Ха	%	%	Ха	%	%	Ха	%
Оранице	1.477,40	95,68	83,06	19,00	8,10	1,07	1.496,40	84,13
Воћњаци	0,22	0,01	0,01	-	-	-	0,22	0,01
Виногради	0,75	0,05	0,04	-	-	-	0,75	0,04
Ливаде	-	-	-	-	-	-	-	-
Обрадиво земљиште	1.478,37	95,75	83,11	19,00	8,10	1,07	1.497,37	84,18
Пашњаци	-	-	-	13,26	5,65	0,75	13,26	0,75
Шуме	-	-	-	-	-	-	-	-
Трстици	-	-	-	-	-	-	-	-
Пољоприв. земљиште	1.478,37	95,75	83,11	32,26	13,75	1,81	1.510,63	84,93
Неплодно	65,68	4,25	3,69	202,44	86,25	11,38	268,12	15,07
СВЕГА	1.544,05	100,00	86,81	234,70	100,00	13,19	1.778,75	100,00

Подаци су добијени из Службе за катастар општине Бачка Паланка

Поглед према плодном атару Нове Гајдобре (снимак аутора ове књиге, 10. 8. 2019)

Простори на којима је лоцирана Нова Гајдобра са околним атарима, крију у себи доказе у виду остатака утврђења и древних некропола које припадају предисторијским периодима. На просторима бачкопаланачке општине постоје налази из времена палеолита, неолита, бакарног, бронзаног и гвозденог доба, што све показује да је и простор новогајдобранског атара у неко далеко доба већ био насељен. Међутим, чести сукоби народа на овим просторима, спречили су да се створе постојанија, озбиљнија и значајнија насеља, јер су ова насеља често мењала етничку припадност својих житеља, па чак и њихових властодржаца.

Из старих историјско-географских података спомиње се једно од ранијих насеља под именом Kereky које датира од 1512. године. Неки извори доказују тезу по којима су назив Н. Гајдобра и Керекић исто. Такође извори говоре да је Керекић 1554. године имао 12 породица, али до 1790. године број насељених породица варира од 9-17, али већ после 60 година ово насеље се третира као ненасељено. Сматра се да је ово насеље имало житеље Србе, на шта асоцира и старо српско презиме – Керекићанин, а такво презиме је забележено и више места као што су: Гложан, Бегеч, и у Футогу, Керу, Бачкој Паланци, Равном Селу (некадашњи назив Шове). У прилог овим тезама су и називи данашњих Потеса код Нове Гајдобре, који се зову Велики Керекић и Мали Керекић, који су смештени уз југоисточну границу новогајдобранског атара, док се у већем делу налазе у атару Бачке Паланке. Међутим, насеља Керекић у неко давно време нису била урбанизована као данас, већ се радило о примитивно обликованим просторима за живот (земунице) или пак изграђеним ниским објектима за становање.

Насеље Нова Гајдобра које је данашњег облика, изграђе-

но је негде крајем XIX века и то у време колонизације Немаца. Од тог доба насеље Нова Гајдобра се спомињало под различитим именима: Metkovics – Kerekity (Метковић – Керекитић), као пуста у мађарским изворима односно на географској карти. Такви подаци се спомињу од 1873-1894. године, док се назив Wekerlefalva спомиње 1907-1909. године. Данашњи назив места Нова Гајдобра спомиње се од 1922. године.

Ипак, историјат овог насеља спомиње се од XVII века и почетком XVIII и датира од Велике сеобе српског народа коју је повео српски архиепископ Арсеније III Чарнојевић, уз подршку аустријског владара Леополда I, ка доњој Бачкој, а са тим је била сагласна и Пећка патријаршија 20. августа 1691. године. На овим просторима спомињано је насеље Добра, Гајдобра, а нешто касније и Нова Гајдобра.

Наравно, неспорни су трагови праисторијских насеља на просторима данашње Нове Гајдобре, као што су остаци насеља у троуглу Бачке Баланке, Багремаре, Челарева и Нове Гајдобре. Та налазишта се односе на периоде праисторијског, римског и турског времена.

Што се тиче осталих извора у вези са овим просторима, занимљива је и теза суботичког надбискупа Матије Звекановића који је у Салцзбургу 1963. године, на конгресу историчара изнео тврдње да је први архиепископ панонских Словена био извесни Методије и да му је седиште било у древном граду Бачу на реци Мостонги. Истраживач Звекановић тврди да су Словени давно пре Мађара населили бачке просторе, а да су Мађари продрли у ове просторе тек после IX века. Ипак, без обзира на продор Мађара у панонску низију, њихово становништво никада није успело бити доминантно у односу на словенски (српски) живаљ. У прилог томе иду и веома древни словенски (српски) називи места као што су:

Керекић, Жива, Добра, Клиса итд., док је опште познато да су многи српски деспоти у XIII и XIV веку имали велике поседе у овом делу Бачке. Деспот Јован Бранковић (Деспотово), Јакшићи и Бакићи (поседе источно од Гајдобре), док је деспот Иваниш Бериславић имао поседе у близини древног града Бача. На тим просторима и деспотовинама у овом делу Бачке населили су се Срби из Србије, који су после пропасти средњовековне Србије масовно долазили на ове просторе. Из времена XV и XVI века спомињу се села у близини насеља Добра (Гајдобра), као што су: Параге, Мургац, Суљковача, Обровац, Урошево, Илочка, Паланка и Керекић (Нова Гајдобра)...

У истраживањима Антона Шефера, који је рођен у Гајдобри 1865. године наводи се да су називи места Гајдобра варирали (Гајдобра, Ерде-Добра, Доња Добра, Гај-добра, Кај-Добра), па из тога произилази да је данашње име Нова Гајдобра (Керекић) у корелацији са именом Гајдобра.

У време власти аустријске царице и мађарске и чешке краљице Марије Терезије, средином XVIII века на просторе данашње Војводине (и Бачке) насељавају се инострани немачки колонисти. Међутим, постоје контрадикторна мишљења међу истраживачима ових простора, да ли су уопште после 1748. године насеља под именом Гајдобра и Керекић (Нова Гајдобра) били уопште насељавани немачким живљем. Међутим, поуздано се тврди да су сва суседна насеља као што су: Товаришево, Параге, Обровац, Букин, Паланка била насељена колонистима из Немачке, а то гајдобранско подручје није било, већ је наводно и даље било пустара. Те тврдње су нелогичне, јер због чега би област Гајдобре и Нове Гајдобре остала ненасељена Немцима, ако се по климатским и другим условима није разликовала од претходних наведених насеља?

Има и других извештаја који говоре да су простори Гајдобре и Нове Гајдобре формирани као насеља тек око 1765. године и да је већина насељеника дошла из Баварске, док је српски староседелачки живаљ по наређењу из Беча, бивао концентрисан у збијена насеља – да би се њиме могло лакше владати. Тада се приступило и изградњи планских насеља, у којима је био најраспрострањенији тип троделне војвођанске куће са подужним тремом, да би се већ половином XIX века зидале куће са већим бројем повезаних соба. Велики допринос идејама практичности домаћинства давали су и Срби, који су долазили из старих завичаја у Бачку, а то се нарочито огледало у практичним тремовима (предворје куће са стубовима), затим зидање и мањих просторија у дворишту, које су служиле као нека врста нус-просторије, где би се кувало, пекао хлебац итд.

На просторима данашње Бачке живели су заједно или једни поред других, и Срби и баварске Швабе, све до Другог светског рата, да би са повлачењем војника Вермахта са ових простора масовно отишли и становници Бачке и то искључиво немачке народности.

Етничка слика се потпуно променила у данашњим насељима Гајдобре и Нове Гајдобре после 1946. године од масовног доласка колониста Срба из Босне и Херцеговине, Србије (првенствено Космета), као и других крајева нове државе ФНРЈ, којима су села Нова Гајдобра и Гајдобра постала нови и трајни завичај.

Међутим, у последњих неколико година нагло се повећала стопа морталитета Нове Гајдобре, Не само да умиру старије особе, већ се то догађа и млађим људима, који су до јуче били темељ породице. Нарочито је то изражено у 2015-2019.

МАСОВАН ОДЛАЗАК ШВАБА СА ПРОСТОРА БАЧКЕ, У ЊИХОВЕ КУЋЕ УСЕЛИЛИ СЕ КОЛОНИСТИ СРБИ

На горњој слици: колонисти из Немачке насељавају јужну Бачку у 17. веку, а средња слика: Швабе одлазе 1944, и доле: Срби на станици у Паланци, 1946.*

* Из књиге *Geschichte der Gemeinde Gajdobra*, Anton Schaffer, Donauschwabischer Heimat-verlag Aalen, Deutschland, 1958. Милошевић, Б., Јерков, Ј.: Паланка на Дунаву, “Бачки форум”, Товаришево, 2004.

УВАЖАВАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ КОНФЕСИЈА

Католичка црква „Светог Мартина“ у Гајдобри. У време постреволуционарних „чистки“, од којих су неке биле усмерене на друге конфесије, њихове објекте и обележја, разумом гајдобранских житеља, ова црква је остала цела, на истом месту где је и озидана, а тиме су житељи овог села показали цивилизацијску зрелост. (Снимак направио аутор ове књиге, октобра 2006. године у Гајдобри).

НОВА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У ГАЈДОБРИ
(Храм светих апостола Петра и Павла)

На слици је нови храм у византинском стилу у Гајдобри, село се може с правом поносити да има две цркве: и православну и католичку, а тиме је исказало своју зрелост у уважавању различитости конфесија (снимак аутора књиге, октобра 2006).

НЕКАДАШЊА „БАШТА“ У ГАЈДОБРИ

Ви, млади – упитајте своје ђедове и бабе, очеве и мајке, стричеве, ујаке и тетке, шта им је и колико значило у младости – ово место на слици...?

Др Миливоје Дошеновић

Између Нове Гајдобре и Гајдобре (Старе) налази се ова занимљива кућа, у близини некадашње кудељаре. У прошлости је ова кућа имала летњу башту у којој је била бетонска површина за плес. Генерације наших очева и мајки овде су се дружиле. Једно време ова „Башта“ је била функционалан ресторан под именом „Ловац“, да би у време овог снимања била чак потпуно опустела. Снимак аутора ове књиге, октобра 2006. године.

БЕТОНСКА СТАЗА СПАЈАЛА ЈЕ НЕКАД ДВА СЕЛА

Ова стаза је била „магистрала за бицикла наше младости“. Њоме су и наши очеви и мајке одлазили у гајдобрански биоскоп, на пијацу, у апотеку, на железничку станицу, одлазили су и до „Летње баште“ на плес и забаву. Наше генерације су одрасле волећи ову стазу. Данас на њу подсећа само дуга жива ограда са десне стране земљаног пута. На слици, део стазе од кудељаре ка Новој Гајдобри, снимак аутора књиге, док је провејавао први новембарски снег, 2006. године.

УЗ РИНГИШПИЛ, ЧИТАЛИ СМО „КЕКЕЦ“ И „МАЛЕ НОВИНЕ“...

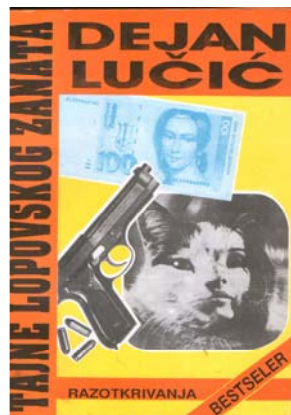
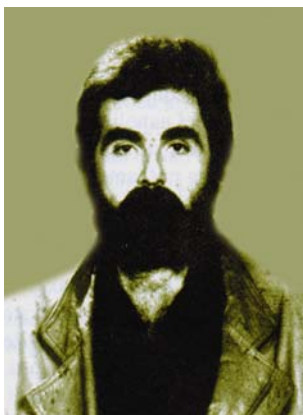
Детињство и наше ђачко доба, улепшавале су неке мале и драге ствари: возња на рингишпилу за 5 динара у металу (новчаница крупна, алуминијумска), били смо у основној школи претплаћени на најбоље новине на свету: београдски „Кекец“ и сарајевске „Мале новине“. Бејаше то између 1960-1966. године...

БИОСКОП ИЗ НАШЕ МЛАДОСТИ, И „ЗЕЛЕНГОРА“

На горњој слици: зграда биоскопа и библиотеке у Гајдобри (Старој), и доња слика: некадашња „Зеленгора“ у Гајдобри (снимци аутора ове књиге, 2006).

МОЈ ДРУГ ИЗ ГАЈДОБРЕ – РЕЦЕНЗЕНТ БЕСТСЕЛЕРА

Проф. др Јово Радош, социолог и филозоф

Посвета др Миливоју Дошенивићу, на страници књиге „Митинзи у Војводини 1988“

*Ћараите и Гитара повезани су нас
у младосни у нејаскијиво друштвенство
Драгон Драш и друштвену Миливоју
Најисајетје*
Ју Ју

Топла посвета проф. др **Јове Радоша** из Гајдобре, своме другу и пријатељу др **Миливоју Дошенивићу**. Проф. др Јово Радош је имао и веома добру пословну сарадњу са др Миливојем Дошенивићем, био је рецензент једног од најпознатијих бестселера у СФРЈ, од писца Дејана Лучића, и наслова: „Тажне лоповског заната“, који је заједно са бестселером „Тажне албанске мафије и југо-подземља“, објавила новосадска издавачка кућа „Domla-Publishing“, са главним уредником др Миливојем Дошенивићем, 1991-1998. године.

БИВШЕ КУДЕЉАРЕ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ И ГАЈДОБРИ

На горњој слици: село Нова Гајдобра је имало своју кудељару, која је изграђена 1930. године и порушена, да би уместо ње била направљена фарма бикова и пилића (из странице књиге *Geschichte der Gemeinde Gajdobra*, Anton Schaffer, *Donauschwabischer Heimatverlag Aalen, Deutschland, 1958*). На доњој фотографији, лево: потапање кудеље из 1950. године, и слика десно: кудељара у Гајдобри (снимак аутора ове књиге, 2006. године).

РЕГИОНАЛНИ ПУТ ГАЈДОБРА – ЧЕЛАРЕВО

Регионални пут Гајдобра – Челарево (снимак аутора књиге, 2012)

НОВА ГАЈДОБРА, ГОРШТАЦИМА ИЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И КОСМЕТА – ЊИХОВ ЈЕ ДРУГИ ЗАВИЧАЈ

Улазак у Нову Гајдобру из правца Силбаша (снимак аутора књиге)

НОВОГАЈДОБРАНСКИ СУСРЕТИ

Центар села Нова Гајдобра, и школа у липовом парку

Житељи Нове Гајдобре
Слева: сеоски брицо Момир Зубац, Милорад Зиројевић, Славко Томановић, Бранко Вукасовић, Милан Вулић Мићан.
(Снимци аутора књиге, 1989)

СЕЋАЊЕ НА ПРВИ АРТЕШКИ БУНАР

Овде је некада био легендарни новогајдобрански **артешки бунар**. То је био Бунар наше младости, нашег детињства, ашиковања, дружења и обавезног седења на његовим металним оградама. Када је давне 1956. године здрава пијаћа вода похрлила из дубине, радост Новогајдобрана била је бескрајна, јер ће све старо и младо хрлити по бунарску воду. Артешки бунар ће заменити сеоске дворишне бунаре и уличне ручне пумпе, међу којима су биле најпознатије пред Вулићевом кућом, кућом породице Климовић, и у дворишту Симе Буцаловића. Затим је нови артешки бунар деценијама даровао здраву, бистру и топлу артешку воду, да би једног дана пресахнуо. Вратили су га у живот копајући до дубљих слојева, тако да је његова вода опет благодатно потекла кроз славину. Ипак, са потребама становништва села, Бунар је коначно пресахнуо, да би житељи Нове Гајдобре месним самодоприносом увели водовод, а нови бунар ископали у парку међу липама. Са десне стране у парку налази се спомен чесма бившем артешком бунару. (Снимак аутора књиге у центру села, октобра месеца, 2006. године).

А ОВАКО ЈЕ НЕКАД БИЛО – НА БУНАРУ (1963)

Некад, из друге половине XX века, на артепшком бунару у Новој Гајдобри.
Горње слике: Ћоба и Кеца са омладином. Доле: Лато, Пепа, Ђеран и Шљаги...

У ЗЕЛЕНИЛУ НЕКАДАШЊЕГ ЦРКВЕНОГ ПАРКА

Поглед на зеленило бившег католичког црквеног парка. На крају парка види се прва стара сеоска школа, која због свог значаја за све генерације из села заслужује пристојну рестаурацију, као и да се обележи спомен-плочом. Снимак аутора књиге, октобра 2006. године.

Некадашња кафана „Кукољ-Чечур“, у Новој Гајдобри, 2006.

Аутобуска станица у центру Нове Гајдобре, 2006.

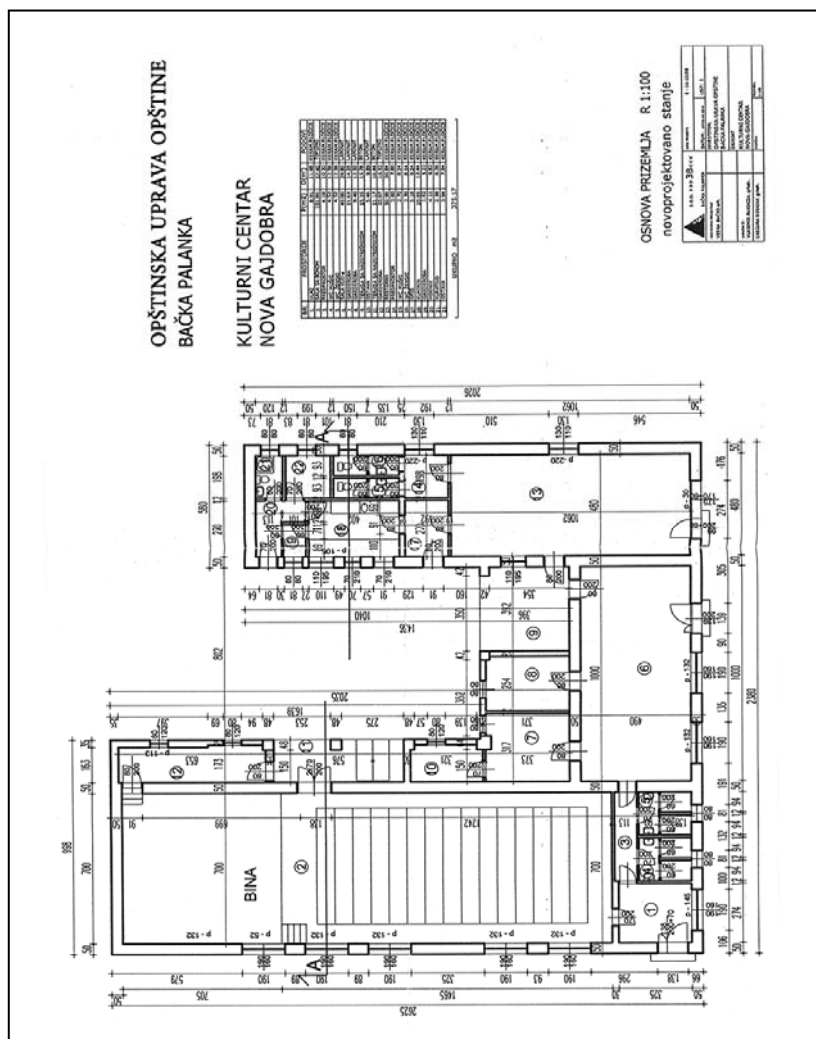
У ЛЕПОТИ СТАРОГ ЛИПОВОГ ПАРКА

Е, како се овде, у парку, некада играо добар мали фудбал „Пелетов турнир“, кошарка, одбојка...
Како смо се некада, у парку, ми дечасти тркали бициклима „рог“, „претис“ и „партизан“...

Поглед на липов парк у коме се налазе: спортска сала, ловачки дом, сеоска читаоница, забавиште, осмогодишња школа „Алекса Шантић“ и омиљени стадион Новогајдобрана – за турнире у малом фудбалу (снимак: аутор ове књиге, у Новој Гајдобри, 2006).

ПРОЈЕКАТ КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА НОВА ГАЈДОБРА

По плану културног развоја Нове Гајдобре, поред побољшане инфраструктуре предвиђена је и изградња савременог културног центра.*

* Овај документ је МЗ Нова Гајдобра уручила аутору ове књиге, за објављивање.

Поглед на центар Нове Гајдобре. Снимак аутора књиге из липовог парка, октобра 2006. године.

Парк међу липама, снимак аутора ове књиге, Нова Гајдобра, 2006.

ЈЕДНОМ СТАЗОМ У ЋАЧКО ДОБА
(Још мирис столетних липа – подсећа на прво школско звоно)

Ова уска стаза је некада водила у наше ћачко доба, а данас њоме иду неки други дечаци и девојчице из нашег села. Снимак аутора књиге, михољског лета, 2006. године.

ВИТАЛНА УСТАНОВА СЕЛА – МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА

Месна канцеларија, некадашњи Месни одбор. У овој згради су се решавала веома важна питања за житеље села Нова Гајдобра, снимак аутора књиге 2006.

Некадашњи ресторан „Мостар“ Ђура Солда, данас „Либеро“, у Н. Гајдобри посећено место и омиљено састајалиште ловаца (фото: аутор књиге, 2006).

НОВИ ХРАМ СВЕТОГ ВАСИЛИЈА ОСТРОШКОГ

У селу Нова Гајдобра гради се најновији храм Црква светог Василија Острошког, а у вези са тим освећен је и подигнут крст на месту будуће цркве. Његово преосвештенство **Владика бачки др Иринеј Буловић**, свечано је освештао темеље нове цркве. Том пригодом Владика бачком Иринеју уручена је и књига „НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке“, аутора др Миливоја Дошенивића, књижевника из Новог Сада. Сlike уручене аутору књиге, 2006.

СТАРЕ И ДОБРЕ ПРУГЕ, ПАРЊАЧЕ И ШИНОБУСИ...

Почетком 1894. године добијена је концесија за изградњу пруге Бачка Паланка – Фекетић. Пруга је изграђена и први воз из Бачке Паланке за Фекетић кренуо је 20. октобра 1896. Пругом су саобраћала три пара возова, а пруга је имала железничке станице у Старој Паланци, Новој Гајдобри, Гајдобри, Силбашу и Деспотову. На слици пруга од Бачке Паланке ка Гајдобри, снимак направио аутор ове књиге код некадашње железничке станице у Новој Гајдобри. Овом пругом су давно тутњали бројни возови, шинобуси и теретњаци. Железничке везе Нове Гајдобре са свим местима, градовима и центрима биле су веома добре: у правцу Сомбора преко Гајдобре, у правцу Врбаса преко Деспотова и Куцуре, у правцу Новог Сада преко Бачког Петровца и преко Бачке Паланке за Бач, Одаке, Богојево, Осијек, Загреб, Сарајево, Лубљану, Трст и Јадранско море...

КОД НЕКАДАШЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ
(изграђена 1894. године у Новој Гајдобри)

Некадашња железничка станица у Новој Гајдобри, са које су испраћали возове отправници Владо Бајандић и Раде Делић. Са ове станице одлазили су новогајдобрански радници, ђаци и студенти на послове или школовање у Бачку Паланку, као и у правцу Гајдобре за Нови Сад итд. Данас више нема старих добрих отправника, ни Владе Бајандића ни Раде Делића. У овој бившој железничкој станици сада је стан удовице Раде Делића, Милке Делић. Али, када многи путници намерници прођу асфалтним путем, на кривини ће увек угледати бившу стару железничку станицу, која ће им вратити сећање на неко драго и прохујало доба, када су чекали парњаче и шинобусе. Снимак аутора књиге 2006. године.

ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА ЈЕ НЕКАД БИЛА ВЕОМА АКТИВНА, И ИМАЛА ЈЕ ОТПРАВНИКЕ ВОЗОВА

Шеф железничке станице и отправник возова у Новој Гајдобри, Раде Делић, са супругом Милком и кћерком Миленом, (снимљено у зиму, 1967. године)

БЕЈАШЕ НЕКАДА – ВОЗОВИМА У СВЕ ПРАВЦЕ

Пруга ка Бачкој Паланци. Снимак аутора књиге код Нове Гајдобре, 2006.

СТАРИ МОСТОВИ ГРАЕ ОБАЛЕ КАНАЛА Д.Т.Д.

Железнички и друмски мост код Нове Гајдобре, преко канала Д.Т.Д.
(снимак аутора књиге, 2006)

НЕКАДА ЈЕ КАНАЛ „Д.Т.Д“ БИО БИСТАР И ЧИСТ

Део канала Дунав-Тиса-Дунав, код Нове Гајдобре, снимак аутора књиге, 2006.

БАЧКА ДОБИЛА ИМЕ ПО ДРЕВНОМ ГРАДУ БАЧУ

Први и најстарији писани трагови о граду Бачу спомињу се у писмима Јустинијана из 535. године, а 873. године Бач је постао аварско утврђење. За време владавине Арпадовића град Бач је био седиште бискупије. У години 1241. град су тешко разорили монголски освајачи, да би у периоду 1338-1342. године угарски краљ Карло Роберт Анжујски изградио велелепну и најстарију тврђаву на просторима Војводине, а тврђава је подигнута на мањем острву које је настало од меандра реке Мостонге, те пошто је била са свих страна опкољена водом (реком) спадала је тзв. „водене градове“. Тврђави се могло прилазити само помоћу покретних мостова. Затим је уследио период чувене Мохачке битке 1529. године, по град и тврђаву Бач освајају Турци, те се од тог доба се спомињу писани материјали о Бачкој тврђави из пера Евлије Челебије, а Бач је у то време постао део Сегединског санџака. У временима Ракоцијевог бунa (1702-1704) тврђава је била спаљена и није више никад обнављана. На слици једна од зидина Тврђаве данас, снимак аутора књиге, октобар, 2006.

ЗАУСТАВЉЕНО ВРЕМЕ ИЗ ДАВНЕ ПРОШЛОСТИ

Остаци древне Тврђаве код Бача (снимак аутора књиге, 2006)

ЈОШ ОДОЛЕВА ЗУБУ ВРЕМЕНА – ТВРЂАВА У БАЧУ

Развалине кула подсећају на нека древна и далека времена
(снимци аутора књиге, 2006)

Са својим отворима за топове, око којих је данас обрасла маховина

ТВРЂАВА ИЗ ДАВНИНА – СТРАТЕШКОГ ЗНАЧАЈА

Са ове куле на Тврђави код Бача, могло се разгледати пола Бачке
(снимак аутора ове књиге, 2006)

ПРИЛОГ ЛИКОВНИХ УМЕТНИКА

Стјепан Перишкић: „Тврђава у Бачу“ (1998)

Из књиге, коју је сликар Стјепан Перишкић поклонио с поштовањем, др Миливоју Дошенивићу

(ГЛАВА ТРЕЋА)

ОТКИВАЧИ КОСА

Бејак седмогодишњак. Небеско плаветнило изнад мога завичаја, са сјајним колутом који је пржио злаћана житна поља. Миришу баште са воћкама препуних зрелих плодова јабуке, кајсије, шљиве и џанарике. Стабла са гранама се савила ка земљи, као да се захваљују Створитељу, што нису јалова, већ плодоносна, мирисна и жива.

Јулско сунце кроз жалузине моје собе, својим јутарњим зрацима милује ми дечачко лице. Полако се будим под додиром мајчине руке по челу, као да ме дорирује паперје младе ластавице. Отварам полагаано још снене очи, устајем и умивам се из плеханог лавора који ми је мајка ставила на стару дрвену у жуто офарбану столицу. Већ цврчи топли мирисни омлет од кајгане замућене од тек донесених свежих јаја, са меснатом сланиницом, на «смедеревцу». Ту, крај тањира је и огромна кришка белог хлеба, за који је мајка хитала уранком до сеоске пекаре. Док приводим крају уживање у укусној храни, из дворишта допире рески звук наковња и чекића. Из беле чиније узимам прегршт шљива, и трпајући их у џепове својих кратких панталоница, излазим у двориште. Тада сам схватио, звуци наковња и чекића допирали су из мог дела дворишта. Тројица чича: мој деда Гојко, са старинама Миланом Поповићем и Пепом Кукољем, полегли по трави на бокове и откивају косе. Увек су ме одушевљавала два ритуала које је мој деда чинио. Први се односио на његово бријање. То није било обично бријање, то је била церемонија: припремање

малог стоца, на који ће деда да седне, затим уз њега нешто виша стара столица где ће се сместити огледало. Тад би деда износио свој алат за бријање и стављао поред огледала. Ту су бритве, сапуни, мали плехани лавор, и један црни стари и дебели војнички каиш, који му је мој отац поклатио кад је дошао после демобилизације. Тај каиш би мој деда завезао за столицу, намазао би га неком црном кремом и почео по каишу да пљоштимице трља бритву. То би он радио веома дуго, са неким посебним задовољством и стрпљењем. Затим би деда дуго сапуњао лице, трудећи се да му бркови остану суви. Церемонија бријања је такође ишла својим занимљивим током. Некад бих узимао дедину бритву да је додиренем. Док сам на њој читао слова «солинген» Северна Рајна-Вестфалија, са страхопоштовањем бих ту дедину бритву враћао у дедину фиоку, јер су у нашој кући постојале за децу забрањене ствари, опасне и «оштре као змије» (тако би ми говорила мати), то су биле дедине бритве за бријање и три наоштрене и обешене косе, које су висиле окачене изнад коњушнице.

Често бих посматрао честите старце: мог ђеда Гојка, чичу Милана Поповића и чичу Пепу Кукоља, са неким страхопоштовањем, како они без имало бојазни узимају оштрице коса и куцкају по сечиву неким чудним чекићима, док би мале наковње забили у траву. Са каквом љубављу би они откивали те челичне косе, милујући својим, од «крце» пожутелим и рапавим прстима, по њиховим оштрицама, и опет би настављали неуморно да куцкају чудним чекићима по њима. Изнад коњушнице су поред коса биле обешене и пратеће алатке: тоболци направљени од тесане ораховине, из којих су вирили плави брусни каменови, затим српови и косијери разних величина, цапини за сламу, чудне тестере необичних облика: мање, средње и огромне од преко три метра.

Мој деда је имао белог коња Рубина, који је у време мога дечаштва ослепео. Занимљиво је колико је то био интеллигентан коњ, сигуран сам да је био интелigentнији од неких људи из мога села. Са дедом бих често одлазио на њиву запрежним колима, које је послушно вукао слепи Рубин. Нарочито ми је било омиљено да са дедом предвече пластим сено на њиви у близини села. Када бисмо деда и ја, дрвеним вилама званим „рогуље“ завршили послове, тада би сели на кола натоварена сеном, и верни Рубин би кренуо ка селу. Тад бих упитао деду:

- Деда, како то да наш Рубин не види на очи, али познаје пут до куће?

Тада би деда, држећи благо кожне кајасе, повукао дим своје омиљене умотане „крџе“, започео занимљиву причу:

Знаш, унуче моје, ја сам нашег Рубина купио од неких џамбаса када је он имао само две године, јер ми је претходна кобила утинула после седам година. Рубин је био веома послушан коњ. Био је здрав, снажан и интеллигентан. Сећаш се како је тебе прихватао као јако малога, давао си му из руке хлебац. Нажалост, временом је од нечега почео да му попушта вид, па је потпуно ослепео. Размишљао сам шта ћу с њим? Ипак сам одлучио да се не растајем од њега. Занимљиво је да је Рубин, иако потпуно слеп знао да пронађе корито до бунарске воде, пут до штале, знао је да се сам смести уз дрвене јасле и да се намешта под „чешагију“. Једном сам га слепог упрегао и отворио сам дрвену велику капију, сео на кола и Рубин је сам кренуо путем ка њиви у близини хмељарника. Иако слеп, он је потпуно проналазио вијугави пут до њиве, а такође је то било и у повратку...

- А, да ли је наш Рубин знао да оде сам и до других наших њива? – упитао сам деду.

- Како да не. Он је знао да одвезе кола скроз тамо преко наше пруге, у близини Црвеног салаша, где је наша друга њива, и где је пут веома компликован, поготову што има и веома велики број кривина. Затим би наш слепи Рубин вукао шпартач, дрљачу или плуг, а да ја нисам улагао скоро никакав напор у вези са повлачењем његовог улара. После обављених ратарских послова, Рубин би сам кренуо дутим путем у правцу наше куће, и прецизно зауставио кола тако да је руда била на само метар од дрвене капије.

- Али, како то може, деда? – упитах га веома зачуђено.

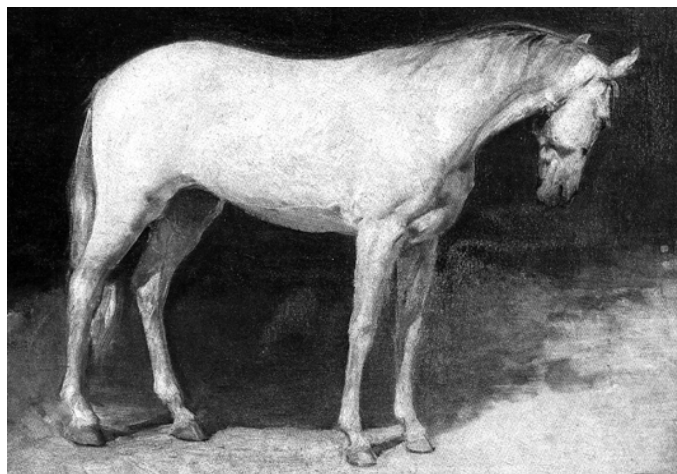
- Може, може, Мишо. Коњ је веома интелигентна домаћа животиња. Он је годинама, док није ослепео упамтио у свом коњском мозгу пуно тога: и пут до бунара, до штале, до њиве, до ветеринара... А када је ослепео, он је наставио да чини сасвим нормалне ствари, као и да није слеп, чак ме је једном прилично накресаног довезао сам са запрежним колима из Обровца, где сам код зета Душана, твога тетка, однео буре са коминама. Право да ти кажем, унуче Мишо, не знам ни како сам стигао кући, а Рубин је релацију од Обровца до Нове Гајдобре, по кривудавим пољским путевима прешао без грешке, и довезао и мене и кола и празно буре на колима, све до наше куће...

Слушајући мога деду, почео сам још више да волим тог дивног слепог коња. Све више сам одлазио у шталу да га са дедом тимарим и милујем, да га храним и појим, па чак и да га упрежем. Он ми је био уз пса Меду омиљен као да је члан породице. Он је осећао мој нежни дорир, мој дечачки мирис. Његово коњско срце је разумело да га волим. Један дечак и слепи бели коњ су стекли бескрајно поверење један у другог...

Нажалост, живот Рубина се годинама полако гасио. Почео је да мршави и да одбија храну. Једне вечери, у његовим

од слепила полупрекривеним кафеним очима видео сам неки необичан сјај, као да је знао да ћемо се растати. Следећег јутра деда га је нашао угнутог у појати, клечао је на предњим ногама, са отвореним слепим очима. Пришао сам и помиловао му дугу белу гриву. Утом су стигла и шинтерска кола са чика-Савом Циганином. Нисам могао да гледам како неке чике из села товаре мртвог Рубина на циганске таљиге. Рубин је последњи пут кренуо из нашег дворишта, натоварен на стара шинтерска кола, да се више никада не врати. У моје детињство је тиме била забијена једна оштра стрелица туге, која ће у виду сећања на једног дивног слепог белог коња, остати утемељена за цео мој живот. Од тада сам заволео све коње овога света, искрено и дубоко.

После Рубина, мој деда је набавио белу кобилу, са којом ће се дружити по њивама више од деценије, а та добра бела кобила ће угнути само пар месеци пре дедине смрти. Отишли су заједно, у једној години, један добри честити старац и његов последњи коњ...

Горња слика: за откивање коса, наши паори су били неуморни, а доња слика, један од паора: Гојко Шушић Шулe, други здесна (слика из 60-их година).

(ГЛАВА ЧЕТВРТА)

НИЈЕ СЕ ВРАТИО ДИНГО

Вејала је мењава једне хладне јануарске зиме 1954. године. Кроз орошене и замањене прозоре топле сеоске собе, посматрао сам крупне пахуљице како прекривају све у белу боју, дар Небеског перјара.

У кухињи седи мој отац и са старим чичама распреда о револуционарним данима из своје ратом украдене младости.

- Доћи, унуче – зовну ме мој деда и посади ме у крило, па настави:

- Ти, сутра, ујутро, има да ми будеш главни полагајник! А ти, снајка, да се потрудиш да ми унук за тај свечани чин не приспе – рече деда мојој мајци, милујући ме рапавом руком по дечјој главици.

- Ако, ако, тако и треба – повикаше и остале чиче, дајући моме деди потпуно одобравање за одабир новог и најмлађег полагајника.

- Својим крупним зеленим очима, посматрао сам мог бркатог деду са качкетом на глави. Било ми је чудно зашто све чиче никад не скидају своје качкете са глава? Мој ђед Гојко и многи други старци увек су носили качкете на главама, док се мој други ђед по мајци Драго Војичић, никад није раздвајао од своје црногорске капе са четири «С», а ђедови Јован Шевич и Перин Штрбац, од својих мрких старих шешира.

Дуге и веома занимљиве приче ђедова, у кухињи поред огњишта и мирис старе петролејке, полако би ми доносили сан. Заспао бих у топлом мајчином крилу, која би ме однела

и сместила у велики жути изрезбарени кревет и умотала у огромну плаву дуњу, која је за мене била као планина Фрушка, гора, препуна меког перја од наших здравих и белих гусака.

Рађало се ново јутро. После оглашавања других петлова, полагано бих отварао очи и поред постеље угледао Њу, своју насмешену мајку.

- Хајде, мили мој дечаче. После умивања и доручка треба да кренеш код деде. Јутрос је Божић. И, док сам доручковао мати ме је подсећала како ме је деда «украо» прошлог лета, сео ме на своје таљиге и кренуо с коњем Рубином прашњавом улицом, са мојом стрином Станом, док је успут у запрежна кола, прескочивши шараге – ускочио мој будући кум. Био је то седамнаестогодишњи сеоски деран Радивоје Бобић, који је с великим апетитом докрајчио велику кришку хлеба намазану машћу и паприком. Бобићи су живели у крајњој улици до «пашњака» и задружне економије. Део породице им се доселио са Космета и то у делимичном саставу без старог Миливоја Бобића и његове жене, а родитеља Чедо, Миле и Радивоја. Са Космета су у Нову Гајдобру доселили Стево Бобић са супругом Маријом и братом Данилом, а са њима су са Космета дошли и два Стевина синовца: Чедомир и Радивоје, док се Миле упутио на војне школе. Кољеновићи Бобића су се са мојим прецима већ одавно окумили неколико пута.

Мој деда је усмерио белца путем према Старој Гајдобри. Седео сам у крилу своје стрине Стане, док је мој будући крштени кум Раде седео на дну празне и наопачке окренуте плетене корпе за кукуруз.

После око непун сат, запрежна кола на којима су били чудни путници, зауставила су се уз густе и зелене борове, уз саму православну цркву у бачком селу Силбашу...

После крштења, деда ме је однео и сместио у запрежна

ХРАМ СВЕТОГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА – СИЛБАШ

Православна црква у Силбашу. У овој цркви крштене су старије генерације из места Нова Гајдобра и Гајдобра, све док нису подигнути православни храмови у Гајдобри и Новој Гајдобри (2013), јер у тим селима у прошлом веку нису постојале православне светиње. У цркви Св. Јована Златоуста, крштен је и аутор ове књиге. На фотографији са леве стране је фронтал православне цркве у Силбашу, а на десној слици је централни иконостас са олтаром и певницама (сви снимци: аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић, у Силбашу 2006. и 2016. године).

кола, док је мој млади и крштени кум Радивоје Бобић добио од мог деде пригодан поклон у виду десет динара и кутијице цукера у коцкама. Тиме је са породицом Бобић потврђено и треће кумовање у животу наших двеју породица.

За трен, покушао сам и да се присетим неких детаља на прошлогодишње крштење, а тада ме тргоше тихе речи моје мајке:

- Хајде, сине Мишо, деда те чека, а ти мораш ићи сам.

Мати ме је још једном лепо очешљала, па сам ја онако мали и са неком тремом кренуо стазом поплочаном жутим печеним циглама ка другом делу куће који сам ја много волео, где је живео деда. Чим сам отворио врата деда ме је засуо зрневљем жита, пољубио ме је у образ и дао ми пет динара и велики колут домаће кобасице, а бака Марија ми је пружила кесу пуну ораха, и даровала ми пољубац.

И, прошао је Божић, са милозвучним али некако тихим честитањима неких стараца из сутрашњих посета моме деди: «Христос се роди, ваистину се роди». Каснијих година своје младости ћу покушати да схватим та тиха и полускривена славља мога деда када су у питању сви религиозни празници: Божић, Богојављење, Јовањдан, Свети Сава, Ускрс...

Долазио је фебруар. Дрвене санке углавном направљене за нас сеоску децу из наше улице у радионци чика-Благоја Јаничића, код кога је била права свечаност за наше дечје очи. Јер, бејаше у његовој ковачници мноштво чудног алата, велики ковачки мех, менгеле и неких разних чекића и клешта. Касније, током свога детињства пуно пута ћу са мојим дедом одлазити у ту чика-Благојеву чувену радионицу, где смо нарочито волели да правимо дрвене клизаљке са жицама.

Бејаше 14. фебруар 1954. године. Уз наложену ватрицу свог драгог дома, мој отац је са сеоским ђедовима причао о

неким ловцима, о лову, и да се нешто у вези с тим основало веома значајно у нашем селу.

Да, тог датума, када сам ја имао око три и по године, основано је ловачко друштво «Зец» у Новој Гајдобри, које је испрва било заједничко са ловцима из суседне Гајдобре, али због просторне удаљености која је неколико километара између два села, договором је тада постигнуто целисходно решење да свако село има своје посебно ловачко друштво, Тако да се 14. фебруар 1954. године може сматрати као камен темељац у организовању новоггајдобранског ловачког друштва «Зец», које ће од тада ићи путем своје експанзије.

Током неколико година, пред мој полазак у први разред основне школе у Новој Гајдобри, прве комуникације са нашим сеоским ловцима биће веома интензивне и живе. После првих оснивача ловачког друштва, а међу којима су били стари ловци: Вељко Мاستиловић, Гојко Ђурић, Никола Шушница, Петар Шушница Перо, Раде Мајсторовић, Јово Трнинић, Тодор Мајсторовић, Крсто Петковић, Вуле Шигуд и Сергије Капкало (матичар из села), ловачком друштву се прикључио и мој ујак Радован Војичић, и од тада је кућа Војичићева постала једна од заиста главних оаза дружења свих новоггајдобранских ловаца. Сећам се, у дворишту куће Војичића, са леве стране била је једна повећа просторија, која је некада била ковачница, па је ту просторију мој ћед Драго Војичић желео да и даље зове истим именом, тако да је «ковачница» доминирала за чудне ловачке работе. По зиду «ковачнице» висило је мноштво зечијих кожа напуњених сламом, као и других дивљих животиња. Сећам се да је у угловима ујакове собе било пуно оружја: петларе двоцевке, једноцевке, карабини, реденици, двогледи. Оружје је мој ујак веома волео и водио рачуна о њему. Бејех тек петогодишњак,

када ме је ујак Радован водио у лов. Он је тада био нежењен и није имао своје деце, тако да ме је много волео као јединог свога сестрића.

Ујак Радован је тад радио као пољопривредни техничар у Зем-задрузи «Јадран» у Новој Гајдобри и био пред завршетком својих редовних студија на Пољопривредном факултету у Новом Саду, али лов му је био један од најдражих хобија у његовом животу.

За мене су ипак биле најинтересантније суботе, тада бих волео да одем до ујчевине. У суботу увече би дошло више ујаквих другова ловаца, који би засели, распремили своје уређаје за прављење ловачких метака. Сећам се, по великом столу је било мноштво папирних чаура, каписли, сачме разних облика и величина, а било је и неких за мене чудних облика пројектила које су ујакови другови звали «бренери». Мени је било као дечаку занимљиво да окрећем неки уређај за затварање чаура, та справа ми је личила на мајчин млин за месо због сличног облика и ручке која би се окретала.

Бејаше крај лета 1959. Спремао сам се у други разред основне школе, која је била на крају окућнице куће Миће Јовића. Учитељица нам је била лепа и млада Кикинђанка Радмила Родић, а учитељ њен супруг Рађо Родић. Та прелепа учитељица је предивно свирала виолину. Часови код ње су били нешто најлепше у мом животу. Она би двапут недељно доносила у учионицу своју виолину и дивно би нам свирала и певала, а из разреда би се тада јављали први музички гласовити таленти, девојчице Невенка Косић и Зора Радун.

У дворишту старе и прве школе бејаше један омањи стадион са неким склепаним стативама и пречкама, док је мрежа била састављена од две поцепане рибарске мреже које је школи поклатио стари новогајдобрански алас и пецарош

Никола Бакић. Тада сам помало био и ја важан у разреду, јер сам донео прву кожно фудбалску лопту, коју ми је поклатони мој стриц Милош, доневши је као београдски студент мени за рођендан. Нажалост, фудбалска лопта није издржала ни прво полувреме, јер је неко од мојих другова жестоко промашио гол на коме сам ја био голман, и опалио лоптом у оштро трње, које је било недалеко од статива гола. Узалуд је моја дружина из разреда носила сеоском шустеру да нам залепи ту фудбалску лопту, нажалост било је безуспешно, тако да је та фудбалска лопта, београдски поклон мога рођеног стрица, одиграла само прво полувреме...

На крају тог школског стадиона, у близини Јовићево куће био је један црквени крст, који је једини остао као тужно сећање да је некада, ту, у близини постојала и велика црква коју су неке зле и револуционарним заносом задојене чике срушиле. Слушао сам од старца из села, да су десетак села у целој Војводини срушила своје цркве, то су била села Бачки Грачац, Степановићево, Бачко Добро Поље и још нека, као и моје родно село Нова Гајдобра, док је слична (Католичка) црква у Гајдобри остала нетакнута, а поред ње мермерни споменик Светог тројства уз саму цркву. Вероватно је мудрост Херцеговаца у том суседном селу, преовладала над крајњим и празним атеизмом и примитивизмом.

Стари крст је остао као усамљени старац, да подсећа на нешто што је могло бити вредно за поколења. Тај крст је био у парку деценијама и служио је за љуљање дечурлије па и одраслих клипана. Занимљиво је, да је приликом рушења новогајдобранске цркве, тај крст отпао заједно са великим комадом армираног бетона, који крсту ка земљи није дозвољавао да падне водоравно. Као да је сам Господ тако учинио, да крст стоји и на трави бившег новогајдобранског

црквеног парка – усправно, окренут ка небу, ка вечности, ка Створитељу...

Бејаше септембар 1959. Михољско лето у пуном јеку. Старе липе у парку као да се боре да не дозволе лишћу да их напусти. А ја сам излазио из прве своје школе иза црквеног парка, и пролазио поред куће мога ујака.

- Хеј, сестрићу! – чуо сам глас мог ујака Радована Војичића.

Испред дрвене старе капије, поред стабла великог ораха стајао је мој ујак Радован, у зеленом ловачком шеширу, за чији обод је било уметнуто злаћано-браон перо из фазановог репа, и кажипрстом ми давао знак да дођем. Пришао сам ујаку, који ме је подигао заједно са браон школском кожном торбом у руци, и пољубивши ме рекао:

- Сад ћеш да видиш, сестрићу, каквог новог члана породице од данас имамо!

Ујак ме је спустио на двориште поплочано циглом и повео у доњи део куће, одакле је допирао дубок повремени лавез пса. Када сам се приближио, видео сам на поводнику предивног ловачког пса, који је имао црне шаре по белој длаци.

- Ево га, то је мој нови ловачки пријатељ Динго – рече ујак и позва ме да приђем псу. Пришао сам му, а он ме је оњушио и почео да ми лиже беле дечје сокнице. Помиловао сам Динга, који је осетио сву безазлену дечју доброту. Био је то заиста леп и доброћудан ловачки пас, који је наговештавао да се ујак у његовој набавци ни у ком случају није преварио.

- Наш пас Динго спада у групу паса енглеских птичара – рече ујак, па настави. – Овај пас је млад, временом ће бити одличан поентер. Сутра идемо са њим у његов први лов, и веома је важно да се он привикне на први пуцањ ловачке

пушке. Мање-више нема тог пса који се заиста не уплаши првог пуцања...

- Зашто се боји? – упиташ свог ујака, веома радознано.

- Па, пси су осећајна створења, доброћудна и верна домаћину, али неки пси који никад нису чули пуцањ могу да се истраумирају за цео живот, сад ћемо то, мали мој сестрићу, да спречимо – рече ујак и оде у своју ловачку собу. Отуда се врати носећи у руци чудну пушку са танком цеви, која је била много ужа од ловачких двоцевки, па и од оних другачијих ујакових пушака. Та пушка ми је веома личила на пушке које сам гледао у неким ујаковим ратним књигама.

- Ова пушка користи мале меткиће, ево овакве – рече ујак и извади из џепа своје зелене ловачке јакне један метак и даде ми га у руку, па настави:

- Ова пушка је слична мојим «карабинима», али је цев много ужа и ова пушка се зове «флоберт», а први примерак је конструисао француски проналазач Флобер.

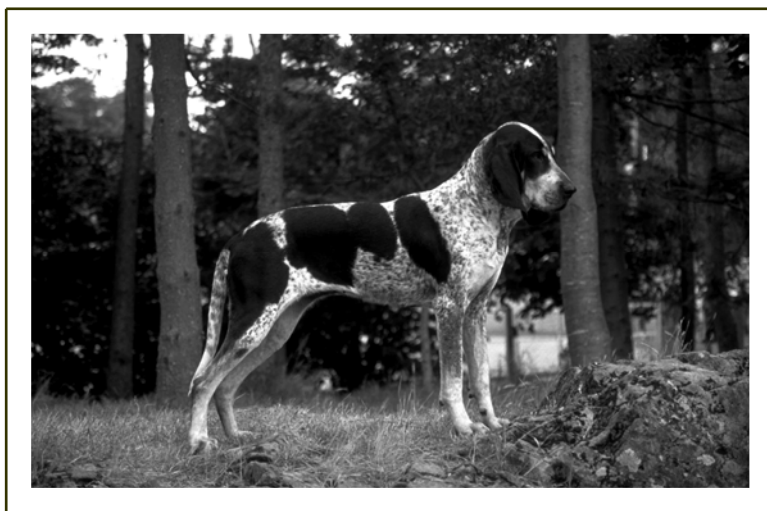
Пажљиво сам слушао свог ујака, нетремице гледајући у ту чудну танку пушку, гутајући је својим дечјим и крупним зеленим окицама.

- Сада ћемо да припремимо нашег Динга на сутрашње велико пуцање из других пушака – рече ујак и затражи од мене мали метак који сам ја са страхопоштовањем држао на свом дечачком длану.

Ујак је на пушци померио неку металну полуку уназад, и у један прорез поставио мали метак од «флоберке», затим вратио полуку у првобитан положај. Приближио се Дингу на око два метра, тад подигао цев ка плавом и ведром небу и повукао обарач. Чуо се праскав звук, који није био јак као пуцањ других «великих» пушака. Мало сам се тргнуо, а и пас Динго је реаговао, али без неког посебног и видног страха.

- Браво! – рече ујак, спуштајући пушку на једну стару зелену столицу, затим приђе и са обе руке поче да милује Динга по мекој длаци и по главици. Пришао сам и ја и помиловао га по клемпавим ушима, а Динго је дахтао срећан и задовољан, гледајући нетремице час у мене, час у мог ујака.

- Браво, момчино, бићеш ти добра ловачка куца, јер се ниси уплашио слабијег пуцња, а вероватно нећеш ни јачег грувања, сутра у првом твом лову – рече ујак и оде да захвати воде са бунара. Стари ћерам је зашкрипао и зазвечао метални ланац, на чијем крају се клатила покована дрвена кофа. Ујак је напунио Дингову посуду свежеом водом, и он је халапљиво почео да пије док је својим керећим очима захвално гледао у правцу мога ујака и мене, срећан што га волимо.

Сутрашњи недељни лов бејаше прво Дингово крштење. Ујак се вратио из лова око поднева. Био је веома задовољан, као и његов чупави пријатељ, који је лајуцкао поред своје кереће кућице. Ловачка идила се стварала из дана у дан, а ја сам

често свраћао код доброг ујака Радована, понекад на путу из школе, а понекад бих предвече са мајком одлазио у госте. Чим бих ушао у двориште мога ујака, ја бих отрчао до Динга да га нежно помазим и да му дам комад свеже кифле, коју сам сачувао од школске ужине. Код мога ујака Радована долазило је веома много других ловаца из целог села, као и неки ловци са стране. Старинска «ковачница» је била препуна напуњених кожа разних животиња и птица, што је све било обешено о велике ексере по зидовима. У ту ујакову просторију сам улазио са неким великим дивљењем и са малим дечјим страхом, гледајући разјапљене чељусти лисица, зечева, накострешених кобаца и крупних совуљага «ушара». Са ујаком бих бар два пута месечно одлазио у лов, обично би то било када је ујак обилазио ловиште самостално. Док би оловно јесење небо прекрили сури облаци, са стабљика обраног кукуруза грактале би црне и сиве вране и мрке чавке, млитаво и невољно бежећи од Динга. Ујак је обновио своје ловачко наоружање новим пушкама, за које нам је причао да су марке «хамерлес», чешка «збројовка», «црвена застава» из Крагујевца и немачки «маузер». Ту је било ловачких пушака са водоравним цевима и пар карабина. Неколико пута ми је ујак дао да опалим из његових ловачких пушака, а из карабина ми није дозвољавао, увек је говорио: *«Карабин је одлична пушка за високу дивљач, али је веома, веома опасна. Она је далекометна, па је могуће фаталном омашком упуцати берача кукуруза, или орача за плугом, рецимо у суседним селима Обровцу, Челареву или Гајдобри.»*

Једне јесени, ујаков одлазак са Дингом у лов, био је нажалост фаталан за двогодишњег верног пса поентера. Када сам се вратио из дечјих дружења, која су обично била иза наших винограда, између старе баре, циганске куће, швапског гробља, хмељарника и Бераћеве баште, мати ми је саопштила

да је погинуо Динго. Пуно сам плакао, одбијајући да ручам, већ сам одмах отрчао код ујака. Улазећи у двориште ујакове куће, у доњем делу куће спазио сам неколико ловаца и ујака. Притрчао сам и провукао се брзо кроз неке чике. Поред кереће Дингове куће угледао сам ловачког пса како лежи, док му је длака била крвава. Жућкасте окице су му биле отворене са угашеним сјајем кратке кереће младости. Ујак је био видно потресен и веома тужан, видео сам ујакове сузне плаве очи, јер је он био веома емотивна и доброћудна личност. Ујак је причао да је кренуо једно поподне у лов са Дингом иза на-

Аутор књиге као петогодишњи «ловац» у ловишту Н. Гајдобре. Фото мог ујака Р. Војичића, а слика је настала 1955. године

ших башта у правцу базена. Спазио је фазана да се спрема за лет, и сачекавши тренутак да се фазан подигне макар метар, нанишанио је двоцевком „хамерлес“. Међутим, није приметио да је Динго муњевито већ стигао до фазана. Са једним пуцњем су се стопили један керећи крик и самртни кликтај фазана. Ујак је притрчао и угледао верног Динга, који у самртном рошцу држи великог фазанског мужјака за ногу, док је по фазану била измешана птичја и псећа крв.

- Ништа тужније није ми се десило, него та моја несмо-

треност, да убијем вољеног и властитог ловачког пса. Само та моја несмотреност, коју никад нећу себи опростити док год живим – говорио је мој ујак, милујући уши мрвог поентера и бришући му крв са врха црне њушке...

А ја сам од тога дана почео да презирем све пушке, и двоцевке и карабине, искрено сам стрепио за све ловачке псе који би испод прозора моје куће сваке недеље лајали, кре-тајући са ловцима у новогајдобрански атар. Мој ујак више ни-када није хтео набављати другог ловачког пса, а ја нисам мо-гао да заборавим Динга. Годинама сам се сећао његовог лаја-ња, његових шара, црне њушке и жутих веселих очију...

Мој ујак дипл. инж. Радован Војичић, снимак из 1958. године (фото: Јозо)

Пролазиле су године. Ловачко друштво «Зец» из Нове Гајдобре је функционисало и градило своју друштвену и хуману харизму. Нажалост, многи стари ловци и његови оснивачи су заувек отишли, а међу њима и мој ујак Радован, који ће бити упамћен као човек који је много учинио за село у коме је био и председник ловачког друштва и директор Земзадруге «Јадран», човек који је дао огроман допринос да село добије бољу инфраструктуру: асфалтиране улице, здравију пијаћу воду, боље реорганизовање сеоске задруге, нови оптимизам, а надасве, разумео је и волео омладину нашег села.

И, једног дана и ја постадох редовни члан Ловачког друштва «Зец» у Новој Гајдобри. Иако из дна душе нисам волео да пуцам у животиње, долазак у ловачко друштво су ми определиле моје емотивне потребе да из Бачке Паланке (где сам се са родитељима преселио), имам интензивне комуникације са родним завичајем. С обзиром да су нови чланови новогајдобранског ловачког друштва постали и моји бивши школски другови (Бранко Вукасовић, Илија Кртинић Ћиро и други), а на наговор мога доброг друга и комшије Војина Јаничића Лате, и ја се тада учланих 1979. године у ловачко друштво «Зец», и одмах купио све што је потребно за лов и више од тога: неколико веома квалитетних пушака светске марке (бокерице, седмометке и чокиране), затим квалитетне реденике, двоглед, ловачка одела, па чак и справу «топ» за испаливање глинених голубова. Године 1981. успешно сам званично положио ловачки испит пред општинском ловачком комисијом из Бачке Паланке, која је била на челу са Славком Малетиним Вавом и Војином Пешићем. Веома озбиљно се морало припремати за тај испит, јер су питања била из разних области, од питања у вези са управљањем ловном привредом, познавања свих болештина код разних

дивљачи, функционисање ловишта, карактеристике разне дивљачи и о њиховој заштићености и селекцији, познавање оружја и муниције (балистика), питања у вези са ловачком етиком, о усевима као ремизама за ревитализацију флоре и фауне у ловачком делокругу и на крају познавање правилника о дисциплинским прекршајима предвиђеним правилником о лову и ловству АП Војводине.

Полагање је обављено једног облачног 30. октобра 1981. године од 10-14 часова у просторијама чувене сеоске кафане «Мостар», власништво Ђура Солда. Наравно, пред полагање су се морале направити масне ловачке шале, а то све пред долазак званичне комисије из Бачке Паланке, јер тада нису полагали ловачки испит само наши будући ловци из Нове Гајдобре, већ и из више села целе општине. Дакле, тадашња жртва велике неслане ловачке шале био је сеоски превозник и камионџија Проко Стојић, а главни организатор шале на Прокин рачун био је (ко би други) него велики шаљивџија Бранко Вукасовић, који је «формирао комисију» са «председником» Новаком Буквићем Новом, и која је тад била одређена, али само за „случај Прока“. Наравно, велики шаљивџија Бранко Вукасовић «стао је на страну Прока», ко бајаги као шаптач иза «комисије». Шта се даље дешавало тог шаљивог и облачног октобра 1981. године – и данас се о томе веома често приповеда, као о врхунски изведеној ловачкој шали, у режији мога кума Бранка Вукасовића, који ће годинама наставити да „сеје“ ловачке шале и доскочице...

**Из приватног ловачког дневника, ловца
др Миливоја Дошенивића, Нови Сад**

КРАЉИЦА ПЛАНИНЕ

Од подножја, неуморно се пењеш по точилима Прења,
Под ловачким чизмама влажна маховина из оштрог камења.
Желиш да нађеш «краљицу планине» и њене тајне дворе,
Али, можеш је само пронаћи пре свитања прве зоре.

Док рука ти чврсто држи „карабин“, прст је твој на обарачу,
Своје десно око пажљиво прислађаш ка телескопу одмерачу.
Ништа. Пењеш се даље по оштрим точилима Прења,
Газиш својим ловачким чизмама преко одломљеног стења.

Стрма литица, један погрешан корак, и оде ти живот у трену,
Ако својом ногом станеш на маховину, уместо на сур у стену.
Знаш, горе је дивокоза (*Rubicapra*), та права «краљица планине»,
Она је неумољива, недодирљива, кад прво сунашце сине.

Кад зора заруди, касно је, и ловац је онда узалуд тражи,
За цело своје крдо, увек се брине једна, бодно на стражи.
Кад осети уљеза, она чудним писком јавља свим осталима,
Тад, ловац, против њих, мора изузетно лукавство да има.

Пењеш се, и већ си на две хиљаде метара надморске висине,
Да «краљицу планине» гађаш «витешким поготком», из близине.
Она те не види, она је горе, и поносно је подигла главу,
Подижеш „карабин“ пажљиво, а оком лежеш на снајперску справу.

Док први зрачак зоре обасја планину, а јутро се лагано буди,
Прењем се проломи пуцањ, твој «витешки погодак» у њене груди.
Прилазиш, окрећеш је за рокове, док она самртно трза и грца,
Твој погодак „карабина“, погодио је дивокозу по сред срца.

Са видном сетом, ти бришеш свој крвав длан о маховину,
«Краљица планине» је мртва и никад се неће вратити у планину.
Данас си, ловче, надмудрио искусну «планинску краљицу»,
Али, залуд, погледај на Прењ, видећеш њену наследницу...

Др Миливоје Дошенивић, књижевник

ИЗ СТАРЕ АРХИВЕ Л.Д. «ЗЕЦ» НОВА ГАЈДОБРА
(прва страна ловачког записника)

Z A P I S N I K

Radjen na godisajoj skupstini Lovackog Društva u Gajdobri održane dana 14 februara 1954 god. sa početkom u 9 časova. Skupština održana u zgradi Narodnog Odbora opštine Gajdobre.

Prisutni članovi društva: BOSKOVIC TODOR, SAMARDEIC MIRKO, ZDRALE GOJKO, LUBURIC TRIFKO, VALTNER FRANJA, MEDOVARSKI SAMO, MASTILOVIC VELJKO, DJURIC GOJKO, GREGUS MATIJA, CELOVSKI ANDRIJA, KAPKALO SERGIJE, SUSNICA NIKOLA, SUSNICA PETAR, MAJSTOROVIC TODOR, TRINIC JOVO.

Otsutni članovi društva: MAJSTOROVIC RADE, SIGUD VULE, PETKOVIC KRSTO, MANDIC SRETO, GACINA MIRKO, TKALCEC JOSIP i KRIZOV PAL.

Pretsednik društva MASTILOVIC VELJKO otvara skupstinu i moli prisutne članove da izaberu radno predsedništvo od 3 člana koji će rukovoditi skupstinom.

Uzima rec drug BOSKOVIC TODOR i predlaže da u radno predsedništvo izaberu sledeća lica i to: kao predsednik DJURIC GOJKO, kao članove LUBURIC TRIFKO i ZDRALE GOJKO, a za zapisničara druga KAPKALO SERGIJA, što je aplaudacijom i prima se od strane prisutnih članova društva.

Posto izabrana lica zauzela svoja mesta predsedavajući drug DJURIC GOJKO zahvaljujući na poverenju predlaže skupstini dnevni red i to:

D a e v n i r e d :

1. Donose se odluke o podeli lovista između Gajdobre i Nove-Gajdobre.
2. Odredjuvanje visini doprinosa članova društva za korišćenje lovista u 1953 god.
3. Izveštaj o radu Upravaog i Nadzornog Odbora i Disciplinskog Suda u 1953 god.
4. Razrešenje Upravaog i Nadzornog Odbora i Disciplinskog Suda.
5. Izbor novog Upravaog i Nadzornog Odbora i Disciplinskog Suda.
6. Biranje dva člana za Sreski Lovacki Savet u Baskoj-Palanci.
7. Odobrenje finansijskog plana za 1954 god. i izvornog računa za 1953.god.
8. Pitanja i predlozi.

Posto predlozi dnevnog reda prihvaćeni su jednoglasno od strane prisutnih članova preslo se na prenos dnevnog reda.

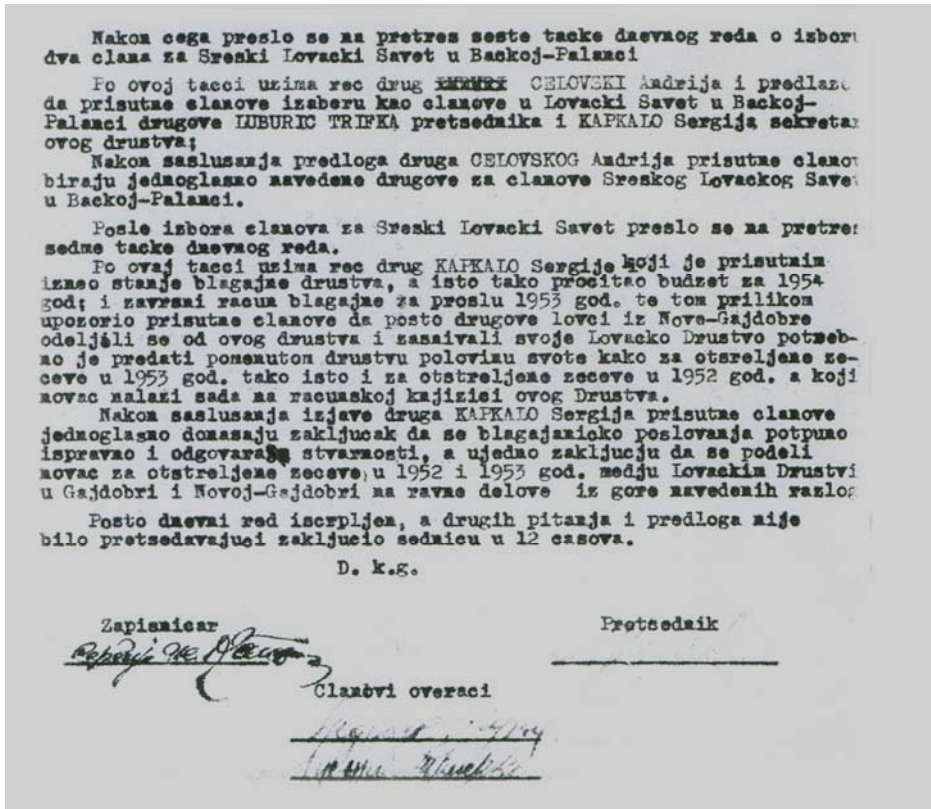
Po prvoj tanci dnevnog reda i to nakon poduze diskusije od strane svih prisutnih članova društva donosa se sledeća

O D L U K A

Da se lovno područje atara Gajdobre i Nove-Gajdobre podeli između Lovackog društva u Gajdobri i Novoj-Gajdobri iz razloga posto sazivanja konferencija, skupština i opšte sastanaka članova društva jer polovina zivi u Gajdobri, a druga polovina u Novoj-Gajdobri koje je udaljeno jedno od druge oko 5 kilometara a što izaziva velike poteškoće za rad ovog društva na osnovu čega i donosa se odluka da u Novoj-Gajdobri obrazuje novo Lovacko Društvo na području njihovog atara, a Lovacko Društvo u Gajdobri ostane na svome ataru.

Po drugoj tanci dnevnog reda donesen od strane prisutnih članova društva zaključak da za korišćenje atara svaki član kao i predjasnih godina plaća po 200 dinara.

СТАРА ЛОВАЧКА АРХИВА – ЛОВАЧКИ ЗАПИСНИЦИ

Друга страна ловачког записника

НАПОМЕНА: Аутор ове књиге др Миливоје Дошеновић, добио је на располагање оригиналне фотографије из архиве Ловачког друштва “Зеџ” Нова Гајдобра. Само 4 слике су узете из књиге Мајсторовић, Б.: Дobar поглед, Desing studio-Stanišić“, Бачка Паланка, 2004. године (назначен је извор).

ЗАПИСНИК СА КОНФЕРЕНЦИЈЕ
Л.Д. «ЗЕЦ» НОВА ГАЈДОБРА
(3. септембра, 1966. године)

ЛОВАЧКО ДРУШТВО
Бр. 16
3. IX 1966 од
НОВА ГАЈДОБРА

З А К Л Ј У Ч С И

са ванредне конференције ЛОВАЧКОГ ДРУШТВА "ЗЕЦ" - у НОВОЈ ГАЈДОБРИ, одржаној дана 1. новембра 1966. године, на којој су присуствовали сви чланови Ловачког друштва.

1. Усваја се оставка председника Ловачког друштва BABIĆ LUKE, који се разређава дужности са 1. новембром 1966. године.
2. Усваја се оставка секретара Ловачког друштва MAJSTOROVIĆ MILE, који се разређава дужности са 1. новембром 1966. године.
3. За новог председника Ловачког друштва једногласно је изабран ŠUSNJIĆ PERO, који прима дужност 1. новембра 1966. године.
4. За новог секретара Ловачког друштва једногласно је изабран DJURIĆ GOJKO, који прима дужност 1. новембра 1966. године.
5. На конференцији донешени су и усвојени следећи Нормативни акти Друштва.
 - a) Статут ловачке организације.
 - b) Правилник о дисциплинском поступку и дисциплинским казанама у Ловачкој организацији.
 - c) Правилник о коришћењу дивлјаči и награђивању у ловачкој организацији.
 - d) Правилник о начину извршења лова Ловачке организације.

Сви ови нормативни акти умножиће се и доставити сваком члану Друштва, који акт треба у потпуности спроводити и обавезно се придржавати њихових одредаба.

6. На основу анализе срмеће дивлјачи у ловишту, одлучено је да се изврши остrel 15 комада срна за извоз преко Ловачке задруге Нови Сад и 2 комада срна за организовање ловачке већере у организацији. Приходи од остrelених срна иду у фонд ловачке организације која ће се средства употребити за унапредњење дивлјачи и ловства.
7. Lov на племениту дивлјаč вршиће се наделјом и државним празницима и то групно од три до 10 ловца у групи са обавезним почетком лова у 6 h ујутру и завршетком у 12 h.
8. За време ловног дана ловац има право на једног сеса, једног фазана и 2 јаребике. Остља перната дивлјаč у неограниченом броју. Вишак остrelење дивлјачи у току ловачког дана ловац је дужан да уступи првом ловцу до себе који није убио дивлјаč.
9. Свако јутро пре почетка лова одредиће се руководиоц лова за тај ловни дан кога ће одредити председник и секретар Друштва. У току ловног дана сви ловци обавезни су да се подвргавају наредњенима руководиоца лова.
10. Сви чланови Друштва дужни су измирити своје обавезе према Друштву најдалје до 15. новембра ове године.

У Новој Гајдобри,
1. новембра 1966. године.

Секретар,
Djurić Gojko

НОВОГАЈДОБРАНСКО ЛОВСТВО ПРОШЛОГ ВЕКА

Новогајдобрански ловци са ловинама зеца, слева: Тодор Мајсторовић, Гојко Ђурић, дипл. инжрњер Радован Војичић, Радован Зотовић, Миле Бурсаћ и Вељко Мاستиловић, а с њима су и новогајдобрански дечаци Илија Бурсаћ и Никола Мاستиловић. Снимљено у другој половини педесетих година (фото: Јосип Буцоњић Јозо).*

* Из књиге: Мајсторовић, Б.: Добар поглед, Desing studio-Stanišić, Бачка Паланка, 2004.

НЕКАДА ДАВНО, У АТАРУ НОВЕ ГАЈДОБРЕ
(прихрањивање дивљачи)

Новогајдобрански ловци-ветерани, на прихрањивању дивљачи једне хладне зиме. На слици слева: Лука Бабић, Милан Перић, Тодор Мајсторовић, дипл. инж. Радован Војичић и Миле Мајсторовић, дечаки су М. Грубор и М. Буцоњић. Снимак почетком шездесетих година прошлог века фото: Јозе Буцоњића.*

* Из књиге: Мајсторовић, Б.: Добар поглед, Desing studio-Stanišić, Бачка Пал-анка, 2004.

ИЗ ЛОВАЧКОГ АЛБУМА (1975)

Пред полазак у ловиште Нове Гајдобре, слева: Чедомир Бобић, Радован Зотовић, Никола Мاستиловић, дипл. инж. Радован Војичић и Војин Јаничић. Снимљено једног јесењег јутра 1975. године у Новој Гајдобри (кафана код Ђура Солда)

ЗАЈЕДНИЧКИ ЛОВАЧКИ СНИМАК (1975)

Заједнички снимак пред јутарњи недељни лов, слева стоје: Војин Јаничић, Бранко Вукасовић, Гојко Буквић, дипл. инж. Радован Војичић, Бранко Милаковић, Никола Мاستиловић, Данило Томановић и др Миодраг Стојановић. Чуче: Милорад Зиројевић, Радивоје Бобић, Данило Џомбета, Милован Куљић и Илија Кртинић. Ловачки пси су у власништву Бранка Вукасовића и Милорада Зиројевића. Снимак у центру села Нова Гајдобра, 1975. године.

ПРИЗНАЊА ЗАСЛУЖНИМ ВЕТЕРАНИМА
(Нова Гајдобра, 17. децембра 1977)

Ловачка признања најзаслужнијим старим ловцима-ветеранима, која су додељена дипл. инжењеру Радовану Војичићу и Луки Бабићу. На слици, слева: дипл. инж. Радован Војичић, Никола Мاستиловић Нина и Лука Бабић (снимак из 1977. године).

БРАТИМЉЕЊЕ СА СЛАВОНСКИМ ЛОВЦИМА (1977)

(Са Србима из села Стријежевица, источна Славонија)

Новогадобрански ловци са братским ловцима из села Стријежевица општине Славонска Пожега. Заједнички снимак поред Споменика жртава фашизма у близини Нове Гајдобре, снимљено 1977. године.

ЛОВАЧКИ ВЕТЕРАНИ Л.Д. «ЗЕЦ» НОВА ГАЈДОБРА
(из друге половине прошлог века)

Ловци ветерани, пред одлазак у новогаядобранско ловиште, слева: Чедомир Бобић, Гојко Ђурић, Радивоје Бобић и Анђелко Лучић. Снимак из 1977. године (постављање мрежа за хватање зечева).*

* Из књиге: Мајсторовић, Б.: Дobar поглед, Desing studio-Stanišić, Бачка Паланка, 2004.

ПОЛАГАЊА ЛОВАЧКИХ ИСПИТА

Војин Јајичић Лато и председник испитне комисије Славко Малетин Вава, снимљено 19. фебруара 1977. године.

После завршетка лова уз музику: Драган Пецељ Пеки (хармоника), Раде Бобић, Лука Бабић, са Нешом Пецељом, у зимско вече, 9. јануара 1977.

СВЕЧАНЕ СЕДНИЦЕ ЛОВАЧКОГ ДРУШТВА

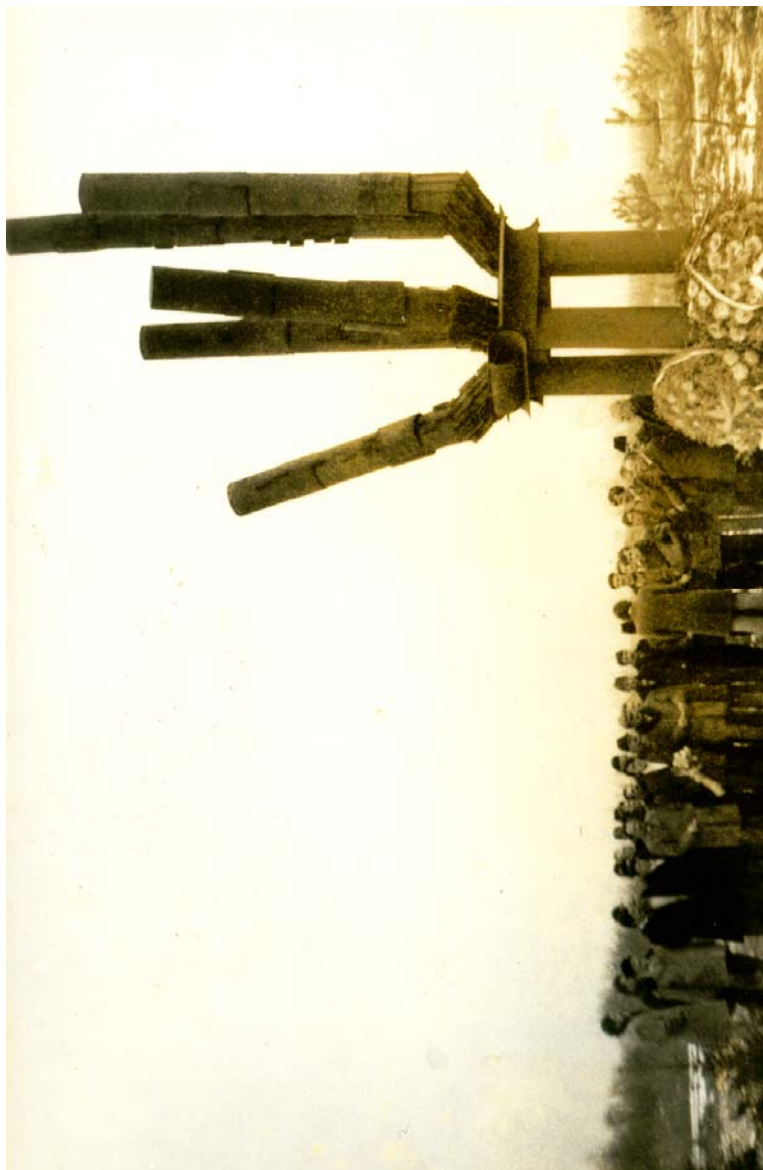

Са свечане седнице ЛД «Зец» Нова Гајдобра, за говорницом Никола Мاستи-
ловић Нина, лево: Бранко Милаковић и Илија Кртинић, 7. децембра 1977.

Свечана седница ЛД «Зец» у Новој Гајдобри, говори председник Раде Бобић,
лево Илија Кртинић, десно Радован Зотовић, снимљено 17. децембра 1977.

СА ЧАСА ИСТОРИЈЕ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

Поводом 30 година рада Ловачког друштва «Зец» из Нове Гајдобре, поред Споменика жртва фашизма код Нове Гајдобре, одржан је прави час историје где је говорио професор историје Јован Јаничић Лољо, снимљено 17. децембра 1977. године.

ПРЕД ХУМКАМА ПРЕМИНУЛИХ ЛОВАЦА

Пред хумком преминулог члана ЛД «Зец» из Нове Гајдобре Вула Шигуда, стоје дипл. инжењер Радован Војичић и Лука Бабић (у гро плану), иза њега су чланови ловачког друштва, снимљено у зиму 17. децембра 1977. године на гробљу у Новој Гајдобри

Пред хумком бившег члана ловачког друштва Гојка Ђурића, 17. 12. 1977.

Поред хумке бившег члана ЛД «Зец» из Нове Гајдобре, Вељка Мاستиловића, с десна: дипл. инжењер Радован Војичић (допутовао из Требиња), Никола Мاستиловић и чика Лука Бабић. Снимљено 17. децембра 1977. године, на гробљу у Новој Гајдобри, хладне зиме

Поред хумке Николи Шупници, дипл. инж. Радован Војичић и чика Лука Бабић, снимљено на новогајдобранском гробљу, у зиму 17. децембра 1977.

БРАТИМЉЕЊЕ СА ЛОВЦИМА ИЗ СЛАВОНИЈЕ

Заједнички снимак ловаца ЛД «Зец» из Нове Гајдобре и Ловачког друштва из Стријежевице. После занимљивог лова на високу дивљач по планинама Папуку и Билогори, заједнички снимак са ловинама, у зиму 11. јануара 1980. године у Славонији. Домаћин је био пуковник Миле Бобић, руководилац Војног одсека у Славонској Пожеги.

ЧЕЛНИЦИ ДРЖАВЕ СФРЈ – У ЛОВИШТУ Л.Д. «ЗЕЦ»
(Нова Гајдобра, осамдесетих година прошлог века)

У ловиште ЛД «Зец» у Новој Гајдобри, дошли су у лов челници државе СФРЈ и АП Војводине: Влајковић, Алимшић и Коларов, на слици поред њих су чланови ЛД «Зец», здесна: Радивоје Бобић, Милван Кулић, Војин Јаничић Лато, Бранко Вукасовић и Бранко Милаковић, снимљено осамдесетих година у Новој Гајдобри, пред полазак у ловиште новогајдобранског атара.

ЛОВ СА ДРЖАВНИМ ЧЕЛНИЦИМА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Председник ЛД. «Зеџ» из Нове Гајдобре Бранко Милаковић поздравља важне госте: председника председништва СФРЈ Тихомира Влајковића, председника Скупштине АП Војводине Душана Алимпића, а са њима је и председник суда СО Б. Паланка В. Коларов. Снимљено осамдесетих година у Новој Гајдобри. Са стране: Гојко Буквић, Милован Куљић и Војин Јаничић Лато (пред полазак у лов).

СА СЕДНИЦЕ ПРЕДСЕДНИШТВА Л.Д. „ЗЕЦ“
(Једне хладне зиме, Нова Гајдобра, 1979. године)

Са седнице Председништва ЛД „Зец“ у Новој Гајдобри. За столом седе ловци, на фотографији, слева: Бранко Вукасовић, Милован Куљић, Миливоје Дошенивић (записничар са седнице), Марко Радојевић (стоји), Гојко Буквић, Илија Кртинић и председник Л.Д. „Зец“ Милорад Зиројевић (леђима окренут). Снимак у Ресторану „Спорт“ („на пашњаку“) у Новој Гајдобри, месеца фебруара 1979. године. „Фото-Боле“ из Бачке Паланке, и слика је из личне архиве аутора ове књиге др Миливоја Дошенивића.

У ЛОВИШТУ ЈУЖНОБАЧКОГ ОКРУГА

Лука Бабић, а у позадини Бранко Вукасовић и Милован Куљић

Слева: Никола Борковић, Борислав Мајсторовић и Новак Буквић. Снимљено у ловишту Л.Д. у Челереву. Доња слика је пренета из књиге Мајсторовић, Б.: Дobar поглед, Desing studio-Stanišić, Б. Паланка 2004.

И ПИСАЦ КЊИГЕ БИО ЈЕ АКТИВАН ЛОВАЦ

Др Миливоје Дошенивић, књижевник, снимљен непосредно пред полазак из своје куће у Новом Саду, у ловиште завичаја Нова Гајдобра. У руци држи једну од својих пушака „берету“ (седмометку) пумпарицу. Снимљено у јесен 1984. године у Новом Саду. На доњој слици: његов верни пас немачки овчар Кандо, снимак у лето 1984. године. Из личне фото-архиве аутора ове књиге.

ЛОВАЧКО ОРУЖЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊА И ЛОВ

Део ловачког оружја аутора ове књиге, др Миливоја Дошенивића. Поред италијанске „берете“ (седмометке), са леве стране је и ловачка бокерица марке „merkel-suhl“, источнонемачке производње, која је вишеструко чокирана. На регионалном трап-такмичењу у гађању глинених голубова, на стрелишту у Челареву 80-година, ова квалитетна пушка је доминирала, а из ње су на такмичењу пуцали Миливоје Дошенивић и полицајац ловац Ђуро Крижов из Гајдобре. Поред пушака је и различита врста муниције: трап меци „трепча“, „бровинг“ и немачки „rauchloses-jagdpulver“, као и „Венаторова“ муниција брениер „сокол“ и пољска четворка „олимпић“ (снимак аутора књиге, 2013).

ЧЛАНОВИ ЛОВАЧКОГ ДРУШТВА «ЗЕЦ» ИЗ НОВЕ
ГАЈДОБРЕ, ОД ОСНИВАЊА (1954-2013. ГОДИНЕ)

1. Адамовић Милорад.
2. Анђелић Рајка Милорад.
3. Ахмад Зухди Хатим.
4. Бабић Стеве Лука.
5. Бабић Луке Недељко.
6. Бакић Николе Стеван.
7. Бајат Милана Вукота.
8. Барзут Ристе Славко.
9. Бердовић Боже Зоран.
10. Бјеговић Душан.
11. Бјелица Раке Велимир.
12. Бјелица Раке Неђо.
13. Блечић Душана Петар.
14. Бобић Миливоја Радивоје.
15. Бобић Миливоја Миле.
16. Бобић Миливоја Чедомир.
17. Бобић Радивоја Славко.
18. Борковић Бошка Ненад.
19. Бороцки Ђорђе.
20. Буквић Трифка Бранко.
21. Буквић Трифка Гојко.
22. Буквић Трифка Новак.
23. Буквић Неђа Живко.
24. Булатовић Милана Слободан.
25. Бутулија Анђелка Предраг.
26. Буха Стеве Небојша.
27. Војичић Драге Радован.
28. Вукасовић Бранка Велибор.

29. Вукасовић Богдана Миодраг.
30. Вукасовић Новака Марија.
31. Вукасовић Ристе Бранко.
32. Гашпар Иван.
33. Гргуревић Риста Лазар.
34. Грубор Милана Дарио.
35. Грубор Симе Милан.
36. Дамјанац Обрада Милорад.
37. Дошенивић Драгана Миливоје.
38. Дропо Обрена Васко.
39. Дутина Симе Слободан.
40. Ђурић Илка Гојко.
41. Ђурић Гојка Сретко.
42. Жарковић Луке Данило,
43. Жарковић Трифка Милорад.
44. Зиројевић Филипа Милорад.
45. Зорић Миланка Здравко.
46. Зотовић Радована Данило.
47. Зотовић Стеве Радован.
48. Илијаз Мустафа.
49. Иванковић Раје Радослав.
50. Јаничић Николе Војин.
51. Јовановић Милан.
52. Јоровић Бранко.
53. Јурић Милан.
54. Катић Каменко.
55. Керкез Стево.
56. Кнежевић Луке Саво.
57. Којић Драго.
58. Коларов Влајко.
59. Комад Радована Ристо.

60. Ковачевић Раде Милош.
61. Крнета Миленко.
62. Кртинић Милана Илија.
63. Кукољ Мирка Срето.
64. Куљић Драгољуб.
65. Куљић Радована Милорад.
66. Лаганчић Стеван.
67. Лучић Душана Анђелко.
68. Лучић Младена Мирослав.
69. Малешев Петар.
70. Мајсторовић Бранка Богдан.
71. Мајсторовић Драгана Борислав.
72. Мајсторовић Илије Раде.
73. Мајсторовић Миле Милорад.
74. Мајсторовић Раде Миле.
75. Мајсторовић Раде Годор.
76. Марјановић Томислав.
77. Маслеша Богдана Неђо.
78. Мастиловић Николе Велемир.
79. Мастиловић Вељка Момчило.
80. Мастиловић Вељка Никола.
81. Мастиловић Остоје Вељко.
82. Медан Милош.
83. Милаковић Лазара Бранко.
84. Милекић Вељка Славко.
85. Милинковић Живка Војислав.
86. Милошевић Милорада Радован.
87. Мискин Митра Миодраг.
88. Мучибабић Предраг.
89. Никчевић Марка Будимир.
90. Обрадовић Славко.

91. Панин Милош.
92. Пецељ Алексе Драган.
93. Петковић Ђуре Крсто.
94. Перић Стеван.
95. Покос Фрањо.
96. Пољански Стојана Јован.
97. Поповић Мере Алекса.
98. Поповић Николе Миодраг.
99. Радојевић Вукоте Марко.
100. Радовановић Милана Рајко,
101. Радовановић Милорада Горан.
102. Радовић Момира Милутин.
103. Радун Јована Миливоје.
104. Радун Миливоја Ђуро.
105. Родић Лазара Бранко.
106. Скокић Лазара Ђорђе.
107. Солдо Ђуро.
108. Солдо Душана Милан.
109. Солдо Милана Новица.
110. Средановић Горан.
111. Средановић Крсте Синиша.
112. Стојановић Арсенија Миодраг.
113. Стојановић Раде.
114. Стојић Илије Проко.
115. Теодоровић Илије Богољуб.
116. Тир Стевана Александар.
117. Томановић Драге Данило.
118. Томановић Драге Рајко.
119. Трнинић Јове Живојин.
120. Трнинић Илије Јован.
121. Ћурић Благоја Душан.

122. Флоријан Јапа Вук.
123. Чоловић Раде Драган.
124. Чукић Леке Радослав.
125. Џомбета Спасоја Данило.
126. Шаровић Пере Миленко.
127. Шигуд Мирка Борислав.
128. Шигуд Симе Вуле.
129. Шушница Јошана Никола.
130. Шушница Јошана Петар.
131. Шушница Николе Крсто.

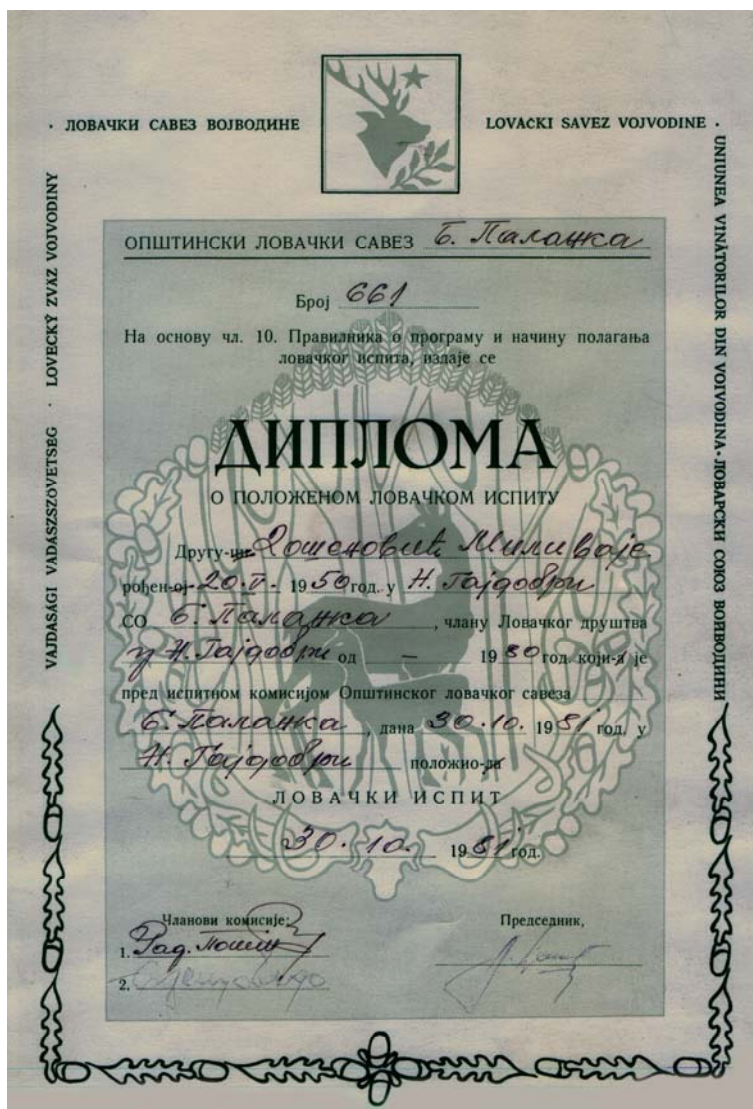
Део ловног терена Нова Гајдобра, у правцу села Обровца
(снимак аутора ове књиге, 2010. године)

СВИ ПРЕДСЕДНИЦИ ЛОВАЧКОГ ДРУШТВА
„ЗЕЦ“, НОВА ГАЈДОБРА (1954-2012)

1. **Мастиловић Остоје Вељко.**
2. **Бабић Стеве Лука.**
3. **Шушница Јошана Петар**
4. **Ђурић Илије Гојко.**
5. **Војичић Драге Радован.**
6. **Бобић Миливоја Раде.**
7. **Мастиловић Вељка Никола.**
8. **Милаковић Лазара Бранко.**
9. **Поповић Николе Миодраг.**
10. **Зиројевић Филипа Милорад.**
11. **Вукасовић Риста Бранко.**
12. **Буквић Трифка Гојко.**
13. **Мајсторовић Драгана Борислав.**
14. **Средановић Крста Синиша.**

КАКО ИЗГЛЕДА ЗВАНИЧНА ЛОВАЧКА ДИПЛОМА
ПОЛАГАЊЕ ЛОВАЧКОГ ИСПИТА – ОБАВЕЗА ЛОВЦА

Диплома и исправе из личне архиве др Миливоја Дошеновића

ЧЛАНСКА ЛОВАЧКА КАРТА
(са званично положеним ловачким испитом)

VAŽI SAMO UZ LOVNU KARTU!

PODACI O POLOŽENOM LOVAČKOM ISPITU:

Položio je lovački ispit dana: 30. Oktobra 1981
pred komisijom Opštinskog lovačkog saveza u B. Palanka
Broj diplome: 661/81
Datum: 30. 10. 81

Lovac: DOŠENOVIC MILIVOJE
(prezime i ime)

član je LD "NOVI SAD"

OLS: LD od 1986
Predsednik LD: [Signature]

NAPOMENA: Po čl. 46. Zakona o lovstvu SAP Vojvodine, mogu loviti samo članovi lovačke organizacije koji su položili lovački ispit.

Чланска Ловачка карта у Новом Саду, ловца Миливоја Дошеновића

ЛОВНА КАРТА (иде уз Чланску ловачку карту)

Ловна карта ловца Миливоја Дошеновића

Lovacki kalendar		Evidencija ulovljene divljači		
VRSTA DIVLJACI	Lovi se od—do	VRSTA DIVLJACI	Odstrelilo je	Svega
Jelen	1. VIII — 16. II	F a z a n		
Košuta i tele	16. VIII — 28. II	Z e c		
Srndać	1. V — 30. IX	Jarebica		
Srna i lane	1. X — 31. I	Prepelica		
Divlja svinja	1. V — 31. I	Divlji golub		
Divlji vepar	Celo godine 1. I — 30. IV samo čekanjem	Grlica		
Z e c	16. X — 15. XII	Gugutka		
F a z a n	1. X — 31. I	Divlja guska		
Jarebica	1. X — 30. XI	Divlja patka		
Divlji golub	1. VIII — 31. XII	Srndać		
Grlica i gugutka	1. VIII — 30. IX	S r n a		
Prepelica	1. VIII — 31. XII	Divlja svinja		
Divlja guska	1. X — 28. II	Divlji vepar		
Divlja patka	1. VIII — 31. I	Lisica		
		Svraka		
		Siva vrana		
		Pasa skitnica		
		Mačaka skitnica		

Унутрашњи изглед Ловне карте ловца Миливоја Дошеновића

Сова ушара – у свом ловачком царству (цртеж)

ГЛАВА ПЕТА

КУЛТУРНО-ЗАБАВНИ ЖИВОТ СЕЛА

Крајем педесетих година, моје село је имало једва пар телевизора. Први је купљен за нашу сеоску читаоницу која се налазила између кафане Кукољ-Чечур, у дворишту иза дома културе. Тај први телевизор је био марке „орион“ са великим дрвеним кућиштем, али са веома малим екраном, не већим од двадесетак сантиметара у пречнику.

У тој читаоници је било и неколико столова за шах, који су били увек заузети окорелим љубитељима дрвених фигура, а било је ту и нешто штампе, углавном листови «Политика», «Борба», «Илустрована политика», «Политикин свет», као и «Политикин забавник». Увече би у читаоници шах-столови

Први телевизијски апарат марке „orion“, модел АТ 602 (Hungaria, 1959), набављен је и смештен у сеоској читаоници, којом је руководио чика-Сава Черовић. Тај телевизор је био прозор у свет и извор драгоцене информација за житеље Нове Гајдобре.

били слободни, због телевизијских програма које су тада нудиле мешовите телевизијске станице главних градова наших република, у јединственом конструкту ЈРТ, углавном Београд, Загреб, Љубљана и Сарајево. Читаоница је имала и свој одређени књижни фонд, углавном старијих књига, које су као ринфуза добијане из матичне Општинске библиотеке «Велко Петровић» из Бачке Паланке. Чланарина за читаоницу се

плаћала, а посебно за месечно право гледања телевизијског програма, уз контролу уплата коју је вршио Сава Черовић.

Недуго затим, телевизор је купила и наша основна школа, која тада није имала посебно име, већ се као правни субјекат звала само **Основна школа Нова Гајдобра**. Сећам се, тада сам ишао у пети разред, и као сви моји другови био сам одушевљен што ћемо и ми ђаци моћи гледати први наш школски телевизор и уживати у чаробним покретним сликама. Нажалост, наше радовање је било прекинуто следећом вешћу, која је од стране тадашњег нашег директора Новака Чечура, била хитно презентована по свим одељењима наше школе: **«Школски телевизор ће бити смештен у једној већој учионици осмог разреда, али дозвољени распоред гледања програма ће бити: за ученике петог, шестог и седмог разреда само цртани филмови повремено, док ученици осмих разреда могу да гледају и неке друге програме који им се дозволе»**.

Велика је била моја лична туга што тада нисам одмах био старији за три године и постао ученик осмог разреда (био сам у петом), па да и ја могу да гледам нови школски телевизор, који је био већег екрана него онај у сеоској читаоници. Тада смо се пењали на зидове испод прозора учионице у којој је био смештен телевизор, на коме се приказивао, у то време чувени филм у наставцима «Робин Худ».

Сећам се наших пентрања на зидове, да бисмо макар за тренутак и ми погледали славног јунака из Шервудске шуме, молећи неке од старијих «привилегованих» ученика, да нам мало склоне зелену завесу која је прекривала прозор изнутра. Када би се завршила серија о Робину Худу, ми бисмо узбуђено питали колеге из осмог разреда шта је било у новим епизодама, а они би помало важни почели: «Робин Худ је

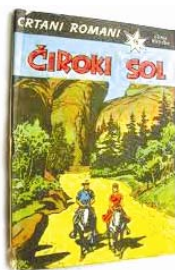
енглески легендарни јунак, витешки одметник, који је био велики заштитник англосаксонске сиротиње из тринаестог века, а са својом дружином се увек крио у чувеној Шервудској шуми у близини градића Нотингема у средњој Енглеској...» Углавном, оваква приповедања „привилегованих“ гледалаца осмих разреда, била су слична. Сећам се мојих другова из петог разреда: Бранка Вукасовића, Илије Васковића, Здравка Косјерине, Радована Мрдића, Милорада Ђулибрка, Милана Лајића, Мирослава Кујачића, Момчила Иванковића, Младена Булатовића, Бранка Ковачевића – о нашем заједничком ставу «да морамо добро учити и постати ученици осмог разреда, да бисмо гледали филмове на школском телевизору». Ето, то бејаше део визије моје генерације, крајем педесетих година, у једном бачком селу које се зове Нова Гајдобра...

А у летњој бапти, у близини читаонице, бејаше округла бетонска површина од око педесетак квадрата. Ту је старија омладина плесала, док би се у мањој просторији у близини читаонице, на неком чудном старом грамофону вртеле грамофонске плоче тада популарне џез музике, у којој су доминирали мали ансамбли и где је сваки инструмент могао преузимати улогу солисте, и углавном су то били ансамбли са дувачким инструментима џез-оркестри. Њихова постојбина је Њу Орлеанс. Музика је настала мешавином црначког и европског стила, испрва диксиленд, потом је Бени Гудман створио стил свинг, а следећи стил створили су саксофониста Чарли Паркер и трубач Диззи Гилеспи живљи би-бап стил, затим је створен стил кул негде око 1950. године, да би у време мога детињства 1956. године почео да доминира стил модернији бап са џез звездама: Диззијем Гилеспијем, Луисом Армстронгом, Харијем Џемсом, са Били Холидеј, Елом Фицџералд, Саром Вон и другима.

КУЛТУРНО-ЗАБАВНИ ЖИВОТ ОМЛАДИНЕ (1946-1963)

Стари грамофон са звучником на коме је грамофонска плоча „Columbia record“. Оваква опрема се користила у „башти плеса“ у Новој Гајдобри, у периоду 1946-1963. године. Први председник омладине био је Михајло Кнежевић.

Слева: Новчанице СФРЈ, динари у папиру и петодинарка у металу, из 1963. Слике десно: омиљени цртани (каубојски) романи из 1963-1965. године – бејаху „алтернатива“ у нашим дечачким данима, и релаксација од предмета из основне школе, тако да смо их халапљиво читали и размењивали...

Ми дечади бисмо се тада прикрадали тој башти, у којој су старији момци и девојке плесали, а музика је из великих звучника допирала до краја села. Онда је стигла рок-музика, па је и игра плесача у новогајдобранској «башти плеса», била нешто другачија. Моја генерација је већ закорачила у осми разред основне школе, када су се из «баште плеса» чули први ритмови твиста. Тада су веома истрајни председници омладине у селу били главни покретачи забаве новогајдобранског културно-забавног живота. Сећам се вредног председника омладине Ратка Черовића, који је веома добро водио савез омладине у селу. Он је био син чика Саве Черовића, главног домаћина нашег дома културе у коме је истовремено била и пространа биоскопска сала. Међутим, у то време мога раног детињства у Новог Гајдобри нису се одржавале биоскопске представе. Наш дом културе је био коришћен само у време новогодишњих и неких револуционарних празника, где су се организовале приредбе са доминантном улогом културно уметничког друштва, формираног од најстаријих ученика основне школе, и обавезна је била позоришна представа «Избирачица» од новосадског писца Косте Трифковића, реалистичког настављача Стеријине комедије. Такође, у дому културе су биле и играчке, обично би се развила завичајна и разна обичајна народна кола (херцеговачка, босанска и црногорско «полете»). У дому културе се тада играло „одока“, односно често без музике. Наравно, ни једна велика свечаност није могла проћи без уобичајених инцидената, које би неки сеоски момци, па чак и старији ожењени људи, обавезно започињали – охрабрени алкохолом. Тада се сматрало да је неко ко има велику масу и већу тежину тела, обавезно и јачи, значајнији, па чак и паметнији и надасве важнији од других мештана, па су их примали и у милицију. Карактеристично!

А ја сам тада као ученик седмог разреда основне школе у Новој Гајдобри осетио да ме све више привлачи уметничко стваралаштво. Често сам узимао књиге различитог жанра из сеоске библиотеке и претплатио се на неколико омладинских новина. Као тринаестогодишњак сам почео и да пишем прве песме, које су биле објављиване у најпопуларнијим листовима у великој држави СФРЈ. Првенце својих песама сам објавио, испрва у првим бројевима «Недељних новина» из Бачке Паланке (од броја пет), а потом и у најтиражнијим омладинским листовима наше земље: београдском «Кекецу», сарајевским «Малим новинама», а моје краће приче у недељницима «ЧИК-у», «ЗУМ-у» и «Репортеру», у којима сам објавио и доста цртежа. За мене и за мој разред биле су пријатне вести, када би у нашу школу стигли велики пакети са «Малим новинама», «Недељним новинама» или «Кекецом», за шта је тад била главна за продају и дистрибуцију девојчица Мара Надаждин, са којом сам ја седео у клупи у седмом и осмом разреду и имао сам две сјајне привилегије: прва је била да сам пре свих, из пакета са неподељеним новинама, кришом испод Марине клупе извлачио најновије бројеве «Кекеца», «Недељних новина» или «Малих новина», и листао их са намером да пронађем нове објављене песме са својим именом и именом свога села. Лепо је било за мене и цео мој осми разред, када би наш наставник српског језика Милан Шаин рекао:

- Нека ученик Миливоје Дошеновић устане.

И ја бих тада устао, а наставник Шаин би подигао са свога стола свеже „Недељне новине“ и „Кекец“ рекавши:

- Децо, ево ваш друг Миливоје је опет у најновијим данашњим новинама објавио своје лепе књижевне радове. То је велики допринос књижевности, образовању, а тиме и овој нашој школи, честитам, искрено, Миливоје!

У следећим периодима мојих најранијих бављења књижевношћу тј. прозом и поезијом, мој труд је веома ценио и наставник Јован Јаничић Љољо, који је поред Милана Шаина био један од најомиљенијих наставника, умерено строг, правичан, веома интеллигентан и толерантан у односу на неке друге, као што је нпр. био Димитрије Говедарица, кога смо се помало и бојали, јер је био увек намрштен и љутит, док је наставник Милан Шаин био човек пријатног осмеха, имао је таласасту плаву косу и плаве очи, који је поред књижевности и руског језика волео и стони тенис. Веома занимљив психолошки профил је имао наш директор школе Новак Чечур. Био је човек средње висине, смеђокос, усправног хода и увек је корачао за два корака дуже него остали наши наставници и учитељи. И он је био за нас ученике «Бабагора», нарочито ако би дошао у нашу учионицу да замени неког наставника који је тренутно одсутан или болестан. Сећам се, једном су грунула врата наше учионице и ушао је главом и брадом наш директор Новак, држећи велики разредни дневник у рукама, упалио је светло. Веома озбиљан, до бола, он је спустио дневник на свој сто, и онако стојећи је ћутао једно време. Сви смо у разреду претрнули од страха, са питањем у себи шта ли ће бити. Тада је директор Новак грмнуо:

- Данас ћу да вас изрешетам за оцене, нема милости, географија треба највише да се зна!

Ја сам тад седео са Маром Надаждин са леве стране до прозора учионице, а тај прозор је гледао ка школском дворишту. У средини учионице је била једна пећ на углаљ и дрва, коју би ревносно заложили наши домари чика Бориша Драгумило и Јока Шаровић. Тада је директор Новак грмнуо:

- Ти! – показујући као бајонет усмереним кажипрстом у правцу ученика Радета Д, који је у близини ученика Неће

Маслеше званог Бундо, седео у клупи до старе металне пећи. Тад је директор Новак гласовито наставио:

- Где има угља?

Ученик Раде Д, с обзиром да су му ципеле додиривале округлу канту са угљем, зграбио је један повећи гарави комад и рекао:

- Ево угља, друже директоре!

Директор Новак (који је поставио питање ученику као географски појам), је забезекнуто гледао у ученика Радета Д, који је и даље изнад главе држао повећи комад угља. Тада се директор Новак у два скока нашао код клупе ученика са угљем у руци, и зна се, наступило је чупање зулуфа збуњеном Радету, који није схватао шта му се дешава. Иначе, скоро да и нема ученика из разреда, који је мушког пола, а да није прошао Новакове «дисциплинске мере», које су биле у виду чупања зулуфа или куцкања великим «Г» лењиром по носевима, а најблажа казна бејаше „марш у ходник!“ Ипак, био је то добар, вредан и савестан директор. Када је први у селу купио «фићу» (са контра вратима), он је постао дежурни за све што треба: вожење болесних мештана код лекара, новогајдобранских породиља, разних циција, али вичних стопирању итд.

Без обзира на своју урођену строгаћу, наш директор Новак Чечур је увек остао позитиван лик мога детињства и мога ђачког доба, као и остали наши учитељи и наставници: Радмила Родић, Раде Родић, стари учитељ Арсо Стојановић, чика Глиша, Дуле Борковић, Мара Шаин Чечур, Рајко Чабрило, Боро Тасић Рус, Јован Јаничић Љољо, Боро Милошевић, Ђорђе Прерадовић, Милан Шаин, Нада Савић, а посебно наш доброћудни разредни старешина Милош Шићарски, који би редовно путовао у Нову Гајдобру до школе, свакодневно шинобусима из Бачке Паланке...

А ја сам до краја осмог разреда седео са Маром, и имао занимљиве околности. Мара је имала имућнијег ћалета чика Гојка Надаждина, који је тада радио у некој дуванској фирми. Мара је увек долазила у школу отмено обучена, прва је у учионицу донела пенкало «пеликан», које су тада само ретки наставници имали. Причало се по селу да таква пенкала, сатове, упаљаче, и ко зна какве све драгулије – набавља стари торбар Спасоје Косјерина. Ја сам био задовољан што

Мара Надаждин, из 1965. године, моја школска другарица. Десно: логотип „Недељних новина“ у којима сам писао од 31. јануара 1965, од бр. 5

сам две године седео са Маром Надаждин у клупи, јер као прво она је увек прелепо мирисала неким финим мирисима, а друго могао сам да конзумирам чоколаде од ње колико сам год хтео. На крају крајева, Мара је увек носила минић и имала је веома лепе ноге са морском бојом, и шта бих ја више од једне колегинице могао пожелети? Ђачку љубав? Не! Све наше девојчице су кибицоване од старијих момака са стране, док би понеку ћапио неки наш наставник, чак као животну сапутницу, као нпр. наставник Љољо – лепу црнокошу Олгу...

Тада је и наша сеоска зем-задруга купила нови и велики телевизор, који је био смештен у задружну синдикалну салу у Школској улици. Мој ујак Радован Војичић, као тадашњи директор зем-задруге је био за то да у синдикалној сали нови телевизор могу бесплатно гледати сви житељи села, док је за

оштрију варијанту био Спасоје Пиштињат, који је сматрао да се треба убирати нека чланарина за гледање задружног телевизора, а уз то су реализовали добру идеју, да се у сали опреми и један бифе, са «конобаром» Благојем Ћурићем...

А у суседном селу Гајдобра, добро је функционисала организација бископских представа, тако да је све старо и младо хрлило многобројним бициклима у биоскоп. Главна веза између две Гајдобре била је једна уска бетонска стаза, која се протезала од центра села Нова Гајдобра, па поред економије вијугала, да би преко малене гвоздене ћуприје излазила код ресторана «Летња башта», уз саму фабрику кудеље, а даље је та стаза водила све до центра Гајдобре (Старе). Иако сам ја много волео своје родно село, суседна Гајдобра, мада свакако и већа, истицала се и другачијим приступом културно-забавном животу: имала је она велики и раскошни биоскоп, дом културе, посластичарницу, корзо у центру, пијаци, кафану «Зеленгора». Имала је и велику амбуланту, апотеку, као и веома прометну железничку станицу на прузи Сомбор-Нови Сад, којом су саобраћале композиције закачене за «парњаче». Ти возови «северци» били су драгоцен веза са главним градом АП Војводине Новим Садом, ка коме су сваког јутра хрлили радници, ђаци и студенти, из оба села...

У раној младости, а и пуно касније, често бих ухватио себе у размишљањима: *„Како су се то Херцеговци, који су колонизирани у Гајдобру – добро снашли, па да „у ходу“ одаберу богастије село, и да добију на папирима целу аустроугарско-швапску инфраструктуру, у односу на колонисте, који су из Херцеговине, Космета и БиХ, сишли из воза и населили сиромашну Нову Гајдобру? Одговор мудрих старих људи из мога села био је: „Синко, тако одлучише два генерала: Владо Шегрт и Милутин Морача, али бар је Нова Гајдобра с више воћа...“*

Међутим, једне вечери је у новогајдобранским сокацима

прострујала следећа вест, коју је уз свој добош објавио сеоски мобилни чиновник (курир и добошар) Рајко Иванковић:

- Почујте, народе! Од прекосутра село Нова Гајдобра добија своје биоскопске представе, које ће се одржавати једанпут, а можда и двапут недељно, у сали Дома културе. Смрт фашизму – слобода народу!

Затим би Рајко упртио свој добош, најашо на службени бицикл, па одлазио да добује и у осталим сокацима, у вези са првим новогајдобранским биоскопом.

Цело наше село је тих дана само о томе причало. А ми клинци смо једва дочекали недељу поподне, чекајући стрпљиво «у центру» поред артешког бунара да се појави тај чудесни први биоскоп. Замишљали смо га у облику неког великог возила сличног аутобусу или оном возилу за флуорографисање, а он се појавио у виду бучне сирене која се зачула од куће Владе Бајандића и железничке станице. Калдрмисаним и прашњавим путем приближавала се нека лимузина која се зауставила у центру недалеко од дома културе. И старо и младо је опколило аутомобил из кога је изашло троје људи са белим качкетима на главама. Сви су опколили дошљаке и доносиоце благостања у наше село. Био је то аутомобил «опел-олимпија» тегет боје, из кога су путници у качкетима почели да истоварају неке чудне четвртасте кутије и наставили да их преносе у дом културе. Био је то први покретни биоскоп, који ће житељима Нове Гајдобре приказати први филм под називом «Живеће овај народ». Карте су се већ биле поподне продаване и веома брзо је нестало карата. Ми клинци нисмо успели да уђемо до краја филма, јер ревносни чика Сава Черовић, није дозвољавао ни корак без улазнице. Ми смо завиривали, пењући се на полуотворене прозоре да бар малкице видимо биоскопско платно са великим покрет-

ним сликама. У биоскопској сали народ се унео са ликовима филма, навијајући за партизане, кунући и псујући Немце, а жене у сали су чак и плакале над судбинама револуционарних јунака и јунакиња, а после представе сви би излазили, узбуђени до максимума и надахнути новим медијским чудом. Пред домом културе неки су и заплакали схвативши да наш биоскоп мора да се упакује у тегет аутомобил марке «опел-олимпија», и да прашњавом калдрмом поново заграби назад, пут Бачке Паланке, Челарева и Новог Сада...

У аутомобилу „opel-olympia“, стизао је покретни биоскоп Јове из Новог Сада, 1960.

И, наша медијска и културна светлост у виду покретног биоскопа потрајала је пар година, док и то није престало, јер газда «биоскопа», извесни Јова, од продатих биоскопских улазница није могао да заради и покрије дневнице другој двојници помоћника са белим качкетима, а ускоро је почео долазити сам са својим тегет аутом. Новогајдобрани су се грно уплашили да би филмација Јова могао одустати, па су му после завршених биоскопских представа за пут давали и

неколико пари завезаних и живих кокошака, гусака или патака, као посебан знак пажње и захвалности.

Када сам завршио основну школу, отац ми је за награду купио нову ваздушну пушку познатије марке «славија» из Чехословачке. У то време је то било престижно, јер у мојој улици је само Дуле Буцаловић имао такође нову ваздушну пушку, а из другог дела села само Мецо Радун. Међутим, иако сам имао мноштво другова око себе који су хтели да испале чаробне дијаболе, мене нешто није привлачило да убијам недужне врапце по дрвећу, а поготову умилне и заљубљене креје, грлице и Мићанове голубове, који су својим гугутањем улепшавали моје детињство. Једног дана сам из пушке гађао неку празну кутијицу шибице која је била постављена на зиду моје сеоске куће. Тада је поред мене пролазио мој кум Славко Бобић звани Бобан, носећи у рукама велику црвену гитару. Застао је поред мене и замолио ме да му дам да мало гађа из моје ваздушне пушке у шибицу на зиду. Дао сам му пушку, а од њега узео црвену велику гитару. Додир са чаробним инструментом са шест жица, у мени је изазвао велико узбуђење и неко чудно струјање позитивне енергије. Сео сам на моју велику уличну клупу, коју смо некада из канала Дунав-Тиса-Дунав извадили ја, и моји другови Нине Поповић и Славко Мискин, иако веома тешку донели смо је мојој кући, где ју је мој деда Гојко уковао испод великог багрема. И та клупа је постала главно састајалиште омладине из мога кварта. На ту клупу су тад свраћале најлепше девојчице комшинице из моје улице: Ковиљка Родић Цина, Славица Вуковић, Јелена Родић Беба, Олга Пецељ, Мара Надаждин, Лала Пецељ, Беба Поповић, Мира Јаничић, Гога Вулић, Љиља Ћурић, Сека Мискин, али и друге лепе цуре из друге половине моје улице. На тој клупи се током дана картало (покер, тач, „седмица“,

таблић), играо се шах до бесвести, а увече седељке. На тој клупи сам научио бистрог дечака Николу Поповића Нину да игра шах, и он би свакодневно долазио на моју клупу, играо са мном шах, све више напредовао и убрзо побеђивао своје вршњаке из наше улице...

- Куме, хајде да се трампимо – рече ми Славко Бобић, држећи моју пушку у руци и стављајући у цев нову дијаболу.

- Шта да трампим? – упитах га.

- Гитару! Ти мени ваздушну пушку, ја теби гитару!?

- Веома занимљива понуда – рекох куму Бобићу, док сам левом руком миловао танки врат велике црвене гитаре на чијем је резонантном трупу писало «Gipson». Почео сам да осећам ту гитару, да је ја имам крај себе. *«Да то је квалитетна гитара 'гипсонка'»* – говорио сам у себи док сам прстима миловао њене жице. Бејаше то у лето 1966. године.

- А, шта ако прихватим, онда, ти, куме, никада нећеш научити да свираш гитару – рекох му гледајући га у немирне плаве очи, које су час гледале у мене, час у ваздушну пушку у његовој руци.

Славко Бобић, мој кум (1951-2019)
Снимак из 1971. (Из архиве аутора ове књиге)

- Нема везе, кумашине, чини ми се да ћеш ти боље од мене да подариш живот мојој гитари, а ја твојој пушци – рече ми он и нанишани у правцу шибице коју је сместио на старом зиду моје родне куће.

И, чудесна трампа пушке за гитару – учињена је.

А ја сам од тога дана почео да се интензивно дружим са гитаром. Почео сам свакодневно да вежбам на жицама, све до бола. Прсти су ми били отечени, али сам већ савлађивао основне акорде и басове. У мом селу је у истој мојој улици, али у другој половини живео један дугокоси младић који је био пар година старији од мене. Бавио се цртањем и свирао је гитару сличну као моја. Једног дана сам отишао код њега кући. Био је то Мирослав Штрбац Мишо. У његовој собици било је веома скромно, чак веома сиромашно, нешто старог намештаја, стари будилник, стари грамофон са нешто плоча, пар сликарских платна и једна браон гитара марке «џипсон». Живео је сам са мајком Савом Штрбац у близини куће Мир-

Кућа гитаристе Мирослава Штрца, у Новој Гајдобри (снимак аутора ове књиге) ка Шигуда, свога рођеног ујака. Мирослав Штрбац је био син Милована Тодића и Саве Шигуд, али је Сава ипак дала своме

сину Мирославу презиме Штрбац, по покојном мужу, који је умро у Херцеговини, док се Милован Тодић, који је иначе био веома познат браварски мајстор у селу, оженио са неком молерком Ерком, која је моловала и крчила новогајдобранске куће, а на себи је носила мноштво словачких традиционалних плавих шарених сукања, хаљина и потхаљина...

Од првог сусрета, свидела су ми се занимљива гледишта тог сеоског момка Мирослава. Био је за гитару веома талентован, такорећи преталентован. Причао ми је да га је свирању на гитари учио и Симо Дамјанац, старији син Раде Дамјанца, који има млађег брата Миленка и сестру Милену, која је моја школска другарица, још од првог разреда основне школе. Мирослав је изразио жељу да он буде мој први прави учитељ гитаре, што ме је веома обрадовало.

А ја сам редовно одлазио и у сеоску читаоницу. Стари и вредни чика Сава Черовић је отишао у заслужену пензију и на његово место за одржавање дома и читаонице дошао је Панте Вучуревић, вечити сеоски нежења, Херцеговац, коврцаве косе, помало пргав, али веома заљубљен у свој посао.

Мене је гитара све више привлачила, тако да сам се често дружио са гитаристом Мирославом Штрпцем, који је живео у мојој улици.

Наша дружења су постајала веома интензивна. Ја сам уз Мирослава учио све компликоване комбинације акорда, молова као и многобројне врсте ритма. Најлепши тренуци су били за нас онда када би се хармонично стопили звуци моје и Мирослављеве гитаре, док би певали заједно. Тада су били актуелни «Црвени коралји», «Шедоузи», као и слепи амерички певач Реј Чарлс, са својим хитом „Време плакања“.

Гитариста Мирослав Штрбац је имао једну веома лепу девојку из Гајдобре (Старе), која се звала Нада Кецман. Она

му је била велика и дугогодишња љубав, чак већа и од музике, већа од сликарских платна и његове драге гитаре. То је била лепа дугокоса плавуша, средње висине, код које би гитариста Мирослав веома често одлазио, упртивши своју гитару на леђа, па бициклом бетонском стазом право за Гајдобру. Успевали смо да се састајемо отприлике око два пут недељно, а у међувремену сам ја веома много вежбао на гитари сам код своје куће и достигао солидан квалитет гитаристе. Стицајем околности, судбина је хтела да се још један младић из Нове Гајдобре заинтересовао фанатично за звуке гитаре. Био је то момак и сеоски одбојкаш Рајко Бошковић, који је тад био ученик код мог оца у књиговезници штампарије «Бранко Бајић» у Бачкој Паланци. Мој отац Драган му је био мајстор у погону. Вероватно му је причао да ја и пуно времена проводим са гитаром, то га је заинтересовало и ми смо почели да се веома интензивно дружимо. Често сам одлазио код Рајкове породице, а и Рајко је долазио код мене. Имао је добре родитеље, оца чика-Јову и мајку Јању, са неколико сестара и добричину брата Шолета, Рајку сам преносио музичка знања, која сам ја добијао од мог друга и гитаристе Мирослава Штрпца.

- Миливоје, знаш да имамо још једног гитаристу у мојој улици – рече ми једног дана Рајко, док смо свирали на мојој «дипсонки» седећи на столицама смештеним на његовом дугачком ходнику куће, док је око нас мирисало цвеће.

- Ко је тај гитариста? – упитах га заустављајући покрет своје беле пластичне трзалице.

- Ћиле Сабљић, твој школски друг из основне школе – рече он.

- Веома занимљива вест, а да ли има гитару? – упитах знатижељно Рајка Бошковића.

-Има, има, није «дипсконка», већ је другачијег облика, црне боје!

- Сјајно, ко га зна, можда бисмо ми могли да оснујемо и први сеоски оркестар, и да активирамо цео културно-забавни живот у нашем селу.

- Добра ти је то идеја – рече ми Рајко, па настави:

- Позваћу Ћилу Сабљића да ових дана донесе своју црну гитару код мене, донећеш и ти своју, па можемо вежбати, а ја ћу се гребати за акорде од вас двојице, можда мало више од тебе, јер ти си јачи од њега у ритам музици, он је више за соло...

- Сјајно, Рајко, ја ритам гитару, он соло, а шта би ти?

- Мени изгледа не гине бас-гитара. Направићу је ја у неком столарском предузећу у Бачкој Паланци. Добићу шему од некога ко се разуме, дужина врата, дрво амерички бели јасен, пар магнета, затегачи, потенциометар, жице...

Уз кафицу и укусну питу Рајкове мајке Јање, растали смо се срдечно, са договором да се видимо за пар дана.

И опет смо код Рајка наставили дружења, с тим што нам се прикључио и мој школски друг Бранко Ковачевић Коле, који је уз наше две гитаре куцкао по столу у хармоничном ритму, и тиме давао до знања да у њему чучи будући наш талентовани бубњар вокално-инструменталног састава.

Кућа бас-гитаристе Рајка Бошковића, у Новој Гајдобри, а данас у њој живи његов брат Шоле.
(Снимак аутор ове књиге, 2006)

Јесењег суботњег јутра, приликом једног од наших многобројних сусрета на свирци код Рајка Бошковића, дознао сам да се за нашу свирку веома занима Марко Курилић. То је био брат Јове Курилића, и некад је становао у кући са старом мајком и братом Јовом, све док није одселио у Београд. Тамо се запослио на неком добро плаћеном послу, а имао је, кажу, додира и са Београдским хиподромом.

Недуго затим ја сам Рајку обезбедио и бас-гитару. То је била гитара направљена релативно добро од дрвета америчког белог јасена, са магнетима и четири брушене квалитетне бас-жице марке «доктор томастик». Истовремено сам и ја, по савету гитаристе Мирослава Штрпца, на својој «џипсонки» уградио један магнет са вијцима, да би то исто урадио и Ђиле Сабљић. Био сам пресрећан када сам први пут у својој соби уштекао џексну од електричне гитаре у нови кућни радио марке «РР 340» излазне снаге 6 вати, произвођача «Електронске индустрије» из Ниша. Било је баш феноменално чути звуке моје гитаре «џипсонке» који су били сада метални звуци електричне гитаре. Иако су ми се родитељи помало бунили «што ћу им потрошити много струје», једва сам успевао да их убедим да таква гитара скоро да и не троши струју, чак мање од најмање сијалице. Делимично сам у томе и успео, али било је и њима мило чути необичне звуке. Тада би код мене долазио и гитариста Мирослав Штрбац, па бисмо ми у мој радио укључили обе наше гитаре. То се не може описати, какав је то догађај био. У моју кућу би тада дошло мноштво комшијске деце и њихових родитеља да чују необичне звуке електричне гитаре, којој је радио снаге 6 вати давао јачину, тако да су се звуци чули и до краја мога дворишта. Нарочито је редовни посетилац мојих музичких кућних проба био комшија и добричина Иван Поповић, за кога се може рећи

да је био, не само први савременик рађања будућег новогај-добранског вокално-инструменталног састава, већ је он био и истински љубитељ такве врсте музике. Напросто је човек то наше волео да слуша.

Већ сутрадан, код мене би се трчећи сјатили и остали моји другови музичари: Рајко, Коле и Ћиле, а са њима беше обавезно и Шоле. Од тога дана смо почели да размишљамо о формирању прве музичке групе у нашем селу. Међутим, Коле Ковачевић је предложио да се ради проба састајемо код њега, јер наводно он има неку пространију просторију, неку оставу за кућни алат, прекрупну, мекиње, а која има утикач за струју. Рече нам да његов отац Симо Ковачевић нема ништа против нашег хобија. Тако је и било. Повремено бисмо вежбали код нашег друга Колета, који је већ «мирисао» на доброг бубњара, јер је имао одличне рефлексе и осећај нашег ритма са гитара, али нажалост његове материјалне могућности нису биле веће да би могао купити макар мањи бубањ (стручно речено соло добош), али смо некако успели да скупимо нешто пара и отпутујемо сва четворица у Нови Сад, где смо у приватној радњи музичких инструмената «Ковач», купили једну повећу чинелу и две дрвене палице за бубањ. Ипак смо били веома срећни. Тада су наша музицирања, која су обично била код Рајка Бошковића, са три гитаре, мојим радиом и Колином новом чинелом – личила на неку лепшу музику. У међувремену је за председника омладине у тој 1967. години изабран Баја Самарџић. Био је то веома вредан момак из села, нешто старији од нас. Дао нам је обећање да ће се он потрудити да од Панте Вучуревића «чупа кључ» од дома културе у коме би требало да се одржавају све игранке уз звуке инструмената једног од првих оркестара у југозападној Бачкој. Једном нас је председник омладине Баја позвао да дођемо у

наш дом културе и да тамо погледамо шта би нам ваљало од опреме да користимо за играчке. Када смо се попели дрвеним степеницама у горњи део сале (где су се некад смештале апаратуре за ретко гледане биоскопске представе), били смо више него презадовољни, и то с разлогом: новогајдобранска омладина је тада имала једно солидно појачало марке «Hi-Fi» („Хај-Фај“) плаве боје и снаге од око 25 вати, са пар великих звучника и микрофоном, било је ту и мноштво каблова и конектора, што нам је све било драгоценост. Прва наша проба у дому културе била је заиста величанствена. Плаво омладинско појачало је давало све од себе. У њега су биле укључене три електричне гитаре, док је Коле лупао по чинели дрвеним палицама и по једној старој расклиматој столици, коју је пронашао иза бине, јер бубањ још нисмо набавили.

Следећих дана смо интензивно размишљали о проблему где пронаћи бубањ. Међу нама се и спонтано родила идеја да одемо у Месну канцеларију код чика-Саве Драговића, који је био уз мога ујака Радована Војичића веома знаменита и важна личност у селу. Сва четровица смо се договорили да заједнички кренемо код чика-Саве, јер смо сви знали да Месна канцеларија користи за село повећи сјајни добош, којим је Рајко Иванковић крстарио по рогљевима и информисао село о наредбама наших власти. Али, међу многим људима у селу колале су приче: «ма, не вреди вам ићи код Саве Драговића, јер Рајко Иванковић вам никад неће дати свој добош», «пре би вам Рајко дао жену него добош», итд. Међутим, нисмо се баш пуно обазирали на те новогајдобранске песимистичке прогнозе, јер смо живећи у том селу научили да је у менталитету наших људи из села уграђен неки спој инертности и омаловажавања, шта год би неко покушао ново и позитивно да предложи. Просто су се људи бојали промена, па су неки

говорили «ево, после оних битлуса у Америци, 'оће и ови наши дутокоси битлуси да нам донесу нека чуда у дом културе». Било нам је смешно, јер чувени оркестар и музички светски бум није се звао «битлуси» него «Битлси», и нису имали баш никаквог додира са Америком, јер су момци првих електричних гитара из Ливерпула, града у северозападној Енглеској, који је највеће светско тржиште памука, док назив битлси (енгл. језиком) значи – бубе, дакле ливерпулске бубе.

Ми се нисмо пуно хтели замарати да улазимо у дуеле и полемике са оним људима из села који су конзервативног схватања, већ нам је био једини циљ да поведемо наше село у нове промене, да унесемо у њега нови живот, ритам, музику и плес. Напросто, хтели смо да и ми омладина имамо свој свет, а нека наши старци и очеви редовно слушају гусларе, који би повремено гостовали у дому културе.

Пред наш јутарњи одлазак у Месну канцеларију села код Саве Драговића и Обрада Шарабе (као чиновника), лепо смо се дотерали, обукли прикладну гардеробу, почешљали се и помало намирисали колоњским водицама, које смо позајмили од неких старијих девојака из села. Дошли смо пред врата Месне канцеларије и закуцали. Иза врата се чуо крупни глас «улази». У удобним столицама седели су чика Саво и чиновник Обрад, којима је Рајко Иванковић управо тада пружао кафу у шољицама на тацни, са ратлуком и цукером.

- О, добро нам дошла честита омладино нашега лепога села! – рекоше углас и чика Саво и Обрад.

- Добар дан, другови! – рекосмо углас нас четворица. Оно «другови» мало смо појачали, да звучи на правцати озбиљно-партијски и револуционарни тон.

- Чули смо све што сте наумили – рече нам чика Саво Драговић, па настави. – Лепо је што желите да унапредите

културно-забавни живот нашега села, за то ћете имати нашу пуну и свеукупну подршку.

- Хвала вам, чика Саво, што нас подржавате. Много нам значи ваша подршка, подршка мога ујака дипломираног инжењера Радована Војичића, зем-задруге, као и партијске конференције из села коју води Васо Лучић – рекох му ја, некако омладински гласовито и надахнуто.

- Кажите шта можемо да урадимо за вас, за тај ваш омладински оркестар? – упита чика Саво, и отпи гутљај своје кафе, уз доброћудни горшгачки осмех.

Тада ја сталожено почех да му образкажем:

- Знате, чика Саво, ми наше замишљене и добре идеје приводимо крају, али имамо и један нерешив проблем...

- Знамо за тај проблем – упаде ми чика Саво у реч. – Тај проблем у вези са повременим коришћењем нашег месног добоша, сматрајте да је овог часа ријешен.

Ми смо погледали један другог веома срећни, и тад рекосмо чика-Сави углас:

- Имамо и једну велику молбу, па ако бисте могли да нам помогнете?

- Кажите, омладино, не устручавајте се – рече чика Саво и подиже се из своје удобне тапациране столице.

- Председник омладине Братољуб Самарџић је на нашој страни, али ми ћемо имати извесних проблема са домаром Пантом Вучуревићем. Причају да више воли кључ од дома културе него најзгодније женске...?

- Добро, добро, средићемо и то. Панте Вучуревић је можда мало строжији него што треба, али дом културе не треба да буде стално под кључем, већ треба у њему да се чује музика и забавља наша честита омладина.

- Добро велиш, друже Саво – упаде му тада у реч Обрад

Шараба – И ја сам за то да почне нешто лијепо да се догађа у нашем селу, а ови момци-музичари управо раде на томе.

- Имате нашу апсолутну подршку, чак ћемо вам ускоро пребацити и нешто новчаних средстава на жиро рачун омладине, да набавите те ваше драгулије: те музичке плоче, нове сијалице и нешто за декор. А за када вам треба наш месни добош?

Мало смо ћутали сва четворица, нетремице гледајући у сјајни велики добош, који је био смештен на горњем делу витрине иза леђа чика-Саве. Добош је бљештао у неком сјају, као да се и сам радовао што ће послужити први пут за нешто лепше, а не само за «смрт фашизму-слобода народу», и тада углас рекосмо сва четворица:

- Треба нам одмах, данас је понедељак, а ми бисмо вежбали до викенда када ће бити прва премијерна игранка са нашим новим оркестром.

- Хајде, болан, Рајко, покрени се и скини са те витрине наш добош и предај га омладини – рече му Обрад Шараба.

Слева: Саво Драговић, један од руководићих људи у Новој Гајдобри, подржао је оснивање ВИС „Добосако“, а био је човек који је штитио нашу омладину. Слика десно: Кућа Марка Курилића у Новој Гајдобри, у којој смо испробали Марково појачало...

Витрина није била висока, Коле Ковачевић је са својом одбојкашком висином могао зачас да га скине са витрине, али је то ипак препуштено службено Рајку. Пошто је Рајко Иванковић био човек веома малог раста, а храмао је на једну ногу, он је узео столицу и попео се скинувши сјајни добош и пружио га је нашем бубњару Бранку Ковачевићу Колету.

Били смо веома срећни, јер смо набавили све инструменте за пробе и наступајућу прву живу историјску игранку у нашем дому културе.

- Немојте случајно да ми пробијете кожу од добоша, јер ћу вас онда све послати у апс, а и Рајко Иванковић би се одмах обесио за тим добошем – рече нам чика Саво повишеним гласом, у коме се назирао шаљиви тон.

Тада смо изашли на улицу, узимајући пуним плућима свежи ваздух, а ја кроз шалу рекох Колету:

- Слушај, бубњар, ако пробијеш Рајков добош, надрљао си ко жути, него ти већ унапред кибицуј неку козу од Мићана Вулића, за резервну кожу, да пресвучеш Рајков добош...

- Ха, ха, ха – сви смо се гласно смејали, сем Коле, који је био веома озбиљан, јер је он задужио добош, а кожа је кожа, никад се не зна.

- У реду, одговараћу за добош – рече Коле, па настави. – Али, нека Миливоје одговара за комуникације са Пантелијом, Вучуревићем и нека се он бори са њим у вези са кључем од дома омладине, кад нема Баје Самарџића у селу...

- Ха, ха, ха – сад су се сви смејали сем мене, јер сам се тада ја уозбиљио. Заиста је била чупава ствар то што ме чека, та комуникација са тврдоглавим Пантом и фамозним кључем, ни сама помисао није ми била пријатна, а немоли...

- Види дасе у сламном шеширу, а шта ће ова двојица да задуже – рекох и погледах уз смех на Рајка и Ђилу. Рајко

прође прстима кроз своју таласасту косу и уз смешак рече:

- Ја ћу пронаћи нашег будућег менаџера. У ствари, већ имам човека и то мог комшију!

- Ко је тај – упитасмо сви углас Рајка.

- Марко Курилић, мој комшија, брат Јове Курилића.

- А где је он? Ја таквога у селу не виђам – рекох Рајку.

- Он и није у нашем селу већ у Београду. Веома је сналажљив човек, а има и едеје. Долази повремено у Нову Гајдобру, а чуо је за нашу свирку. Једном ми је рекао да би нам помогао око набавке неких јачих појачала, нових гитара, микрофона, а одштампао би и наше прве плакате у штампарији „Бранко Бајић“ из Бачке Паланке, за прве игранке у селу...

- А када ће Марко Курилић допутовати из Београда? – упитасмо Рајка.

- Сутра стиже. Сутра. Тако ми је рекла његова старица.

Разишли смо се у центру код артешког бунара. Рајко, Коле и Ћиле су се упутили поред Арсине куће у правцу своје улице, а ја својој кући, жељан да узмем омиљену „џипсонку“ и вежба на њој.

Сутрадан већ ујутро код мене је бициклом дошао Шоле Бошковић и саопштио ми је вест да је стигао Марко Курилић код њих кући и да жели великим апаратом на нас слика заједно у центру села, и још ми је рекао да би требало да се лепо обучемо, јер ће он те слике можда послати и у чувени загребачки лист «Дубокс». Био сам веома срећан што нам се младићка визија остварује. Лепо сам се окупао, опрао косу и обукао се. Имао сам тегет панталоне и тегет сомотски сако, а испод сакоа шарену кратку мајицу са крагном, док сам обуо своје нове тада веома популарне «еспадриле», какве смо ја и Ћиле Сабљић купили заједно у једној продавници у Бачкој Паланци. Понео сам тада и своје црне сунчане наочаре. Та

гардероба ми је била веома драга, јер сам је зарадио од својих првих репортажа које сам слао Радио Београду за емисију «Недељно поподне». Могу да искрено кажем, лепе паре сам зарађивао као младић-новинар. Чак ми је то и неколико пута рекао наш сеоски поштар Панте Митрић: «Свака част, Миливоје, ти више зарадиш од тог новинарства него ја од поштарске плате, а и Николи Жарковићу такође доносим лепе паре, као и теби, а твоје и његове репортаже радо слушам».

И, кренух ка центру села. Тамо су ме већ чекали моји другови Рајко, Коле и Ђиле, а поред њих је био човек десетак година старији од нас. Држећи огромни црни апарат у руци, пружио сам му руку рекавши:

- Ја сам Миливоје Дошеновић, будући ритам-гитариста и покретач нових промена у мом селу.

- А ја сам Марко Курилић, иначе Новогајдобранин, а Херцеговац по рођењу. Живим у Београду, али желим да вам помогнем колико могу и пружим подршку вашем будућем и једним од првих оркестара у југозападној Бачкој.

- Хвала Марко – рекох му, посматрајући тог занимљивог човека, који је већ припремао свој црни велики фото-апарат са широком резолуцијом и тоталом, за наше прво заједничко пословно и професионално сликање.

Марков апарат је неуморно шкљоцао. Сликали смо се испрва испред старе сеоске трафике, затим на ниском зиду у близини Јовићеве куће. У фази сликања, јавио нам се и махнуо нам Гојко Вулић са својих запрежних кола у која је био упрегнут његов риђасти коњ. По завршетку сликања, кренули смо са Марком у кафану Саве Кукоља, на хладно «Чибово» пиво...

Уз добро освежење, а по предлозима Марка Курилића, донесена је одлука да од тог часа наш први оркестар носи

име Вокално-инструментални састав «ДОБОСАКО» Нова Гајдобра. Марко је рекао да је предлог добар, јер су узета по два почетна слова из наших презимена, свакако поштујући мене као водећег гитаристу у оркестру и оснивача, као и моје залагање у покретању музичких новина. Име «ДОБОСАКО», иако је некако звучало мексиканским синонимом, бејаше баш оно право: **ДО** (Дошенивић Миливоје, ритам гитара), **БО** (Бошковић Рајко, бас гитара), **СА** (Саблић Мирко, соло-гитара), **КО** (Ковачевић Бранко, бубњеви), менаџер Марко Курилић, а будући вокални солиста оркестра би могао бити Марков друг Светозар Шаин или популарни Ћећо, трговац из Новог Сада, који живи у Каћу, бивши Новогајдобранин.

Тад је за неке генерације још било актуелно слушање музике Фетс Домина, «Плетерса», Бренде Ли и Елвиса Прислија, а ми смо били загрижени љубитељи «Црвених корала», са вокалним солистом Борисом Бабаровићем, «Златних дечака», са вокалним солистима Слободаном Стефановићем и Миодрагом Јевремовићем. Таква врста музике је имала у себи конструктор нашег будућег опредељења и стила. Ја бих повремено позајмљивао мали грамофон од мог друга и комшије Јове Надаждина, који би ми давао и сингл-плоче поменутих група. Тада бих ја даноноћно вежбао на својој «џипсонки» и марљиво «скидао» чаробне звуке. Такође су и остали чланови ВИС «Добосака» неуморно вежбали на својим инструментима, тако да су наше пробе у дому културе бивале све занимљивије, интензивније и пријатније за уши бројне омладине, која се пентрала на прозоре да чује и види новогајдобранске момке са чудним инструментима – гитарама на струју.

Најлепши дани су за нас били суботе и недеље, када бисмо кретали већ рано поподне, свако из своје куће ка дому културе, носећи своје инструменте. Тада бисмо се спремали

за свирке на игранкама. Такође, такви дани су за новогајдобранску омладину били увек дани весела, радости, узбуђења, дружења, музике и плеса. Када би се зачули рески и снажни звуци електричних гитара и Колетовог бубња и чинеле, већ би се почео пунити наш омладински дом. Много нас је тад радовало што су генерације биле измешане, дакле од 16-40 година. Занимљиво је да су многи ожењени људи, некад са својим супругама или без њих, били редовни посетиоци скоро свих игранки које је држао «Добосако», а нарочито су главни покретачи плеса били: Томо Делић, Божо Анђелић, Лазо Грче, Јово Буквић, Дуле Делић Чокалија, Божо Климовић, Момир Зубац, Перо Ћулибрк, Иван Поповић и други.

Наш репертоар је био сасвим солидан. Од «Црвених корала» свирали бисмо: «Најлепши сан», «Поноћ је прошла», «Напуљска гитара», «Звездана ноћ», «Тема младих љубавника», «Маштање», «Док је други љуби», «Отићи од ње», «Џони гитара», «Срећне године», «Сам», «Кад бих био дрвосеча» итд. Репертоар од «Златних дечака» је био нешто мањи у односу на загребачке «Црвене корале», али такође веома леп: «Чудна девојка», «Напуштени дом», «Хумореска», и веома популарна композиција са њиховим тадашњим младим вокалом Миодрагом Микијем Јевремовићем «Осамнаест жутих ружа». Затим смо од осталих композиција свирали: «Грк Зорба», «Мала Гркиња», «Сузе лију плаве очи», «Моја девојка», «Дечи Пиреја», «Продавачица љубичица», «Песма мајци», «Срећан рођендан», инструментал «Котачи», а обавезно је било «Ужичко коло», које бисмо свирали из поштовања према старијим генерацијама присутним на свим нашим игранкама.

Негде уочи новогодишњих празника, стигао је из Београда наш менаџер Марко Курилић и донео нам два прелепа поклона. Један је био ново појачало обложено шарено-пла-

вим тапацирунгом, и уз њега електрична гитара „јолана“ троугластог облика и црвене боје, на којој се могло свирати на струју, али и без струје, јер је та гитара у себи имала мало појачало, батерије и властити радио. Неко је хитно бициклом отишао код Братољуба Самарџића, који је тад био актуелни председник омладине те 1967. године, са захтевом да хитно од Пантелије Вучуревића обезбеди кључ од дома културе. А Пантелија је био особа са посебним уживањем да га неко понизно моли за кључ од дома културе. Новогајдобрани причају, да је специфичан тип, јер никад није имао жену... Он је држао кључеве од дома културе, читаонице и столова за шах. Кад је тај фамозни кључ од дома био у питању, сви смо се чудили, зашто то не реше челници села, који би Панту дуго-рочно наредили да се једном од првих оркестара у јужној Бачкој омогући несметано коришћење дома културе за пробе и играчке. Заиста је било веома стресно тог човека мољакати или да нам да кључ, или пак да сам отвори дом. Док су друга околна села поштовала своју омладину и у њима су легални председници омладине имали потпуни и несметани приступ кључевима, то у Новој Гајдобри није било тако. Ипак, ми бисмо некако успевали да умилостивимо «фамозног Панту» да дође својим бициклом и да откључа велика дрвена врата од дома културе, и тада бисмо у њему осетили онај вољени и препознатљиви мирис патоса намазаним уљем, мирис старе сале за играчке. Тада бисмо разгрнули велике црвене плишане завесе, које су постављене на бини још од отварања дома 1946. године. Леп је осећај стајати на даскама бине са гитарама у рукама, чији звуци се разлежу до «обе баре» на крају села, како смо тада говорили, док смо посматрали нашу бројну омладину како плеше у веселом ритму, дотерана, узбуђена и веома добро расположена уз ВИС „Добосако“...

- Ево, ово је појачало које сам вам донео из Београда – рече Марко Курилић, док је из унутрашњег џепа сакоа вадио неко упутство.

Гледали смо сви ново повеће појачало, које је имало чак четири улаза. Ипак, нисмо били превише одушевљени, јер је то појачало било смештено у големо скајем општивено дрвено кућиште, изазивајући и некакво страхопоштовање, а суштински се иза кућишта крило сасвим обично појачалце од неких 15-ак вати, које није могло да издржи укључење три гитаре и микрофона истовремено, јер су се «гушили тонови». Марко Курилић је имао поштене намере, био је екстравертан човек и ушао је у нашу кампању пребрзо, махајући својим фотоапаратом са великим блицем: слике, плакате, новине и недељници, планови за путовања...

Међутим, то нама није било најважније. Много нам је више значило да се испоштује некаква хијерархија у вези са кључем од дома културе, да Месни одмор, на чијем је челу био разуман човек чика Саво Драговић изда трајну наредбу Панту Вучуревићу, са обавезом да се председнику омладине у Новој Гајдобри редовно уступа кључ, или мени као вођи ВИС «Добосако», уз све наше обавезе: вођење рачуна о сали, чистоћи, прозорима, инвентару, па чак и потрошеној струји, коју смо ми били спремни да месечно плаћамо. Без обзира што смо добили од Марка Курилића ново појачало, морали смо користити и омладинско, које је било солидне јачине од око 25 вати са неколико улаза и тада познате марке «Hi-Fi» (Хај-Фај). Међутим, ми смо имали и извесну корист од београдског (Марковог) појачала, јер нисмо морали увек мољакати Панту за кључ од дома, већ бисмо се са инструментима обично скупљали у кући Рајка Бошковића, а једном месечно у старој кући Марка Курилића, где бисмо на његовом вели-

ком ходнику имали пробе. Састајали смо се и код мене кући, где бисмо у мом дворишту укључили појачало, и тада би загрмеле наше три гитаре и зазвечала Колина чинела. Чуло би се до железничке станице...

Међутим, црвена електрична гитара „јолана“, коју нам је уз појачало донео Марко из Београда, била је веома функционална, с три магнета и лежишта за четвртасте батерије, тако да је могла да свира на струју, као и без струје. Марко је предложио да ја као фронтмен «Добосака» искључиво користим ту нову „јолану“ као да је моја, односно да на њој свирам на игранкама, и да буде кући код мене на неодређено време.

Често би путујући шинобусима на свирке, ја или Рајко засвирали у купеу, што би одушевило путнике. Тада је Рајко Бошковић замолио да му ја продам моју гитару «џипсонку», из разлога што није кући могао добро да вежба бас на ручно прављеној бас гитари, јер она није била акустична, па су се звуци једва чули, сем ако се гитара не укључује у струју. Прихватио сам тад да продам Рајку своју «џипсонку», мада тешка срца, јер сам ту гитару необично волео. Она ме је подсећала на прве моје додире са жицама, безбројна дружења са Мирославом Штрпцем Мишом, а била је то гитара светске марке.

Новогодишња свирка са два појачала (једно омладинско и једно београдско), са три велика високоомска звучника бегаше величанствена. Ја сам тада стајао на бини у новом белом џемперу и у белим «сомотаркама», држећи на грудима црвену електричну троугласту „јолану“, чији звуци су парали повечерје нашег села, Рајко је свирао бас на мојој бившој «џипсонки», Ђиле Сабљић је плео по жицама своје црне класичне гитаре, са магнетом, док је Коле Ковачевић дрвеним палицама лупао по сеоском, веома добро очуваном сјајном добошу и по месинганој новој чинели. Било је тада заиста и величанствено.

Новогајдобранска омладина је увелико напунила дом културе «до даске». Све клупе околу дрвеног подијума биле су дупке попуњене. Плесни парови свих генерација су брзо заиграли у ритму «твиста». Омладински ансамбл електричних гитара «Добосако», тада је грабио ка пуној својој афирмацији, која се сагледавала у целом културном и друштвеном значају села, а првенствено његове омладине, која се са правом заиста могла похвалити у целој југозападној Бачкој, да је она добила један од првих оркестара „електричара“ такве врсте и заплесала уз његове чаробне звуке. Бејаше то у пролеће 1967. године.

Посебно пријатан амбијент су правили наш вокални солиста Светозар Шаин Ћећо, који је био у елегантном и новом плавом оделу, са краватом. Он је био веома омиљен у Новој Гајдобри. Рано је отишао да се школује за трговца у Новом Саду, са колегама Костом Буцаловићем, Слободаном Дутином и другима. Ћећо је у родно село долазио повремено,

а по оснивању ВИС «Добосако» он је постао наш вокални солиста и долазио сваког викенда у Нову Гајдобру.

Једне снежне децембарске и новогодишње вечери, за микрофоном на бини нашег новогајдобранског дома културе, смењивали су се Ћећо Шаин и Гајдобранин Боро Павловић, који је такође одлично певао, те смо му дали и премијерну шансу, да уз пратњу популарног ВИС «Добосако» отпева и неколико својих омиљених композиција.

Међутим, кад је у питању психолошки профил Ћеће Шаина и његовог стила, он је био изузетна личност. Иако онижи растом био је то фин момак са вечитим осмехом, имао је изразито плаве очи и отмену конституцију. Када бисмо почели да га пратимо са нашим инструментима, Ћећо би тад изврсном песмом «Сузе лију плаве очи» – шармирао зрелије даме, новогајдобранске удаваче и прецвале девојке, које су управо у нежним Ћећиним песмама проналазиле део својих одлуталих љубавних снова...

Следећи период у афирмацији ВИС «Добосако» биће посвећен многобројним турнејама по суседним селима, као што су Бачки Маглић, Параге, Силбаш..., а свакако смо се могли похвалити и веома пристојним примањима, које бисмо зарађивали од играчки. Средином тих шездесетих година, у општини Бачка Паланка су почели да се оснивају и други оркестри «електричара», првенствено из Б. Паланке: „Боеми“ (из 1966), Јовица Станишић (бас-гитара), Борислав Палишапски (ритам), Давор Завишић (бубњевци), Милован Бељин (соло гитара), а касније им се прикључује и ритмаш Србислав Срдић. Затим настају и «Синтелони», чији чланови су били Јовица Станишић (бас гитара), Младен Ковачевић (ритам гитара), Владо Грујић (соло гитара), Северин Завишић (труба) и Давор Завишић (бубњевци), а В. Грујића мења Душко Вејин

(соло гитара и вокал). Такође су у Бачкој Паланци основани и „Идоли“, чији чланови су тада били: Драган Перић (соло гитара), Панта Коларов (ритам гитара), Жика Бадањац (бас гитара), Слободан Бабић Бобан (бубњевци) и Милисав Торић (вокал). У оближњем Челареву је 1965. године основана група „Глечери“, у коју је дошао Ј. Станишић (из ВИС „Синтелони“). Почетком 1972. године основана је још једна група у Б. Паланци „Фјорд“ (чланови: Владимир Ковач, Владимир Панић, Зденко Ковач, Михајло Руман, Јанко Арберт), потом и групе „Дечаци с Дунава“, ВИС „Казанове“, ВИС „Кардинали“ итд.

У Младенову бејашу и ВИС «Динамити» (1966-1970): Младен Ковачевић Врањак (соло гитара), Славко Ивић Шокац (бас гитара), Милан Бурсаћ (бубњевци, кога су мењали и Ратко Јарчевић и Душан Вучетин Пуша), Душан Вејин (ритам гитара и вокал), а свирали су у селима паланачке општине. Потом, у Силбашу је основан и ВИС «Црне лале», чији први покретач је тада био професор Парнички, а уз страну подршку Миленка Попадића Ћеће, челника силбашке МЗ као и подршке челника омладине Милета и Драгомира Пејака уз Петра Стилиновића Пјера. Силбашки ВИС „Црне лале“ имао је две поставе: прва (крајем 1967, и друга постава из 1969), о чему ће још бити речи на страницама ове књиге.

Такође, и у вароши Бачки Петровац је основан оркестар «Крали ноци» („Kings of night“), који је покренуо и водио бубњар и певач Павел Палинкаш Паљко, а оркестар су сачињавали и Ондреј Варга (бас гитара), Владимир Јашо (соло гитара), Растислав Струхар (органа и гитара), Јан Ковачварга (нови бубњар). Они су тада свирали у популарној петровачкој башти «Хвиезда» у Врбари. Њихов менаџер тад је био Рајко Дивјак. То је било такође између 1967. и 1970. године. Павел Палинкаш је завршио факултет у Зрењанину и запослио се као

професор техничког у основној школи „Јан Чајак“ у Бачком Петровцу, где је неколико година био и директор те школе, са којим сам ја имао касније добре пословне комуникације. И у суседном селу Бачки Маглић, такође су после нас затрештале електричне гитаре, а њихов оркестар су назвали ВИС „Амор“, који су тад основали младићи: Светозар Баљ Тећо, Миле Гогић, Ђуро Ђукић Пицмилер и Миле Бороња на бубњевима. Ми музичари из ВИС „Добосако“ сретали смо се са тим момцима пар пута, када бисмо гостовали и свирали у омладинском дому села Бачки Маглић.

Једне јесени нам је заказано гостовање да свирамо у магличком дому омладине. Договорили смо се да са новогајдоранске железничке станице кренемо шинобусом, па преко Гајдобре у Маглић. Моје колеге из „Добосака“ Коле, Рајко и Ђиле су отишли шинобусом, а ја сам по предлогу Стеве Ковачевића кренуо пут Маглића, на један веома занимљив и чудан начин. Док смо кретали ка железничкој станици са својим инструментима, у близини сеоске пекаре јавио ми се младић Стево Ковачевић, који је нешто чепркао око свог зеленог мотора „т-12“:

- Хеј, Миливоје, идете ли до Маглића?

- Да, управо за двадесетак минута наилази шинобус из Бачке Паланке – рекох Стеви.

- Можемо заједно мојим мотором – рече ми он, па ме позва да му приђем, тад настави:

- Знаш, имам једну женску у Маглићу, па бисмо она и ја дошли на вашу игранку коју држите у њиховој сали, а после ћемо се заједно вратити мотором за Нову Гајдобру...

Стевин занимљив предлог, свидео ми се из прве, те сам се поздравио са друштвом, које је наставило ка железничкој станици, а ја сам се спремао да најашим иза Стеве на његов

зелени мотор. Он је проверио гуме, гориво, обукао неку кожно јакну и ми смо кренули на чудан пут. У међувремену, мој несуђени шинобус са колегама из „Добосака“ отишао је пут Гајдобре. Сео сам иза Стеве на његов мотор, а у наручју сам држао своју електричну гитару у футроли. У међувремену је јесење небо постало још тмурније, док су сури облаци наговештавали невреме. Два чудна путника на зеленом мотору кренула су од новогајдобранске пруге лево уским летњим путем који је био уз шине. Амбијент је од скорог доласка вече-черја већ постао тамнији. Зелени мотор је бректао и носио два чудна путника кроз бачке њиве. Међутим, није баш било лако стићи до Маглића на Стевину замишљену идеју. Можда је он код своје девојке ишао том себи познатом маршрутом,

Дом омладине у Бачком Маглићу (у њему је свирао ВИС „Добосако“), десно „т-12“

али вероватно у летње време. Нажалост, пут је био мокар и блатњав. Сваких пар километара бисмо силазили са мотора и гурали га кроз локве или преко пружних прагова, а у међувремену су и почеле прве капљице кише да нас шибају у лица. Мирис изгорелих гасова из ауспуха Стевиног мотора ме је

подсећао на мирис рингишпилског мотора. Наше путовање бачким њивама, и само Стеви познатим летњим пречицама, поприлично се одужило. Мотор се и гасио неколико пута. И док сам седео иза мога друга Стеве, на седишту „томоса“ у себи сам говорио:

„Тако ми и треба. Уместо да сам ја лепо код чика Раде Делића купио карту за шинобус, па се у њему опустио до Маглића, ја сам се на овом Стевином „зелембаћу“ смрзао, покисао, а и смрдим на бензинске паре... Знам, намере Стевине су биле поштене, али ова авантура ће ме коштати доброг расположења за моју вечерњу свирку у Маглићу...“

У међувремену, после чудног путовања, ускоро се пред нама показаше жуте жишке светала првих маглићких кућа. Док сам мокар силазио са Стевиног мотора, испред дома омладине у Маглићу дочекали су нас већ пристигли остали чланови „Добосака“. И док је „мом шоферу“ у сусрет притрчала једна лепа девојка, ја сам иако уморан и покисао, кретао са мојим музичарима ка вратима маглићког дома омладине, да бисмо у чаробним звуцима електричних гитара нашли свој истински свет. Наравно, после одржаног плеса нисам се вратио Стевиним двочкашем, већ топлим шинобусом...

Такође, у месту Оџаци основан је ВИС «Циклони». Прве контуре оснивања бендова у Гајдобри (Старој), наговештавали су 1966-1967. године младићи окупљени око одличног гитаристе Мирослава Штрпца (Миленко Хербез и Мирослав Чабрило, са новогајдобранским бубњарем Јовом Надаждином). Међутим, иако су се трудили да покрену озбиљнију свирку, све се тада брзо завршило у покушају оснивања првог бенда у Гајдобри. Можда им је требало више воље? Што се тиче укупног амбијента егзистирања многих вокално инструменталних група широм Бачке, дошло је до судара новог и традиционалног обрасца, где је први имао организационе и

финансијске проблеме, а други их имао није...Ценећи истрајност свих набројаних музичара из завичаја, мишљења сам да је и Милован Зуровац могао бити врстан солиста. Он је био момак онижег раста и имао је млађег брата Мијата, који је у то време и почео учити да свира гитару. Присуствовао сам неким раним пробама које су имали момци на челу са Мирославом Штрпцем, као и пробама које су држали: Стеван Пухача, Миливоје Кљакић, Ђорђе Баћина и Миливоје Грубачић из Гајдобре. Од инструмената они су тада имали акустичне гитаре с магнетима и електричне марке „јолана“.

Без обзира што се Милован Зуровац није прикључио ниједној групи из Гајдобре, сматрам да је инструментална композиција коју је изводио Милован Зуровац, под називом „Пешчана олуја“ („Desert storm) – била тад мелем за уши и душу. Заиста, велика је штета што соло гитариста Милован није био мало упорнији, па да оснује и своју музичку групу...

Међутим, новогајдобрански момци из «Добосака» су већ изградили своју културно-забавну харизму. На страницама најпопуларнијег музичког магацина у СФРЈ «Дубоксу», освојила је слика са текстом на пола стране: **«Новогајдобрански музички ентузијастички: Миливоје Дошенивић, Рајко Бошковић, Бранко Ковачевић и Мирко Сабљић, основали су у Новој Гајдобри у југозападној Бачкој свој први ВИС «Добосако», са Марком Курилићем из Београда».**

Чим је изашао тај број „Дубокса“ сви смо тад у сеоској трафици, која је била смештена у близини старог артешког бунара, покуповали по неколико бројева «Дубокса» истовремено, да поделимо својим бројним обожаваатељкама, као и цурама ван Нове Гајдобре. Били смо веома задовољни, јер се, ето, Нова Гајдобра већ спомиње и у најтиражнијем листу за музичка збивања у великој Југославији. Шта бисмо тада ми

младићи могли учинити више за своје родно и вољено село?

Као потврду вредности, афирмације и ентузијазма, сличан чланак о ВИС „Добосако“ из Нове Гајдобре, појавио се убрзо и у београдском „ЧИК-у“, најтиражнијем недељнику у тадашњој великој држави Југославији.

Ипак, после око две године постојања, ВИС «Добосако» у Новој Гајдобри се нажалост расформирао, због стицаја околности. Марко Курилић је све ређе долазио у Нову Гајдобру, а и неки од наших чланова оркестра су били нередовни на пробама, због новодобијених запослења у вези са личним егзистенцијама. Ипак, ја као гитариста и фронтмен ВИС «Добосако», нисам могао толерисати приметну неангажованост појединих мојих колега из музичке групе, тако да је марта 1968. године дошло до гашења популарног «Добосака», што је веома приметно растужило омладину из нашег села.

Тада смо се некако спонтано нашли код мене ја, Јово Надаждин и гитариста Мирослав Штрбац Мишо, и на моју иницијативу решили да оснујемо други новогајдобрански ансамбл. За идеју је дознао и наш бивши бас гитариста Рајко Бошковић, те смо сви подржали оснивање новог оркестра, коме сам ја предложио име ВИС «Камиказе». У то време у Гајдобри (Старој) су још неки момци покушавали да нешто добро ураде на музичком плану: Миливоје Кљакић, Слободан Зорић, Владо Славујевић Ајкула, Милорад Вукановић Блек, Момир Ивковић Пицо, Мијат Зуровац и Драго Кравић, али без јачег маркетинга – ништа се тада није много учинило. Тада сам ја хитно послао писма на две важне адресе: Једно је послато мом ујаку Радовану Војичићу, који се привремено одселио из Нове Гајдобре у град Ужице, и тамо постао један од директора гиганта «Хепок», а друго писмо сам послао мом стрицу Милошу, који је тада био један од руководиоца

грађевинског предузећа «Рад» у Београду. Пошто су и мој ујак и стриц имали веома добра примања, написао сам им писма да ми пошаљу сваки од њих нешто новца за набавку једне добре и квалитетне електричне гитаре, а такође сам им објаснио да је то веома важно у интересу културно-забавног живота целог нашег села, и објаснио сам им да оснивамо нови ВИС «Камиказе». И, на моју радост нисам дуго чекао, веома брзо сам и од стрица и од ујака добио поштанским уплатницама извесне суме новца, а нешто сам такође и ја уштедео и то од својих хонорара из бављења новинарством. Радосну вест сам одмах саопштио Мирославу, Јови и Рајку, тако да смо сви са мојим скупљеним новцем, тада кренули аутобусом у Нови Сад, где смо у комисиону купили за мене једну прелепу и веома квалитетну белу електричну гитару брэндоване марке «мелодија» (то је била скоро нова гитара и комисиону је понудио на продају бивши солиста младеновачких „Динамита“, Милован Ковачевић). Без обзира што је гитара била изузетно квалитетна, та гитара је у то време коштала баш колико и пар нових телевизора марке «ЕИ-Ниш», или колекција собног намештаја за сеоску кућу. Посебно ми је било драго што су се баш са њом прославили младеновачки (букински) „Динамити“, које сам веома ценио.

Чим смо стигли у Нову Гајдобру, одмах смо обезбедили кључ од дома културе и унели инструменте. Већ тада у новом оркестру новогајдобранским «Камиказама» одредили смо ко ће шта свирати. Мирослав Штрбац Мишо ће на својој великој «ципсонки» са два магнета, свирати соло, ја ћу на мојој новој белој електричној гитари „мелодија“ поново бити ритам гитариста, а Рајко Бошковић ће тада од мене преузети Маркову црвену троугласту „јолану“ за свирање баса, док је живахни и мршуљави Јово Надаждин Јоцо био задужен за

бубњеве, за које је већ претходно ишчупао од свога оца Гојка новац за квалитетан црвени електрични соло добош и једну чинелу. Тада је и Мирослав Штрбац набавио једно појачало од 50 вати, а позајмили смо тада и један високоомски звучник снаге 150 вати из Економске школе. Ћећо је повремено долазио из Новог Сада и узимао микрофон, али је ипак наш главни вокални солиста био Мирослав Штрбац Мишо, који је истовремено свирао и соло електрично-акустичну гитару.

ВИС «Камиказе» из Нове Гајдобре наследници су претходног и веома популарног и цењеног новогајдобранског оркестра ВИС «Добосако». Чим смо основали «Камиказе», изградили смо квалитетан, жесток и проширени репертоар, у који смо укључили и најпознатије тадашње хитове «Црних бисера», «Елипса», «Силуета», «Робота», «Шедоуза», «Бич бојса», «Црвених корала», «Индекса», «Дубровачких трубадура», «Смол фејсиса», затим и соло певача Славка Перовића, Николе Каровића, група «Палома», «Плаве звијезде», «Центамени», «Групе 220», «Седморица младих» и др. Прво гостовање ВИС „Камиказе“ је имао у дому омладине у Силбашу у пуној сали, што је одушевило и тадашње челнике силбашке омладине, Милета и Драгомира Пејака. Ми смо ценили музицирања и њихових бендова: првих „Црних лала“, које су сачињавали: Тихомир Јовановић Тима (соло гитара и вокал), Драгомир Пејак Кум (ритам гитара), Јанко Слабински (бас гитара), Гојица Перишић (бубњеве), Негослав Пејак (звечке). Оснивач је био проф. Парницки (прве гитаре су зарадили утоварајући угаљ у Силбашу, 1967). Другу поставу ВИС „Црне лале“ сачињавали су: Саитов Жикела (соло гитара), Тихомир Јовановић Тима (ритам гитара), Момчило Николић Мома звани Били (бас гитара), Бранислав Милошевић Блек (бубњеве), са вокалним солистом Перићем. Тај бенд из Силбаша свирао је

до краја 1972. године, када се група распала, јер је ритмаш Тихомир Јовановић Тима отишао да свира у шидски ресторан „Липовача“, а басиста групе, Момчило Николић Мома постао је најмлађи члан „8 Тамбураша“ с Петроварадина, са фронтменом Јаником Балажом, краљем легендарног прима. Каснија каријера бившег басисте силбашких „Црних лала“, Моме Николића биће настављена до Холивуда у Америци...

Сваки плес ВИС «Камиказе» су отварале музиком «20.000 миља под морем», затим «Песмом кољача», „Котачи“, „Дрвосеча“, „Лутку имам ја“, „Слатко“, да би се развили ритмови за све генерације у сали, од лаганих ствари, па до твиста, инструментала „апача“ и ужичког кола. Гитариста и наш вокални солиста Мирослав Штрбац компоновао и једну своју песму која се звала „Девојчица с лутком“, коју је посветио тадашњој својој девојци дугокосој Нади Кеџман из Гајдобре. И ту песму би свирао из целог себе, док смо га ми пратили на инструментима веома надахнуто. Сва публика у сали је кроз ту песму осећала да је гитариста Мирослав у њу унео себе и своју голему љубав према старогајдобранској лепотици дуге плаве косе. Током извођења те песме, на бини би се вратови електричних гитара моје и Мирослављеве скоро додирнули, и ја сам у његовим црним очима увек видео одсјаје суза, које би се задржале у његовим очима, али нису капале...

Новогајдобранску (мушку) омладину највише је одушевљавала једна снажна и ватрена композиција «Песма кољача», која је у структури имала и неки чаробни набој пустоловина, али ти „бандити“ и „кољачи“ (који су волели жене, вино и гитаре), далеко су од злочина – песма о њима је била некакав синоним пркоса, авантура, слободе – тежња младих...

Почетком 1970. године постадох председник новогајдобранске омладине и реших да се више посветим организацији

културно-забавног живота мога села, тако да сам донео одлуку да се повучем из «Камиказе», па сам своју белу електричну гитару продао гитаристи Мирославу Штрпцу, који је основао бенд „Maybe Pillow“ у Гајдобри (1970), и бенд је свирао до јесени 1972. Нажалост, након шест година, Мирослав Штрбац ће трагично окончати свој живот у Новој Гајдобри (1978).

Ја сам, као председник омладине наставио да организујем културно-забавни живот мога родног села, уводећи новине. Позивао сам друге добре бендове, као што су били: оџачки ВИС «Циклони» и загребачке «Лутке», које су тада сачињавале четири рокерке (Мирјана Вукелић, Маја Горше, Мирна Љиновић и Љерка Штаудахер), затим су гостовали и разни фолклорни ансамбли, гуслари, као и знани певачи народних

У време мандата председника омладине Нова Гајдобра, Миливоја Дошенивића (1970-1971), они су гостовали у Новој Гајдобри: ВИС „Лутке“, Мики Јевремовић, Бора Дрљача, Мира Васиљевић, и други... (Из архиве аутора књиге)

и забавних песама: Мира Васиљевић, Бора Дрљача, Славица Момаковић, Миодраг Јевремовић и други. Такође, заједно са члановима председништва омладине, организовали бисмо у Новој Гајдобри у дому културе увек добро посећиване приредбе «Микрофон је ваш», у чему су ми помагали моји сарадници: Бранко Ковачевић (секретар омладине), Мирко Сабљић Ћиле (благajник), и чланови нашег председништва Милорад Дрљача Милић, Стево Ковачевић, као и моје вредне колеги-

нице и некадашње школске другарице, које су биле задужене за све драмске и позоришне представе у селу, и тада је културно-забавни живот у Новој Гајдобри имао неку топлину, своју душу, и неки фини животок...

Ипак, остало је заувек нешто специфично, нешто веома карактеристично и неизбрисиво. Када и данас било коме из Нове Гајдобре у равници Бачке, споменете реч «Добосако», свима ће прећи осмех преко лица, јер то име је уклесано у нашу незаборавну младост, то име је део једног вечитог сећања. Име «Добосако» је некада било стожер и инспиративна оаза оптимизма, нових позитивних промена, снова и надања омладине једног честитог горштакског села. То име је означавало и неискварени, културни, душевни и духовни период једне честите и пунокрвне младости. То име нам нико и никада не може одузети. У том имену мештани села Нова Гајдобра препознају нешто што је трајно и лековито сећање, а сећање нечега лепога је рај из кога никада не можемо бити прогнани. „Добосако“ ће сачувати од заборава и ова књига...

Зграда месне канцеларије Нова Гајдобра, у којој је ВИС „Добосако“, добио пуну подршку од Саве Драговића и Обрада Шарабе (снимак аутора ове књиге, 2006. године).

ЦЕНТАР КУЛТУРНО-ЗАБАВНОГ ЖИВОТА СЕЛА
(Јавна свирка у Новој Гајдобри, на првој акустичној гитари из 1960)

На бини дома културе: пева Боривојка Ђоровић, са леве стране на гитари Марко Курилић, десно са хармоником Мијо (син Циганина Саве и Драге). У позадини, лево: председник омладине Ратко Черовић (Н. Гајдобра, 1960)

Реновирани дом културе у Новој Гајдобри, снимак аутора књиге, 2006. године

НАШ ПРВИ МЕНАѢЕР ЗА ВИС „ДОБОСАКО“

Слева: Марко Курилић, менаѢер ВИС „Добосако“ и вокални солиста ансамбла Светозар Шаин Ђећо. Снимак из војничких дана 1963. године. Слика десно: херцеговачки опанчићи у којима је Марко Курилић дошао у Нову Гајдобру 8. октобра 1945. године (прилог за ову књигу: Марко Курилић, Београд)

Марко Курилић и Ђећо Шаин, на каналу ДТД, у позадини су новогајдобрански дечаци Драго Кукољ, Дуле Кукољ и Момо Жарковић, 1964. године

ВРЕМЕ ГИТАРА, ПЛЕСА, ЉУБАВИ И НАДАЊА (оснивање ВИС „Добосако“, Нова Гајдобра, 1967)

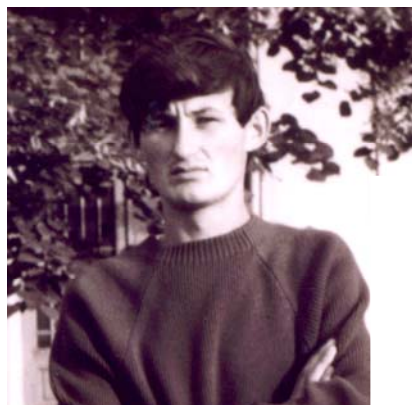

Пролеће из 1967. године, биће упамћено по оснивању једног од првих бендова на просторима југозападне Бачке, то је био новогајдобрански ВИС „ДОБОСАКО“. Млади ентузијастички музичари, већином другови из школских клупа: Миливоје Дошеновић, Рајко Бошковић, Мирко Сабљић и Бранко Ковачевић, уз свестрану подршку свога првог менаџера Марка Курилића из Београда – удахнути су омладини Нове Гајдобре ново драго доба музике, песме, игранки и дружења. На сликама је приказ акустичне гитаре марке „gibson“ (лево), какву је успешно модификовао Миливоје Дошеновић (претварајући је у електричну гитару), а слика десно је електрична гитара марке „jolanu“, која је била троугластог облика и имала је у себи мало појачало са батеријама и радио, тако да се на њој могло свирати и без укључења у струју. Ту „jolanu“ је купио Марко Курилић из Београда за ВИС „Добосако“, а на њој је свирао ритам Миливоје Дошеновић, а касније је њу користио и Рајко Бошковић као басиста, у наставку свирки са Мирославом Штрпцем...

ЧЛАНОВИ ВИС «ДОБОСАКО»
НОВА ГАЈДОБРА, 1967.

Миливоје Дошенивић, ритам гитара

Рајко Бошковић, бас гитара

Мирко Сабљић Ћиле, соло гитара

Бранко Ковачевић Коле, бубњеви

(Снимио Марко Курилић, у пролеће 1967)

МЛАДИЋ СТЕНТОРСКОГ ПЕВАЧКОГ ГЛАСА
(Новогајдобранин, који је живео у Каћу, код Новог Сада)

Светозар Шанин Тешић, вокални солиста ВИС «Добосако», снимак 1967.

АЛЕКСА ПЕЦЕЉ – ГОВОРЦИЈА, ШНАЈДЕР И МУДРАЦ

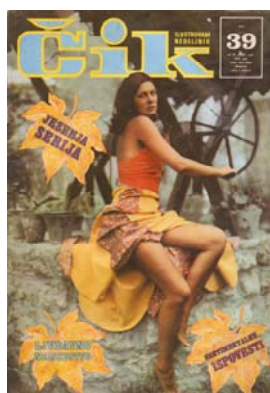

Пред само оснивање ВИС „Добосако“ у Новој Гајдобри, у време када сам вежбао гитару укључену у мој радио-апарат, са Мирославом Штрпцем, први савременици су били Иван Поповић и Алекса Пецелј Акан (на мотору), са десне стране је Словак Јошка са хмељарника. Снимак: Фото Јозо, 1966. године.

ВИС „ДОБОСАКО“ – НОВА ГАЈДОБРА (1967)

(Здесна: М. Дошеновић, Р. Бошковић, М. Сабљић и Б. Ковачевић)

ВИС „Добосако“ је имао солидан маркетинг, који се огледао и кроз презентовање у најпознатијим недељницима Југославије. На сликама лево: београдски „Дубокс“ из 1968. и београдски високотиражни „ЧИК“...

ИГРАНКЕ ИЗ НАШЕ МЛАДОСТИ

Оригинал плаката за игранке у Новој Гајдобри из 1967. године, штампан је у розе и жутој боји, у штампарији „Бранко Бајић“ из Бачке Паланке (на слици).

Братољуб Самарцић Баја, био је председник омладине у Новој Гајдобри, и то у време самог оснивања и свирања ВИС „Добосако“ (период 1967-1968). А слика десно: радио-транзистор из 1967.

УЗ ВИС „ДОБОСАКО“ – БЕЈАШЕ ЛЕПО ДОБА
(Нова Гајдобра, 1967-1968)

Генерацijo, да ли се сећате ове славне трафике и момака испред ње!?

Новогајдобрански момци, чланови ВИС «Добосако», снимљени испред старе сеоске трафике, 1967. године. Слева: Ковачевић, Сабљић, Дошеновић и Бошковић. (Фото: Марко Курилић, Нова Гајдобра, у пролеће 1967)

ПРВЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ГИТАРЕ – УКЉУЧЕНЕ У РАДИО

Чланови ВИС «Добосако», седе на зиду код Јовићеве куће, 1967.
(Снимио Марко Курилић, пролеће 1967)

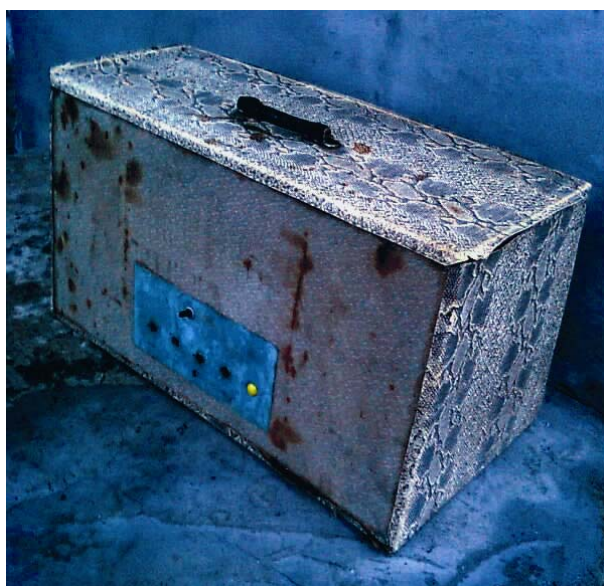

Легендарни кућни радио ритам-гитаристе из ВИС „ДОБОСАКО“, Миливоја Дошеновића, произведен у ЕИ-Ниш, 1965. године, марке „РР 340“ и излазне снаге 6 W. У њега су биле укључене прве електричне гитаре „Добосака“, 1967. На овом радију смо започели наше прве пробе, да би потом у њега укључио и своју електричну гитару покојни гитариста Мирослав Штрбац Мишо. У време нашег почетка, могли смо само да маштамо о снажнијем појачалу, које би улепшало звуке првих наших гитара на струју... (Слике оригиналног и сачуваног старог радија, снимлио аутор ове књиге др Миливоје Дошеновић).

ПРВО НАШЕ ПОЈАЧАЛО – ДОНЕТО ИЗ БЕОГРАДА

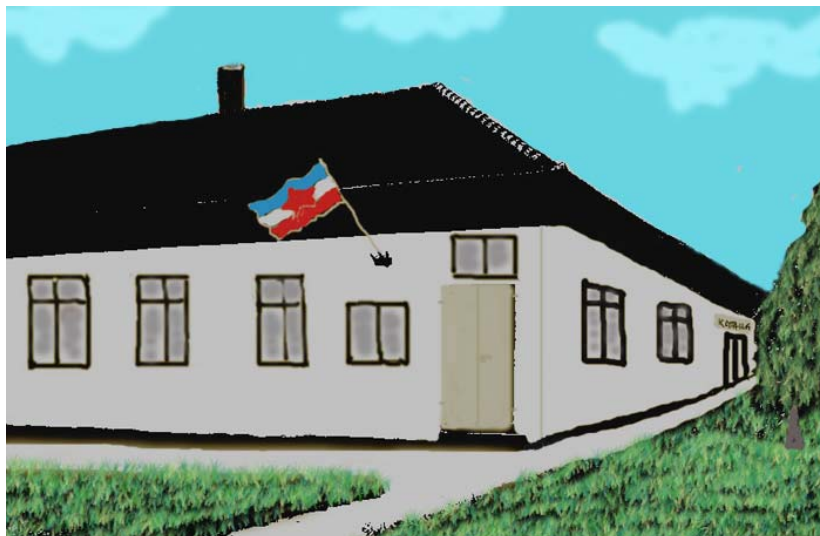

ВИС «Добосако» Нова Гајдобра, 1967. (Ћиле на зиду да буде највиши)

У пролеће 1967. године, наш менаџер Марко Курилић из Београда, донео нам је прављено и прво појачало снаге 14 вати, са четири улаза. Било је у кућишту и обложено са плаво-шареним скајем и оно је знатно допринело квалитету свирке. На слици је наше прво појачало, које се и данас чува као раритет код Марка Курилића у Београду. Снимак из 2013. године.

ИГРАНКЕ У ДОМУ КУЛТУРЕ – НОВА ГАЈДОБРА

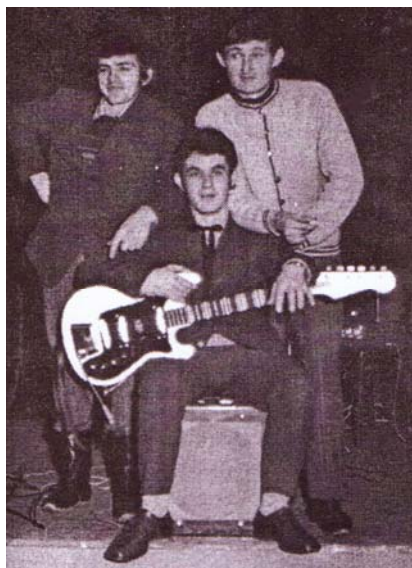

Дом културе у Новој Гајдобри, какав је изгледао давне 1967. године
(Цртеж-наива аутора ове књиге др Миливоја Дошенивића)

Марко Курилић некадашњи Новогајдобранин и бивши менаџер ВИС
„Добосако“ и „Камиказе“, био је гост аутора ове књиге у Новом Саду.
(Снимци: др Миливоје Дошенивић, Нови Сад, 14. октобра 2013)

РОКЕРИ ГАЈДОБРАНСКЕ СЦЕНЕ

Горња слика слева: Мирослав Штрбац, Рајко Бошковић и Владо Славујевић (1971). Десно: Милован Зуровац, гитариста из Гајдобре (1965).
(Фотографије из архиве Момира Ивковића Пице, које је уручио аутору ове књиге)

Миленко Хербез, био је један од првих гитариста из Гајдобре. На слици из ране младости, са својом првом акустичном гитаром у Гајдобри, снимак из 1965. године.
(Фотографија из архиве Миленка Хербеза, коју је лично уручио аутору ове књиге)

СЕЋАЊЕ НА ВИС „ДИНАМИТИ“ – ИЗ МЛАДЕНОВА

Талас *rock and rolla* стигао је са Запада, као лавина у бившу велику Југославију. Села, варошице и градови у Југи – добијали су своје бендове електричних гитара. Поред варошице Бачка Паланка, први бендови већ од 1966-1967. године основани су и у Челареву, Младенову, Новој Гајдобри и Силбашу. На горњој слици слева: село Младеново из друге половине 20. века, и на слици десно: младеновачки ВИС „Динамити“, који је основан (1966), а чланови су били: Младен Ковачевић Врањак (соло гитара), Славко Ивић Шокац (бас гитара), Душан Вејин (ритам гитара и вокал), Милан Бурсаћ (на бубњевима, а помагали су му Ратко Јарчевић и Душан Вучетин Пуша). Сlike је уступио др Миливоју Дошенивићу, проф. историје Слободан Роквић, бивши директор ОШ „Бранко Ћопић“ из Младенова – за књигу „Нова Гајдобра – у равници Бачке“.

ВИС „Maybe Pillow“ из Гајдобре (1971), слева: Миодраг Зуровац (басиста), Мирослав Штрбац (соло гитара и вокал), Драго Кравић (ритам) и Момир Ивковић Пицо (бубњери и вокал). Група је основана (1970), али се распала одласком певача и бубњара Момира Ивковића Пице на редовно одслужење војног рока ЈНА у аутојединицу ВП Краљево, 24. октобра 1972. године.

ВИС „ЦРНЕ ЛАЛЕ“, СИЛБАШ (1967-1971)

У јесен 1967. године, у маленој посластичарници под именом „Црне Лале“, у бачком селу Силбашу, হাসকালি су уз укусне кремшите и лимунаду, другови из детињства и основаше свој бенд, а за име бенда усвојише предлог власника омиљене силбашке посластичарнице (*Мемед Мустафија*), који им је предложио да име бенда буде исто као што је и назив посластичарнице коју момци воле. И тако је настала прва постава ВИС „Црне Лале“, коју су сачињавали музичари: Тихомир Јовановић Тима (соло гитара), Драгомир Пејак Кум (ритам гитара), Јанко Слабински (бас гитара), Гојица Перишић (бубњевци), Негослав Пејак (звечке и ударалке). На слици прва постава ВИС „Црне Лале“, снимак испред омиљене посластичарнице у Силбашу 1967. (Све слике је уступио аутору ове књиге Тихомир Јовановић Тима, гитариста ВИС „Црне Лале“).

Друга постава ВИС „Црне Лале“ из Силбаша, слева: Тихомир Јовановић Тима (ритам гитара), Момчило Николић Били (бас гитара), Бранислав Милошевић Блек (бубњевци), Пера Перић (вокал), Жикела Саитов (соло гитара), снимак у Новом Саду, 1969. На слици десно, бивши басиста „Црних Лала“, Мома Николић, живи од 1988. године у Лос Анђелесу, и наступа у САД.

ЈЕДНО ЗАУСТАВЉЕНО ВРЕМЕ (мала прича о старом северном возу – „сомборцу“)

Старе парњаче су вукле чувени „сомборац“ или „северни воз“, који је редовно саобраћао на релацији Сомбор-Озаци-Гајдобра-Нови Сад. Воз је имао вагоне са дрвеним седиштима. Ми, новосадски ђаци или студенти у њему бисмо играли „таблић“, а у станици Футог привремено искакали из воза, да бисмо убрали и сочне главице чувеног футошког купуса. Док бисмо путовали тим северним возом на школовање у Нови Сад, углавном је „таблић“ био тада доминантна картарошка игра са момцима из Нове Гајдобре, Гајдобре и Маглића. Мој партнер за картање у возу често је био мој друг Никола Жарковић из Нове Гајдобре, младић са наочарима, који је много волео фудбал и студирао историју, док је други мој партнер за таблић у возу био Милан Јаничић Мишо. Сlike подсећају на амбијент где „северни воз“ тутња кроз бачку равницу прекривену снегом, да би његови точкови заклопарали поред првих зграда новосадске старе Детелинаре, а уз писак сирене „сомборац“ би улазио у новосадску железничку станицу. Бејаше то између 1967-1971. године. Доње слике носталгије: новосадска железничка станица (фото-архив железнице).

А ОВДЕ СМО ЧЕКАЛИ НАШЕ ЧАЂАВЕ ВОЗОВЕ

Железничка станица у Гајдобри (снимци аутора ове књиге, 2006)

У СТАНИЦИ, И ДО ДАНАС – СВЕ ЈЕ ОСТАЛО ИСТО

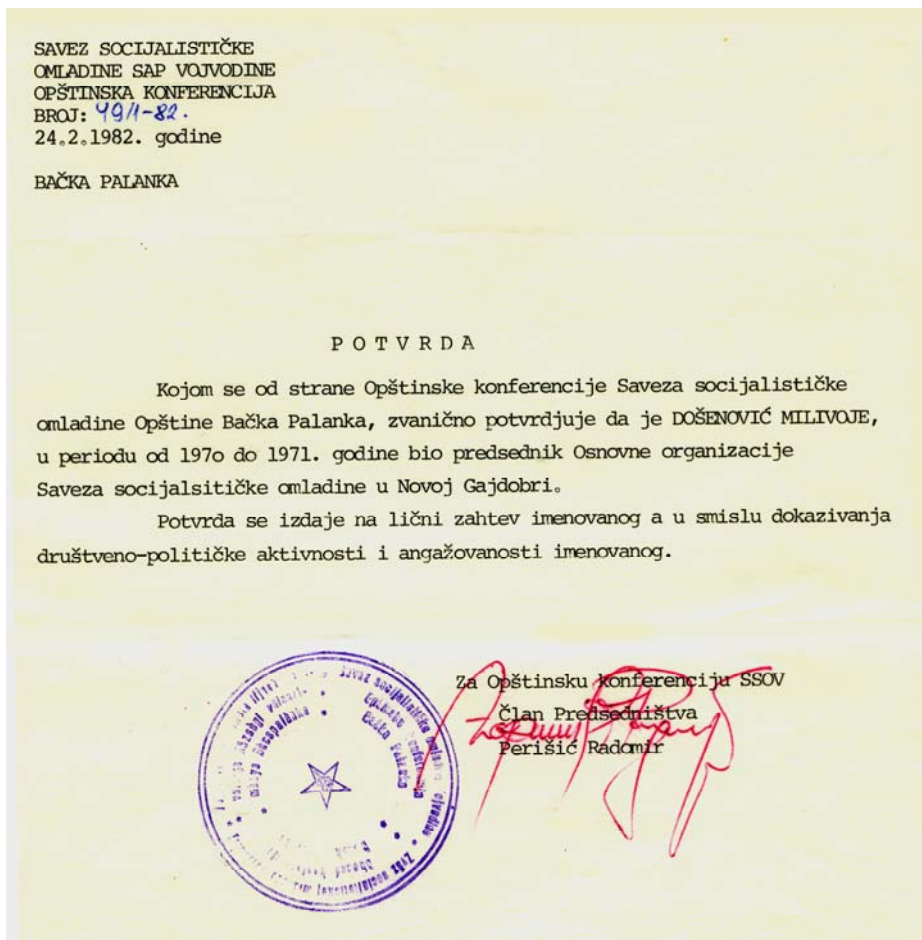
Исти зидови (са флеком), исти под, исти прозори, исте клупе у чекаоници...

У железничкој станици Гајдобра, чак је и шалтер за карте исти...

Снимци аутора књиге, 2006.

НА ЧЕЛУ НОВОГАЈДОБРАНСКЕ ОМЛАДИНЕ
(1970-1971)

ПОТВРДА од Општинске конференције ССОВ, из које се види да је Миливоје Дошеновић био званични председник омладине у Новој Гајдобри 1970-1971. године, и у том периоду је успешно водио културно-забавни живот села, до пресељења у Бачку Паланку. Домументат је из личне архиве аутора ове књиге др Миливоја Дошеновића.

СВИ ЗВАНИЧНИ ПРЕДСЕДНИЦИ ОМЛАДИНЕ
У НОВОЈ ГАЈДОБРИ (1946-2006)

1. **Михајло Кнежевић.**
2. **Андрија Вуковић.**
3. **Јакша Црногорац.**
4. **Ратко Черовић.**
5. **Божо Анђелић.**
6. **Јован Јаничић.**
7. **Јово Станковић.**
8. **Радмила Кисин.**
9. **Новак Буквић.**
10. **Војин Јаничић.**
11. **Братољуб Самарцић.**
12. **Миливоје Дошеновић.**
13. **Милорад Жарковић.**
14. **Радомир Перишић.**
15. **Горан Поповић.**
16. **Никола Јаничић.**

Хронолошки, може се поуздано тврдити да је културно-забавни живот новогајдобранске омладине релативно пратио светске музичке трендове, који су били актуелни у време одређених трајања мандата председника новогајдобранске омладине. За време председниковања Михајла Кнежевића, била је актуелна фолклорна завичајна музика: коло, хармоника, фрула, гусле итд. У време трајања мандата председника омладине Ратка Черовића, Боже Анђелића, Јована Јаничића и Јове Станковића, био је актуелан тренд цез музике. У време трајања мандата председника омладине у Новој Гајдобри Радмиле Кисин, Новака Буквића, Војина Јаничића, Братољуба Самар-

цића и Миливоја Дошеновића, била је актуелна твист и бит музика, док је у време председниковања Милорада Жарковића, Радомира Перишића, Горана Поповића и Николе Јаничића – доминирала рок музика...

У ВРЕМЕ НАСТУПА ВИС «КАМИКАЗЕ»
ОСНОВАН У НОВОЈ ГАЈДОБРИ (СВИРАО 1968-1970)

После ВИС «Добосако», фебруара 1968. године, основан је и други оркестар у Новој Гајдобри, под називом «**ВИС «Камиказе»**». Покретач оснивања био је Миливоје Дошеновић, који је и предложио такво име оркестру, а чланови бенда били су: Мирослав Штрбац (соло гитара), Миливоје Дошеновић (ритам гитара), Рајко Бошковић (бас гитара) и Јово Надаждин (бубњевци). Нај-запаженији наступ ВИС „Камиказе“ имао је у свечаној сали Економске школе у Бачкој Паланци, почетком пролећа 1968. године.

ВИС „КАМИКАЗЕ“ (НОВА ГАЈДОБРА, 1968-1970)

Миливоје Дошеновић - ритам гитара

Мирослав Штрбац - соло гитара и вокал

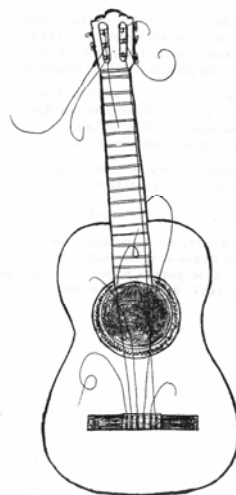
Јово Надаждин - бубњеви

Рајко Бошковић - бас гитара

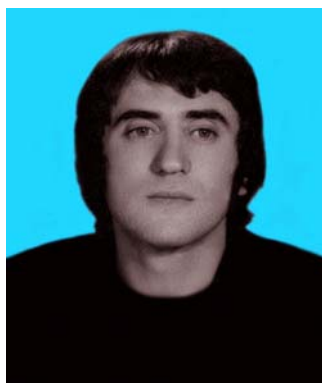
Остале су успомене у сликама, и сећање на новогайдобрански оркестар ВИС „Камиказе“. Од четворице другова са слике, нажалост соло гитариста Мирослав Штрбац Мишо, трагично је настрадао 1978. године.

УЋУТАЛА ЈЕ МИРОСЛАВАЉЕВА ГИТАРА (1978)

Мој последњи сусрет са Мирославом Штрпцем Мишом, био је једне фебруарске зиме 1977. године. После обиласка мојих родитеља у Бачкој Паланци, својим аутомобилом марке „пежо 304“ плаве металик боје, упутио сам се ка родном селу Нова Гајдобра, да мало обиђем своје добре другаре. На излазу из Бачке Паланке, кроз снегом засуто ветробранско стакло угледао сам поред пута црну силуету у тамном дебелом и дугачком капуту. Зауставио сам аутомобил и пријатно се изненадио, јер ме је стоширао мој бивши учитељ гитаре Мирослав Штрбац. Сео је поред мене и топло ми пружио руку. На краћој релацији до села успео је да ми отвори део своје душе. Кроз разговор сам разумео да пуно пати за супругом Надом, да се пуно одаје алкохолу и да све мање узима у руке своју „Гипсонку“. Такође ми је рекао да су уташене његове амбиције у вези са отварањем неког сликарског атељеа у Новом Саду. И најтужније, рекао је да је белу електричну гитару, коју је купио од мене – продао неком музичару из Краљева, јер је у тешкој материјалној ситуацији. Стигли смо до врата његове старе куће. Изашао је из мојих кола и задњи пут ми махнуо руком са својим карактеристичним полуосмехом. Више га никада нећу видети. Његов тридесетогодишњи живот угасиће се 1978. године у мутној води канала ДТД. Нажалост, био сам на службеном путу у једној суседној републици, те нисам могао да му присуствујем сахрани. Момир Ивковић Пицо, у Мирославњев ковчег спустио је нову електричну гитару коју му је купио. А ја сам имао неколико сусрета са његовом мајком Савом, која ми је уручила и неколико слика њеног сина Мише. Нажалост, многе слике су (њеном изричитом жељом) после њене смрти, умотане у једну мараму, па је њен ковчег са сликама спуштен у гробницу поред њеног сина на новогајдобранском гробљу. Горња слика, лево: један од последњих снимака Мирослава Штрпца, и десно: цртеж гитаре Јелена Дачић.

КАД СЛИКЕ ЗАУСТАВЕ ВРЕМЕ

На горњој слици: аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић (са својом електричном гитаром у средини), уз друга Ивицу Данилова (скроз лево) и паланачке рокере (снимак у Багремари, Бачка Паланка, 1. августа 1974). На доњим фотографијама др Миливоје Дошенивић (слике из периода 1969-1976).

(Све слике су из личне фото-архиве др Миливоја Дошенивића)

СЕЋАЊЕ – ВИС „ЦИКЛОНИ“ ИЗ ОЦАКА
(Памти се њихова свирка у дому културе Нова Гајдобра, 1970)

Из пријатних носталгично-романтичних сећања, аутор ове романијерске монографије, др **Миливоје Дошенивић** је забележио: „После коначног расформирања и другог новогајдобранског рок састава ВИС „Камиказе“, почетком 1970. године изабран сам за званичног председника омладине у Новој Гајдобри. Моје лично ангажовање и ангажовање мојих сарадника било је усмерено на континуитету уздицања културно-забавног живота. Приредбе у дому културе су биле уобичајене, а посете еминентних уметника из забавно-народне музичке естраде нормални догађаји у мом родном селу. Једна од тих пријатних посета је била и од стране ВИС „Циклони“ из Оцака, чији чланови су били: Јован Галац (клавирјатуре и вокал), Милорад Катанић (бас-гитара и певач), Милорад Филиповић (ритам гитара), Бранислав Жежељ (соло гитара) и Тибор Андраши (бубњеви). После одржане свирке у дому културе Нова Гајдобра, сви чланови ВИС „Циклони“ су преноћили код мене, а пошто је у мојој соби био само један момачки кауч, на њему су се сместили Јован Галац и Милорад Филиповић, док су се заједно са мном на дрвеном поду (платосу) по ћебадима сместили остали чланови бенда. Ујутру је моја мајка за њих све спремила укусан доручак, па су „Циклони“ кренули својим комбијем за Оцаке. Касније сам сретао неке од тих рокера у Оцацима, али зла коб их је пратила. Неки су погинули у саобраћају, а неки прерано умрли: Јован Галац (1973), Тибор Андраши (1978), Милорад Катанић (2001), а Милорад Филиповић (2006). Сећање на њих је ова драга слика у мојој књизи...“

БИО ЈЕ НЕЗАБОРАВНИ ДЕО НАШЕГ ДЕТИЊСТВА
(поносан, помало боем, који је живео сувише брзо)

Здравко Мискин, рођен 1957. године у Новој Гајдобри, од оца Митра и мајке Анке Мискин Поповић. Био је честит младић, добар друг и добар полицајац. Живео је свој живот брзо и боемски. На Космету 15. августа 1998. године погинуо је као припадник здруженог одреда полиције у борби против шиптарских терориста, код села Вокше. Снимљено 1976. године као матурант Средње школе унутрашњих послова у Сремској Каменици. Ми смо га звали надимком из детињства – „Бибача“...

МОЈИ ПОСЛЕДЊИ СУСРЕТИ СА ЗДРАВКОМ

НЕКРОЛОГ ЗА БИБАЧУ

Тробојка, сандук и уже,
Крај тебе и класа пета.
Читах ти некролог, друже,
Под шлемом почасна чета.

Код Вокше граната смрти,
Грунула крај твога тела.
У диму све се заврти,
Судба ти живот узела.

Из хумке сутрашњег дана,
Крај једне угасле свеће,
Из твојих јуначких рана,
Никло је мирисно цвеће.

А, небо детињства твога,
Кишом је залило руже.
Уз опрост вољеног Бога,
У миру почивај, друже...

Др Миливоје Дошенивић
„ЈЕСЕЊИ ЧОВЕК“, 2000.

Здравко Мискин је био мој друг из детињства, увек са нама и свуда: и у седаљкама на једној клупи уз гитаре, уз маратонске партије „таблића“ и шаха, наша дечачка дружења на каналу у купању и пецању... Касније, када је постао полицајац и преселио се у Нови Сад, био је веома чест гост моје куће у Новом Саду, у којој бисмо заједно играли маратонске партије „таблића“ (ко изгуби чисти другоме ципеле). Поверавао ми је и своје личне проблеме, надања и стрепње. Уочи снимања ове фотографије рекао ми је да предосећа да се он неће никада вратити са Космета. Тако је и било. Погинуо је код Вокше (општина Дечани), као возач команданта здруженог одреда полиције, а са њим у близини рова погинули су старешине: мајор Милорад Рађеновић и водник 1. класе Гојко Војновић из Врбаса, капетан Драгољуб Шукловић из Панчева. Здравко погине 15. августа 1998. године на Космету, као полицајски водник 1. класе, а ја сам тог тужног августа на новогајдобранском гробљу прочитао искрени некролог свом другу из детињства и великом пријатељу. Слава му!

МОЈ ДРУГ – РОКЕР ПИЦО ИЗ ГАЈДОБРЕ
(Имао је и резервни надимак „Војвођански Чоби“)

Др Миливоје Дошенивић, књижевник, са својим другаром из младости (по музици) Момиром Ивковићем Пицом, у кући др Миливоја Дошенивића у Новом Саду. Доња слика слева: Миливоје на ритам гитари „gipson“, а десно Момир Ивковић Пицо – изводи своју омиљену „Долу“ (од Про-арта). Снимљено камкордером у Н. Саду 1990. Сликe су из личне архиве аутора ове књиге.

ЈОШ СЕ ЧУЈЕ ГЛАС „ВОЈВОЂАНСКОГ ЧОБИЈА“

Др Миливоје Дошенивић (акустично-електрична гитара), и Момир Ивковић Пицо (вокал), изводе серију популарних хитова од «Про-арта», на књижевној промоцији «Промотивни триптих», одржаној у Новом Саду, 5. марта 2005.

Слева: последња фотографија бившег вокалног солисте из ВИС „Добосако“, Светозара Шаина Ћеће. Десно: некадашњи менаџер ВИС „Добосако“, Марко Курилић (у плавој тренерци), снимак на планини Тари („Маркова стена“).

ХИТОВИМА ОД „ПРО-АРТА“, ЗАГРЕЈАЛИ ПУБЛИКУ
(Са Пицом то буде увек импресивно)

Као некада: др Миливоје Дошенивић (на гитари) и Момир Ивковић Пицо (вокал), с хитовима „Про-арта“, у препуној сали ФаМ-а, у Новом Саду (2005)

ПУБЛИКА ЈЕ УЖИВАЛА У СВИРЦИ И ПЕСМИ
(Уз звуке гитаре и Пиџин глас)

Публика, углавном од доктора наука, професора, уметника и спортиста

ЗАТИМ ЈЕ ПОЧЕО И ПЛЕС У СВЕЧАНОЈ САЛИ
УЗ ГИТАРУ И ПИЏИН ВОКАЛ
(Нови Сад, 5. марта, 2005)

Некадашњи музичари, др Миливоје Дошенивић, на ритам електричној гитари, и његов велики друг и пријатељ Момир Ивковић Пиџо, одушевили су публику жељну плеса, уз чувену „Лолу“ и остале добре хитове. Вешти прсти гитаристе др Миливоја Дошенивића и знаменити глас Момира Ивковића Пиџе, уз снажна појачала марке „стингер“ („жаока“), вратили су за тренутак и некадашња минула времена праве и најбоље музике. Нови Сад, 5. марта, 2005. године, снимци ТВ „Канал 9“.

СА УСПЕЛЕ КЊИЖЕВНЕ ПРОМОЦИЈЕ „ПРОМОТИВНИ ТРИПТИХ – 2005“

Др Миливоје Дошенивић, свечано отвара једну од својих најбољих промоција књига „ПРОМОТИВНИ ТРИПТИХ“, која је одржана у Свечаној сали Факултета за менаџмент у Новом Саду. На слици, десна: др Миливоје Дошенивић, проф. др Радован Чокорило (рецензент књига), проф. Ана Канбан, лектор и преводилац, др Драган Додер и проф. др Жељко Вучковић (Нови Сад, 5. март, 2005)

ПЕСНИКИЊА – ГОШЋА КЊИЖЕВНЕ ВЕЧЕРИ
(Добила свој кутак у промоцији др Миливоја Дошенивића)

Гајдобранска поетеса Мира Грк, одрецитовала је веома надахнуто и своју најдражу песму (Свечана сала ФаМ, Нови Сад, 5. март, 2005).

ГОСТ ПРОМОЦИЈЕ И ПОЗНАТИ УЛИЧНИ СВИРАЧ
(Андрија Дарабош Буцо, Новосађанин из Бачке Паланке)

Андрија Дарабош Буцо, један од најпознатијих уличних свирача Војводине, добио је могућност да на промоцији др Миливоја Дошенивића (уз Миливојеву гитару), отпева две своје најдраге песме, пред препуном салом. Андрија Дарабош Буцо је родом из Бачке Паланке, али већ дуже време живи у Новом Саду и један је од најбољих интерпретатора евергрин, кантри и блуз музике. Љубитељи свирке овог популарног уличног свирача Андрију – могу да виде уживо у најстрожем центру Новог Сада, препознатљивог са његовом акустичном плавом гитаром и црним шеширом на глави (који углавном носи)...

ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА СУ ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ
(Песничко вече др Миливоја Дошенића, 2001)

Академик проф. др Михаило Бајић, био је главни рецензент неколико књига др Миливоја Дошенића. На слици: у време читања рецензије, пред препуном салом Градске читаонице у Новом Саду (снимак ТВ „Канал 9“, 2001).

На промоцији књиге др Миливоја Дошенића – задовољна публика

НОВОСАДСКА ПРОМОЦИЈА КЊИГА
„БЕСКРАЈ НА ДОХВАТУ ОКА“
(Аутора др Миливоја Дошенивића, књижевника)

На новосадској промоцији књига, слева: академик проф. др Михаило Бајић (рецензент), професор књижевности Ана Канбан (лектор књига), др Драган Додер (рецензент), др Миливоје Дошенивић (књижевник и аутор књига), а скроз десно је водитељ ТВ „Канал 9“, Милан Грбић. Снимак у Градској читаоници Новог Сада, 2001. године (ТВ „Канал 9“, Нови Сад). Све слике са промоција књига су у личној архиви аутора ове књиге др Миливоја Дошенивића.

ПРОМОЦИЈА КЊИГА У НОВОМ САДУ (2001)

Слева: др Миливоје Дошеновић, књижевник, отвара своје песничко вече, под називом „Бескрај на дохвату ока“, и на слици десно: глумци Српског народног позоришта из Новог Сада – читају одабране стихове књижевника др Миливоја Дошеновића (Градска библиотека, Нови Сад, 2001).

На промоцији књига др Миливоја Дошеновића, били су и познати гости, слева: академик проф. др Славко Гавриловић са супругом, Драган Којић, Душан Дачић, проф. др Спасоје Бјелица, као и угледни уметници, књижевници, спортисти, европски и светски шампиони борилачких спортова итд.

Најбоља обука није она која нам пружа пуне информације, већ она која нам живот усклађује са свеопштим постојањем.

(ТАГОРА)

Они који налазе леп смисао у лепим стварима култивирани су: За њих има наде.

(ВАЈЛД)

(ГЛАВА ШЕСТА)

РАЗВОЈ ШКОЛСТВА И КУЛТУРНИ ПРЕПОРОД

После насељавања, смештаја и проналажења егзистенцијалне сигурности, мештани Нове Гајдобре су почели да интензивно раде на експанзији школства и културног препорода. С обзиром на број новопридошлих становника села, којих је између 1946. и 1948. године било око 1600 душа, многе вишечлане породице су у свом саставу имале и бројну омладину, коју је требало усмерити ка даљем школовању и културном уздизању, а не да остану само бројна радна снага за сеоске пољске њиве, одржавање стоке и окућница.

Ситуација је била слична у целој Бачкој, па је смањивање броја неписмених у свим насељеним местима постао примарни задатак. Од укупних 1600 житеља Нове Гајдобре, неписмених је било чак 323 или 20,88% свих житеља села. Нарочито су у томе предњачиле жене, које су са бројчаном заступљености неписмених од 264 чиниле чак 40,24% неписмене новогајдобранске популације, или чак 4,5 пута је било више неписмених жена него мушкараца.

Међутим, ситуација са осталим становништвом није била нимало сјајна. Остали део становништва није се такође могао похвалити школском спремом, углавном су многи имали само завршен први или други разред основне школе, коју су завршавали у претходном завичају, па је многим рат пресекао даље школовање. Један део њих је имао завршену основну школу (само до 4 разреда), али не целу осмогодишњу. Тада је постојало право „шаренило“ у вези са школовањем

младежи из Нове Гајдобре: један део њих је настављао испочетка школовање од првог до четвртог разреда у школама које су организоване у бившем црквеном парку и у парку међу липама, а први учитељи су били чика Арсо Стојановић, Душан Велимировић, Глиша, да би се касније појавили млађи учитељи: Раде и Радмила Родић, Душан Борковић, Новак и Мара Чечур (девојачко Шаин), Никола Темеринац и други.

У Новој Гајдобри је до средине педесетих година постојала само нижа основна школа до четири разреда, тако да су све генерације рођене 1941-1947. настављале даље школовање у Гајдобри (Старој), да би у великој бившој аустроугарској школи завршавале осмогодишњу школу. Из те школе генерације ученика запамтиле су доброг директора Чеду Милојковића, који је био директор од 1945. године, па све до 1960. године. На тој школи је и спомен-табла посвећена имену и делу господина *Чедомира Милојковића*, који није био само врстан директор, већ је био много више од тога. Дочекивао је новопридошле колонисте и смештао их, охрабривао да остану на овим просторима, давао моралну подршку и бринуо се о духовном препороду омладине Нове и Старе Гајдобре. Све генерације тадашњих ђака запамтиле су племенити лик свога дугогодишњег директора, а поред њега и омиљене наставнике: Анђелку Бајандић Кеку (старију кћерку Владе Бајандића), затим наставницу Загорку Урошевић, Томислава Гаварића, Николу Грубанова, Милана Шаина, Бранислава Митрушића, Олгу Поповић, Владимира Јушића, Душана Милићевића, наставника немачког језика Љубомира Славујевића и друге, који су били носиоци образовања за Гајдобру и Н. Гајдобру.

Међутим, међу житељима Нове Гајдобре било је много младих и природно интелигентних девојака, тако да је за њих омогућено посебно школовање у Гајдобри, на домаћинском

курсу или тзв. „Домаћинској школи“, што је још више дало замаха едукативном и културном препороду оба села.

Од средине педесетих година, тачније 1958-1959. године, село Нова Гајдобра добија и своју комплетну осмогодишњу школу, која је некада бројала и преко 500 ученика. Објекат основне школе налази се у централном делу села. Школа је данас истурено одељење ОШ „Алекса Шантић“ из Гајдобре, а новогајдобранску школу данас похађа око 150 ученика, са формираним једним одељењем за сваки од осам разреда.

Данашња новогајдобранска основна школа поседује сву комплетну спортску инфраструктуру: стадион у парку, као и спортску салу средње величине, уз коју је смештена и библиотека. Поред школе се налази и зграда предшколске установе. Матичном школом „Алекса Шантић“ за Нову Гајдобру и Гајдобру руководили су дуги низ година некадашњи директори: Чедомир Милојковић, Здравко Грубор, Чедомир Говедарица, Петар Лучић, Сара Павић, Недељко Ивезић, а у задња три мандата директорка је проф. Јадранка Вукановић из Гајдобре (доселила се из Невесиња), док је за истурено одељење новогајдобранске основне школе задужен Данило Зотовић, наставник физичког васпитања, велики прегалац и некадашњи квалитетни члан Одбојкашког клуба „Млади задругар“, под данашњим именом ОК „Соко“. Потребно је напоменути, да су уз дугогодишњег директора Новака Чечура, учитеље и наставнике, велики допринос дали и вредни домари (послужитељи) школе, почев од Борише Драгумила, Јоке Шаровић, Лепосаве Тасовац и Радмиле Шушић...

По демографском мониторингу, са смањивањем броја становништва Нове Гајдобре, узрочно је повезано и смањење укупног броја ученика новогајдобранске школе, што није случај само овде, већ и на целој територији АП Војводине.

УЧИТЕЉИ И НАСТАВНИЦИ, КОЈИ СУ ПРЕДАВАЛИ

(У Основној школи Нова Гајдобра, 1946-1966)

1. Душан Велимировић, учитељ
2. Арсеније Стојановић Арсо, учитељ
3. Владимир Зубац, учитељ, наставник
4. Раде Родић Раћо, учитељ, наставник (доктор наука)
5. Радмила Родић, учитељица
6. Душан Борковић, учитељ, наставник
7. Мара (Шаин) Чечур, учитељица, наставница
8. Никола Темеринац, учитељ
9. Новак Чечур, наставник географије (директор школе)
10. Димитрије Говедарица, наставник српског језика
11. Рајко Чабрило, професор физичког васпитања.
12. Боривоје Тасић Рус, наставник физичког и руског
13. Милан Шаин, наставник српског и руског језика
14. Нада Савић, наставница, предмет домаћинство
15. Јован Јаничић Љољо, наставник историје и руског
16. Стеван Мак, музичко васпитање
17. Милош Шићарски, наставник биологије
18. Ђорђе Прерадовић, професор математике
19. Борислав Милошевић Боро, професор српског језика

Напомена: Именовани учитељи, наставници и професори су предавали у помешном периоду, а неки и после тог периода. Део њих је предавао и у Гајдобри и Новој Гајдобри: проф. Петар Лучић (директор), Марта Шуљан, Владимир Зубац, Анђелка Бајандић Кека, Томислав Гаварић, Никола Грубанов, Љубомир Славујевић, Душица Клешић, проф. Милорад Дрљача, проф. Дара Клешић, проф. Сара Павић, проф. Борка Бјелоглав, проф. Недељко Ивезић (директор школе), проф. Светлана Хабул, проф. Боро Пудар, проф. Анђелко Кашиковић, проф. Сретен Кукољ, проф. Снежана Пиштињат, проф. физичке културе Слободан Бошковић Ђоба, проф. Божидар Деретић, проф. Нада Комад Куљић, проф. Невенка Драговић Буквић, проф. Данило Буквић, проф. Јелена Грубор Ђоровић (педагог), наст. Данило Р. Зотовић... После су дошле млађе генерације наставника и професора разредне наставе у ОШ „Алекса Шантић“ за Гајдобру и Нову Гајдобру. Аутор ове књиге је користио податке из архиве школа оба села. Данашњи предавачи у ОШ „Алекса Шантић“, чији списак објављујемо на следећој страници ове романсијерске монографије – биће допуњаван.

АЖУРИРАНИ СПИСАК ДАНАШЊИХ ПРЕДАВАЧА
У ОШ „Алекса Шантић“, за Гајдобру и Нову Гајдобру*

Одељенско веће 1-4 разреда

Редни број	Име и презиме наставника-професора	Предмет који предаје у школи
1	Татјана Поповић	професор разредне наставе
2	Драгана Шешум	професор разредне наставе
3	Љиљана Мрачајац	професор разредне наставе
4	Јадранка Самопјан	професор разредне наставе
5	Орјана Т. Пенел	професор разредне наставе
6	Драгана Чолаковић	професор разредне наставе
7	Сања Бошковић	наставник разредне наставе
8	Валентина Гаврић	професор енглеског језика
9	Мирјана Вранеш	професор енглеског језика (замена)

Одељенско веће 5-8 разреда

Редни број	Име и презиме наставника-професора	Предмет који предаје у школи
10	Мр Александар Павић	магистар српског језика
11	Натана Шуња	професор српског језика
12	Надежда Маловић	професор српског јез. и грађанског васп.
13	Милана Довренчић	професор енглеског језика
14	Јелена Ненадов	професор немачког језика
15	Јована Карановић	професор немачког језика (замена)
16	Звонко Јелић	наставник ликовне културе
17	Снежана Жујић	професор солфеџа и музичке културе
18	Снежана Рупар	професор историје
19	Љиљана Марјановић	професор географије
20	Дана Додер	професор физике, наставник математике
21	Натана Бошњак	професор математике
22	Богдан Зуровац	професор математике (замена)
23	Јелена Бодрожа	професор математике
24	Бранка Бајић	професор биологије
25	Милена Башић	професор биологије
26	Снежана Несторовић	професор биологије
27	Милодарка Гордић	проф. хемије, домаћинства и природе
28	Јелена Фодора	професор ТИО
29	Александар Пушкар	професор физичког васпитања
30	Милакица Лучић	проф. физичког вас. и изабраног спорта
31	Маја Бороцки	професор физичког васпитања
32	Биљана Шугић	професор информатике
33	Борис Кузмановић	вероучитељ

* Подаци из архиве школе и са званичног веб-сајта ОШ „Алекса Шантић“, Гајдобра, Нова Гајдобра

ШКОЛА У ГАЈДОБРИ ОЗИДАНА ЈЕ ЗА ВРЕМЕ ВЛАДАВИНЕ ФРАЊЕ ЈОСИФА У ХАБСБУРШКОЈ МОНАРХИЈИ, ПОД НАЗИВОМ «NORMALSCHULE»

Основна школа «Алекса Шантић» у Гајдобри, озидана крајем XIX века за време владавине Хабсбуршке монархије и цара Франца Јозефа. Школа се некада звала «Normalschule» и по рангу образовања спадала је у квалитетну структуру која је имала осам разреда, што је била припрема за Грађанску школу, Шегртску школу или Гимназију (Realschule) у Бачкој Паланци. По доласку колониста из Босне и Херцеговине и Космета у Гајдобру и Нову Гајдобру, школа је била осмогодишња и није имала своје име (1945-1958), да би 1959. године добила име „Алекса Шантић“, а школа у Новој Гајдобри је имала име „Вук Караџић“. Крајем шездесетих година ОШ «Алекса Шантић» из Гајдобре се интегрише са ОШ „Вук Караџић“ из Нове Гајдобре, под јединственим именом ОШ „Алекса Шантић“. На слици ОШ «Алекса Шантић» из Гајдобре, снимак аутора ове књиге, октобра 2006. године.

ОШ У ГАЈДОБРИ (некадашња немачка Normalschule)

Основна школа Normalschule у Гајдобри
(прва половина XX века, слика из архиве школе у Гајдобри)

Слике у средини: првобитне старе школске клупе (период 1910-1960).
На доњој фотографији је стара пећ, која је уз сличну пећ „поздерњача“ могла да загреје и велику школску учионицу – током целог дана.

ЈЕДАН ОД ПРВИХ ДИРЕКТОРА
ГАЈДОБРАНСКОГ ШКОЛСТВА
(Чедомир Милојковић Чедо)

Чедомир Милојковић* (Милошево-Јагодина, 1914 – Гајдобра – 2000), био је један од првих директора ОШ у Гајдобри у периоду 1945-1960. Школа се интегрисала са ОШ Нова Гајдобра, и добила заједничко име Основна школа „Алекса Шантић“. Некада су обе школе бројале преко 1500 ученика, а данас их (2019. године) похађа тродупло мање.

* Слика је пренета са албума Основне школе у Гајдобри, из средине прошлог века.

ДИРЕКТОРИ ОШ „АЛЕКСА ШАНТИЋ“
(за Гајдобру и Нову Гајдобру)

Некадашњи директори ОШ „Алекса Шантић“ за Гајдобру и Нову Гајдобру, професори Петар Лучић и Недељко Ивезић.

Актуелна директорка ОШ „Алекса Шантић“ за Гајдобру и Нову Гајдобру, већ руководи у три мандата проф. Јадранка Вукановић (снимак из 2006. године)

СА ЈЕРЕЈЕМ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ У ГАЈДОБРИ

(У школама је од 2000. године уведена веронаука, као изборни предмет)

Старешина православног храма у Гајдобри, јереј Предраг Милутин у време свештеничке службе. Поред њега је директорица ОШ «Алекса Шантић» за Гајдобру и Нову Гајдобру, проф. Јадранка Вукановић (снимак из 2006. године).

Бивши директор ОШ «Алекса Шантић» проф. Недељко Ивезић, са председником Црквене општине проф. Јованом Јаничићем, колегиницама и колегама

У ПОСЕТИ НОВОГАЈДОБРАНСКОМ ШКОЛСТВУ
(У СЛИЦИ И РЕЧИ)

Улазак у Нову Гајдобру из правца Силбаша
(снимак аутора књиге, крајем лета, 2006)

СЕЋАЊЕ НА ПРВЕ СТАРЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Једна од првих старих школа у Новој Гајдобри, смештена иза црквеног парка. Ову школу су похађале прве генерације ђака у селу. Први учитељи су били Душан Велимировић, Арсо Стојановић, брачни пар Раде Родић Раћо и Радмила Родић. Прва четири разреда ове школе похађао је и аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић, а прва учитељица је била Радмила Родић. Снимак аутора ове књиге (Нова Гајдобра, 2006).

ЗГРАДА ДРУГЕ СТАРЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
(КОД ЛИПОВОГ ПАРКА, ИЛИ „АРСИНА ШКОЛА“)

У парку, међу столетним липама, налази се још једна стара школа у Новој Гајдобри. У овој древној школи (на слици) учитељовали су: Душан Велимировић, Арсеније Стојановић Арсо, учитељ Глиша, а касније и Душан Борковић. Уз стару школу био је и стан учитеља чика-Арсе Стојановића и његове супруге Лепосаве (ми ђаци звали смо је из поштовања „тетка Лепа“). Са њима су становала и њихова деца: младић Мишо, Стојановић, црнпурасте густе косе, и његове сестре. Снимак аутора ове књиге, сунчаног октобра, Нова Гајдобра, 2006.

У ПАРКУ, МЕЂУ ЛИПАМА

Забавиште у Новој Гајдобри

Зграде Ловачког дома, читаонице и спортске хале у Новој Гајдобри

ГЕНЕРАЦИЈА ЋАКА (НОВА ГАЈДОБРА, 1951/1952)

Снимак III разреда Основне школе Нова Гајдобра (генерација 1951/52). На слици су ђаци са учитељем Владимиром Зупцем Владом и управитељем школе, учитељем Арсенијем Стојановићем Арсом (прилог М. Курилић, Београд)

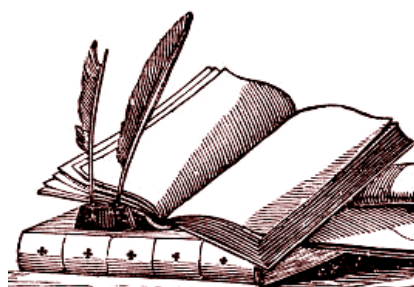

Десно: управитељ Основне школе Нова Гајдобра, учитељ Арсеније Стојановић, са учитељем Владимиром Зупцем (снимак из 1952) и школско звоно 1957.

ГЕНЕРАЦИЈА ЋАКА (НОВА ГАЈДОБРА, 1952/1953)

Снимак IV разреда Основне школе Нова Гајдобра (генерација 1952/53). На слици: ђаци са учитељем Владимиром Зупцем (прилог М. Курилић, Београд)

Учитељ Владимир Зубац Владо, са генерацијом ђака IV разреда Основне школе Нова Гајдобра (снимак из 1953. године)

НЕКАД, ИЗ СРЕДИНЕ ПРОШЛОГ ВЕКА (1951/1952)
(Са наставницом Загорком Урошевић)

На слици је генерација ђака 5. разреда из основне школе у Гајдобри (на слици) у којој су били Љољо Јаничић, Милош Дошеновић и други. Директор школе је био Чедомир Милојковић, а наставница Загорка Урошевић (на слици са ђацима). Снимљено 1952. године. Фото-прилог за ову књигу Марко Курилић из Београда.

ГЕНЕРАЦИЈА ЂАКА (НОВА ГАЈДОБРА, 1956/1957)

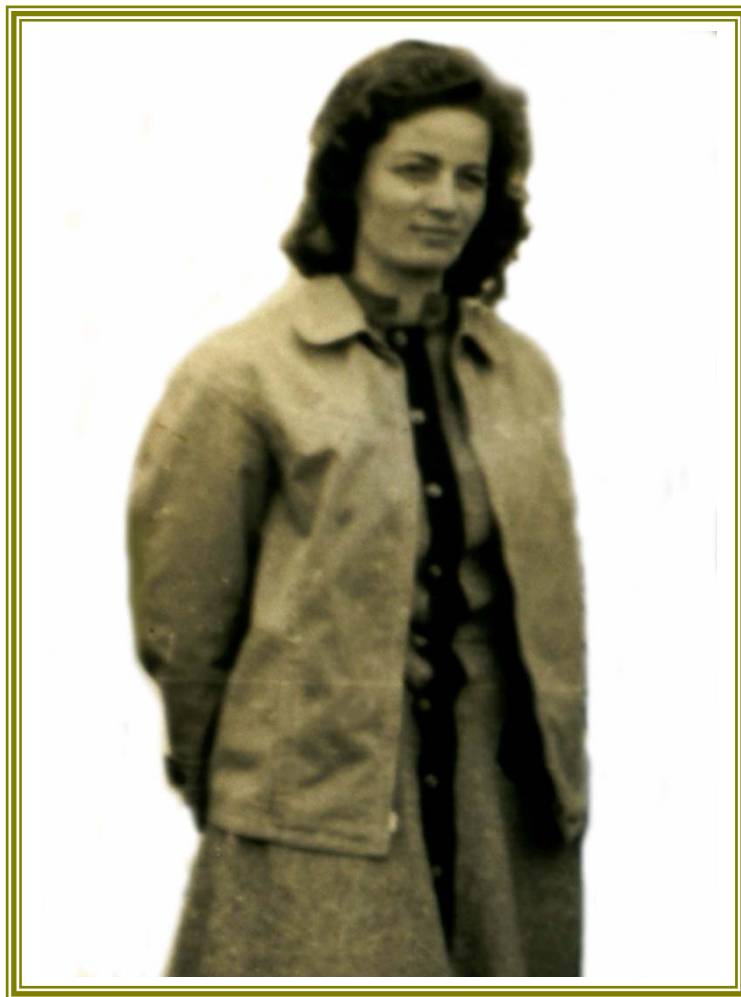
Фотографија дечака VIII разреда Основне школе у Гајдобри, школске 1956/57. године, са разредним старешином Браниславом Митрушићем и наставницом Мартом Шуљан. У горњем реду су Новогајдобрани (у средини: Ратко Черовић, на крају горе десно Марко Курилић, средњи ред други здесна је Милош Дошеновић, а у средњем реду други слева је Илија Радун. Остали дечаци са слике су Гајдобрани. Снимљено 1957. године у Гајдобри (фото-прилог: Марко Курилић из Београда).

ГЕНЕРАЦИЈА ЋАКА ИЗ 1958/1959 ГОДИНЕ
(Са наставницом Анђелком Бајандић Кеком)

Генерација ћака у Основној школи „Алекса Шантић“ из Гајдобре и Нове Гајдобре, генерација 5. разреда. На слици су дечаци и девојчице генерације Војина Јаничића Лате и Луке Жарковића, са наставницом и разредним старешином Анђелком Бајандић Кеком. Фото. Јосип Буцковић Јозо, Гајдобра, крајем пролећа 1959.

СЕЋАЊЕ НА ОМИЉЕНЕ НАСТАВНИКЕ

На слици је наставница Анђелка Бајандић Кека, кћерка шефа железничке станице Владимира Бајандића Владе и Анке из Нове Гајдобре, старија сестра Софије (Соње) и Милана Бајандића. Снимак је направљен 1959. године у основној школи Гајдобра (фото: Јозо Буцоњић).

ПОРТРЕТ ОМИЉЕНЕ НАСТАВНИЦЕ
(Анђелка Бајандић Кека, Нова Гајдобра)

Наставница Анђелка Бајандић Кека, снимак у Гајдобри 1960. године*

Због ове лепе жене, са којом је дуже време био у веома озбиљној вези, али њихова љубав, нажалост, није крунисана браком – Ратко Черовић (1941-2019), наочит момак, некадашњи председник омладине у Новој Гајдобри – никад се није оженио. После разлаза са прелепом Кеком, Ратко Черовић, као академски образован човек, посветио се свом редовном послу у УДБИ (Уред државне безбедности) у Новом Саду, на којим пословима је радио до пензије. После пензије радио је хонорарно у једној занатској радњи за производњу пласничних елемената (ролетни) за прозоре. Ратко је наручио 1. издање ове књиге (2006), и том пригодом је аутору др Миливоју Дошенивићу, за следећа издања испричао дужу и потресну причу о великој љубави између њега и Кеке.

* Ову Сliku и остале вредне слике – уручила је аутору ове књиге Радмила Шаин из Нове Гајдобре.

ПОРТРЕТ СТРОГОГ, АЛИ ДОБРОГ ДИРЕКТОРА
(Први директор Новак Чечур, наставник географије)

Први директор Основне школе у Новој Гајдобри, наставник географије Новак Чечур (снимак из 1961. године). Директор Новак је важио за веома строгог педагога, али надасве поштеног. Све генерације ће га памтити као човека за кога је било везано највише анегдота. Његов предмет географија био је за све нас ученике страх и трепет. Наставник и директор Новак је имао и посебан свој стил – да приликом уласка у учионицу увек упали светло, иако је у учионици током јутра видљивост била нормална. Ученици се нису љутили на њега, без обзира што му је стил опхођења био непредвидљив, нешто грубљи и бучнији...

ГЕНЕРАЦИЈА ГИМНАЗИЈАЛЦА
(Бачка Паланка, 1958)

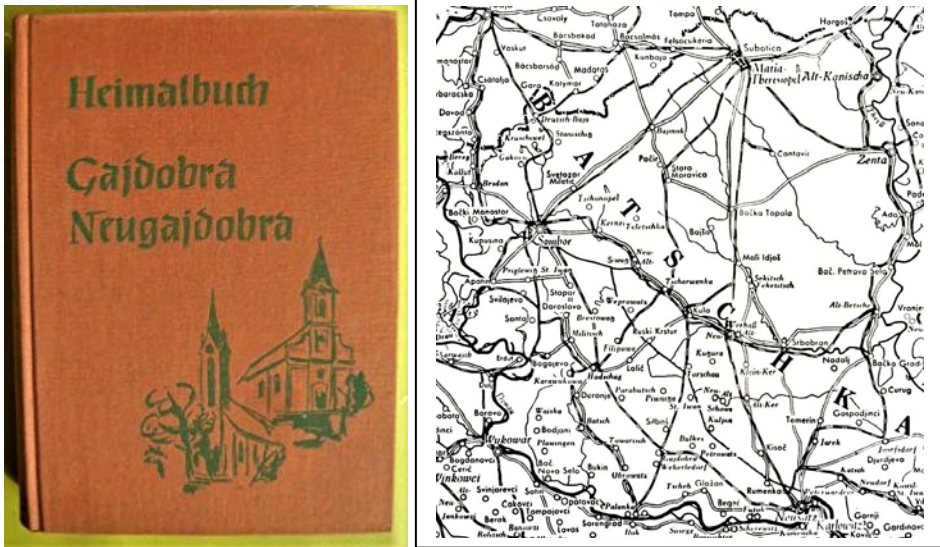
Ђаци Гимназије у Бачкој Паланци, на слици је генерација Јована Јаничића Љоље (скроз десно стоји),. На слици је снимак колега из истог разреда (снимак 1958. године).

ГЕНЕРАЦИЈА ГИМНАЗИЈАЛАЦА У БАЧКОЈ ПАЛАНЦИ, 1959. ГОДИНЕ

Генерација гимназијалаца у Бачкој Паланци из 1959. године: Ј. Јаничић, Р. Чаб-рило, Ч. Радун, С. Баљ, Р. Грубор, Г. Вучуревић, и остали ученици и ученице...

КЊИГЕ НЕМАЧКИХ АУТОРА – ОСТАВИЛЕ СУ ТРАГА О НАСЕЉИМА НОВА ГАЈДОБРА И ГАЈДОБРА

Поред Антона Шефера, који је написао неколико књига о некадашњим немачким насељима Нова Гајдобра и Гајдобра, о овим селима писали су и: Батшер Ланд, Георг Рутингер и Јозеф Флок. На левој слици је књига немачког аутора Јозефа Флока, који је написао дело „Историја заједнице Гајдобра и Нова Гајдобра, од њених почетака до 1958. године“. Ако се пажљивије погледа насловна страна корица дела Јозефа Флока, уочавају се две цркве. Десна католичка црква је садашња црква Светог Мартина у Гајдобри, а лева црква је некадашња католичка црква, која је била у Новој Гајдобри и брутално срушена од стране тадашње месне власти у Новој Гајдобри... На горњој десној слици је извод из старих карата, какве су објављене у књигама набројаних немачких аутора (Виртемберг).

УСПОМЕНА ИЗ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
ГЕНЕРАЦИЈА ПЕТРА САБЉИЋА
(Нова Гајдобра, 1960. године)

На слици: наставник физичког васпитања Анђелко Кашиковић Кале, са ђацима Основне школе у Новој Гајдобри. Ђока Самарџић изводи бацање кугле, поред њега је генерација ђака Петра Сабљића и Војина Јаничића Лате, виде се лево и Анђелић, Бокић, Маслеша, доле седи Слободан Шевић, а изнад њега је Петар Сабљић, снимљено 1960.

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ

Новогајдобрански интелектуалци: Директор ЗЗ „Јадран“, дипл. инжењер Радован Војичић (у средини), са новогајдобранским интелектуалцима (наставницима основне школе из Нове Гајдобре), 1963. године.

ЂАЦИ НА ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ
(НОВА ГАЈДОБРА, 1964)

Новогајдобрански средњошколци, на железничкој станици у Новој Гајдобри, чекају шинобус, давне 1963. године. Слева: Сретко Кукољ, Јово Надаждин, Обрад Јелић, Владо Петковић, Јово Шупа, Слободан Радун и Војин Јаничић. Иза ђака види се шеф новогајдобранске железничке станице Владо Бајандић. Снимљено у јесен, 1963. године.

УСПОМЕНА НА ЋАЧКО ДОБА У ПРВОЈ ШКОЛИ
(Нова Гајдобра, ученици I разреда, генерације 1957/1958)

Снимак ученика првог разреда Основне школе у Новој Гајдобри, снимак из 1958. године. Слева, први ред: Перица Таталовић, Здравко Косјерина, Зора Радун, Новка Јовић, Мила Куљић, Верица Бурсаћ, Миливоје Дошеновић и Бранко Кашиковић. Средњи ред, слева: Зора Драговић, Мара Надаждин, Јелица Дамјанац, (Јелена Родић, Ковиљка Родић, нису тад кренуле у школу, учитељица Радмила им је била стрина), Невенка Косић, Радмила Кнежевић, Радмила Пиштињат, Ержика Шандор, Милена Дамјанац, Душанка Савић, Невенка Ш. Ковачевић, Нада Гркавац. Горњи ред, слева: Младен Булатовић, Рајко Мрдић, Бранко Ковачевић, **учитељица Радмила Родић**, Мирослав Кујачић, Бранко Вукасовић, Илија Кртинић, Милан Лајић, Новак Солдо и Слободан Мискин. Снимљено у парку међу липама (фото: Јозо, 13. јуна 1958).

ГЕНЕРАЦИЈА ЂАКА НОВЕ ГАЈДОБРЕ (1958/1959)

Ученици 2. разреда основне школе у Н. Гајдобри, 1959. године, са првом учитељицом **Радмилом Родић**. Аутор ове књиге је до учитељице (средњи ред).

Слева: учитељица Радмила Родић, снимак са кћеркама свога девера Миће Родића, Јеленом и Ковиљком (снимак из 1958), и десно: Слика из 1959. године.

У РАЗРЕДУ УЧИТЕЉА АРСЕНИЈА СТОЈАНОВИЋА
(Генерација аутора ове књиге, Нова Гајдобра, 1960/1961)

Ученици IV разреда Основне школе у Новој Гајдобри, генерација из 1961. године. На слици, први ред здесна: Радован Мрдић, Здравко Косјерина, Миливоје Дошеновић, Милорад Ђулибрк, **учитељ Арсеније Стојановић**, Милан Лајић, Илија Васковић, Бранко Вукасовић, Горан Митовски, Мирослав Кујачић (чучи). Други ред, здесна: Невенка Косић, Мила Куљић, Радмила Р. Ковачевић, Јелица Дамјанац, Радмила Пиштињат, Невенка Савић, Милан Кашиковић, Момчило Иванковић, Бранко Ковачевић, Илија Кртинић. Трећи ред, здесна: Новка Јовић, Зора Радун, Мара Надаждин, Милена Дамјанац, Зора Драговић. Задњи ред, здесна: Нада Гркавац, Радмила Кнежевић, Невенка Ш. Ковачевић, Цвијета Жарковић и Милан Булатовић. Снимљено у дворишту нове Основне школе у Новој Гајдобри (12. јуна 1961. године, фото: Јозо).

ГЕНЕРАЦИЈА ЂАКА VII-1 РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ, СА РАЗРЕДНИМ СТАРЕШИНОМ, НАСТАВНИКОМ МИЛОШЕМ ШИЋАРСКИМ
(Нова Гајдобра, генерација аутора ове књиге, 1963/1964)

Ученици VII-1 разреда Основне школе у Новој Гајдобри (са разредним старешином и наставником биологије Милошем Шићаркиним), слева, доњи ред: Новка Јовић, Зора Драговић, Душанка Лучић, Невенка Косић, Јелица Дамјанац, Невенка Ш. Ковачевић, Здравко Косјерина, Милорад Ђулибрк, Радован Мрдић. Горњи ред, слева: Милена Дамјанац, Зора Радун, Цвијета Жарковић, Јока Кајтез, Душанка Савић, Радмила Р. Ковачевић, Славојка Буквић, Радмила Кнежевић, Мара Надаждић, **разредни старешина Милош Шићарски**, Мила Куљић, Бранко Ковачевић, Раде Дангубић, Миливоје Дошеновић, Никола Миливојевић, Мирослав Мијановић и Момчило Иванковић (стоји скроз на крају). Снимљено 6. јуна 1964. године, фото: Јосип Буцоњић Јозо.

ЕКСКУРЗИЈА ЂАКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ НОВА ГАЈ-
ДОБРА, У ГЛАВНИ ГРАД НАШЕ ОТАЏБИНЕ СФРЈ
(На планини Авала код Београда, пролеће 1965)

Моја генерација матураната VIII разреда је ишла на екскурзију у Београд. Женски део разреда је волео да буде уз наставника Милана Шаина, а наш мушки део разреда се спремао са професором Љољом Јаничићем на стадион ЈНА и утакмицу „Црвена звезда“ - „Партизан“. После посете Споменику Незнаном јунаку на Авали, небо се наоблачило, а у међувремену је направљен овај снимак, слева: Љубица Ђордан, наставник Милан Шаин, Радмила Пиштињат.

СЕЋАЊА ИЗ НОВЕ ГАЈДОБРЕ

Слева: Васо Вукићевић, Ђећо Шаин и Марко Курилић, 1967.

Милан Шаин, наставник српског и руског језика у Основној школи у Новој Гајдобри. Хоби му је био стони тенис. Слика десно: Наставник Милан Шаин, иде ка школи у Новој Гајдобри, једне хладне зиме...

МИЛОШ ШИЋАРСКИ – ОМИЉЕНИ НАСТАВНИК
Наши хербаријуми, пред њим су морали блистати (1963-1965)

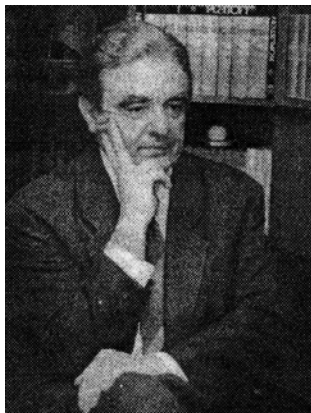
Милош Шићарски, био је наставник биологије и наш разредни старешина

Новогајдобрански наставници, на једној екскурзији из шездесет и неке...

ПОРТРЕТ ПРОФЕСОРА БОРЕ

(Предавао нам је српскохрватски језик у VII разреду основне школе)

На сликама је наш некадашњи професор књижевности Борислав Милошевић (1934–2017). Основну школу завршио је у Београду, а гимназију 1955. године у Бачкој Паланци. Студије на Филолошком и Филозофском факултету у Београду и Новом Саду трасирале су му стручну спрему професора књижевности и југословенских језика и дипломираног етнолога. Бавио се новинарством, а био је и уредник новосадског листа „Индекс“. Написао је прозна и песничка дела, а најпознатија су му о прошлости Бачке Паланке, становништву и православним обичајима. Моја генерација ђака из основне школе у Новој Гајдобри, (из 1963/1964), тридесетогодишњег професора Бору памти као веома позитивну личност. Од њега смо научили, поред српског језика и књижевности, и како се воли живот, од њега смо научили да човек треба да чини у животу позитивне ствари и да стиче афирмацију радом и истрајношћу. Путовао је из Бачке Паланке пинобусима, заједно са нашим разредним старешином и наставником биологије Милошем Шићарским, до наше школе у Новој Гајдобри. Касније се професор Бора Милошевић укључио и у политичке воде, али је и даље писао до краја живота. На слици лево: у Бачкој Паланци, из осамдесетих година XX века, и на слици десно: са књижевне промоције у Народној библиотеци „Вељко Петровић“, Бачка Паланка, 2015.*

* Извор текста: ауторски текст писца ове књиге, као живо сећање на свога професора Борислава Милошевића. Извор слика: из књиге и архивске фото-грађе са књижевних беседа проф. Б. Милошевића.

НА ЈЕДНОЈ ФУДБАЛСКОЈ УТАКМИЦИ
(На стадиону ФК „Млади задругар, Нова Гајдобра)

Слева: Бориша Црногорац, Симо Куљић и Милан Шаин, снимљени на једној утакмици „на пашњаку“, шездесет и неке, у Новој Гајдобри.

ШКОЛСКА ЕКСКУРЗИЈА У ДУБРОВНИКУ

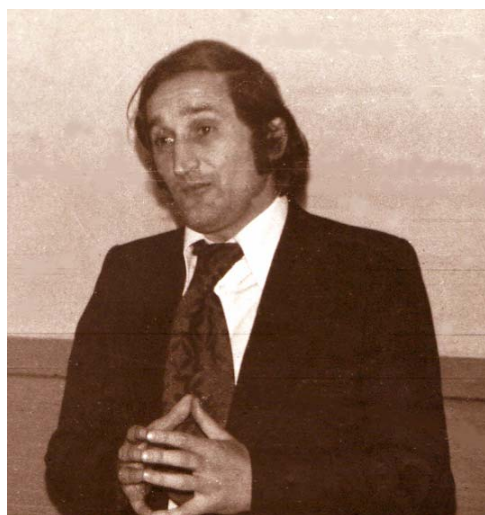

Наставници: Петар Лучић и Милан Шаин, у Дубровнику, 1966.

ПОРТРЕТ ПРВИХ УЧИТЕЉА И НАСТАВНИКА

Проф. др Раде Родић, снимак из 1957. године, у време када је био учитељ у Основној школи Нова Гајдобра, а истовремено играо фудбал за ФК „Млади задругар“ из Нове Гајдобре (фото. Ј. Буцоњић, 1957).

Јован Јаничић Лољо, проф. историје, био је наставник у Н. Гајдобри

НОВОГАЈДОБРАНКЕ У ЕКОНОМСКОЈ ШКОЛИ (Бачка Паланка, 1966)

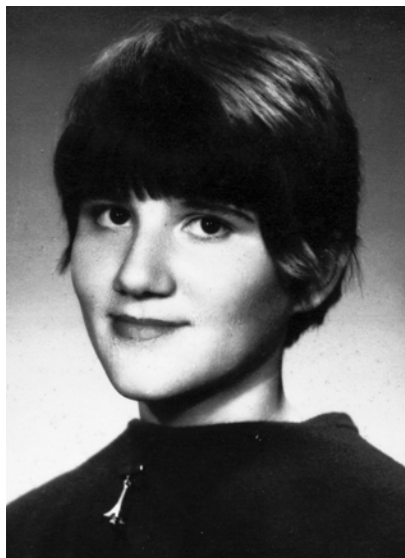

Радмила Кукољ као ученица IV разреда Економске, пред таблом, 1966.
(За катедром је професорица руског језика Јелка Жарковић)

Победничка рукометна екипа Економске школе из Бачке Паланке, Радмила Кукољ, прва слева (чучи), снимљено на стадиону „Партизан“, 1966. године.

УСПОМЕНЕ ИЗ ШКОЛСКОГ АЛБУМА
(Две школске године – седео сам са лепом Маром)

У човеку, увек живи сећање на најлепши део проживљених година, а то је ђачко доба. На сликама су, лево: аутор ове књиге и матурант VIII разреда и његова школска другарица Мара Надаждин (десна фотографија). О трајним и предивним школским успоменама, писац ове књиге каже: „Мара Надаждин (рођена 1950. године у Новој Гајдобри). Моја школска другарица, са којом сам седео 2 године (VII и VIII разред) у школској клупи 1963-1965. године. Мара је била наша благајница у разредима, а била је главна и за дистрибуцију популарних омладинских листова тога времена: београдског „Кекеца“, сарајевских „Малих новина“, као и општинског листа „Недељне новине“ из Бачке Паланке. Ја сам имао одређене привилегије – седећи с Маром. Први бих добијао најновија издања поменутих новина, а уз то – редовно ме је Мара частила чоколадом. Та лепа девојчица из моје клупе, увек је мирисала неким пријатним мирисима тадашњих колоњских водича, носила је сукњице „минић“ и имала лепу осунчану морску боју ногу. Заиста, све неке лепе привилегије за мене, њеног школског друга, али уз обострану дозу пристојности...“

ЛЕГЕНДАРНИ УЧИТЕЉ АРСЕНИЈЕ СТОЈАНОВИЋ
(ЧИКА-АРСО – АУТОРИТЕТ ГЕНЕРАЦИЈАМА)

Омиљени учитељ чика-Арсо Стојановић, једна од последњих фотографија

ЦЕО ЖИВОТНИ ВЕК – У ШКОЛСТВУ
(Проф. др Раде Родић Раћо, педагог)

Проф. др Раде Родић Раћо, педагог (у средини), са бившим наставницима из Основне школе у Новој Гајдобри и Гајдобри: Јоком Штрбац, Новаком Чечуром, Војом Жарковићем и Димитријем Говедарицом. Раде Родић Раћо, почео је са радом у школству као млади учитељ у Основној школи Нова Гајдобра 1957-1958. Наставио је у структурама просвете, све до пензионисања, а живи у Новом Саду (снимак у ОШ „Алекса Шантић“, Нова Гајдобра, 2006).

ПРВА ГЕНЕРАЦИЈА VIII РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
ИЗ 1960 - 1961. ГОДИНЕ – ПОНОВО СЕ СРЕЛА У 2006.

Један део наставника и бивших ученика Основне школе из Нове Гајдобре (генерација VIII разреда, 1960/1961). Слева: Ратко Петковић, Милан Бераћ, наставник физичког васпитања Анђелко Кашиковић, Јока Штрбац, бивши директор Основне школе у Новој Гајдобри Новак Чечур, Војо Жарковић, проф др. Раде Родић (један од некадашњих првих учитеља у Новој Гајдобри), наставник Димитрије Говедарица, Рако Куљић, Невенка Зубац, Милица Ковачевић, инж. Петар Ћулибрк, Слободан Буха, Радмила Кукољ Шаин, Бранко Лазић и Милован Васковић (Нова Гајдобра, 2006).

МАНИФЕСТАЦИЈА У ГАЈДОБРИ: «УЧИТЕЉУ У ЧАСТ»
(НОВА ГАЈДОБРА, 2005)

ПОВОДОМ манифестације **«Учитељу у част»**, у сарадњи са МЗ Нова Гајдобра, снимак просветних радника слева: С. Хабул, Душица Клепић, Н. Чечур, Дара Клепић, М. Чечур, Л. Самарџић, Д. Говедарица, М. Дрљача, С. Павић, Б. Бјелоглав, Н. Ивезић, Б. Пудар, А. Кашиковић, Ј. Јаничић, Б. Деретић, С. Кукољ и други. Снимак је направљен 23. 10. 2005. године у спортској хали у Новој Гајдобри.

ДЕЧАЦИ И ДЕВОЈЧИЦЕ – ДАНАС ОДРАСЛИ ЉУДИ

Слике зауставиле време, снимак аутора ове књиге (Нова Гајдобра,1990)

ГЕНЕРАЦИЈА ЋАКА У НОВОЈ ГАЈДОБРИ 2006.
(Са наставником Данилом Зотовићем Дајом)

Ћаци ОШ «Алекса Шантић» у Новој Гајдобри, са својим наставником физичког васпитања, Данилом Зотовићем Дајом. Снимак из 2006. године. Зотовић је омиљени наставник физичког васпитања, који је шире преносио своја знања из спорта и физичке културе, с обзиром да је некада био врстан одбојкаш, а поред одбојке бавио се и ловом, што је наследио од свог покојног оца Радована Зотовића Рапе, за кога су везане многе ловачке анегдоте...

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ – СТАРЕ СЕОСКЕ ШКОЛЕ
(Треба их обележити таблом, и пристојно рестаурирати)

Прва стара школа у црквеном парку у Новој Гајдобри (унутра и споља, 2006)

Друга стара школа у липовом парку, у њој је предавао и становао учитељ Арсо

ОСНОВНА ШКОЛА „АЛЕКСА ШАНТИЋ“
НОВА ГАЈДОБРА

Основна школа „Алекса Шантић“ у Новој Гајдобри (снимак аутора књиге, из правца канцеларија месне заједнице, новембра, 2006. године)

МАРКО КУРИЛИЋ – ОТРГНУТО ОД ЗАБОРАВА

Марко (Саве) Курилић је први пут заплакао 8. маја, гладне 1942. године у селу Драчево (Попово Поље) у Херцеговини, као седмо дете, а у Нову Гајдобру је дошао у опанцима без броја, са гуменим ђоном од бочне стране авионског точка, који је пао са неба пролећа 1945. године у Попово Поље. Не зна шта је било са енглеским пилотом. Опанке и сада чува. Не сећа се ништа од живота у херцеговачком крају, али то надомешта од старијих чланова породице, а сви су од њега старији.

Набавио је „најкрупнију“ војну карту како би на њој нашао најситније детаље и називе њива, вртача и пећина у којима су се крили од усташког зулума, где су тамо неки молили да га мајка удави, јер ће их његов плач „открити“ и све их побити.

Ето, и од малена Бог га је сачувао да се инати животу и да свом окружењу поклања део себе. Многи га у томе нису разумели – просто, то је неразумљиво.

До доласка у школу помињао је појмове и догађаје у Херцеговини. Од тада, Нова Гајдобра је његово „родно место“ и родни крај за који је везан и дан данас. Основну школу је завршио, и то две године код учитеља Душана Велимировића, а две године код учитеља Владимира – Владе Зупца, Био је у групи бољих ђака: Ратка, Илије, Десе и других. У осмогодишњу школу је ишао преко пашњака и гвозденог моста, две године по блату, а две године новом бетонском стазом коју су мештани изградиле. Још није било ни „тврдог“ пута према Бачкој Паланци. Ђаци су ишли невероватно уском бициклистичком стазом поред железничке пруге. То је био прави испит за бициклисте.

Две године је путовао у Бачку Паланку возовима које су вукле парњаче, да би путовао две године шинобусима. Завршава Економску школу, школу за књиговође, али за те работе није имао афинитета. Волео је практичне и „примењиве“ науке...

Због грешком одабране струке, ипак напушта Економски факултет 1963. године и одлази у војску. Од 1965-1969. године ради у Техничком народном универзитету, а затим прелази у Београдски водовод.

Самачко „разапињање“ између Нове Гајдобре и Београда се смањило. Породичне обавезе заузимају место хобију. У току радног века у Београдском водоводу биран је у све органе управљања, а највећу акт-

ивност остварио је у синдикату, где је био и председник синдиката Водовода. Акценат је давао на културне и спортске активности (основан је књижевни клуб „Кап“ и оформљена библиотека предузећа), а био је и делегат на Конгресу синдиката Југославије.

У браку са супругом Милицом, коју је упознао на њеној родној Тари, добио је прву кћерку Мирјану, која нажалост испушта своју младу душу у њеној четвртој години. Велика утеха и радост им је дошла рођењем друге кћерке Јелене, која је данас одрасла и као дипломирани економиста је запослена и има своју породицу у Београду.

Марко је опет, као некад, распет, али сада између своје викендице у Борчи и Београда, који воли. У Борчи, у окриљу своје оазе, држи и неколико коза, које га подсећају на родне врлети Херцеговине.

Међутим, често се враћа романтично-носталгичним сећањима, у нека дивна времена 1967. године, када је био и менаџер једног од првих вокално-инструменталних састава југозападне Бачке, под именом које је сам предложио – ВИС „ДОБОСАКО“, Нова Гајдобра.

То дивно време музике, игре, плеса и културног препорода села Нова Гајдобра, остало је вечито уклесано у његовој души и срцу, јер то некадашње младо друштво пуно нових идеја и пркоса, са њим је пронашло неки чудни спој: Ђећо, Миливоје, Рајко, Коле, Ђиле... На то све подсећа једно музичко појачало, које и данас чува на тавану у својој викендици у Борчи. Марко га воли и чува, као што чува и своје малене херцеговачке опанчиће у којима је крочио у Нову Гајдобру – у равници Бачке. За ову завичајну књигу поклонιο је неколико архивских и вредних фотографија из најранијег периода новогајдобранског школства.*

*Уз нека нова сазнања, шаљем искрене
поздраве поштомомом*
Београд, фебруар 2013.

*Миливоју
од Марка*

* Извор: Текст, који је Марко Курилић послао из Београда писцу књиге др Миливоју Дошенивићу „Нова Гајдобра – у равници Бачке“. Текст је лекторисан. Издавач: „Domla-Publishing“, Нови Сад.

(ГЛАВА СЕДМА)

ЗАДРУГАРСТВО У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

После доласка наших горштакана из Босне и Херцеговине, Космета, Србије, Црне Горе и Рашке у Нову Гајдобру од децембра 1945. године, кренуло се са оснивањем земљорадничке задруге, која постаде стожер економског напретка села.

Није било неких посебних разлика у организацији и динамици рађања ратарства и сточарства између села у бачкопаланачкој општини. Углавном се започело са оним што се тренутно имало: коњи, возни парк од већих и мањих запрежних кола, сточни фонд састављен од крава музара и товних свиња, сејање ратарских и повртарских култура, понеки употребљив или неупотребљив трактор гусеничар са машинском, столарском и коларском радионицом, остављеним од бачких Шваба, које су журно напустиле ове просторе и вратиле се у своју родну Баварску. Затим нам је стигла Унрина помоћ.

Време оснивања прве сеоске Зем. задруге «Лењин» датира од 14. априла 1946. године, да би на оснивачкој скупштини задругара у мају месецу 1946. основана и друга СРЗ у селу Нова Гајдобра, која је добила име «Иво Лола Рибар». Период у коме је ова задруга егзистирала је од 1946-1948. године, да би се почетком 1948. године спојиле обе задруге у једну под заједничким именом «Лењин», која је уредно регистрована код Окружног суда у Новом Саду. Међу првим управницима Селачке радне задруге упамћен је Јошо Кржић.

Негде крајем 1953. године приступило се реорганизацији бивше СРЗ, која је наставила успешно да ради под нази-

вом СРЗ «Јадран» Нова Гајдобра. Међу првим управницима спомињу се Михајло Анђелковић, Јошо Кржић, Данило Жарковић, Бранко Комад, Гојко Зубац, Гојко Ђурић, Раде Дамјанац и дипл. инжењер Радован Војичић.

На одржаној ванредној скупштини задругара бивше СРЗ «Јадран», дана 9. фебруара 1960. године донесена је Одлука да се СРЗ реорганизује у земљорадничку задругу, под називом **Земљорадничка задруга «Јадран»** у Новој Гајдобри, што је и Народни одбор општине Бачка Паланка на првој седници општинског већа и већа произвођача одржаној дана 23. априла 1960. године прихватио, одобревши Одлуку Скупштине СРЗ «Јадран» о реорганизацији задруге, с тим да даље послује као Земљорадничка задруга «Јадран» у Новој Гајдобри.

Земљорадничка задруга «Јадран» у Новој Гајдобри регистрована је код Окружног привредног суда у Новом Саду под Фи. бр. 606/60 са датумом 5. мај 1960. године. Тим решењем задруга је регистровала следеће делатности: пољопривредну производњу, откуп и продају свих врста пољопривредних производа, откуп и продају свих врста стоке и живине, набавку сортних семена, набавку и продају вештачког ђубрива, бави се свим видовима кооперације из ратарства и сточарства. Истим решењем окружног привредног суда регистровани су и погони у оквиру задруге и то:

1. Прекрупарска занатска радња Зем. задруге «Јадран» у Новој Гајдобри.
2. Ковачко-поткивачка радња «Челик» Зем. задруге «Јадран» у Новој Гајдобри.
3. Коларска радионица Зем. задруге «Јадран» у Новој Гајдобри.

Године 1961. накнадно је извршена регистрација Механичарске радионице, чије је оснивање одобрио Савет за ин-

дустрију и занатство НОО-а Бачка Паланка својим решењем бр. 04-7399/1-961 од 7. 12. 1961. године. Овај погон Машинска радионица регистрован је код Окружног привредног суда у Новом Саду под бр. Фи 1140/61 од 23. 12. 1961. године.

Затим је уследило организовање референдума 26. октобра 1969. године, на коме је одлучено да Зем. задруга «Јадран» уђе у састав Здруженог пољопривредног индустријског предузећа «Војводина» у Бачкој Паланци од датума 01. 01. 1970. године под бр. Фи. 1944 под називом «Јужна Бачка» у Бачкој Паланци – Земљорадничка задруга у Новој Гајдобри а касније новом пререгистрацијом код истог суда под заведеним бр. Фи. 757 и 837/1970. године под називом ЗППП «Војводина» са седиштем у Бачкој Паланци – Зем. задруга «Јадран» Нова Гајдобра. Надаље, у складу са Законом о конституисању и упису у судски регистар, на одржаном референдуму 1974. године донета је одлука да се Зем. задруга реорганизује у Пољопривредно предузеће «Јадран» из Нове Гајдобре са основним организацијама у саставу и то:

- ООУР Пољопривреда «Бачка».
- ООУР Кооперација «Слога».
- Радна заједница Служба заједничких послова.

На поновном референдуму од 29. априла 1977. године, донета је одлука о престанку ЗППО «Војводина» Бачка Паланка као и Одлука организовању радне организације ППО «Бачка Паланка» из Бачке Паланке са 36 основних организација. Радна организација ППО «Бачка Паланка» из Бачке Паланке уписана је у судски регистар 31. децембра 1977, године у рег. улошку 1-897.

Потребно је истаћи да су у Новој Гајдобри биле две основне организације и то: ООУР «Јадран» ратарство и ООУР «Слога» кооперација.

Временом се наметнула потреба за још бољим организовањем основних организација путем, пре свега, њиховог окрупњавања, у обједињавању и повезивању већег броја истих делатности, концентрацијом средстава и радника унутар мањег броја основних организација, тако да је негде у 1982. години број основних организација сведен на 23 и Радну заједницу. По спровођењу наведених промена, наметнула се, истовремено, потреба за променом фирме радне организације која је гласила: «Бачка Паланка» Пољопривредно-прехрамбена организација са неограниченом солидарном одговорношћу ООУР и ООК, а нешто касније, тачније 4. фебруара 1987. године фирма радне организације се поново мења тако да гласи: ДТД «АИК Бачка Паланка» РО за агроиндустрију, пољопривреду и кооперацију са неограниченом солидарном одговорношћу ООУР и ООК Бачка Паланка. И ова промена извршена је код Основног суда удруженог рада Нови Сад у рег. улошку 1-897, под бр. решења Фи 109/87.

Међутим, дана 30. октобра 1989. године ООУР «Јадран» из Нове Гајдобре у саставу ДТД «АИК Бачка Паланка» РО доноси Одлуку о издавању и организовању предузећа у друштвеној својини под називом Друштвено предузеће «Јадран» ратарство са потпуном одговорношћу Нова Гајдобра. Наведено организовање предузећа у друштвеној својини уписано је у судски регистар Основног суда удруженог рада Нови Сад по бр. Фи. 4287/89 дана 31. 12. 1989. године, тако да овакво организовање предузећа постоји и у време писања ове књиге, уз извесне промене делатности, с тим да је 18. фебруара 2002. године извршено усклађивање друштвеног предузећа са Законом о предузећима под бројем Фи. II 4411/02.

На челу предузећа ДП «Јадран» у Новој Гајдобри био је директор дипломирани инжењер Никица Мандић, који је

такође један у следу управника (директора) Земљорадничке задруге „Јадран“ у Новој Гајдобри, који су оставили неизбрисив траг у експанзији новоггајдобранског задругарства и успешности стратегијског руковођења у својој делатности.

Сећам се, као да бејаше јуче. Тек би свитало суморно јесење јутро, а сан би ми полако разбијао звук трактора гусеничара, који је за собом вукао црну катранисану кућицу. Волео сам увек чути тај звук тешке машине, којој сам се дивио, а и вештом руковоаоцу на њој. Као маленом дечаку, отац би ми тада говорио:

- Сине, пролази велики трактор гусеничар, који иде иза нашег села далеко у атар, да оре њиве.

„Трактор гусеничар“
Уље на платну
Душана Марковића
Бачки Маглић, 1984.

- А, зашто вуче црну кућицу на точковима? – упитао бих свога оца.

- Е, та кућица на точковима је веома важна за оног који вози трактор гусеничар, јер су њиве које ће он да оре веома далеко од села, па да не би губио гориво и време да се враћа на економију, тракториста после напорног рада спава у тој

својој кућици, ноћима после дуготрајног и напорног орања, а уморан је да би враћао трактор у хангар на економију.

- Оче, да ли тамо чико-тракториста и једе? – поново упитах свога оца.

- Свакако да једе, он тамо у тој кућици живи по неколико дана, као да је у својој кући у нашем селу.

И, тако, мој отац ми је увек по нешто ново причао у вези са занимљивим животом тракториста из Нове Гајдобре, а нарочито ми је спомињао познате новогајдобранске трактористе: Мићу Поповића, Милана Кукоља, Мићу Родића, Косту Жарковића, Живка Шушницу, Анђелка Бајата, затим Николу Родића, Рајка Дабића, Душка Поповића, Стевана Перића, као и друге вредне трактористе, који би тутњали кроз наше рано детињство, својим снажним тракторима, који су за све нас дечаке били веома занимљиви. Сећам се када је један од великих гусеничара, почетком нове радне недеље протутњао кроз нашу улицу, вукући своју црну и катранисану кућу на точковима. Звук снажног трактора-орача слушали бисмо по неколико дана заредом, да би звук утихнуо, а затим се тај звук све више приближавао мојој улици. Тада бисмо ми дечаки видели како се сам трактор-гусеничар враћа кроз нашу улицу на путу за економију. Дечаки из моје улице би тада зачуђено ускликнули: «Па, он је оставио своју кућицу далеко у њивама!». И наравно, то је за нас био сјајан изазов.

Договорили смо се да у недељу кренемо у праву малу авантуру. Пешачићемо дуго, тамо негде далеко иза хмељарника, ка селу Обровцу, да пронађемо црну усамљену тракторску кућицу на точковима. Понели смо у кесама и нешто хране. Били смо у гуменим чизмама, а ја сам на ланцу повео и свог огромног пса званог Медо, да нас ако затреба штити од непредвиђених непријатности.

Веома дуго смо пешачили, док нас је јесењи ветар шибао по нежним дечачким лицима, а већ су пристизале и прве капљице кише. Кроз сумаглицу коначно нам се указала на видуку црна тракторска кућица, сабласно сама у њиви испод једног усамљеног и великог багрема. Били смо веома узбуђени, а дечачка срца су нам лупала као сеоски добош чика-Рајка Иванковића. У нашој необичној авантури, савременик је био и пас Медо, који је тада испао мало храбрији од нас, повукавши снажно ланац, моју руку и мене, грабећи ка црној тракторској кућици. Бероватно је осетио мирис сланине или чварака у близини. Тако је и било, у близини црне тракторске кућице бејаше полуотворена најлонска кеса из које је вирила дуга кожура, са које је прецизно отесана сланина. Мој пас је тад навалио на остатке кожуре, а ја сам његов метални ланац завезао уз кућицу за дебело стабло багрема. Веома опрезно, узбуђено и са страхопоштовањем опколили смо тракторску кућицу. Било је то за све нас као да смо се нашли у некој непознатој чаробној земљи у којој нам је све непознато, али у којој желимо да додирнемо недодирнуто, да дотакнемо непознато, да разоткријемо неоткривено...

Срца су нам лупала као помахнитала. Нас седам малих дечака авантуриста и са нама један велики и чупави пас. Како ли ћемо отворити вратанца те тајанствене црне кућице на точковима? Ређала су се у нама и остала бројна питања: шта ли има унутра, да можда нема унутра неки велики пас као наш Медо? Ипак, некако смо предосећали да унутра ипак нема другог пса. Опрезно смо почели да чачкамо око дрвених врата на црној кућици, и гле, она су се уз шкрипу сама од себе отворила!

Крочили смо унутра, а слаба јутарња светлост је осветлила унутрашњост те фамозне кућице. Унутра је био један

кревет на коме су била некаква ћебад и прилично умазан коломашћу један шарени јастук. Поред кревета направљеног од неких чамових дасака био је и један мањи сто на коме је био балон воде и пола флаше ракије, по мирису исте оне коју сви наши ђедови у јесен пеку, а чули смо да је зову «комовача». На столу, у згужваном парчету новине са насловом «Борба» остао је комад белог начетог хлеба, а било је и нешто чварака. Иако смо полако разоткривали велику тајну у виду освајања те чаробне тракторске кућице, били смо још увек веома узбуђени. Далеко од нашег села, далеко од људи, у непознатом амбијенту. Ипак, извесно самопоуздање пружао нам је мој крупни пас, који је изненада снажно залајао. Брзо смо се ступили из црне кућице низ дрвене степенице, са питањем зашто пас Медо лаје? Одахнули смо, угледавши крупног сивог зеца, како журно замиче у увенуло травнато шипражје, док се пас пропињао, покушавајући да се ослободи ланца и појури за зецом. Тада смо се полако опустили и развезали своје кесе са храном. Укусно смо јели оно што смо понели на столу црне тракторске кућице. Били смо задовољни, избуђени и некако надахнути, као да смо у некојј пустоловини открили нови предео. Ожеднели смо и послужили се из флаше у којој је тракториста оставио воду, која није била баш пријатна, јер је мирисала помало на сланину, чварке и коломаст, али ми смо били жедни..

Кренули смо низ дрвене степенице и за собом пажљиво затворили црна дрвена вратанца од кућице. Тада смо са псом кренули назад кроз њиве. Нисмо ни схватили колико дуго смо се занимали чудном кућицом трактористе. То смо ускоро схватили по жишцима упаљених светала, која су се видела у даљини, јер над нашим селом већ се тада полако спуштало повечерје...

Део атара села Нова Гајдобра, горе: у време лета, и доле: зимски пејзаж
(снимак аутора ове књиге у лето 2006, и из децембра, 2012)

СВИ УПРАВНИЦИ-ДИРЕКТОРИ ЗЗ „ЈАДРАН“
НОВА ГАЈДОБРА ОД 1945-2010. ГОДИНЕ

1. Михајло Анђелковић (1945-1946). председник управе Народних добара.
2. Јошо Кржић (1947-1948), први управник задруге.
3. Данило Жарковић (1948-1949).
4. Бранко Комад (1949-1950).
5. Гојко Зубац (1950-1953).
6. Јошо Кржић (1953-1954).
7. Гојко Ђурић (1954-1956).
8. Раде Дамјанац (1956-1957).
9. Милан Солдо (1957-1958).
10. Дипл. инж. Радован Војичић (1958-1965).
11. Дипл. инж. Светозар Пејовић (1965-1970).
12. Дипл. инж. Радован Војичић (1970-1976).
13. Дипл. инж. Божидар Димитријевић (1976-1978).
14. Дипл. инж. Андрија Делић (1979-1986).
15. Дипл. инж. Никица Мандић (1986-2010).

После 2010. године, извршен покушај симњивих приватизација задружних парцела и свих добара ДП „Јадран“, Нова Гајдобра. Кримогена тајкунска приватизација осујећена и сторнирана. Почетком 2013. године, уследили су преговори о приватизацији новогајдобранског пољопривредног добра, са Арапским Емиратима, а да ли ће некадашње веома успешно пољопривредно предузеће из Нове Гајдобре – опет стати на своје ноге – показаће време...

РАТАРСТВО ИЗ МИНУЛИХ ВРЕМЕНА

Дрвени волујски јарам за вучу, из XVIII века. Снимак аутора књиге из музеја у Кулпину, 2006. године

Запрежна дрвена кола (таљиге)

Запрежне таљиге сећају на нека давна времена...

Дрвене таљиге, напуштене, нема коња, нема кочијаша...

КАКО СУ СЕ ОБРАЂИВАЛЕ ВОЈВОЂАНСКЕ ЊИВЕ

Сејалица за кукуруз из XIX века

СЕЈАЛИЦЕ ЗА КУКУРУЗ

Једнозапрежна сејалица за кукуруз, крајем XIX века

Запрежне сејалице за два коња

Сејалица за две запреге (снимци аутора ове књиге, 2006)

Шпартач за кукуруз за једну запрегу (из средине 20. века)

Двобразни запрежни плуг „rasher“, из 1925. године

Тешки двобразни плуг за трактор „McCormick“, из 19. века
(снимак аутора књиге из Музеја у Кулпину, 2006. године)

ПРОВЕЈАВАЊЕ СЕМЕНА (РУЧНЕ ВЕТРЕЊАЧЕ)

Селектор (ветрењача), за ручно провејавање семена, из 19. века

Ручни круњач за кукуруз, са замајцем, из 19. века

ЛОКОМОБИЛЕ ЗА ВРШИДБУ ЖИТА (XIX ВЕК)

Стара локомотива за вучу или вршидбу жита, фабричке марке „Ruston proctor CoLTD Lincoln“, из 19. века. (снимак аутора књиге, музеј у Кулпину, 2006. године)

ИЗ ДАВНОГ ВРЕМЕНА – ПАРНЕ ЛОКОМОБИЛЕ

Локомотива „RUSTON PROCTOR COLTD LINCOLN“, 19. век

У СЛИЦИ И РЕЧИ – ЛОКОМОБИЛЕ ЗА ВРШИДБУ
(произведене из 19. века)

Локомобила за вршидбе (снимак аутора књиге, Кулпин, 2006)

НЕКАД БЕЈАХУ И МЕТАЛНЕ ВРШАЛИЦЕ

Ова вршалица за жито која потиче с почетка прошлог века, некада је радила, а данас је зарасла у коров и заборављена. Снимак аутора књиге, новембра 2006.

МАЂАРСКЕ ДРВЕНЕ ВРШАЛИЦЕ У СФРЈ
(Доста оваквих је поклонила UNRA, између 1946-1951)

Стара дрвена вршалица с краја 19. века, марке „record-erdos Budapest, Veliki Veskerék“. Млин Степановићево, снимак аутора књиге, 2006.

UNRA – Администрација УН слала помоћ земљама у развоју

ДРВЕНЕ ВРШАЛИЦЕ ИЗ 19. ВЕКА

Стара дрвена вршалица марке „record-erdos“, изглед из другог угла

Вршалица из 19. века. Млин степановићево (снимак аутора књиге, 2006)

НЕКАДА ЈЕ ЗА ВРШИДБУ БИЛА НЕЗАМЕНЉИВА
(ТРЕШ-ВРШАЛИЦА, С ПОЧЕТКА 20. ВЕКА)

Треш-вршалица марке „hofherr-schranz-clayton-shuttleworth“, производња Аустро-Угарска 1924. године. Из куће приватног колекционара у Жабљу (снимак аутора ове књиге, 2006).

НЕКАДАШЊЕ ВАГЕ ЗА МЕРЕЊЕ
(НЕОПХОДНЕ ЗА ВРШИДБЕ И МЕЉАВЕ ЖИТА)

Покретна вага за мерење, из 1947. године (снимак аутора књиге)

ЗАПРЕГЕ СУ ВУКЛЕ НЕМАЧКЕ ПЛУГОВЕ

Горња слика: „Улмски плуг“ из Улма (Немачка), каквим су орали наши преци.
Доле: орање плугом са два коња и шпартање са једним коњем (архивске слике).

ТРАКТОР ЈЕ ЗАМЕНИО ЛОКОМОБИЛЕ И КОЊЕ

Трактор са металним точковима марке „mc cormick“, 1920.

Трактор „mc cormick“, изглед са десне стране (снимак аутора књиге)

СЛИКЕ ЗАУСТАВИЛЕ ВРЕМЕ
(У музеју пољопривредних машина – Кулпин)

Трактор „ms cornick“, снимак од вучног дела (фото: аутор књиге)*

* Све слике пољопривредних машина снимио је аутор ове књиге у Кулпину и у музеју “Жеравица”.

ЛОКОМОБИЛЕ ИЗ ДАВНИХ ВРЕМЕНА

Локомотива „ruston-linkoln“ – музеј у Кулпину (фото: аутор књиге)

ПРВИ ТРАКТОРИ БЕЗ ГУМА (1914-1942)

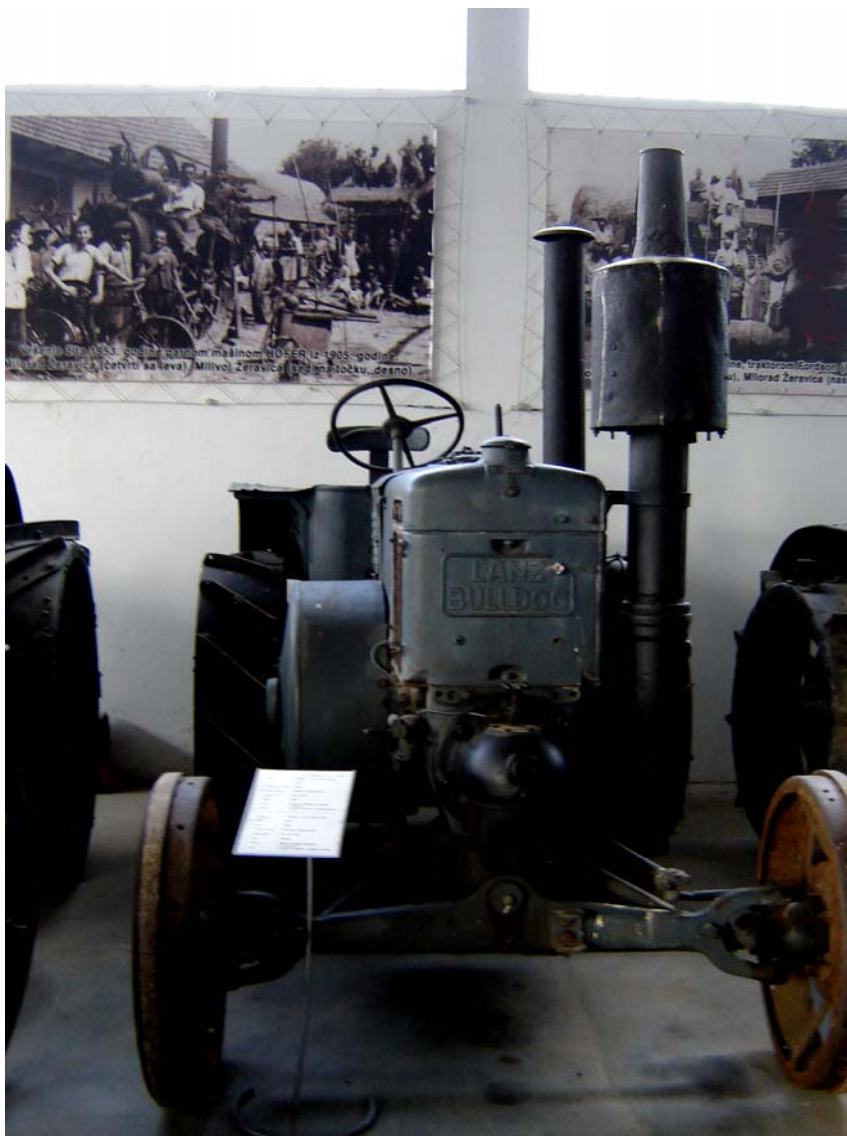

Трактор марке „hart parr“ из 1942. године, произведен у САД у фабрици „Charles City“, са снагом мотора 18 КС, гориво бензин

Трактор „HSCS robus“, произведен у Мађарској, 1942. године

ГАРАВИ БУЛДОЗИ ИЗ МАНХАЈМА (1930)

Трактор „lantz bulldog“, произведен 1930. године у Манхајму, Немачка

ТРАКТОР „LANZ“ – ДОБИО И ГУМЕНЕ ТОЧКОВЕ

Трактор „lanz“, произведен у Немачкој 1946. године, са гуменим точковима.

Трактор „farmall“ (САД), из 1946.

Трактор марке „hofherr chranz clayton“, из 1920. године

Вучени двобразни плут „риголер“, за трактор гусеничар

МОЋНИ ПЛУГ „РИГОЛЕР“ ИЛИ „РИГОЛАШ“
(Из друге половине 20. века)

Горе: трактор гусеничар вуче „риголер“ (из друге половине 20. века), и доле: плугови „риголери“, мирују и подсећају на једно прохујало време.

ВОЈВОДИНА ЈЕ ДОБИЛА ТРАКТОРЕ „OLIVER“, 1946.

После Другог светског рата и ослобођења наше земље, на житним пољима и ораницама Југославије и Војводине, појавили су се и чувени трактори „oliver“, које је донирала UNRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) или Администрација УН за помоћ земљама опустошеним ратом. На слици, неколико врста трактора „oliver“...

ТРАКТОР „ALLIS CHALMERS“ (САД, 1947)

Трактор марке „allis chalmers“, произвођач САД, 1947. Снимак направио аутор ове књиге др Миливоје Дошеновић у музеју „Жеравица“ из Новог Милошева у Банату, 2006. године.

ТРАКТОРИ БЕЗ ГУМА, СА ПОГОНСКИМ ГОРИВОМ НА БЕНЗИН И ДИЗЕЛ

На слици трактор прототип, између локобиле и трактора

На слици је стабилни мотор марке „hatz-diesel“, производња 1926.

ПРВИ ТРАКТОР „ФЕРГУСОН“, ИЗ ФАБРИКЕ „ФОРД“

Када је чувени индустријалац и власник гигантске фабрике аутомобила у Детроиту (држава Мичиген у САД), Хенри Форд створио свој први најпродаванији аутомобил на свету „форд Т“, очи целог света су биле упрте у њега, са питањем шта ли је следеће? Ређали су се нови модели његове фабрике, у којој је први пут у свету приказан рад на „покретној траци“ и тад је започела ера „фордизације“. Форд је први у свету конструисао заједно са својим менаџером Ли Ајакоком хидраулични мењач и убацио га у свој аутомобил „форд-мустанг“, а такође је и први у свету измислио и уградио диск-кочнице.

Занимљиво је рећи да један аутомобилски индустријалац какав је Хенри Форд, може толико енергије и пажње посветити и нечем другом, што за друге није у корелацији са престижним фабрикама аутомобила у свету, као што је нпр. однос пољопривреде и његове фабрике. Баш на пољопривреду је Хенри Форд стављао акценат. Он је знао да сиће међу ратаре, да узме плут и потеря волове на њиви. Увидео је да је

то огроман напор, када морате држати ручице плуга неколико километара напред-назад. Тада је схватио колико би један трактор за то време могао урадити више. Свакако да би сељаку било лакше, а и могао би да обори цене својих пољопривредних производа, без којих велики градови постају мртви и парализовани. Због тога је Форд покренуо своје истраживачке тимове да праве скице будућих квалитетних трактора. Међутим, пионир аутомобилске индустрије је сматрао да и за тракторе као и за његове аутомобиле мора бити важнија снага од тежине. Хенри Форд је у вези са тим рекао:

- Каква је глупост била у главама неких фабриканата, који су дуго сматрали да је тежина неке машине или аутомобила пресудна. Сви су они били у заблуди, мислећи да тежина одговара пропорционалној снази, и да машина може дохватити земљу само ако је тешка. Замислите мачку, која је гинка и лагана. Њена снага вуче може бити веома голема. Верујте ми! Због тога сам сигуран да одличан трактор мора бити снажан и лак, да не буде компликован, и оно најважније – довољно приступачне цене, да га може купити већина сељака продавајући своје приносе са земље...

Више од деценије Фордова гигантска индустрија се посветила истраживачком раду на добрим тракторима. Трошкови истраживања су тада премашивали петнаест милиона долара. Потпуно исти систем је примењен као и са аутомобилима: Делови трактора јаки, без превише уграђених делова, са склопом који је омогућио фабрикацију ка великим количинама. Нажалост, и поред големог труда и великих очекивања, Форд је схватио да трактор нема баш пуно сличности са аутомобилима које производи и који му доносе сигуран капитал. Проблем је био што је аутомобил возило за ношење терета и путника, а трактор за вучу. Све ове разлике су повукле компликоване проблеме у изради. Ипак, Форд није одустајао

у намери да направи најбољи трактор на свету. Прво се кренуло да трактор има у себи четири цилиндра на бензински погон и нафту. Његова тежина се могла кретати око једне тоне, са могућих стотинак килограма навише. Веома је било важно да такав трактор може у неким потребама да се преорјентише и претвори у машину помоћу додатних каиша, односно да такав трактор буде и творац енергије. И, успело се у томе. Направљен је трактор универзалних могућности: за орање њива, дрљање, сејање, окопавање, ваљање, као и за сетву и жетву. Трактор је послужио за вршидбу жита, покренуо је млинове и пилане, вадио је пањеве дрвећа, чистио снег...

Маштовитост Фордових иноватора је ту дошла до изражаја. Нови трактори су добили разноврсну „обућу“ и то: клизачке, гусенице, издубљене тачкове за пружна путовања шинама (терезине, дресине са мотором) итд. Хенри Форд блиско сарађује са конструктором Харијем Фергусоном. Пошто није било простора у Фордовим фабрикама за нови погон за производњу трактора, први је направљен у Дирборну, међутим, због скучености простора и локације, нова фабрика је направљена у Црвеној Реци. И у том случају се на тракторе марке „фергусон“ као и на аутомобиле применио тада најновији ситем „фордизације“. Производња делова трактора као и склапање на покретној траци. Потпуна фабрикација је изненадила комплетно светско тржиште новим производом. Производња је кренула са планом од милион трактора годишње. То је било 1918. године, да би први трактори кренули ка Европи (Енглеска), а затим ка осталим државама...*

* Инсерт из књиге др Миливоја Дошеновића “Хенри Форд – његов живот и његово дело”, издавач „Domla-Publishing“, Нови Сад, 2004.

ПРВИ ТРАКТОР И ГУСЕНИЧАР ИЗМИСЛИО ЈЕ ФОРД

Фордов
„фергусон“

Први гусеничар у свету измислио је Хенри Форд. Његово возило са гусеницама звало се „ford lagarta“. Касније су све фабрике трактора кренуле да праве тешке тракторе гусеничаре. На слици је први гусеничар „лагарта“ из 1917. године, пројектован за Први светски рат...

ФОРДОВ ЧУВЕНИ ТРАКТОР „FORDSON“

Трактор марке „fordson“ из 1924. године, произведен у фабрици аутомобила и трактора “Ford“ у држави Мичиген (САД), идејни конструктор је био индустријалац Хенри Форд (снимак аутора књиге, 2006).

НАЈПОЗНАТИЈИ ПРОИЗВОЂАЧ ТРАКТОРА НА СВЕТУ (Хенри Форд, град Детроит, држава Мичиген, САД)

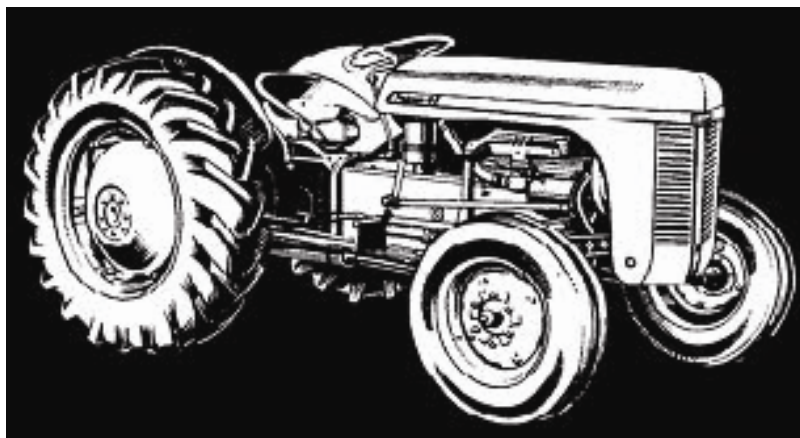
Фордов трактор марке „fordson“ из 1924. године, изглед са стране
(Снимак аутора ове књиге, Музеј „Жеравица, Ново Милошево, 2006)

ФОРДОВ ПРОИЗВОД – ТРАКТОР „ФЕРГУСОН“

На слици, за воланом трактора марке „фергусон“, седи Хенри Форд, а са његове десне стране је и његов сарадник Хари Фергусон, по коме је фабрика „Форд“ из Детроита и назвала први трактор, 1918. године.

КРАЉ АУТОМОБИЛА И ИЗУМИТЕЉ ТРАКТОРА ЈЕ
ЦЕНИО ПОЉОПРИВРЕДУ И ПЛОДНА ЖИТНА ПОЉА

Хенри Форд на једном житном пољу, 1918. године

ФОРДОВА ПРВА МОНТАЖНА ТРАКА У СВЕТУ

Горе: Фордова монтажна трака, и доња слика: Хари Фегусон на трактору

ТРАКТОРИ МАРКЕ „ФЕРГУСОН“ У РАВНИЦИ БАЧКЕ
(ПРОИЗВЕДЕН У ФАБРИЦИ „ИМТ“ ИЗ РАКОВИЦЕ)

Мали „фергусон“ из 1960. године, произведен у СФРЈ по лиценци
(снимак аутора, др Миливоја Дошенивића, на економји Змајево, 2006)

ОРАЊЕ ПЛУГОВИМА МАРКЕ „KVEDERLANS“

Плуг „kvederlans“, у хангару, снимак аутора књиге (Змајево, 2006)

МЕХАНИЧКИ (РУЧНИ) КРУЊАЧИ ЗА КУКУРУЗ
(Незаменљиви, у временима када није било струје)

На слици је круњач за кукуруз, с краја 19. века
(снимак аутора књиге, (Музеј пољопривредних машина, Кулпин, 2006)

МЛИНОВИ ЗА МЕЉАВУ БРАШНА

Млин за мељаву брашна, монтиран је отвор таванице, а за његов погон коришћени су дуги каишеви, који су прелазили са колута на колут у зависности који степен преноса се желео успоставити. Млин, који је спуштен на постоље, снимлио аутор књиге (Музеј пољопривредних машина у Кулпину, 2006).

ДРЕВНЕ ВЕТРЕЊАЧЕ – ИЗ ДАЛЕКИХ ВРЕМЕНА

Стара ветрењача на периферији села Госпођинци, снимак аутора књиге др Миливоја Дошенивића, 2006. године.

СЛИКЕ ЗАУСТАВИЛЕ ВРЕМЕ
ВЕТРЕЊАЧЕ У РАВНИЦИ БАЧКЕ

Ветрењача и салаш у близини села Госпођинци
(снимак аутора књиге, 2006)

БАЧКЕ ВЕТРЕЊАЧЕ – ПОСТОЈЕ И У XXI ВЕКУ

Стара ветрењача у Равном Селу (Бачка), снимак аутора књиге, 2006.

ПРЕРАДА ГРОЖЉА У РАВНИЦИ БАЧКЕ

Справа за производњу доброг вина, врста „квеч-муљарице“

ПРОИЗВОДЊА ВИНА У ВОЈВОЂАНСКОЈ РАВНИЦИ

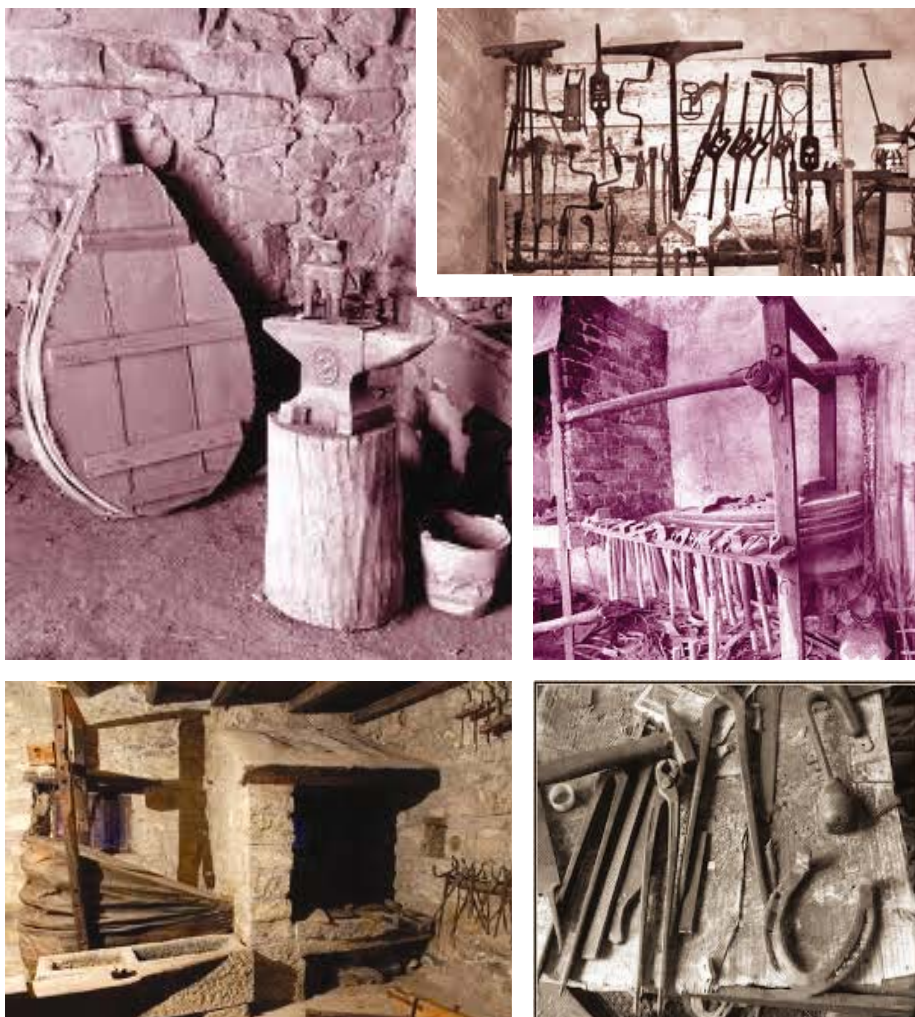
Квеч-муљарице за производњу вина, година производње 1926.

ВАТРОГАСНА ЗАПРЕЖНА КОЛА (Из периода 20. века, 1946-1965)

Ватрогасна запрежна кола, која су вукли коњи. Имала су неколико седишта за смештај ватрогасаца. Била су веома функционална код пумпања воде из неког резервоара (канала или сеоских бунара), на принципу полуге (клацкалице) и штрцаљке. Ватрогасно друштво у Новој Гајдобри је поред оваквих ватрогасних запрежних кола имало и запрежна кола са резервоаром од око 1.000 литара запремине у облику водоравног бурета (на горњој слици десно), а такође је имало и осталу ватрогасну опрему: шмркове, секире и старе шлемове итд. Новогајдобрански ватрогасни дом је био смештен у дворишту иза Зем. задруге „Јадран“, а иза сеоске продавнице. Имао и једну ручно-ваздушну ватрогасну сирену...

СЕОСКЕ КОВАЧНИЦЕ И ПОТКИВАЧНИЦЕ

Традиционални занати ковачко-поткивачки, били су једни од најдоминантнијих и веома цењених кроз неколико миленијума, а данас су замењени модерним машинама и роботизованим пресамa. У Војводини, ковачнице су имале и све зем. задруге, а село Нова Гајдобра имало је неколико приватних ковача и поткивача, у чему је предњачио Силбаш.

МАШИНСКЕ РАДИОНИЦЕ У ЗЕМ. ЗАДРУГАМА

Некада (а негде и данас), метални струг покреће трансмисиони каиш
(снимак аутора ове књиге у музеју „Жеравица“, Ново Милошево

БУРГИЈЕ У РАДИОНИЦАМА ЕКОНОМИЈА

Бургије за метал, из средине прошлог века (снимак аутора књиге, 2006)

КОВАЧКЕ ТЕЗГЕ И НАКОВЊИ

У служби механизације у задругама (снимци аутора књиге, 2006)

ОСТАЛО ПОСЛЕ ШВАБА – НЕМАЧКИ МОТОЦИКЛИ

Мотоцикл марке „BMW R-25“, из 1942-1951. године у СР Немачкој. У Новој Гајдобри су сличне моторе имали и возили Ђорђо Кашиковић и некадашњи бригадир са задружне економије Цојле Манојле, у периоду 1958-1964. У то време то је била као нека врста престижа...

ЗАДРУЖНЕ БАШТЕ СУ СЕ ЗАЛИВАЛЕ ИЗ БАЗЕНА

На слици су мотори и пумпе за пумпање воде, која је пунила задружне базене за заливање башта. Нова Гајдобра је имала такве базене, највећи је био лоциран иза села у потесу атара између циганског салаша и некадашње баре. Базен је био димензија 20 са 8 метара и висине око 1,8 м. Поред базена је била изграђена дрвена барака у којој су били овакви мотори и пумпе. Новогајдобрански базен је имао неколико важних намена, првенствено за заливање задружних башти под поврћем (парадајз, паприка, бостан). На избетонираном доњем делу базена било је више пробијених рупа у које су били закуцани дрвени чепови, који би се по потреби отварали и из отвора би покуљала вода усмеравана у одређене делове парцеле. Тада би се чепови опет вратили на место, а мотори и пумпе у бараци би опет забректали и допунили базен свежом водом. Ваља напоменути да је новогајдобрански базен остао упамћен свим житељима Нове Гајдобре по летњим освежавањима, јер у време од 1946. па до 1960. није био изграђен канал ДТД, тако да је мноштво новогајдобрана и житеља Гајдобре (старе), налазило спас од жеге управо на том базену, када би добри чика-Тимо Јовицки, огарављеног лица потпалио фитиљ мотора у бараци, који би бректајући даровао нову воду купачима. Нажалост, данас од два бивша базена – нису остале ни развалине...

ПОПУЛАРНИ ПЛУГ МАРКЕ „ХАРДИ“

Један од најпопуларнијих плугова за дубоко орање био је плуг „харди“, којег је вукао трактор гусеничар марке „ДТД“ или „фијат“. Плуг је био вишебраздни и и имао је „канап за штеловање“, како кажу стари трактористи. Снимак аутора књиге, 2006. године, на економији Нова Кула.

ТРАКТОР ГУСЕНИЧАР – КРАЉ БАЧКИХ ОРАНИЦА

Трактор „гусеничар“, некадашњи краљ ораница, на силажи у економији Нова Кула (снимак аутора књиге, 2006).

ТРАКТОРИ ИЗ НАШИХ ФАБРИКА (ИМТ) РАКОВИЦА

Трактор „задругар“, фабрика „ИМТ“ из Раковице (СФРЈ), 1956. године

НА ТРАКТОРУ – У РАВНИЦИ БАЧКЕ
(трактор „задругар“ из фабрике „ИМТ“ у Раковици)

Душко Поповић Чифо и Вељко Турањанин, на трактору „задругар“ у Новој Гајдобри, 1958. године (фото: Јосип Буцоњић Јозо).

ПОПУЛАРНИ И ИЗДРЖЉИВИ „БЕЛАРУС“
(чврст, отпоран, стабилан, практичан, неуништив)

Некада произведен у СССР-у, а данас после 5 деценија још у употреби
(снимак аутора књиге, др Миливоја Дошеновића, на економији Нова Кула, 2006)

УСПЕШНО, НА ЧЕЛУ ЗЗ „ЈАДРАН“ У Н. ГАЈДОБРИ
(Дипломирани пољопривредни инжењер Радован Војичић)

Дипл. инжењер Радован Војичић, важио је за једног од најшколованијих људи Нове Гајдобре, високи интелектуалац, ерудита и добротвор. Био је један од најбољих директора ЗЗ „Јадран“ у Новој Гајдобри, који је блиско разумео своје раднике и све запослене у оперативним пословима. Био је директор ЗЗ „Јадран“ 11 година. Није се двоумио да помогне и у осталим областима: био је и добар председник и секретар Л.Д. „Зеџ“, за село је учинио више него за себе. Био је и директор ПК „Хепок“ у Ужицу и Требињу. Умро је 1978. године, а претходно је изразио жељу да буде сахрањен на Аранђелову, у родном Требињу...

НА ЗАДРУЖНОМ ХМЕЉАРНИКУ
(Нова Гајдобра, 1957. године)

Далекe 1957. године у ЗЗ „Јадран“ у Новој Гајдобри, вршено је подизање хмељарника. На слици на трактору марке „зaдрутaр“ је Стеван Перић, а на приколици Ратко Кујачић, снимљено 1957. године (фото: Јосип Буцоњић Јозо).

БАЧКИ ХМЕЉАРНИЦИ – ДАНАС НЕСТАЈУ

У Јужнобачком округу, већина некадашњих хмељарника више и не постоји. Хмељарник ЗЗ „Јадран“ у Новој Гајдобри је искрчен. Постоје хмељарници око Бачког Петровца и Кулпина. Највише хмељарника је било у челаревском атару, али ни њих више нема – после промашене и тајкунске приватизације...

НА ЕКОНОМИЈИ 33 „ЈАДРАН“ НОВА ГАЈДОБРА
(Једног јесењег јутра 1962. године)

Стоје, слева: Илија Жарковић, Миле Бурсаћ, Крсто Средановић, управник 33 „Јадран“ Нова Гајдобра, дипл. инж. Радован Војичић, Стојан Дабић, Ђока Средановић. Чуче, слева: Ђоко Драпић, Перо Маринковић, Јово Гркавац и Богдан Вицо, снимак 1962. године.

НОВОГАЈДОБРАНСКИ РАТАРИ – ПРОШЛОГ ВЕКА

Приликом радова у пољу у оквиру ЗЗ «Јадран» у Новој Гајдобри, слева: Данило Савовић, Раде Бобић и Симица Грубор. Приколица се заглавила, 1963.

Раде Бобић на машини истовара репу на железничкој станици у Новој Гајдобри, а поред њега је Миодраг Буцаловић Мијо. Снимљено давне 1964. године

ДРАГОЦЕНО ОРУЂЕ – УТОВАРИВАЧ РЕПЕ

Утоваривач за репу марке „carlo peshi“, из 1965. године
(Снимак аутора ове књиге на економији у Змајеву, 2006)

УСПЕШНИ ДИРЕКТОР ЗЗ „ЈАДРАН“ НОВА ГАЈДОБРА

Дипл. инжењер Светозар (Спасоја) Пејовић, рођен 25. јула 1928. године у селу Ђалци, општина Ријека Црнојевића, срез цетињски у Црној Гори. Пољопривредни факултет завршио је 1959. године. Прво његово запослење било му је у СРЗ „Његош“ у селу Ловћенцу у општини Мали Иђош, а од новембра 1965. године до маја 1970. год. био је директор ЗЗ „Јадран“ у Новој Гајдобри, потом и директор у шећерани Бач. Светозар Пејовић је после пензионисања запловио у списатељске воде, а тематика његових књига је у вези са логором „Голи оток“ и чисткама 1948. године, које је и сам преживео. Премио је у Бачкој Паланци. Фотографија преузета из архиве Зем. задруге „Јадран“, Нова Гајдобра.

ПРВИ ЗАДРУЖНИ КАМИОН У НОВОЈ ГАЈДОБРИ
(За воланом камиона био је Јован Милутиновић)

У време превоза пшенице чувеним задружним камионом «дајц» произведен у фабрици „ТАМ“ из Марибора. На слици слева: Никола Родич, дипл. инжењер Андрија Делић, возач камиона Јован Милутиновић, Радивоје Бобић и Митар Дамјанац. Снимљено негде „упољу“, давне 1964. године, у атару Нове Гајдобре...

НА НОВОГАЈДОБРАНСКОЈ «ЕКОНОМИЈИ»
(Друга половина 20. века)

Заједнички снимак радника и ученика на економији у Новој Гајдобри, слева: М. Дамјанац, Р. Бобић, П. Чечур, А. Грубачић и М. Жарковић, слика је настала 20. марта 1964. године.

Радови у новогайдобранском пољу, стоје слева: М. Жарковић, З. Жарковић, Н. Буцаловић, С. Комад, Л. Буквић, и М. Буцаловић, снимљено 1969. године

Радници економије (сточарство), стоје, слева: Љ. Грубор са сином Ранком, Ц. Теодоровић, М. Ђулибрк и Р. Јаничић, чучи: Д. Миљановић, снимак 1970.

Дипл. пољопр. инжењер Андрија Делић, директор ЗЗ „Јадран“ 1978-1986.

Слика са економије, стоје слева: Б. Баћина, С. Ратковић, А. Грубачић, Б. Ђулибрк, А. Жарковић, чуче: К. Средановић, директор дипл. инжењер Андрија Делић, и И. Хамјак. (снимљено 1978. године).

И 33 „ЈАДРАН“ – ИМАЛА ЈЕ СВОЈЕ ФУДБАЛЕРЕ

Фудбалска утакмица радника 33 „Јадран“ (Машинска радионица), трактористи, стоје слева: А. Делић, М. Поповић, М. Дамјанац, Б. Шушница, С. Томановић, М. Родић, Б. Баћина, А. Жарковић, Б. Ђулибрк, В. Гудељ, Р. Кулић, П. Лучић, П. Чечур, С. Рагковић, Б. Цомбета, Б. Ђоровић, Б. Митовски, Н. Буквић и М. Кукољ, снимак 70-их година.

У НОВОГАЈДОБРАНСКИМ ЊИВАМА

У паузи напорног рада, горњи ред: А. Станковић, Р. Дабих и Р. Бобић, доњи ред: Ђ. Драшић, Б. Ћоровић, Радојка Солдо и Б. Џомбета. Из 70-их година.

У време вађења репе, слева: С. Ћулибрк, А. Бабић, А. Ивошевић и Д. Зоричић

НОВОГАЈДОБРАНКЕ НА ОКОПАВАЊУ КУКУРУЗА

На имању 33 „Јадран“ у Новој Гајдобри, многе новогайдобранске жене ишле су у наднишу да обављају разне ратарске послове. Групни снимак Новогайдобранки из 1970-их година. (фото: Јозо).

СЛИКЕ ЗАИСТАВИЛЕ ВРЕМЕ – НА ХМЕЉАРНИКУ
(Новогајдобрански хмељарници – хранили су село)

Вера Жарковић, Мика Поповић и Јеша Жарковић, на хмељарнику, 1972.

БИВШИ РАДНИЦИ ДП «ЈАДРАН» НОВА ГАЈДОБРА

Некадашњи радници ДП «Јадран», снимљени на излету
(крајем прошлог века)

ЖИВОТОПИС ДОБРОГ ВЕТЕРИНАРА (ОТИЦАО ЈЕ ЗАУВЕК – ДОБРОЋУДНИ ЛАЈОШ)

Специјалиста ветеринарске медицине **Лајош Шпис**, ветеринар бачкопаланачке општине, који је волео људе, животиње, село и град. Био је човек који је изузетно добро радио свој посао ветеринара. Локације су му биле у селу Гајдобри и Новој Гајдобри. Ветеринар Лајош Шпис је био човек ерудита, космополита, мултиетничке толеранције и разумевања за све проблеме које су тиштиле војвођанског и бачког паора. Возио је један мали моторчић „томос“, који би му новогајдобрански дечаци веома често „позајмили“, али се добри Лајош није бунио, напротив говорио би: „Нека дечаци возе мотор, вратиће га они опет где су га и нашли, и неће га оштетити“. Ветеринар Лајош је био ожењен супругом Загорком, имао је кћерке Лидију и Марију, које су се удале за Звездана и Ненада. Добри Лајош је много волео своје унуче: Бјанку, Бојана, Алексу и Михајла. Преминуо је 2006. године. Мештанима Нове Гајдобре и Гајдобре, остаће његов лик и дело у позитивном сећању. Слика преузета за ову књигу – из архиве Зем. задруге „Јадран“ НГ.

ПОСЛЕДЊИ СУСРЕТ СА ДИРЕКТОРОМ ЗАДРУГЕ
(Радован Војичић, Требиње, 1923 – Требиње, 1978)

Нова Гајдобра се одужила признањима и плакетама своје дугогодишњем бившем успешном директору ЗЗ „Јадран“, дипл. инжењеру Радовану Војичићу (у средини са одликовањима), који је заједно уз господина Саву Драговића (седи први лева), био један од челника Нове Гајдобре. Снимљено 1978. године у Новој Гајдобри.

УПРАВНА ЗГРАДА ДП „ЈАДРАН“ НОВА ГАЈДОБРА
(Некада је била Месни одбор села 1920-1930)

Горња слика: зграда некадашњег Месног одбора у Новој Гајдобри 1920-1930. године (из књиге А. Шефера из 1938). На доњој слици: иста зграда у 21. веку – управна зграда ДП „Јадран“ у Новој Гајдобри са продавницама. Снимак направио др Миливоје Дошенивић, аутор ове књиге, октобра 2006. године у Новој Гајдобри.

СЛИКА ЗАУСТАВИЛА ВРЕМЕ
СУСРЕТИ СА ДОБРИМ ЉУДИМА – КОЈИХ ВИШЕ НЕМА

Ратар Младен Ћулибрк – кренуо на своју њиву иза села Нова Гајдобра
(снимак аутора ове књиге, др Миливоја Дошенивића, у лето 2006)

НАЈДРАЖЕ СЛИКЕ – ЗАУСТАВИЛЕ ВРЕМЕ

На слици горе: моја мајка Милица Дошенивић из Нове Гајдобре, у обиласку своје баште са поврћем, и доња слика: моја мајка храни свиње у сеоском обору (фото: Ј. Буцоњић, из пишчеве завичајне фото-збирке у Новој Гајдобри, 1962).

НОВА ГАЈДОБРА – У ЦЕНТРУ СЕЛА

Аутобуска станица у Новој Гајдобри, снимак аутора књиге, новембра 2006.

Некадашња чувена кафана „Кукољ-Чечур“, била је и „Омладински клуб“

ЦИГАНСКИ КУЋЕРАК, НА КРАЈУ СЕЛА
(Село које нема овакве салаше – није романтично)

Реновирана циганска кућица иза села. На истом месту некад бејаше и земљана потлеуша у којој су живели: Саво Циганин и жена му Драга, са два сина Миодрагом и Миданом (несрећно погинуо у Гајдобри). После Савине породице ту је живео и Циганин Иван са својом породицом. Иван је био тамбураш и имао је кћерку Анкицу, која је била веома лепа девојка и удала се за момка Циганина Зорана. Анкицин отац Иван је умро, и у кући су остали Зоран и Анкица са неколико деце, а једно од њих је и мали Панто (на слици поред мердевина). Нажалост, несрећним околностима, ова кућица на слици је скоро потпуно уништена у пожару, који се десио 2006. године. Да ли ће мештани Нове Гајдобре реновирати ову кућицу иза села (романтични цигански салаш), показат ће време. Снимак аутора ове књиге, у јесен 1998. године...

РОМСКА ПОРОДИЦА У НОВОЈ ГАЈДОБРИ
(престао је да се вије дим из маленог циганског салаша)

Слева: челник ловачког друштва „Зеџ“, Војин Јаничић Лато (држи тестеру), са многочланом ромском породицом Зорана и Анкице, после мобе на њиховом салашу у Новој Гајдобри. Снимак је направио аутор ове књиге, 1998. године, пре него што је овај салаш изгорео у пожару под неразјашњеним околностима...

ПАНТО ЦИГАНЧЕ – НЕ НОСИ ЂАЧКО РАНЧЕ
(слике зауставиле време)

Када сам пролазио поред циганског салаша, у обиласку предела око мога родног села, поред циганске куће срео сам циганчића Панту, који је син Циганке Анкице (некадашње лепе новогайдобранске девојчице), којој је био отац покојни и познати тамбураш (контраш) Иван. Тада сам рекао дечаку панти: „Панто, ако одлучиш да наставиш да идеш у основну школу у Новој Гајдобри и залегнеш да завршиш V, VI, VII и VIII разред, ја ћу ти купити све књиге, свеске и остали прибор“. Панто ми је обећао, али нажалост није испунио обећање. Сада је он и ожењен човек, Слика је настала 1998. године, поред Пантиног кућерка, пре него што је овај салаш изгорео у пожару...

ЦИГАНЧЕ ПАНТО

Један мали Панто Циганче,
Престао носити ђачко ранче.
Од петог разреда није ђак,
И није му живот заиста лак.

Водом поји мршаву рагу,
Храни своју керушу драгу.
На пашу води козу белу,
Љуља своју сестрицу Лелу.

Док је вршњака пуна школа,
Панте вози шинтерска кола.
Мршава рага кола вуче,
Уз њих тапка покисло куче.

Зашто ли је Панто Циганче,
Бацио своје ђачко ранче?
Можда му узор деда стари,
Или преци стари чергари,

Који с коњима трговаше,
Сјајне казане откиваше.
Испод церада каравана,
Чекаше јутро новог дана...

Др Миливоје Дошенивић,
из књиге „Какво је то море без олуја“,
Нови Сад, издање 1998. године

ЗВУК ПОКИДАНЕ ЖИЦЕ

У једној кафани, на жутој тамбури,
Стари Циган, песме – акордима јури.
Одрази из душе кренуше са жица,
Зној му се сливао са уморног лица.

Ређаше се песме тужније и јаче,
Терао је сваку жицу да заплаче.
Ређаше се строфе из мола и дура,
На старој тамбури жутога глазура.

Али, трећа жица није могла јаче,
Да издржи одраз из душе што плаче.
Тужно зајаука, па је снажно пукла,

Рука тамбураша још је по њој тукла.
У самртном ропцу давала је звуке,
Па се Циганину сплела око руке...

Тамбура
контраша

Сонет др Миливоја Дошенивића,
књижевника, из књиге „Јесењи
човек“, издање 2000. године.

Песма је посвећена новогаядобранском Циганину, тамбурашу и гитаристи Ивану, који је имао и лепу кћерку Анку. Тада бејаш седамнаестогодишњи младић и некадашњи ритам-гитариста ВИС „Добосако“ и „Камиказе“, вежбао бих на својој гитари на уличној клупи, а тада би јутром наилазио тамбураш Иван из поноћне свирке од села Силбаша. Иван би застао код моје клупе и пратио би ме на својој тамбури-контри уз неколико народних кола. За моје познавање и циганске врсте свирке (добрих народних кола, нарочито „ужичко“, „чачак“, „моравец“, као и музику „ћелем-ћелем“), захваљујем се покојном тамбурашу Ивану, који ме је у раној младости прилично научио и тој врсти музике. **Др Миливоје Дошенивић, књижевник (Нови Сад, 2021)**

(ГЛАВА ОСМА)

СПОРТ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

Након смештаја, стабилизовања и успостављања духовне и егзистенцијалне равнотеже, житељи Нове Гајдобре су почели размишљати и о организовању спорта, спортских активности и такмичарског духа, испрва да би се то формирало унутар сеоског амбијента, а недуго затим и као вид комуникације са околним местима у општини Бачка Паланка.

Са становишта психологије, покретање спортских активности било је право ојачање, које је имало веома благотворно дејство на формирање и једног здравијег психолошког профила нашег војвођанског села, поготову што су још биле свеже ране НОР-а, збегова, борби, миграција и страдања горштакског становништва, јер велики рат тек што је завршен, где су се многа згаришта нечијих снова пушила и нестајала у неповрат.

Ратом угурана агресивност у многе људе мушкога пола, широм наше нове државе ФНРЈ, полако је морала бити елиминисана. За њену елиминацију су најзаслужнији фактори као што су били: улога вредне и честите жене домаћице, организација културно-забавног живота у селу, и један од најважнијих фактора је организовање спортских активности у Новој Гајдобри.

Наравно, традиционалне горштакске и друге надметачке игре, донесене у ново завичајно гнездо, покренуће касније и остале такмичарске иновације. Легендарна такмичења најјачих младића у селу у «бацању камена с рамена», биће тада до-

минантна појава, за којом ће следити рвање грчко-римским и слободним стилем, превлачење конопца, да би се надметачке игре модификовале у играње «пушњакром» или напуњеном чарапом између два импровизована «фудбалска гола». Нове «фудбалске лопте» (пушњаци) нису тих година никада били у дефициту, нарочито у јесење доба свињокоља, када би сваки дечак или омладинац постао власник и властите «фудбалске лопте», која би нажалост трајала онолико времена док је не би неки неспретни дечак завитлао у трње или шиљато грање.

Новогајдобранска омладина је прву спортску забаву видела и у игрању «клица и пале», брзих игара првим гуменим лоптама «између две ватре», док би довитљивији дечаци из села почели да праве своје прве клизаљке или сличуте, које би се састојале од две равномерно одсечене летвице мало дуже од стопала, чији врхови би били заобљени, а на доњи део би се уградиле жице димензије «петице». Село је имало два своја популарна «клизалишта», која би сваке зиме природа направила на две залеђене баре: једна бара је била у близини задружне економије и Мрдићеве куће, а друга залеђена бара је била иза Ђулибркових, Делићевих и Дрљачиних окућница.

Међутим, формирање првог фудбалског клуба у селу, постаће прекретница у експанзији озбиљнијег ангажовања омладине у спортским такмичењима и комуникацији са другима. То ће се догодити 1947. године. У кући Шћепана Зупца у тадашњој улици Пролетерској 44, формиран је први фудбалски сеоски клуб под именом ФК «Млади задругар». Његови први оснивачи су били спортски ентузијастички: Данило Жарковић, Јошо Кржић, Саво Драговић и Шћепан Зубац, у чијој кући је и донесена одлука за локацију стадиона, који ће бити «напашњаку». Иако би граматички требало одвојити «напашњаку», аутор то намерно не чини, јер би то све житеље Нове

Гајдобре збунило, па и растужило. Од доласка у ново место живљења, дакле од 1946. године почело се говорити: «чувам краве напашњаку», «кажи ћаћи да сам отишао напашњак», игра се утакмица са комшијским фудбалерима Старе Гајдобре „напашњаку». Дакле, нови и динамичан вид живота и младих и старих новогајдобранских житеља, сваке недеље би се преселио – «напашњак» (нераздвојена и важна реч).

У почетку су се «свлачионице» нашег фудбалског клуба налазиле на више локација, а једна од њих је била у близини сеоске продавнице. Сећам се, кад бејаш седмогодишњак, ми дечаци би се грабили коме ће припасти «част» да од центра села и свлачионице носи мале кочиће са црвеним заставицама за стадион «напашњаку», ко ће да носи фудбалску лопту итд. Ми дечаци бисмо заједно са фудбалерима, који су били здрави и лепо грађени сеоски момци, кретали уском бетонском стазом, која је од центра села водила право до стадиона. Тада бисмо гледали у чудну обућу наших фудбалера, који би нам говорили да се ципеле за играње фудбала зову именом «копачке». Тада бисмо ми уживали на стадиону и пили слатке «клакере» са црвеним «кабезом», које би један чича довозио у неким чудним импровизованим колицима, и викао на сав глас око стадиона: «ево клакера, ево слатки кабезо, хајте навалите децо!», Сладолед ће се појавити неколико година касније, а са њим и чувено популарно пиће наше младости «кокта»...

Садашњи Фудбалски клуб „Соко“ из Нове Гајдобре, носио је првобитно име ФК „Млади задругар“. Средином прошлог века, тачније 1947. године, у кући Шћепана Зупца у Пролетерској улици број 44, почело је тако што су неки од најписменијих и најугледнијих људи из села, а по задатку партије направили смернице за стварање фудбалске организације. Међу тим људима ваља споменути: Данила Жаркови-

ћа, Јошу Кржића, Саву Драговића, Владимира Бајандића, Милорада Милошевића Мишу и Миливоја Јаничића.

Оснивање фудбалске организације, са становишта експанзије новогјадобранских спортова било је прекретница, јер развојни пут фудбала у селу покренуће и друге спортове као што су мали фудбал, одбојка, шах, атлетика, гимнастика итд.

Од 1947. године новогјадобрански спорт је грабио ка 21. веку са својим фудбалским клубом као перјаницом у коме су се смењивале многе генерације, са истакнутим појединцима што бејаху надарени талентом и испуњени оптимизмом.

Током свих година успона и падова, у присној корелацији било је искуство са лепршавом младошћу. Искуство је нудило проверена и уходана знања, док је младост својим узбруканим хтењима вукло клуб ка новим надама и победама.

О прошлости села из средине XX века, а захваљујући живим савременицима и њиховим занимљивим приповедањима, каже се да се већ 1947. године, након формирања фудбалског клуба кренуло и са изградњом првог стадиона чији темељи су ударени „на пашњаку“ (како се и данас жаргонски зове фудбалски терен који се налази у Новој Гајдобри), да би у 1997. години ФК „Млади задругар“ после пола века променио име у ФК „Соко“ Нова Гајдобра. Заједно са променом имена приступило се ревитализацији постојећег стадиона у једно ново спортско здање достојно поштовања, како самих житеља села, тако исто и многих других клубова са наших простора и најзнаменитијих спортских радника.

Што се тиче знамења и обележја клуба, боја новогјадобранског фудбалског клуба „Соко“ је црвено-бела. Клуб је укључен у фудбалски савез Бачке Паланке. У дугачком периоду постања фудбалског клуба, с обзиром да он ипак спада у аматерски систем такмичења, било је много више проблема,

недаћа и борбе за голу егзистенцију, мноштво својих успона и падова, али је клуб опстајао и грабио у нове промене. Занимљиво је да је управо ФК у периоду највећих тешкоћа успео да оствари и своје највеће успехе (1958-1961. године), да би почетком 1974. године наступило ново поглавље у историјату новогајдобранског фудбала, које је трајало до 1990. године, и у том периоду клуб је био у Међуопштинској лиги, па је чак у неколико наврата ушао у Другу у фудбалском такмичењу. Фудбалски клуб „Соко“ је своју експанзију ка успеху остварио од 1991. године, па све до данашњих дана. Занимљиво је да је клуб увек био у врху табеле, али никада – први, па некако ни бараж није успео да му обезбеди значајнији ранг.

Међутим, фудбалска организација Нове Гајдобре је била битку и за обнављање спортске инфраструктуре. Поред напорних такмичења и борби на табели, приступило се изградњи велелепног стадиона, испрва поправка постојећих инфраструктура, а затим се дало на изградњу оgrade око стадиона и модерних фудбалских трибина, као и клупске зграде. Капацитет постојећих трибина је око 500 гледалаца, али преовладава мишљење да је потребно постојеће трибине проширити и подићи њихов ниво за неколико редова увис.

Свакако је потребно да се имена свих оних који су допринели ревитализацији постојећег стадиона и преиначили га у здање достојно поштовања – нађу у овој завичајној књизи, а то су: Боро Милутиновић, Миодраг Мискин и Чедо Шараба, као и остали истрајни прегаоци као што су: Јово Мијановић, Бајо Савчић, Живко Ребић итд. Међу најзаслужнијим донаторима у вези са изградњом стадиона су Бориша Зиројевић и Михаљ Кертез. Свакако да захвалност заслужују и остали који су дали допринос да се изграде и спортски терени у Новој Гајдобри, како кроз свој неуморни рад, тако исто и у виду

драгоцене савета и подршке од власника појединих фирми, међу којима је била фирма „Елбис“ која је у власништву Миодрага Влаисављевића из Бачке Паланке.

Приликом изградње трибина, које се сматрају најатрактивнијом и најозбиљнијом грађевином, које су завршаване у периоду од 1997-1998. године, председник ФК „Соко“ у Новој Гајдобри био је Војин Јаничић Лато, а секретар (покојни) Душан Лучић. И у време штампања ове најновије књиге о нашем завичају, радови на новогајдобранским спортским теренима и даље су у току, за добробит будућности фудбала.

СВИ ПРЕДСЕДНИЦИ ФК „СОКО“ ОД 1947-2006.

1. Саво Драговић.
2. Данило Л. Жарковић.
3. Јово Курилић.
4. Андрија Вуковић.
5. Гојко Ђурић.
6. Васо Лучић.
7. Десан Бал.
8. Јакша Црногорац.
9. Душан Борковић.
10. Андрија Делић.
11. Јован Јаничић Љољо.
12. Војин Јаничић Лато.
13. Божидар Анђелић.
14. Миле Бераћ.
15. Миомир Жарковић Момо.
16. Ранко Окиљевић.
17. Милан Кајтез.
18. Богдан Мајсторовић.

19. Борислав Шигуд.
20. Чедомир Р. Жарковић.
21. Миодраг Мискин.
22. Борислав Милутиновић.
23. Милорад Зиројевић.
24. Никица Мандић.
25. Гојко Буквић.

ФУДБАЛЕРИ ФК „МЛАДОГ ЗАДРУГАРА“ И ФК „СОКО“
ИЗ НОВЕ ГАЈДОБРЕ ОД 1947-2006. ГОДИНЕ
(презиме и име, по азбучном редоследу)

1. Бајат Вукота.
2. Бал Бранко.
3. Бердовић Зоран.
4. Бердовић Чедомир.
5. Бијелић Душан.
6. Борић Милорад.
7. Борковић Душан.
8. Борковић Љубиша.
9. Борковић Предраг.
10. Бошковић Богољуб.
11. Бошковић Будимир Будо.
12. Бошковић Душан.
13. Бошковић Рајко.
14. Бошковић Слободан Ћоба.
15. Буквић Данило.
16. Буквић Мишо.
17. Буквић Неђо.
18. Буквић Саша.
19. Буха Слободан.

20. Буцаловић Горан.
21. Буцоњић Љубан.
22. Васиљевић Срето.
23. Васковић Милован.
24. Вукасовић Марко.
25. Вукоје Момчило.
26. Вукојевић Зоран.
27. Вулић Раде.
28. Главенекић Драган.
29. Говедарица М. Момо.
30. Гргуревић Јован.
31. Гркавац Божидаар.
32. Грубор Симо (становао код Грубор Неђа).
33. Дабић Небојша.
34. Дамјанац Бориша Ћиле.
35. Дамјанац Данило.
36. Дангубић Мирослав.
37. Дангубић Радослав.
38. Делић Душан Чокалија.
39. Делић Здравко.
40. Делић Милован.
41. Делић Милоје.
42. Делић Перо.
43. Делић Томо.
44. Дивљан Милан.
45. Драговић Радован.
46. Драгумило Драган.
47. Драгумило Обрад.
48. Драпић Илија.
49. Дрљача Милорад.
50. Дрљача Небојша.

51. Дропо Зоран.
52. Жарковић Борислав.
53. Жарковић Дејан.
54. Жарковић Драган.
55. Жарковић Лука.
56. Жарковић Миле.
57. Жарковић Н. Петар.
58. Жарковић Р. Чедомир Гереч.
59. Зиројевић Божидар.
60. Зиројевић Вукота.
61. Зиројевић Милорад Фипа.
62. Зиројевић Слободан Лале.
63. Зубац Будимир.
64. Зубац Горан.
65. Зубац Момир Мошо.
66. Иванковић Душан.
67. Иванковић Зоран.
68. Ивановић Никола.
69. Ивановић Штефика.
70. Јаничић Војин Лато.
71. Јаничић Драган Ага.
72. Јаничић Јован Љољо.
73. Јаничић Мирко.
74. Јаничић Слободан Бајо.
75. Кашиковић Б. Душан.
76. Кашиковић Зоран.
77. Кашиковић Ранко.
78. Климовић Мирослав.
79. Ковачевић Ранко.
80. Ковачевић Томо.
81. Комад Алекса.

82. Комад Милош.
83. Комад Митар.
84. Комад Ристо.
85. Косић Гојко.
86. Кртнинић Милан.
87. Кукољ Радивоје.
88. Кукољ Ратко.
89. Куљић Симо.
90. Куљић Тодор.
91. Лукић Драган.
92. Лучић Лазар.
93. Лучић Миленко.
94. Лучић Мирослав.
95. Лућић Младен.
96. Лучић Недељко.
97. Мајсторовић Богдан.
98. Мајсторовић Б. Милош.
99. Мајсторовић Стеван.
100. Мاستиловић Вељка Момчило.
101. Миливојевић Бранко.
102. Милошевић Војо.
103. Милошевић Милорад Мишо.
104. Мискин Марко.
105. Мискин Миодраг Мијо.
106. Митовски Божин.
107. Митовски Горан.
108. Мићић Радован.
109. Окиљевић Ранко.
110. Поповић Александар Ацо.
111. Поповић Горан.
112. Поповић Душко Чифо.

113. Поповић Зоран.
114. Поповић Лука.
115. Радун Предраг.
116. Ратковић Зоран.
117. Ратковић Радош.
118. Ратковић Славко.
119. Ребић Синиша.
120. Ребић Живко Жижа.
121. Родић Божо.
122. Родић Драган.
123. Родић Драган Баја.
124. Родић Ђуро.
125. Родић Раде (Раћо).
126. Родић Радивоје Баја (звани Кинез).
127. Родић Миле.
128. Родић Милорад.
129. Родић Рајо.
130. Родић Слободан.
131. Савчић Бајо.
132. Самарцић Ђорђе.
133. Солдо Боро.
134. Солдо Новак.
135. Солдо Слободан Бобан.
136. Солдо Филип.
137. Станковић Милан.
138. Станковић Новак.
139. Станковић Слободан.
140. Стојановић Жарко.
141. Тасовац Боривоје.
142. Тасовац Мирко.
143. Тасовац М. Страхиња.

- 144.Тривуновић Веселко.
- 145.Тривуновић Винко.
- 146.Тривуновић Зоран.
- 147.Тривуновић Марко.
- 148.Трнинић Живко.
- 149.Трнинић Рајко.
- 150.Ћеранић Никола.
- 151.Ћоровић Боривоје.
- 152.Ћоровић Златко.
- 153.Ћулибрк Ћорђе.
- 154.Ћулибрк Вукосав.
- 155.Ћулибрк Милан Мића.
- 156.Ћулибрк Мирко.
- 157.Ћулибрк Слободан.
- 158.Ћулибрк Бранко Брања.
- 159.Ћурић Милош.
- 160.Хамјан Горан.
- 161.Џомбета Љубан.
- 162.Џомбета Томо.
- 163.Шаин Милан.
- 164.Шаин Момчило.
- 165.Шаин Светозар Ћећо.
- 166.Шакић Радослав.
- 167.Шараба Чедомир.
- 168.Шаровић Аћим.
- 169.Шаровић Божидар Келе.
- 170.Шаровић Владо.
- 171.Шаровић Мишо.
- 172.Шаровић Станимир.
- 173.Шевић Душан.
- 174.Шевић Милорад.

- 175.Шевић Стеван Шеца.
- 176.Шушница Неђе Бранко.
- 177.Шушница Мирослав Миле.
- 178.Шушница Мишко.
- 179.Шушница К. Никола.

ПРЕМИНУЛИ ЧЛАНОВИ КЛУБА (IN MEMORIAM)
(Од оснивања клуба 1947. године до данас, име и презиме)

- 1. Петар Жарковић.
- 2. Милорад Милошевић Мишо.
- 3. Вукота Зиројевић.
- 4. Митар Комад.
- 5. Божо Гркавац.
- 6. Будимир Зубац.
- 7. Душан Делић Чокалија.
- 8. Душан Бијелић.
- 9. Јован Гргуревећ.
- 10. Момчило Говедарица.
- 11. Раде Делић.
- 12. Владимир Бајандић.
- 13. Душан Борковић.
- 14. Бошко Борковић.
- 15. Бранко Ћулибрк.
- 16. Божин Митовски.
- 17. Петар Кнежевић Пепа
- 18. Перо Делић.
- 19. Милан Дивљан.
- 20. Милан Шаин.
- 21. Момчило Шаин.
- 22. Светозар Шаин Ћећо.

23. Јово Курилић.
24. Божо Климовић.
25. Десимир Бал.
26. Рајко Дабић.
27. Никола Ивановић.
28. Штефика Ивановић.
29. Јован Кајтез Јошо.
30. Чедомир Бобић.
31. Душан Лучић.
32. Васо Пиштињат.
33. Живорад Трнинић Жико.

ФУДБАЛСКИ ТРЕНЕРИ (1947-2006.)

1. Владимир Бајандић.
2. Раде Делић.
3. Рајко Дабић.
4. Душан Борковић.
5. Божо Жарковић Келе.
6. Чедо Дангубић Копа.
7. Војин Јаничић Лато.
8. Бајо Савчић.
9. Илија Анђушић Мрки.
10. Богдан Мајсторовић.
11. Зоран Ратковић.
12. Борислав Гордић.
13. Миленко Лучић.
14. Слободан Зиројевић Лале.
15. Горан Поповић.
16. Крсто Рачић.
17. Глигорије Лешков.
18. Зоран Вујиновић.

ОСНИВАЊЕ ФК «МЛАДИ ЗАДРУГАР»
(НОВА ГАЈДОБРА, 1947)

На слици је кућа Шћепана Зупца, у Пролетерској улици број 44, у којој је донесена одлука за формирање првог сеоског фудбалског клуба под именом ФК «Млади задругар». Међу прве осниваче клуба свакако треба убројати: Данила Жарковића, Јошу Кржића, Шћепана Зупца, Саву Драговића, Јову Курилића, Владу Бајандића, Миливоја Јаничића, Милорада Милошевића Мишу и друге.

ФК „МЛАДИ ЗАДРУГАР“ (Нова Гајдобра, 1951)

Слева: Ристо Бијелић, Никола Иванковић, Перо Делић, Штефика Ивановић, Душко Поповић, Војо Милошевић, Момчило Шаин, Неђо Буквић, Рајко Грнинић, Дуле Делић, Вукота Зиројевић и Борко Комад, слика са стадиона ФК „Млади задругар“ ,на пашњаку“, 1951. године.

ФУДБАЛСКЕ ЛЕГЕНДЕ КЛУБА (1953)
(Душан Делић - Чокалија)

Душан Делић Дуле звани Чокалија – легенда ФК „Млади задругар“ из Нове Гајдобре, са фудбалском лоптом. Слика је настала на стадиону „на пашњаку“ (снимак Јосипа Буцоњића Јозе, из 1953. године).

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ФУДБАЛЕРИ
(СТАРА ФОТО-АРХИВА ИЗ 1953)

ФК „Млади задругар“, стоје, слева: В. Зиројевић, Р. Трнинић, М. Шушница, В. Милошевић, Ч. Бобић, Момчило Шаин, Штефика Ивановић, М. Дивљан, чуче: председник клуба Саво Драговић, Б. Комад, П. Делић, А. Делић, и тренер Владимир Бијанчић, снимак „на пашњаку“ из 1953. године (фото: Јозо Буцковић).

ФК «МЛАДИ ЗАДРУГАР», НОВА ГАЈДОБРА, 1954.
(Архивске фотографије)

Заједничка слика ФК «Млади задругар» из 1954. године, стоје слева: В. Зиројевић, Д. Шевић, В. Васиљевић, В. Милошевић, М. Шушница, Н. Буквић, Л. Поповић, Б. Комад, Д. Поповић, Д. Делић, Ш. Ивановић. Чуче: тренер клуба Владимир Бајандић, Бошко Борковић, Момир Зубац, Р. Делић и Ристо Бијелић. Нова Гајдобра (фото: Јозо Буцоњић, 1954. године).

ФК «МЛАДИ ЗАДРУГАР», НОВА ГАЈДОБРА, 1957.
(Архивске фотографије фудбалског клуба)

ФК «Млади задругар» из 1957. године. Стоје: Анђелко Кашиковић, Симо Куљић, Томо Цомбета, Боривоје Ћоровић, Вукота Бајат, Душан Иванковић, Душан Поповић, Слободан Шевић. Чуче: Рајко Дабић, Будимир Зубац, Рајо Родић, Вукота Зиројевић, Раде Родић и Живко Ребић (фото: Јосип Буцоњић Јозо, Нова Гајдобра, 1957).

ФК «Млади задругар», Нова Гајдобра, слика из 1958. године. Стоје: В. Зи-ројевић, Д. Поповић, Жарковић, Д. Бошковић, М. Шаин, Џомбета, М. Зубац. Доњи ред: Г. Косић, М. Родић, Д. Делић, Л. Поповић и Раде Родић Раћо.

Један део екипе ФК «Млади задругар» из 1962. године Стоје: Б. Зубац, С. Ше-вић, С. Бошковић. Чуче: С. Куљић, Ж. Ребић, а деца иза слике слева су: Бато Куљић, Н. Жутковић, Анте Вукојевић, Обрад Јелић, Војин Јаничић Лато итд.

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ФУДБАЛ
(ИЗ ФОТО-АРХИВЕ КЛУБА, 1958)

Некадашњи поуздани и одбрамбени играчи ФК „Млади задругар“, Митар Комад и Боривоје Ђоровић, снимљено 10. маја 1958. године, на стадиону у Новој Гајдобри „на пашњаку“ (фото: Јосип Буцоњић).

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ФУДБАЛ (1962)
(Из сачуване архиве фудбалског клуба)

ФК «Млади задругар» из Нове Гајдобре, 1962. године. Слева: М. Родић, Обрад Драгумило, Симо Кулић, Душан Иванковић, Томо Џомбета, Васо Пиштињат, Милан Шаин, Слободан Бошковић Ђоба, Р. Ратковић, Душан Борковић и Слободан Шевић Шеца (фото: Јозо).

ФУДБАЛ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ
(ФОТО-АРХИВА ИЗ 1964. ГОДИНЕ)

Фудбалери „Младог задругара“, стоје, слева: Душан Поповић Чифо, Данило. Буквић, Милан Ђулибрк Мића, Јован Јаничић Љољо, Лука Иванковић, Боривоје Ђоровић, Томо Џомбета, Душан Делић Чокалија, Раде.Делић, чуче: Слободан Зиројевић Лале, Жико Трнинић, Обрад. Драгумило, Душан Борковић и Лука Поповић, снимљено 1964. године на стадиону у Новој Гајдобри (фото:Јозо).

ФУДБАЛ НОВЕ ГАЈДОБРЕ
(ИЗ ФОТО-АРХИВЕ, 1964)

ФК „Млади задругар“, стоје, слева: председник клуба Божидар Анђе-
лић, капитен Боривоје Ђоровић, Милан Ђулибрк Мића, Душан Бор-
ковић, Данило Буквић, Живко Трнинић, Јован Јаничић, Обрад. Драгу-
мило, Томо Џомбета, Душан. Иванковић, Слободан Зиројевић Лале и
Лука Поповић, слика настала 1964. године „на пашњаку“ (фото: Јозо).

АКТИВНОСТ ФУДБАЛСКОГ КЛУБА
(Подмладак ФК „Млади задругар“ – Нова Гајдобра, 1974)

Стоје: тренер Момчило Говедарица, капитен Д. Јаничић, Кашиковић, Климовић, Абрамовић, Буцоњић, Милутиновић, Петковић и Комад. Чуче: М. Лучић, Бердовић, Дропо, Жарковић и Вулић. На слици је подмладак клуба, снимљен 1974. године.

ФК „МЛАДИ ЗАДРУГАР“ – ПРОТИВ „ПАРТИЗАНА“

„Млади задругар“ пред сусрет са „Партизаном“ из Београда 1979. године, стоје, слева: секретар В. Јаничић, председник Д. Борковић, економ Ј. Кајтез, Р. Кашиковић, члан управе Б. Шаровић, Д. Буквић, М. Климовић, З. Шараба, Р. Вулић, Р. Родић, Р. Миладиновић, Н. Лучић, члан управе Б. Деретић, тренер Ч. Дангубић Копа, чуче: Ч. Жарковић, Н. Дабић, Н. Станковић, Љ. Џомбета, Н. Солдо, Р. Драговић, Ж. Ребић, Б. Мајсторовић, З. Дропо и З. Бердовић, снимљено 1979. године.

Ф.К. „МЛАДИ ЗАДРУГАР“ (1983)

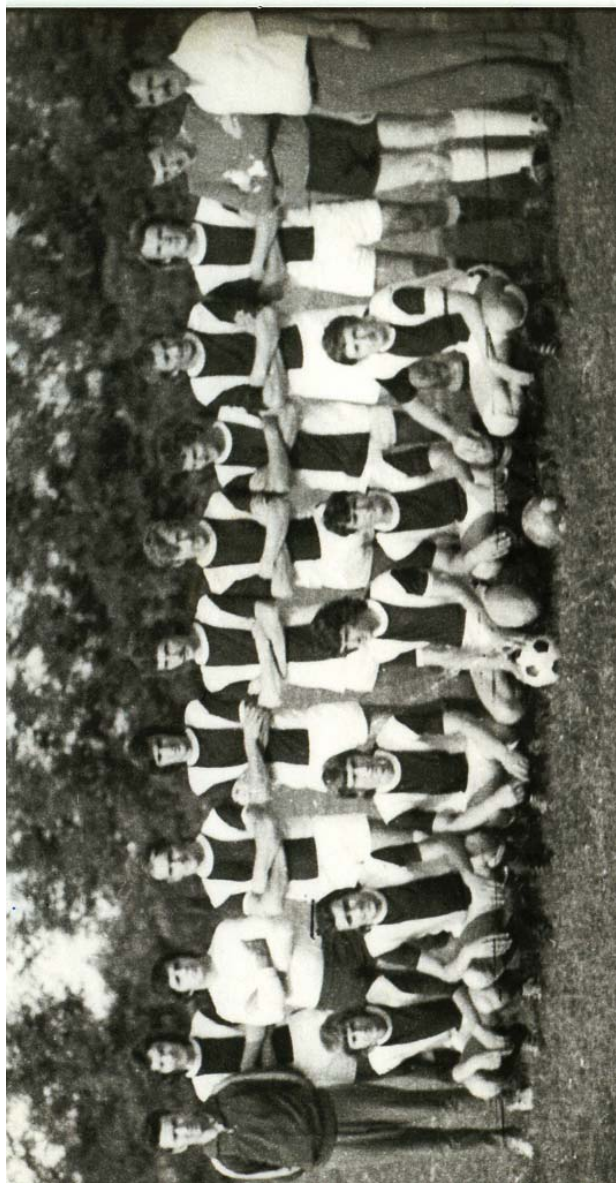
Фудбалери „Младог задругара“, стоје, слева: тренер Анђушић, секретар В. Јаничић, Р. Кашиковић, А. Лучић, П. Борковић, Р. Митовски, М. Мијановић, Ч. Шараба, члан управе Бајо Савчић, М. Бибердић, П. Жарковић, чуче: члан управе М. Вукасовић, Р. Буцаловић, М. Мискин, Ч. Жарковић, Р. Поповић, Т. Бајат, Р. Милadiniновић и О. Драгумили, сликано 1983. године.

НА СТАДИОН У НОВОЈ ГАЈДОБРИ ДОШЛА ЈЕ И ЕКИПА РАДНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ „СИНТЕЛОНА“ ИЗ БАЧКЕ ПАЛАНКЕ, 10. АПРИЛА 1981. ГОДИНЕ

Екипа Радне заједнице К.П. „Синтелон“, снимљена на терену у Новој Гајдобри. Стоје, слева: селектор Бориша Зиројевић, Цолић, Пинтарић, Јерковић, Кнежевић, Жарковић, Грбић, чуче: Милошевић, Дорић, Мишков, Милан Јаничић, Мајсторовић, В. Јаничић и Гајдобрански, снимљено 10. априла 1981. године, на стадиону ФК „Млади задругар“ из Нове Гајдобре.

АКТИВНОСТ ФУДБАЛСКОГ КЛУБА (1974)
„МЛАДИ ЗАДРУГАР“, НОВА ГАЈДОБРА

Стоје: тренер А. Борковић, А. Лучић, С. Гаћина, А. Буквић, М. Лучић, Б. Савчић, М. Родић, Ч. Жарковић, М. Кљаквић, Ч. Шароба, Р. Дангубић, потпредседник клуба М. Говедарица. Чуче: Ж. Стојановић, М. Шаровић, Н. Солмо, Б. Мајсторовић, Ж. Ребић и В. Јаничић Лаго, 1974.

Нападачки ред фудбалског клуба: Ж. Стојановић, Б. Мајсторовић, Ж. Ребић, Ч. Жарковић и В. Јаничић Лато. Септембар, 1974, Нова Гајдобра.

Изградња ограде око стадиона. Стоје: Томановић, Црногорац, С. Ратковић, Ч. Жарковић, М. Кртинић. Доле: Ж. Ребић, В. Јаничић, Д. Јаничић, Д. Вукоје и Момир Ивковић Пицо, снимак 1974. године, на стадиону у Новој Гајдобри...

ФК «МЛАДИ ЗАДУГАР» ИЗ НОВЕ ГАЈДОБРЕ БИО ЈЕ
ДОМАЋИН ГОСТОВАЊУ ФК «ЛЕОТАР» ТРЕБИЊЕ

Заједнички снимак фудбалера ФК «Млади задругар» из Нове Гајдобре и фудбалера ФК «Леотар» из Требиња, у Новој Гајдобри, децембра 1974. године

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ФУДБАЛ ИЗ 1975. ГОДИНЕ

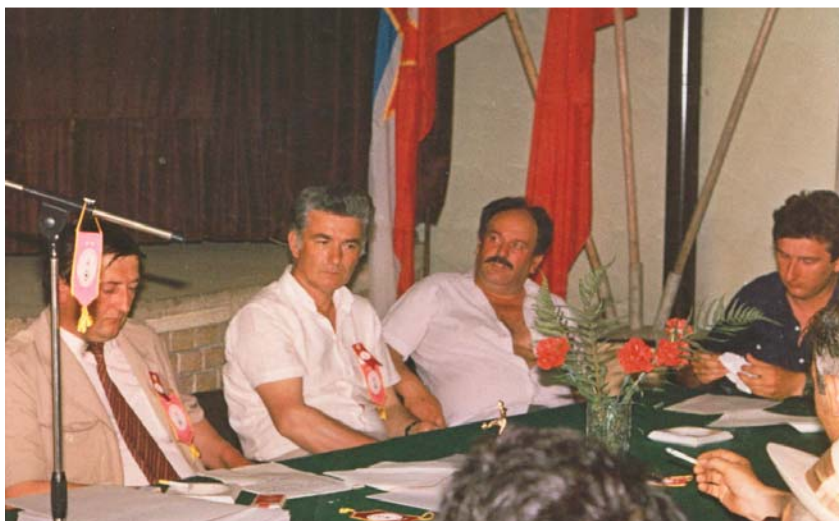

На слици слева: тренер Божидар Шаровић Кеза, секретар Војин Јаничић Лато и потпредседник ФК «Млади задругар» Јово Мијановић (Бачки Маглић, 1975).

Угледни и свестрани спортисти, слева: проф. Слободан Бошковић Тоба, Момир Зубац и др Миодраг Стојановић Мишо, Нова Гајдобра, 1975. године.

СЕДНИЦЕ РАДНОГ ПРЕДСЕДНИШТВА
ФК „МЛАДИ ЗАДУГАР“, НОВА ГАЈДОБРА

Радно председништво „Младог задругара“, слева: Војин Јаничић, Душан Борковић, Душан Поповић Чифо и Лазар Гргуровић, снимљено 1987. године

Велики љубитељ младих, Симо Грубор Симица, са признањем од „Леотара“

ФУДБАЛСКИ ЗАПИСНИЦИ (1974-1975)

Z A P I S N I K

O odigranoj utakmici Милановић, Митровић и друге "Татар"
(Vida, utakmica)

između Милановић, Бајерди - Милановић Бајерди
(Ime mesec i godina) (Mesto) (Ime, lokalita)

Krajnji rezultat 1:0 (0:0) Početak utakmice 16.30
(časov)

Poluvreme 0:0
(vedro kila i sl.)

Vreme свако, свако
(vedro kila i sl.)

SASTAV TIMOVA

Domaćin	<u>Милановић</u>	Gost	<u>Милановић</u>
1.	<u>Јанко Бако</u> 1957	4.	<u>Бранко Мило</u> 1944
	(prezime i ime) (br. leg.)		(prezime i ime) (br. leg.)
2.	<u>Бранко Мило</u> 1954	2.	<u>Бранко Мило</u> 1942
3.	<u>Милановић</u> 1959	3.	<u>Бранко Мило</u> 1942
4.	<u>Бранко Мило</u> 1959	1.	<u>Милановић</u> 1981
5.	<u>Бранко Мило</u> 1956	5.	<u>Бранко Мило</u> 1983
6.	<u>Бранко Мило</u> 1957	6.	<u>Бранко Мило</u> 1984
7.	<u>Бранко Мило</u> 2244	7.	<u>Бранко Мило</u> 1985
8.	<u>Бранко Мило</u> 1985	8.	<u>Бранко Мило</u> 1984
9.	<u>Бранко Мило</u> 1985	9.	<u>Бранко Мило</u> 1989
10.	<u>Бранко Мило</u> 1989	10.	<u>Бранко Мило</u> 1989
11.	<u>Бранко Мило</u> 1989	11.	<u>Бранко Мило</u> 1989
12.	<u>Бранко Мило</u> 1985	12.	<u>Бранко Мило</u>
13.	<u>Бранко Мило</u> 1989	13.	
14.	<u>Бранко Мило</u> 1988	14.	
15.	<u>Бранко Мило</u> 1981	15.	
16.		16.	

Kapiten: Бранко Мило (kapiten) Kapiten: Бранко Мило (kapiten)

Sudija Бранко Мило
(prezime i ime)

Pomoćne sudije: Бранко Мило
1. Бранко Мило
2. Бранко Мило

Delegat: Бранко Мило

Dostigli golove: Бранко Мило 84 мин.

Opomenuti igrači: Бранко Мило

Isključeni igrači: Бранко Мило

Broj gledalaca (po slobodnoj oceni): 250 Broj prodatih ulaznica

Cena ulaznica. 5, 2 Bruto prihod dinara

М. Мило
(potpis sudije)

"STURUCROST" - Bratstvo Mirovica

Прва страна Записника о одиграој утакмици од 24. VIII 1974. године

ФУДБАЛСКИ ЗАПИСНИЦИ (1974-1975)

Najava žalbe (ime kluba koji se žali, predmet žalbe i potpis predstavnika kluba koji se žali)

Жалба Миланске Радничке Лиге против исцелу
уједна и искључивања играча из прве лиге, мексиканског фудбалског
клуба из Београда бр. 5

У име ФФК Миланске Лиге
Томислав Јовановић
У име ФФК Миланске Лиге
Милош Јовановић

Izjava sudije po predmetu žalbe ili o isključenjima igrača:

Миланска Радничка Лига, Мексиканског фудбалског клуба из Београда бр. 5

Миливоје Дошеновић

Napomena delegata (odnosno sudije kod prijateljskih utakmica):

Углавном се ради о играчима са регионалних такмичења из околине Београда који су играли са тим клубом у прошлости, а сада играју са другим клубом.

Милош Јовановић

Друга страна Записника из 1974. године

ИЗ СТАРЕ АРХИВЕ – ФУДБАЛСКИ ЗАПИСНИЦИ
(Нова Гајдобра, 1975)

Z A P I S N I K

KUP JUGOSLAVIJE- PODRUČJA - NOVI SAD

O odigranoj utakmici _____
(Vrsta utakmice)

Između F.K. "Bečeј" Bečeј - "Mladi Zadrugar" Nova Gaјdobra
(dan, mesec i godina) Bečeј (mesto) "BEČEЈ" Bečeј (naziv igrališta)

Krajnji rezultat 0:1 u drugom produžetku. Početak utakmice 16.15
(časova)

Poluvreme 0:0

Vreme Sunčano i lepe sposobno za igru
(vedro, kiša i sl.)

S A S T A V T I M O V A

Domaćin	F.K. "Bečeј" Bečeј	Gost	"Mladi Zadrugar" Nova Gaјdobra
1.	Subitićki Bragomir 2979 (prezime i ime) (br. leg.)	1.	Gaćina Slavko 3570/a (prezime i ime) (br. leg.)
2.	Kozarski Nikola 4371	2.	Dragović Radovan 3581/a
3.	Zikelić Dimitrije 2775	3.	Saraba Čedomir 3578
4.	Bojušina Milenko 2978	4.	Stajanić Zorko 3583
5.	Zelić Mihajlo 1388	5.	Bukvić Danilo 3566
6.	Taloš Janko 4844	6.	Kljakić Miloš 3567
7.	Vorgić Mile 4373	7.	Rođić Dragan 3577
8.	Dorošlovački Petar 2971	8.	Bošković Budimir 4533
9.	Milevanov Stevan 1786	9.	Majstorović Bogoljub 3570
10.	Popov Vukasin 4372	10.	Rebić Živko 3579
11.	Barak Jožef 2782	11.	Gordić Gojko 4707
12.	Stanojević Dragan 2778	12.	Kašiković Zoran 3834
13.	Kadar Jožef 4265	13.	Savčić Bajko 3573
14.	Milasinović Raovan 58	14.	Lučić Miroslav 3754
15.		15.	Stanković Slobodan 3835
16.		16.	

Kapiten: Bojušina Milenko broj (4) (potpis) (broj) Kapiten: Bukvić Danilo broj (5) (potpis) (broj)

Sudija Jovanović Milan-Sremska Kamenica
(prezime i ime)

Pomoćne sudije: 1. Matijević Slavko - Novi Sad
2. Kaluger Nikola - Novi Sad

Delegat: Djordjević Milosav - Novi Sad

Postigli golove: Za "Mladi Zadrugar" 113. minutu broj 6 Kljakić Miloš.

Opomenuti igrači: nema

Isključeni igrači: nema

Broj gledalaca (po slobodnoj oceni): XXX Broj prodatih ulaznica: XXX

Cena ulaznica: XXX Bruto prihod dinara: XXX

Došenović M. + #
(potpis sudije)

Štampa: Štamparije SPSA, N. Sad 1974.

Фудбалски Записник из 1975. године

ФУДБАЛСКИ ЗАПИСНИЦИ (1975)

Najava žalbe (ime kluba koji se žali, predmet žalbe i potpis predstavnika kluba koji se žali)

Žalbe i primedbe nema.
U Bečeju dana 22 maja 1975. godine.

Za "Bečejski Bečejski"
Milošanov Milošan

Za "Gradski Zadrugar" Gajdobra:
Milorad Govedarica

(potpis)

Izjava sudije po predmetu žalbe ili o isključenjima igrača:

(potpis)

Napomena delegata (odnosno sudije kod prijateljskih utakmica):

Utakmica obostrano je regularan. Organizacija dobra. Gledalaca oko 20. Utakmica počela po sunčanom i kašnije po kišovitom vremenu. Zamene 1. Sa izvršile obe ekipe. Gosti izišao broj 2 Dragović a ušao broj 15 Stanić, 1 izišao broj 8 Bošković a ušao broj 13 Savčić. Kod domaćih izišao broj 3 Zekelić a ušao broj 13 Kašar. Sudijeka trojka obavila posao sa velikim uspehom.

(potpis)

Друга страна Записника из 1975. године

ШТА ЈЕ ПИСАЛА СПОРТСКА ШТАМПА?

STRETNUTIE O JUHOSLOVANSKY POHAR

MLADOŠT' ELIMINOVANÁ

Nekompletná Mladost nemohla úspešne čeliť mužstvu Mladi zadrugar v Novej Gajdobre. Domáci boli lepším partnerom v oboch polčasoch. Svoju prevahu korunovali troma gólmi ešte v prvom polčase. V druhom mali niekoľko šanci, ale ich nepremenili. Hostia skorigovali výsledok gólom Sýkora I. z jedenásmetrového pokutového kopu.

Vo víťaznom mužstve najlepší boli Rebić, Stanković a Gordić, kým sa na strane petrovského mužstva páčili Sýkora I. a mladý Verle.

MLADOŠT': Sýkora II. (Cinkotský), Ziman, Križan, Kohút, Sýkora I., Kuzmanović, M. Melich, Verle, Šuster, J. Melich, Dudáš.

Pred asi 100 divákmi zápas viedol výborne Počuć z Báčskej Palanky.

R. RADONJA

МЕЃУОПШТИНСКА ФУДБАЛСКА ЛИГА

НЕЗАДРЖИВИ НОВОГАЈДОБРАНИ

● **Текстилац поражен код нуће од Слоге из Плавне (1:2)**

У „А“ групи Међуопштинске фудбалске лиге постигнути су следећи резултати:

Младеново: Будућност — Борац 4:0, Бачко Ново Село: Бачки Хајдук — Кривањ 6:3, Нова Гајдобра: Млади задругар — Тврђава 2:0. **Обровац:** Текстилац — Слога 1:2.

„Б“ група:

Кулпин: Кулпин — Пролетер 2:4, Деспотово: Бачка — Искра 3:1, Силбаш: Наша звезда — Славија 4:2, Змајево: Обилић — Маглић 2:0.

Табела „А“ групе:

1. Будућност	3	2	1	0	11:3	5
2. Млади задругар	3	2	1	9	6:3	5
3. Бачки Хајдук	3	2	0	1	9:6	4
4. Слога	3	1	1	1	5:7	3
5. Борац	2	1	0	1	7:5	2
6. Војводин	3	1	0	2	5:7	2
7. Тврђава	3	1	2	2	3:6	2
8. Кривањ	3	8	1	2	6:13	1
9. Текстилац	2	0	0	2	1:3	0

Поклоп Леотара: Ђоко Паликућа предаје златну плакету Леотара председнику СД Млади Задругар Васи Лучићу

ПРИЗНАЊЕ БАЧКОЈ И МЛАДОМ ЗАДРУГАРУ

НАГРАДА КЛУБОВИМА ПРИЈАТЕЉИМА

● Међу 15 клубова у земљи који су добили златну планету Леотара налазе се Бачна и Млади задруга

Члан Извршног одбора Леотара Ђоко Паликућа предао је ове дана златне плакете клубу Бачкој и Младом задругару. Ово велико признање уручио је клубовима пријатељима поводом десетогодишњице оснивања трбинског клуба, која је прослављена прошле године.

ФУДБАЛСКИ ПРАЗНИК У НОВОЈ ГАЈДОБРИ 1979/1

ЦРНО-БЕЛИ ШАМПИОНСКИ

● Опроштајну утакмицу у дресу Младог задругара одиграли Живко Ребић и Данило Буквић

Београдски Партизан увеличао је прославу отварања новосаграђених спортских објеката на фудбалском стадиону у Новој Гајдобри. Тим вишеструког шампиона државе, предвођени бившим репрезентативцем Трифуновићем привлачном фудбалском сукобу надиграла је домаћина, екипу Младог задругара члана Међуопштинске фудбалске лиге Бачка Паланка I разред, и заслужено головима Трифуновића 2, Ђорђевића 2, Јовића и Крсмановића славила победу са 6:0 (4:0). Овим сусретом од активних играча опростили су се играчи Младог задругара Живко Ребић и Данило Буквић.

ОПШТИНСКА ЛИГА БАЧКА П

НОВОГАЈДОБРАНИ НА ГОЛУ

МЛАДИ ЗАДРУГАР — СЛАВИЈА 1

НОВА ГАЈДОБРА: Игралиште Младог задругара, гледалаца око 200, судија Ужларик (Бачка Паланка). Стрелци: Шараба 4, Драговић и Ратковић по 2, Миливојевић, Климовић и Жарковић за Млади задругар, а Чегар и Томић за Славију.
МЛАДИ ЗАДРУГАР: Кашиковић, Климовић, Жарковић, Комад, Бајат, Ункович, Драговић, Мајсторовић, Шараба, Ратковић и Миливојевић.

НОВА ГАЈДОБРА: Млади задругар — Славија (Нивине) 1:2. ПЛАВНА: Слога — Бачки хајдук (Бачко ново село) 2:2. СЕЛЕНЧА: Кривањ — Пролетер (Караборчево) 1:2. ДЕСНОТОВО: Бачка — Будућност (Пожан) 4:2. Слободна је била Наша звезда (Силбаш).

1. Мл. задругар	16	10	1	5	54:24	21
2. Пролетер	16	10	1	5	46:24	21
3. Бачки хајдук	16	9	2	5	36:27	20
4. Кривањ	16	8	2	6	40:25	18
5. Будућност	16	8	2	6	32:20	18
6. Наша звезда	16	5	2	8	34:32	14
7. Славија	16	5	4	7	19:42	14
8. Бачка	16	4	1	11	31:44	9
9. Слога	15	3	3	10	17:64	9

В. Б-Н.

ВРЕМЕПЛОВ „МАЛОГ ФУДБАЛА“ У СЕЛУ (Почело је 1966. године – у Новој Гајдобри)

Први турнири „малог фудбала“ у Новој Гајдобри почели су се испрва организовати у Кардељевој улици (данашња Карађорђева), и то по улицама. Улица Жаркова имала је свој тим који се звао „Црвена звезда“, улица Титова „Будућност“, Пролетерска улица тим „Челик“, а улица Кардељева је имала тим под именом „Сутјеска“.

Највише успеха на овим фудбалским турнирима, који су се организовали на „бари“ (иза Ћулиборкових и Дрљачиних башта) имали су клубови „Сутјеска“ и „Будућност“. Већина тадашњих дечака-фудбалера касније је понела и дресове ФК „Млади задругар“, а данас под именом ФК „Соко“.

Веома важно је споменути да је екипу „Сутјеске“ веома успешно водио признати домаћин Нове Гајдобре Лазар Жарковић Лазо, син чика-Огњена, јаког кошчатог горштака.

Затим су следили први турнири у малом фудбалу, који су се организовали у липовом парку у близини основне школе. Први такав турнир одржан је давне 1966. године, а главни организатор је био Коста Лажетић звани „Пеле“, а по његовом надимку и турнири су носили његово име „Пелин турнир“. Коста Лажетић звани „Пеле“, одавно се одселио у Славонију и тамо је обављао једну од руководећих улога у једном познатом славонском предузећу. Турнири под његовим именом у селу Нова Гајдобра у парку међу липама, организују се до данашњег дана...

МАЛИ ФУДБАЛ – У СЛИЦИ И РЕЧИ
(ФК „Сутјеска“, Нова Гајдобра, 1964)

Снимак ФК „Сутјеска“ из Нове Гајдобре, стоје слева: Лука Жарковић, Милан Ђулибрк Мића, Алекса Поповић Ацо, Миле Жарковић, Војин Јаничић Лато, чуче: Спасоје Бокић и Драган Ђулибрк, слика је настала 1964. године на стадиону ФК „Сутјеска“ на чувеној „Бари“ у Новој Гајдобри (фото: Јозо).

ПОБЕДНИЧКА ЕКИПА „ШЕКИ“
(Мали фудбал, Нова Гајдобра, 1965)

Победничка екипа „Шеки“ (добила је прву награду мајице). Стоје слева: Војин Јаничић Лато, Милорад Родић Мишо, проф. физичког васпитања Слободан Бошковић Ђоба, Алекса Поповић Ацо, Славко Томановић, Милорад Жутковић (чучи). Снимљено 1. маја 1965. године у парку Нове Гајдобре (фото: Јосип Буцоњић Јозо, 1. маја 1965).

ПОБЕДНИК „ПЕЛИНОГ ТУРНИРА“
(ФК „Сутјеска“, Нова Гајдобра, 1972)

ФК „Сутјеска“ из 1972. године, као победник традиционалног „Пелиног турнира“ у Новој Гајдобри. Стоје: Богдан Мајсторовић, Милан Ђулибрк Мића, Рајко Бошковић, Чедомир Жарковић Гереч, Живко Ребић, чуче: Слободан Станковић, Слободан Зиројевић Лале и Војин Јаничић Лато. Снимак 4. јула 1972. године, у парку међу липама, код спортске хале у Новој Гајдобри.

ФК „МЛАДИ ЗАДРУГАР“, НОВА ГАЈДОБРА (1975)

Подмладак ФК «Млади задругар» и ФК «Обилић» из Змајева, са тренером М. Говедарицом и секретаром Војином Јаничићем Латом. (јуни, 1975)

Поздравни говор проф. Јована Јаничића, на банкету за госте ФК «Леотар» из Требиња 1976. године. На слици су још и Поповић, Чечур, проф. М. Шанин.

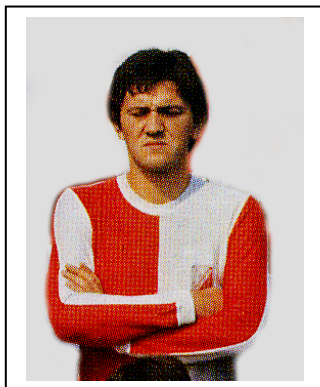

Истрајни спортски прегаоци и добитници награда: др Миодраг Стојановић, Војин Јаничић и Душан Борковић, 1978. године.

Подмладак ФК „Млади задругар“, слева стоје: тренер Ж. Ребић, Б. Тасовац, Н. Дабић, Љ. Борковић, П. Митовски, Н. Дрљача, Д. Борковић, Н. Станковић, члан управе Д. Шушница и В. Јаничић. Чуче: М. Чаушевић, Г. Буцаловић, Б. Буквић, М. Теодоровић, М. Вуковић и М. Грче.

НОВОГАЈДОБРАНИН У ФК „ВОЈВОДИНА“

Радован Лучић Раде, рођен је у Новој Гајдобри 1953. године, од оца Васе Лучића и мајке Мике. Школовао се у родном завичају, Бачкој Паланци и Суботици, а дипломирао је на Економском факултету. Имао је веома успешну фудбалску каријеру, па је играо и у ФК „Војводина“ из Новог Сада. Радио је као инспектор у МУП-у Новог Сада и Бачке Паланке. Преминуо у Црној Гори.

Радован Лучић, дипл. правник, рођен 16. јула 1953. године, Новогајдобранин, био је стандардни фудбалер сениорске екипе ФК „Војводина“ из Новог Сада

Слева, горњи ред: Свилар, Мокуш, Тришић, Јаблан, Рубин, Лучић, Врга, Личинар и Пураћ, у средњем реду: тренер Брзић, физиотерапеут Јагетић, Илић, Павковић, Мандић, Аникић, Јаковљевић. Тодоровић, Вујков и тренер Станковић, седе: Леринц, Новаковић, Титов, Мићовић, Драгојевић, Никезић, Бошњак, Радосављевић и Трифуновић, са пехаром Средњоевропског купа, 1976.

Председник ФК «Леотар» из Требиња, Ђ. Паликућа, у Новој Гајдобри, 1976.

Руководство ФК «Млади задругар» из Нове Гајдобре, са играчима и вођством «црно-белих» из Београда: Р. Заладом, Р. Козићем и тренером ФК «Партизан» Б. Рашовићем. Са њима за столом: Б. Вукасовић, В. Лучић, Ј. Јаничић, М. Шанин, стоји Благоје Ђурић (келнер), снимак у Новој Гајдобри, 1979. године.

НАГРАДЕ ОСНИВАЧИМА ФУДБАЛСКОГ КЛУБА (1987)

Један од првих оснивача ФК «Млади задругар» из Нове Гајдобре, Саво Драговић, прима признање од Војина Јаничића Лате, Нова Гајдобра, 1987. године.

Поводом 40. годишњице спорта у Н. Гајдобри, говори Д. Борковић, 1987.

ФУДБАЛСКИ ВЕТЕРАНИ ФК «МЛАДИ ЗАДРУГАР»
(НОВА ГАЈДОБРА, 1987)

Старија генерација фудбалера, стоје слева: Д. Борковић, С. Ратковић, М. Зубац, Д. Иванковић, Б. Зиројевић, Р. Дабић, Н. Буквић, Д. Бошковић. Чуче: Р. Дабић, С. Шевић, М. Дивљан, и М. Шевић. Снимљено 1987. године у Новој Гајдобри (у парку међу липама).

ЗА СУДБИНА ЈЕ РАЗДВОЈИЛА БРАЋУ
(Синови Митра Мискина, браћа Здравко и Миодраг, Нова Гајдобра)

Стандардни фудбалер „Младог задругара“ Миодраг Мискин Мијо (здесна), са својим братом, полицајцем Здравком Мискином, који је 1998. године дао свој живот за Отаџбину, и погинуо на Космету код села Вокше (општина Дечани). Снимљени у дворишту завичајне куће у Новој Гајдобри из 70. година.

ФУДБАЛСКИ БЕК ГОЈКО КОСИЋ – ИЗГУБИО ЈЕ СИНА
(Живот за Републику Српску – Јасмин Косић)

Јасмин (Гојков) Косић, звани Буџо, син фудбалера „Младог задругара“ из Нове Гајдобре Гојка Косића, погинуо у Сарајеву на Илици 1995. године у међуетничким сукобима. Деда и баба Јасминови су били Благоје Косић и његова супруга Вукосава, поред сина Гојка било је још синова и кћери. Гојко је некада био тракториста у Новој Гајдобри, а уз то у „Младом задругару“, заједно у тандему са Јованом Гргуревићем представљао је квалитетан фудбалски бек-ковски пар, дуго низ година. Сliku приложила Милева Жарковић, 2006.

ФК «МЛАДИ ЗАДРУГАР» НАСТУПА ПОД НОВИМ
ИМЕНОМ ФК «СОКО» НОВА ГАЈДОБРА, 1996.

Седница Скупштине ФК «Соко» Нова Гајдобра, 1996. године

Z A P I S N I K

Sa sjednice Skupštine FK. "Mladi zadruger", održane dana 3.12. 1997. godine, sa početkom u 18,00 časova, u prostorijama O.Š. "Aleksa Sentić".
Od ukupno 31 članova, skupštine je prisustvovalo 29 članova, čime je ispunjen kvorum za rad i odlučivanje.

D n e v n i r e d :

1. Donošenje odluke o promjeni naziva kluba,
2. Donošenje odluke o transformaciji u skladu sa Zakonom o sportu,
3. Donošenje Statuta,
4. Izbor organe,
5. Donošenje odluke o usvanju ovlašćenja za podnošenje prijave za upis u Register koji vodi Ministerstvo za omladinu i sport Republike Srbije,

RASPRAVA I ODLUČIVANJE

1. Predsjednik kluba iznosi predlog za promjenu naziva fudbalskog kluba, i obrazlože razloge zašto treba promijeniti naziv kluba, te da ubuduće fudbalski klub umjesto naziva "Mladi zadruger", treba da se zove FK "SOKO", NOVA GAJDOBRA.
Nakon rasprave delegati su jednoglasno doneli sledeću:

O D L U K U

- a.- Usvaja se predlog za promjenu naziva fudbalskog kluba,
- b.- Dosađajući naziv fudbalskog kluba "Mladi zadruger", menja se i glasi: FUDBALSKI KLUB "SOKO" (skraćeni naziv FK"Soko").
- v.- Odluke stupe na snagu odmah i primenjivaće se od dana donošenja.
2. Skupština je nakon rasprave za 29 glesova ZA, ni jedan glas PROTIV i ništa UZDRŽANI donela:ODLUKU O TRANSFORMACIJI,
3. Skupština je nakon rasprave jednoglasno donjela STATUT fudbalskog kluba (29 ZA,ništa PROTIV,ništa uzdrženi),
4. Na skupštini su izabrani svi potrebni organi fudbalskog kluba i to jednoglasno, a zatim je doneta odluka o imenovanju lica ovlašćenog za zastupanje, i to JANIČIĆ VOJINA,predsjednik kluba.

- 2 -

5. Jednoglasnom odlukom skupštine, ovlašćuje se predsjednik kluba da u ime fudbalskog kluba podnese prijavu za upis u Register sportskih organizacija kao udruženja sportskih društava i saveza, koji vodi Ministerstvo za omladinu i sport Republike Srbije.

Novi Gajdobra,
3.12.1997.g.

Записник о промени имена фудбалског клуба у име „Соко“ (1. и 2. страна)

ФК „СОКО“ – НОВА ГАЈДОБРА (1997)

ФК „Соко“ Нова Гајдобра, 1997. Стоје, слева: председник клуба Војин Јаничић, секретар Душан Лучић, Г. Зубац, Јокић, Вукоје, Буквић, Ђулибрк, Ребић, Мићић, Телебак, М. Ђулибрк, директор клуба Р. Окиљевић, члан управе Б. Кричка, Кнежевић, тренер З. Ратковић, чуче: Шаровић, З. Поповић, Игњатовић, А. Жарковић, М. Мајсторовић, Борзић. Снимљено 1997. године на стадиону у Новој Гајдобри.

ЧЕЛНИЦИ ФК «ЦРВЕНА ЗВЕЗДА» ИЗ БЕОГРАДА
ГОСТИ ФК «СОКО» ИЗ НОВЕ ГАЈДОБРЕ

Тренер ФК «Црвена звезда» из Београда, господин Стеван Остојић, у друштву са госпођом Вуковић и секретаром ФК «Соко» из Нове Гајдобре Војином Јаничићем Латом. Снимљено на фудбалском стадиону у Новој Гајдобри.

ПОШТОВАЊЕ ОСНИВАЧИМА И ВЕТЕРАНИМА

Саво Драговић, један о првих покретача формирања фудбалског клуба

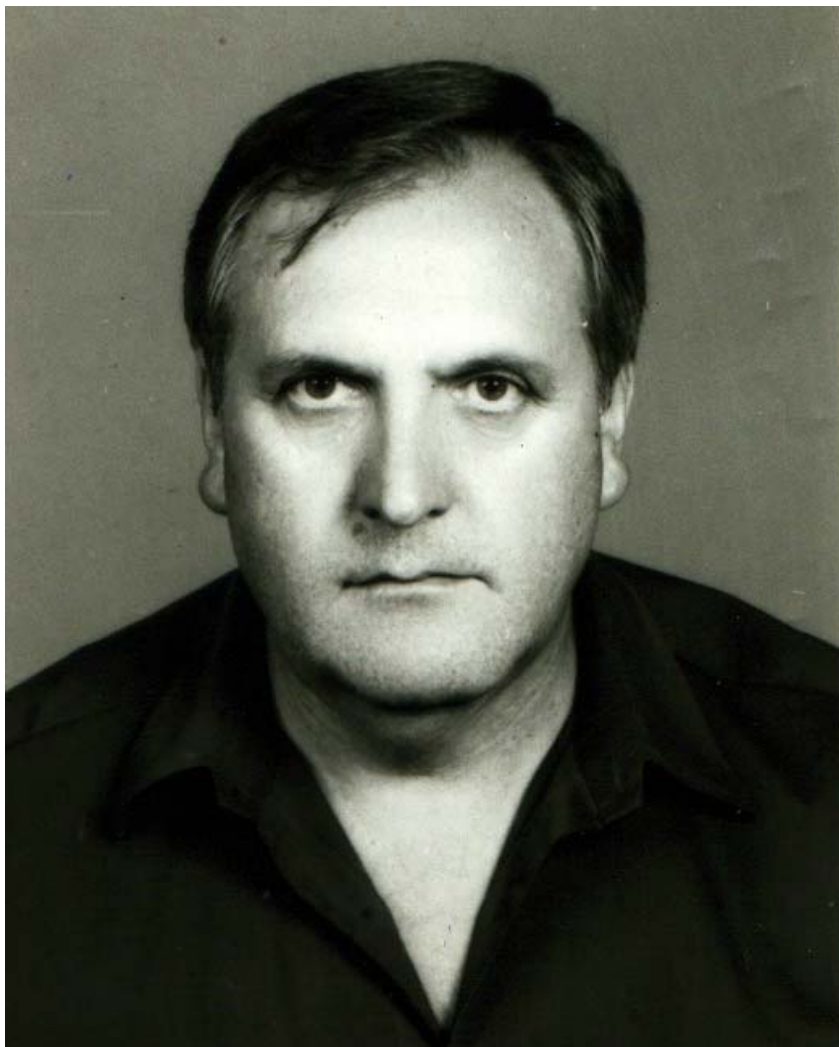
Јово Курилић, некадашњи успешан председник фудбалског клуба

СПОРТСКА ЛЕГЕНДА ФУДБАЛСКОГ КЛУБА
„МЛАДИ ЗАДРУГАР“, НОВА ГАЈДОБРА

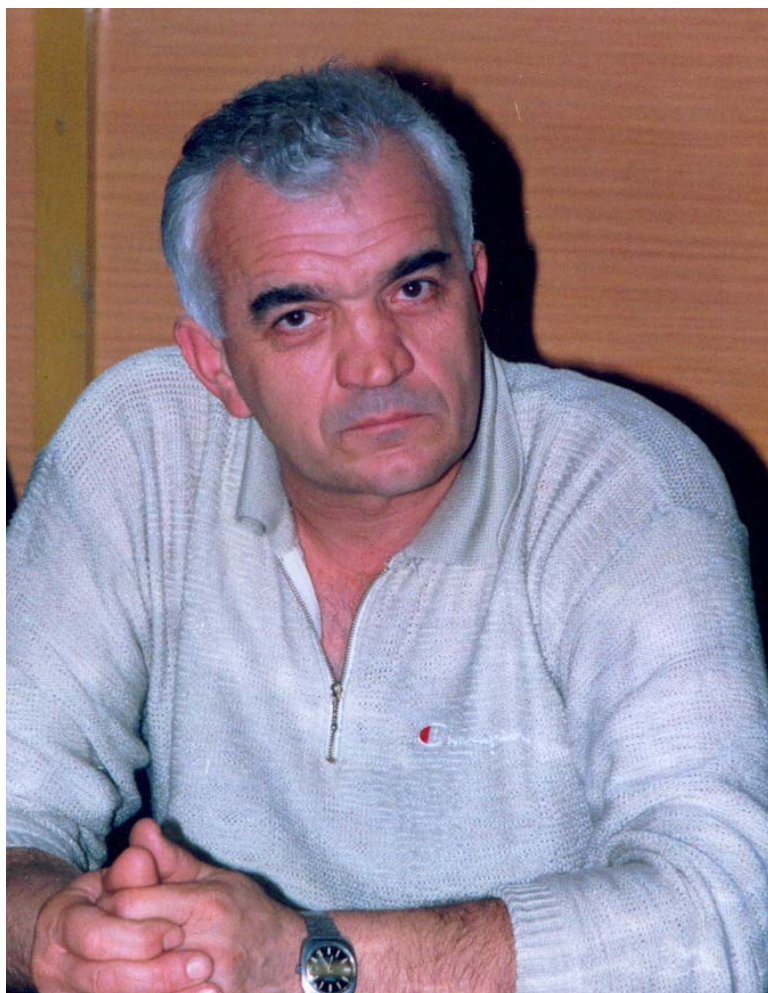
Новогајдобрански спортиста Живко Ребић Жижа, важи за човека са најдужим фудбалским стажом у клубу. С правом је стекао синоним «фудбалска легенда». Важи за човека који је увек спреман за добра спортска решења и важио је као велики заштитник младе генерације у селу Нова Гајдобра...

НЕУМОРНИ СПОРТСКИ ПРЕГАЛАЦ

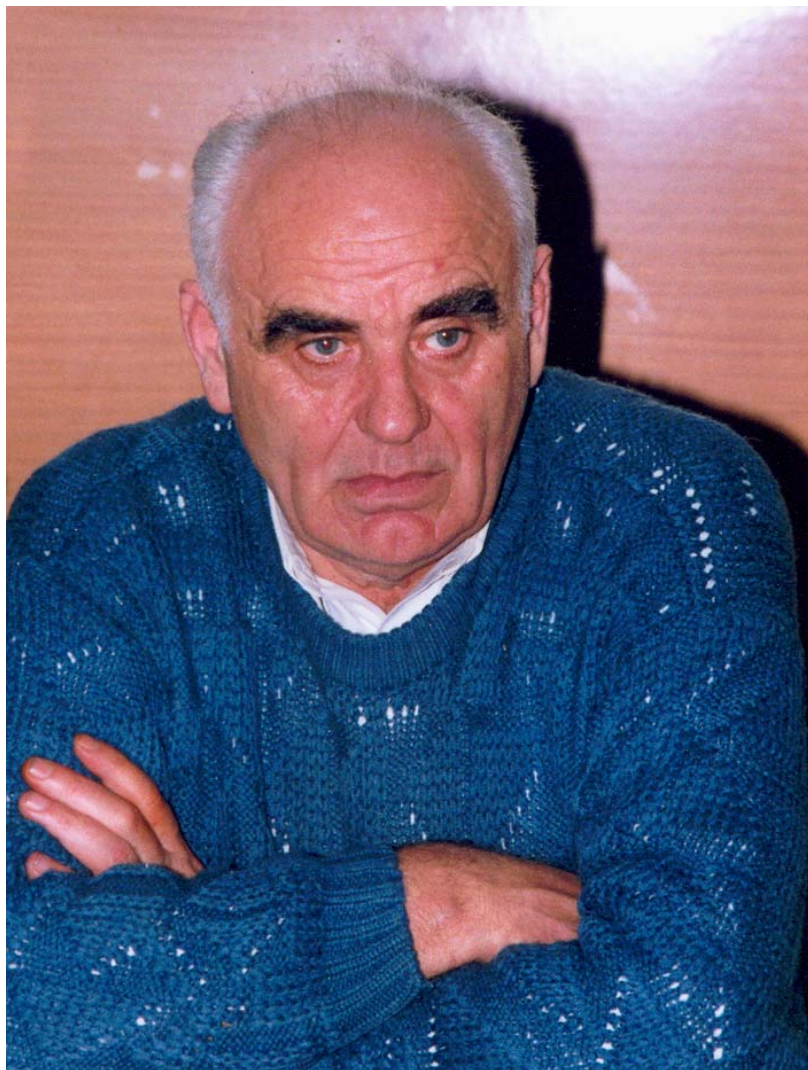
Вукота Бајат, бивши фудбалер ФК „Млади задругар“ (ФК „Соко“) из Нове Гајдобре, а касније успешан привредник. Вукота је редовно помагао све спортске секције Нове Гајдобре, а и данас је активно укључен у рад фудбалског клуба. Живи у Бачкој Паланци.

ВЕЛИКИ ДОПРИНОС У ИЗГРАДЊИ СТАДИОНА ФК „СОКО“ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

Милан Јаничић Мишо, неуморни прегалац за ФК „Соко“. Чак из Никшића допремио је неопходну арматуру за трибине новог фудбалског стадиона у Новој Гајдобри. Годинама био Запослен на радном месту референта саобраћаја бившег А. Д. „Синтелон“ у Бачкој Паланци.

ДУГОГОДИШЊИ СПОРТСКИ ЕНТУЗИЈАСТА
(Јово Мијановић)

Јово (Михајла Јакова) Мијановић, човек који је увек подржавао новогј-
добрански спорт и креативну омладину села (снимак из 2006. године)

ЈЕДАН ОД НАЈЗАСЛУЖНИЈИХ ПОКРЕТАЧА ЗА ИЗГРАДЊУ НОВОГ ФУДБАЛСКОГ СТАДИОНА У НОВОЈ ГАЈДОБРИ, НА КОМЕ САДА ЕГЗИСТИРА ФК «СОКО»

Борислав Милутиновић Кирк, син Јована Милутиновића из Нове Гајдобре, активни спортиста и спортски радник, покретач градње новог стадиона за фудбалски клуб «СОКО» у Новој Гајдобри, вредан, велики прегалац у селу...

СПОРТСКИ ПОКРОВИТЕЉИ ФУДБАЛА (Бориша Зиројевић, Бачка Паланка)

Један од наzasлаужнијих покровитеља ФК „Соко“ у Новој Гајдобри, као и изградњу спортске инфраструктуре је **Бориша Зиројевић**, који прима заслужну плакету од АИП. инж. Никше Мандића, директора ЗЗ „Јадран“ из Нове Гајдобре.

ОТВАРАЊЕ НОВОГ СТАДИОНА ФК „СОКО“ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

Велики покровитељ новоггајдобранског фудбала, Бориша Зиројевић свечано је отворио нови стадион ФК „Соко“ у Новој Гајдобри.

БИВШИ ФУДБАЛЕР – ВЕЛИКИ ДОНАТОР

Бориша Зиројевић, велики донатор и добротвор за развој новогаядобранског спорта. Бориша је некадашњи успешан играч ФК „Млади задругар“ (ФК „Соко“) из Нове Гајдобре, био је велики финансијер за изградњу фудбалског терена у Новој Гајдобри, који и даље помаже у развоју спорта, као и у другим областима у вези са селом Нова Гајдобра. Бориша Зиројевић је био признати бачкопаланачки привредник, и помоћник генералног директора у АД „Синтелон“ у Бачкој Паланци...

СЛИКЕ СА СТАДИОНА ФК „СОКО“
(НОВА ГАЈДОБРА, 1997)

Стоје слева: директор клуба Р. Окиљевић, тренер З. Ратковић, М. Вукоје, А. Јокић, П. Кнежевић, Д. Главендекић, М. Борић, А. Телебак, В. Илеш, Ђ. Ђулибрк, С. Шаровић, секретар клуба Д. Лучић, председник Војин Јаничић, чуче: М. Ђулибрк, М. Јанларић, С. Ребић, М. Вујовић, М. Влаисављевић, Г. Поповић, С. Буквић, Д. Жарковић, А. Шаровић, М. Чаушевић и М. Савчић.

ФУДБАЛСКИ КЛУБ „СОКО“ НОВА ГАЈДОБРА
(Са стадиона ФК „Соко“, Нова Гајдобра, 2005)

Стоје: секретар клуба Војин Јаничић, тренер Зоран Вујновић, председник Гојко Буквић, Стевовић, Анџелић, Лучић, Марковић, Мићић, З. Тривуновић, Вукасовић, Станковић, Борић, Кртинић, Солдо, Кашиковић, Буквић, потпредседник клуба Бранко Миливојевић. Чуче: Лучић, Родић, Жарковић, М. Тривуновић, Тасовац, Д. Жарковић, Вукоје, Родић, М. Ђулибрк, Ђурић и Ђ. Ђулибрк (Нова Гајдобра, 2005).

СПОРТСКИ ДОНАТОР БРАЦА ИЗ БАЧКЕ ПАЛАНКЕ (Михаљ Кертес Браца, из Бачке Паланке)

Михаљ Кертес Браца. Дао је велики допринос и целој бачкопаланачкој општини у привредном, културном и спортском облику: нови путеви, надвожњаци, заобилазнице, центри за хемодијализу итд. Михаљ Кертес је велики пријатељ мештана Нове Гајдобре, који је помагао развој месне заједнице у свим областима, а нарочито у спорту и школству. Као велики заљубљеник фудбала, господин Михаљ Кертес Браца помагао је фудбалски клуб „Соко“ у Новој Гајдобри. Не дуго, његова политичка каријера срушила се после пада Слободана Милошевића. На слици је Михаљ Кертес као бивши министар царине СРЈ, а слике десно: логотип ФК „Соко“ из Нове Гајдобре, и снимак новог фудбалског стадиона...

ФУДБАЛСКИ КЛУБ „СОКО“ НОВА ГАЈДОБРА
(Са стадиона, 20. 11. 2005)

Стоје: технички директор Миленко Лучић, тренер Глигорије Лешков, А. Шаровић, Ђ. Ђулибрк, М. Кртинић, М. Станковић, Душан М. Лучић, Ф. Солдо, Б. Родић, З. Тривуновић, М. Ђурић, С. Буквић, М. Ђулибрк, С. Тасовац, члан управе Солдо Слободан, потпредседним клуба Горан Зубац, чуче: В. Тривуновић, М. Мајсторовић, Б. Ђурица, М. Вукасовић, Р. Мићић, В. Тривуновић, Р. Анђелић, Р. Ратковић и М. Лучић (Нова Гајдобра, 20. новембра, 2005).

НА СТАДИОНУ ФК „СОКО“ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

Поглед на трибине стадиона (Нова Гајдобра, октобра 2006)

Северни део стадиона ФК „Соко“ (голмански простор)
(Снимци аутора ове књиге, др Миливоја Дошенивића, 2006)

НА ФУДБАЛСКОМ СТАДИОНУ ФК „СОКО“
НОВА ГАЈДОБРА (2006)

Снимак свлачионица ФК „Соко“, са делом трибина за гледаоце (десно)

Свлачионице Фудбалског клуба „Соко“, снимци аутора књиге, 2006.

Детаљ стадиона ФК „Соко“ у Новој Гајдобри
(снимак аутора ове књиге, др Миливоја Дошенића, 2006)

НАШИ ФУДБАЛЕРИ КОЈИ СУ ИГРАЛИ У САВЕЗНОМ РАНГУ ГАМИЧЕЊА

1. Бориша Зиројевић (ОФК „Суботица“, „Бачка“ Б.П.).
2. Божидар Шаровић Келе (ФК „Бачка“, Б. Паланка).
3. Слободан Зиројевић Лале („Бачка“, „Мајданпек“).
4. Зоран Ратковић (ФК „Бачка“, Бачка Паланка).
5. Радомир Лучић Раде (ФК „Војводина“, Нови Сад).
6. Бранко Миливојевић (ФК „Бачка“, Бачка Паланка).
7. Веселко Тривуновић (ФК „Младост“, Апатин).

РАЗВОЈ ОДБОЈКЕ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

Пре него што нешто кажемо о развоју одбојке у Новој Гајдобри, претходно је потребно нешто рећи о развоју светске одбојке и њеним коренима. Настанак одбојке у свету је почео 1895. године и везује се за име њеног оснивача Вилијема Моргана, инструктора и спортског директора у Удружењу младих хришћана (УМСА), започето у држави Масачусетс у САД, а првобитни назив је био „mintonette“, да би 7. јула 1896. године на колеџу у Спрингфилду у главном граду државе Илиноис – била одиграна прва утакмица **одбојке** (енг. volleyball).

Испрва се у одбојкашким утакмицама користима кошаркашка лопта, али је она била неподесна због превелике тежине, ипак 1900. године изграђена прва права и подесна одбојкашка лопта. После своје колевке Америке, одбојка се шири у Канаду, да би у периоду 1905-1917. године већ била популарна и у: Куби, Порторику, Уругвају и Бразилу.

Системи додавања лопте први пут су коришћени на Филипинима 1916. године, додавање лопте саиграчу у високом луку, да би тад уследио добар смеч.

У Европи се одбојка први пут појављује 1917. године, а 1918. године је број играча у тиму смањен на (6). Затим се 1920. године доносе још нека правила: да свака екипа може три пута играти лоптом пре него што се пребаци мрежа, а убрзо су донета правила о нападу из простора одбране.

У бившој Краљевини СХС, одбојка се појављује 1923. године, да би 1947. године била основана Међународна одбојкашка федерација у граду Паризу под називом (FIVB), а већ 1948. године одржано је прво светско првенство за мушкарце, а за жене 1949. године.

У нашој земљи ФНРЈ, основан је Одбојкашки савез Југославије 13. фебруара 1949. године, да би исте године било одржано и прво светско првенство за мушкарце у Прагу у Чехословачкој. Године 1952. одржава се прво светско првенство у одбојци за жене, а 1964. године одбојка је ушла у програм Олимпијских игара у Токију. Године 1990. ствара се Светска лига у одбојци. Одбојкашка репрезентација наше земље освојила је многа светска и европска одличја, почев од Златне медаље на Олимпијским играма у Сиднеју 2000. године, Бронза на Олимпијским играма у Атланти 1996, Сребрна медаља на XIV првенству света у Осаки, као и неколико освојених европских шампионата до 2012. године

Димензије одбојкашког терена су 18 метара дужине са 9 метара ширине, висина мреже је 2,43 м за мушкарце и 2,24 м за жене, док је одбојкашка лопта обима од 65-67 см, а тежина лопте је од 260-280 грама.

Данас светска одбојка слави 128 године постојања.

Први корени оснивања одбојке у Новој Гајдобри датирају крајем шездесетих година. Њени покретачи су међу првима били доктор стоматологије Миодраг Мишо Стојановић, син новогајдобранског омиљеног учитеља чика-Арсе Стојановића и тетке-Лепе, који су живели у кући уз једну од некадашњих првих школа на крају липовог парка. Можда је поглед млађаног средњошколца а каснијег студента стоматологије Мише Стојановића, кроз прозор своје куће, на стативе малог фудбала у парку међу липама, у њему развио идеје за једним другим спортом који се зове одбојка. У одлуци да се определи и покрене одбојку у Новој Гајдобри, биле су му драгоцене подршке од оца и омиљеног нам сеоског учитеља чика-Арсе, као и будућег комшије и саиграча Милоша Ковачевића (првог комшије), и осталих ентузијаста. После су ста-

сали неки млади момци и талентовани новогајдобрански одбојкаши са називом клуба ОК „Млади Задругар“, који су млели своје противнике, испрва клубове из: Сурдука, Вишњићева, Липара, Ђале, Баваништа, Војке, Бача, Мартинаца, па затим новогајдобрански одбојкаши кренуше да побеђују одбојкаше Суботице, Старе Пазове, Београда, Неготина, Ниша...

Као писац ове књиге, завршио бих ову краћу сторију о одбојци и новогајдобранским одбојкашким разарачима, али пре визуелно-текстуалног колоплета који следи, желео бих да објавим један дирљив и инспиративан текст, који сам као писац ове књиге лично добио од савременика и играча новогајдобранске одбојке, Драгољуба Савића, 1. октобра, 2006.

Све је почело у парку међу липама, у самом центру Нове Гајдобре, сада већ далеких седамдесетих година прошлог века. Господин и доктор Миодраг Стојановић Мишо, иначе наш мештанин, доноси у своје село прву причу о одбојци, и изводи први смеч, блок.

Можда у том тренутку нигде у Србији није било плоднијег тла да се зачне један спорт. Потпуно нов, помало туђ и стран. Тешко је рећи да ли је у том времену било од пет до десет ТВ пријемника у селу, али поуздано се може утврдити, да ни један мештанин никада у животу, на тој и таквој и тадашњој телевизији – није могао гледати одбојкашку утакмицу, из једног простог разлога – није је било!

Нека ми не буде замерено, али написано правило међу свим спортистима гласи – да је одбојка један посебан и специфичан спорт, који припада виспремним, талентованим и

на неки свој начин – баш за њега – предодређеним момцима.

Недуго времена било је потребно па да готово сваки мештанин – од најстаријег човека, па до најмлађег детета схвати дух и правило ове прелепе игре.

Баш ти поменути виспрени, што почеше играти одбојку, масовније, озбиљније и редовније, напредоваше корацима од седам миља. Ваљда само момак динарског менталитета и дрчности, у генима донетог са прадедовског камењара, може тако брзо и „потребно безобразно“ да напредује. Сами играчи тј. непосредни актери и креатори првих лигашких утакмица, ни сами нису били свесни да је почела једна прича, једна прелепа балада, налик поезији Јесењина или Лорке...

Дошла би недеља пре подне. Бејаху срећна и озарена лица публике, коју сачињаваше готово сви способни и покретни мештани села. Они су нестрпљиво чекали утакмицу. Зеленило липа, понеки транспарент, и громогласно навијање, правили су амбијент за незаборав. Као у трансу – противници један за другим побеђивани као од шале: од Вишњићева и Сурдука, до Липара и Ђале, од Баваништа до Војке, од Бача до Мартинаца, па онда преко Љига, Суботице, Београда, Старе Пазове, Неготина, Ниша...

Поимање одбојке и новогайдобранских момака, бејаше помало посебно. Подразумевало се да је смеч разоран и да мора „проћи“, а примљен блок доживљаван је као срамота и пораз, а победа – као насушна потреба.

„Ни мањег села – ни боље одбојке“ – говорили су противнички тренери и играчи, судије други одбојкашки посленици – широм драге нам Србије. Где год би наступила екипа ОК „Млади задругар“, која је играјући одбојку – стварала незаборавну рапсодију. Снови знају понекад, кад их сам Господ подари, и игра судбине – да тако потрају. Ови наши су потра-

јали дуго, врло дуго, целу једну младост многих момака, чини се једну малу епоху. Сваки актер тих времена, ако би био инспирисан и надахнут – могао би још доста тога написати о једном спорту, једном клубу и једном давном времену.

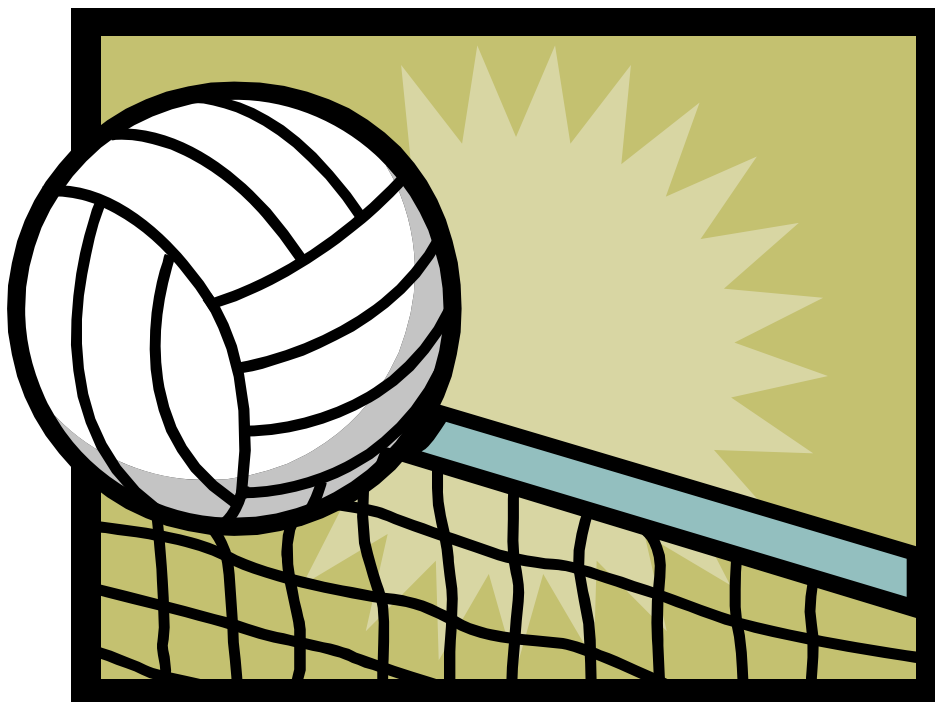
Ја, овако мали и помало недостојан теме – хоћу овде да станем и да завршим речима: „Било је то време среће, младости и одбојке. Све је дошло тихо као дар са неба. Сада је то већ све легенда, нека ту и остане, јер то је једино пристојно место које може од заборавља да сачува изузетне догађаје...“*

У Новој Гајдобри, 1. 10. 2006.

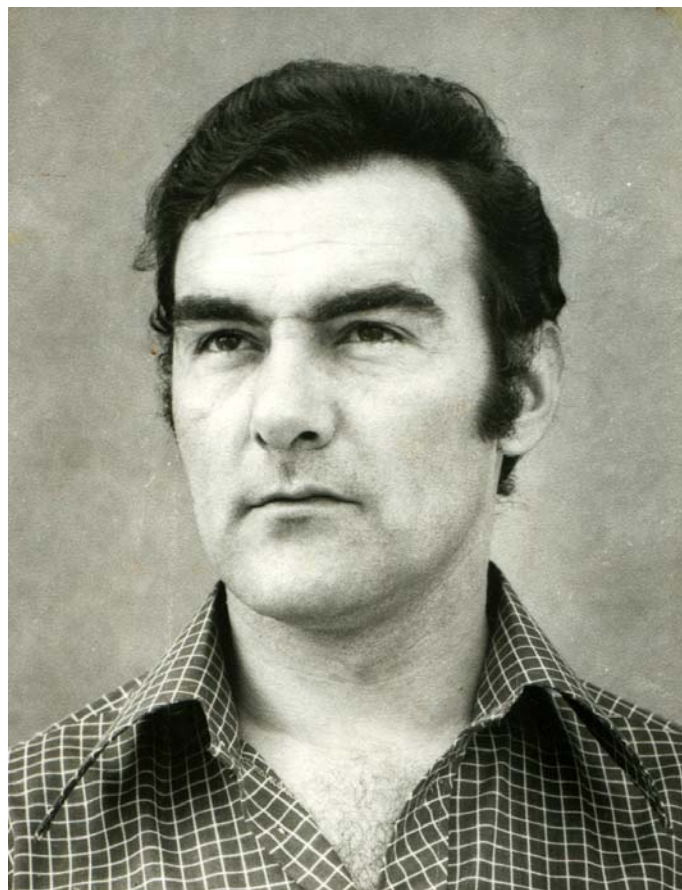
Драгољуб Савић

* Извор: Ауторски текст бившег одбојкаша Драгољуба Савића из Нове Гајдобре – уручен је и одобрен за објављивање од првог издања књиге аутора др Миливоја Дошенивића: „Нова Гајдобра – у равници Бачке (2006). На тексту је извршена лектура у редакцији издавача „Domla-Publishing“, Нови Сад.

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ОДБОЈКАШИ
(У СЛИЦИ И РЕЧИ)

ОСНИВАЧИ НОВОГАЈДОБРАНСКЕ ОДБОЈКЕ

Др спец. стоматологије Миодраг Стојановић Мишо, син угледног новогаядобранског учитеља чика-Арсе Стојановића и Лепе. Био је међу првим покретачима новогаядобранске одбојке крајем шездесетих година. Др Миодраг Стојановић је био и веома омиљен као зубар у целој бачкопаланачкој општини, па и шире. Живи са породицом у Бачкој Паланци и отишао је у заслужену радну пензију, али у срцу и венама увек ће носити прву одбојкашку лопту и мали стадион међу новогаядобранским липама...

ОНИ СУ ОСТАВИЛИ ТРАГА У ОДБОЈЦИ НОВЕ ГАЈДОБРЕ

Слева: Војин Јаничић Лато, више од три деценије био је угледни секретар свих секција у спортском друштву села Нова Гајдобра, па и у вези са одбојком. Дао је, такође, велики допринос фудбалском али и ловачком спорту. На десној слици: Рајко (Јове) Бошковић, рођен 1949. године у Новој Гајдобри. Био је један од квалитетнијих одбојкаша. Некада је био и бас гитариста у групама „Добосако“ и „Камиказе“ у Новој Гајдобри (1967-1970). Радио је у штампарiji „Бранко Бајић“ у Бачкој Паланци.

Састанак бившег руководства и некадашњих одбојкаша, поводом обе-лежавања 40-годишњице спорта у Новој Гајдобри. У средини слике је др Миодраг Стојановић. Новој Гајдобри 1987. године.

ШТАМПА О ОДБОЈКАШИМА ИЗ НОВЕ ГАЈДОБРЕ

1974.1

Спомена

СА ГОДИШЊЕ СКУПШТИНЕ СД „МЛАДИ
ЗАДРУГАР“ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

ПОВРАТИТИ СТАРИ УГЛЕД

● Одбојнашна и шаховсна секција онупљају преко 70 чланова. — Заједничном анцијом прикупиће се средства за несметано такмичење оба клуба

Преко сто љубитеља спорта у Новој Гајдобри присуствовало је прошле недеље годишњој скупштини СД „Млади задругар“, на којој су анализирани резултати које су у току прошле године постигле две секције: одбојкашка и шаховска, усвојени наредни задаци, изабрана нова управа и дат предлог за решавање тешке материјалне ситуације у којој се налази друштво.

У извештају који је поднео секретар друштва **Војин Јаничић** истакнуто је да је Нова Гајдобра годинама била расадник врхунских спортиста: фудбалера, атлетичара, гимнастичара, одбојкаша и рукометаша. Златно време новогајдобранског спорта изабацило је у јавности више познатих спортиста: браћа Шевећ, Делић, Зиројевић, Шаин, Зубац, Милошевић, Комад, Трнинић, Поповић и Бошковић, затим Штефика Шандор, Васиљевић, Шушница, Борковић Ђоровић и Шаровић. Неки од ових спортиста бранили су боје познатих клубова: Зиројевић Бачка, (Спартак) Суботица, Шаровић (Бачка), Лучић (Бачка) и Зиројевић (Мајданпек). У одбојци највише је постигао Миодраг Стојановић који је бранио боје наше репрезентације и био члан Црвене звезде и Партизана. Гимнастичари Слободан Бошковић и Милорад Дрљача и атлетичар Васо Пиштињак својим резултатима прославили су Нову Гајдобру и клубове наше општине.

Нерешено финансијско питање и недостатак спортских те-

рена били су разлог да 1965. године потпуно замре спортска активност у овом селу. Тек 1971. године на иницијативу спортских ентузијаста спортски живот у овом месту поново је оживео. Основани су шаховски и одбојкашки клуб, који су за кратко време постигли велики успех. Одбојкаши су се квалификовали за Прву војвођанску лигу а шахисти су стекли право да се такмиче у Бачкој лиги. На крају првог дела првенства одбојкаши су се пласирали на седмо место а шахисти су крај првенства дочекали на последњем и поново се вратили у Општинску лику.

И поред тешке материјалне ситуације љубитељи спорта у Новој Гајдобри су прихватили предлог да се у месту оснује и кошаркашки клуб а да се финансијска средства прикупе добродошлом давањима грађана и средствима Месне заједнице. Прихваћен је предлог да пољопривредни произвођачи приликом испоруке својих производа један део одвоје за потребе спорта у селу, а то исто ће се тражити од запослених и пензионера. Рачуна се да би се овим путем прикупила довољна средства за такмичење свих екипа и да би новогајдобрански спорт поново кренуо старим стопанама.

За председника Спортског друштва „Млади задругар“ изабран је капитен и тренер одбојкашког клуба др **Миодраг Стојановић** а за секретара **Војин Јаничић**.

Р. В.

МЕДИЈИ О НОВОГАЈДОБРАНСКИМ ОДБОЈКАШИМА

СД МЛАДИ ЗАДРУГАР ОБЕЛЕЖИО ЧЕТИРИ ДЕЦЕНИЈЕ ПОСТОЈАЊА

Одбојкаши понос друштва

Уручена признања заслужним спортистима и спортским радницима

Свечаном седницом, којој је присуствовао велики број званица, бивших и садашњих спортиста и спортских радника Спортско друштво Млади задругар из Нове Гајдобре обележило је четири деценије постојања. Још давне 1947. године у овом месту је основана Фискултурна организација

млада одбојкаша играла су у пионирској и омладинској репрезентацији САП Војводине.

У својој дугој и богатој историји највећи успех забележили су одбојкаши, који су били на домаку Прве савезне одбојкашке лиге. Међутим, убрзо после тога, због недостатка финансијских средстава клуб је престао са радом, па су се играчи разишли по другим клубовима. Велики успех постигли су и шахисти, док су фудбалери углавном играли и сада играју у Другом разреду Међуопштинске лиге Бачка Паланка.

— Нова Гајдобра је и велики расадник талентованих спортиста који су годинама играли у друголигашким и републичким лигама. И данас фудбалери који су прве кораке направили у матичном Младом задругару са успехом играју у клубовима Српске и Војвођанске фудбалске лиге. Ми смо поносни што су играли у нашој екипи и што се сви углавном враћају да у матичном клубу заврше своју богату спортску каријеру — рекао је у извештају на свечаној седници председник СД Млади задругар Борислав Шигуд.

Млади задругар има одличну сарадњу са великим бројем клубова — од којих се посебно истиче сарадња са Јестаром из Требиња, чији су фудбалери и овога пута били гости, и сусретом са домаћом екипом знатно допринели обележавању четири деценије новогаядобранског спортског друштва. На крају свечане седнице подељена су признања најбољим спортистима, спортским радницима и колективима који су допринели развоју и популаризацији спорта у овом месту.

ОСНИВА СЕ ОДБОЈКАШНИ КЛУБ

После дуже паузе у Новој Гајдобри ће се поново основати одбојкашки клуб, који је не тако давно био један од најбољих клубова у Другој савезној одбојкашкој лиги. Већ од јесени екипа ће се укључити у такмичење „Бачке“ одбојкашке лиге.

Поред младих играча екипи ће се прикључити и Милинковић, Милошевић и Ђук, који сада бране боје бачкопаланачког Меркура.

Млади задругар, чије име и данас носи спортско друштво које је у свом криљу имало фудбалски, одбојкашки и шаховски клуб.

Од оснивања до данас кроз друштво је прошао велики број спортиста који су се успехом носили прени дрес. Из редова овог друштва произишао је и лажави репрезентаци-

Чланак новинара Радована Вујовића у бачкопаланачким „Недељним новинама“, из седамдесетих година.

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ОДБОЈКАШИ ВИЦЕШАМПИОНИ ВОЈВОДИНЕ

ГОДИШЊА СКУПШТИНА СД „МЛАДИ ЗАДРУГАР“ НОВА ГАЈДОБРА

ОДБОЈКАШИ ПЕРЈАНИЦЕ ДРУШТВА

● Пионирска екипа одбојнашкој клуба друга у Војводини

Спортско друштво Млади задругар у Новој Гајдобри одржало је прошле недеље годишњу скупштину на коме је анализиран једногодишњи рад одбојкашке, фудбалске и шаховске секције. У извештају који је поднео досадашњи председник др Миодраг Стојановић истакнуто је да је прошла година једна од најуспешнијих, у којој су спортисти из Нове Гајдобре постигли више запажених резултата.

Перјаница спортског друштва је одбојкашки клуб, који је јесенњи део првенства завршио на трећем месту Прве војвођанске одбојкашке лиге. Одбојкаши из Нове Гајдобре претрпели су само два пораза и то Зефира (Сомбор) (2:3) и Граничара (Јамена) 2:3.

Млади задругар има реалне шансе да се бори за прво место, јер на пролеће прима у госте водећег Зефира.

Јуниори одбојкашког клуба постигли су на првенству Војводине запажен успех пласманом на треће место у конкуренцији много познатијих екипа (ГИК Банат, Војводина, Кула, Раднички Ки-

сребрну медаљу. Треба, такође, истаћи да је у току прошле године у јуниорској репрезентацији Војводине бранио Војин Милинковић а у пионирској репрезентацији покрајине играо је Боро Милутиновић.

Шаховски клуб је после испадања из Бачке лиге заузео друго место у зони Бачка Паланка. После осам година поново је реактиван рад фудбалског клуба, који је у Међуопштинској лиги заузео треће место са само једним поразом. Подмладак је био убедљиво најбољи у својој групи и без иједног пораза заузео прво место.

Спорт у Новој Гајдобри заокрачио је снажним кораком — истакао је др Миодраг Стојановић. Друштво сада броји 120 активних спортиста у три секције. Плод овакве активности су и резултати које су постигли спортисти у прошлој години. Међутим, још

минимална и недовољна за редовно учешће спортиста на великом броју такмичења.

За новог председника клуба изабран је Васо Лучић, подпредседника Момчило Говедарица а секретара Војин Јаничић.

увек није решено питање финансирања спорта. Да није било помоћи неких радних организација у општини и спортских ентузијаста у селу, сигурно је да би дошао у питање рад друштва.

Новогајдобрани очекују да ће се оснивањем Самоуправне интересне заједнице најзад решити питање финансирања спорта, тим

ДОБРА ОДБОЈКА – У ПАРКУ МЕЂУ ЛИПАМА
(НОВА ГАЈДОБРА, 1974)

Одбојкашки клуб „Млади задругар“ из 1974. Стоје, слева: потпредседник М. Говедарица, Зотовић, Шаровић, Деретић, С. Бошковић, Р. Бошковић, председник Д. Борковић, Милошевић, Милутиновић, Жарковић, Лучић, и са десне стране секретар Војин Јаничић Лато. Снимак 1974. године, Нова Гајдобра (у парку међу липама).

НОВОГАЈДОБРАНСКА ОДБОЈКА (1975-1976)
(Вицешампион Војводине ОК „Млади задругар“)

Стоје, слева: Ђук, Делић, Савић, Милинковић, секретар Војин Јаничић Лато, чуче: Поповић, Милутиновић, Милошевић, Петковић и Маринковић (Спортска хала, Нова Гајдобра, 1975).

НЕКАДАШЊА ПИОНИРСКА ОДБОЈКАШКА ЕЛИТА

Стоје, слева: секретар ОК Војин Јаничић, Р. Кашиковић, Р. Окиљевић, З. Маринковић, Б. Милутиновић, проф. физичког васпитања Слободан Бошковић Ђоба (тренер), чуче: Д. Гркавац, З. Делић и З. Вулић. Снимак у Новој Гајдобри (у парку међу липама, 1976).

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ОДБОЈКАШИ ИЗБОРИЛИ СЕ У ДРУГУ ЛИГУ (1976)

Слева: Деретић, Милинковић, Жарковић, Клаћ, Делић, чуче: Поповић, Ђук, Рајачић (тренер), Милошевић и Бошковић, снимљено 1976. године, испред спортске хале у Новој Гајдобри.

ОДБОЈКАШКИ КЛУБ „МЛАДИ ЗАДРУГАР“
(НОВА ГАЈДОБРА – 1976)

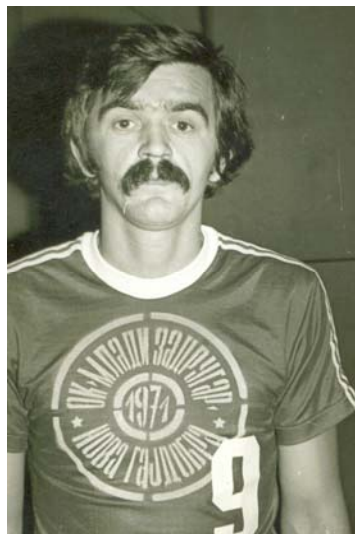

Стоје, слева: члан управе Данило Буквић, потпредседник Душан Борковић, Деретић, Жарковић, Милинковић, Делић, Клаћ, председник СД Васо Лучић, чуче: председник ОК Божидар Деретић, Бошковић, Тук, тренер Рајачић, Милошевић, Надлачки, и секретар клуба Војин Јаничић Лато (снимљено у спортској хали Нове Гајдобре, 1976. године).

ТАЛЕНТОВАНИ ЧЛАНОВИ ОДБОЈКАШКОГ КЛУБА

Драган Клаћ, одбојкаш, комплетна спортска личност, миљеник публике

Саво Надлачки, одбојкаш, изванредан техничар и стратег игре

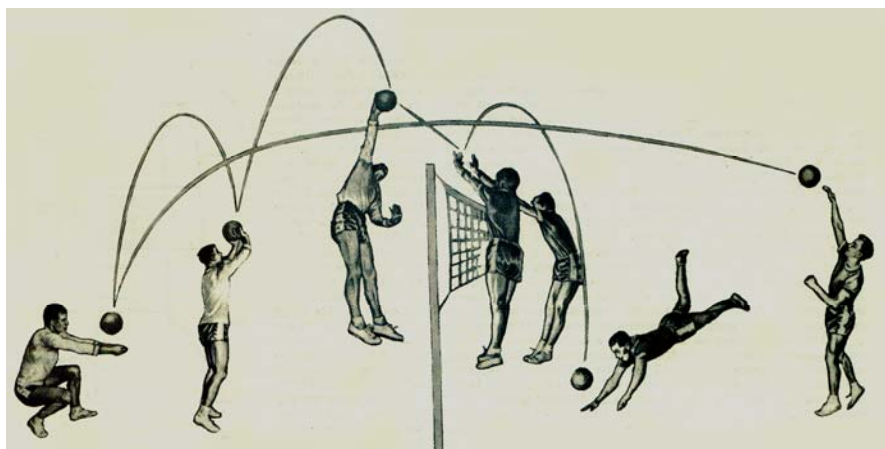
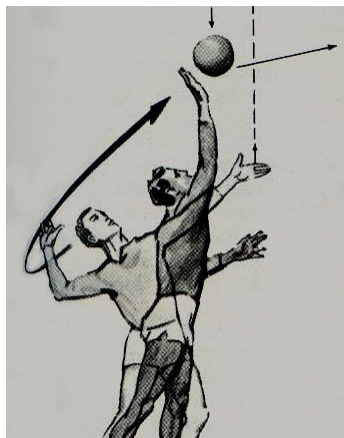
Веселин Ћук, летећи играч одбојке

Мико Рајачић, тренер и играч клуба

ПОЗНАТИЈИ НОВОГАЈДОБРАНСКИ ОДБОЈКАШИ

1. Др Миодраг Стојановић Мишо.
2. Војин Милинковић.
3. Жарко Деретић.
4. Данило Зотовић.
5. Драгољуб Савић.
6. Веселин Ћук.
7. Славко Делић.
8. Данило Жарковић Баја.
9. Милорад Жарковић Ћата.
10. Никола Поповић.
11. Рајко Бошковић.
12. Радован Милошевић Раде.
13. Мико Рајачић.
14. Драган Клаћ.
15. Саво Надлачки.

ШАХ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

КРАЋИ ИЗВОД О НАСТАНКУ СВЕТСКОГ ШАХА

Истраживачи нису дефинитивно утврдили на ком делу земаљске кугле су зачети првенци шаха, јер историја шаха не располаже поузданим подацима. Неки истраживачи сматрају да шах води порекло из Кине, док други износе тврдње да се шах појавио пре око 2.000 година у Индији, као посебна врста игре на дрвеној плочи под именом чатуранга (четвороделни), тадашња индијска шаховска војска имала је 4 рода оружја: борна кола, коње, слонове и пешаке, док су у средини били „раџа“ (краљ) и његов саветник „мантрин“ (краљица или дама). Дакле, то је требало да представља окршај две наоружане и потпуно бројчано једнаке армије.

Зачеци шаха се такође појављују између V и VI века у Ирану, затим у VII веку у Арабији (шатранџ), и од тада у арапским земљама шах добија много на цени, као веома занимљива игра. Још у то време су конструисана шаховска отварања и састављени први проблеми у шаху, да би негде у VIII веку арапски халиф Харун ал-Рашид послао франачком Карлу Великом кутију са фигурама шаха направљених од слонове кости, а у IX веку Арапи су пренели шах у Шпанију, па се одатле проширио по целој Европи све до Исланда. Занимљиво је да је француски краљ Луј IX 1254. године издао и специјални едикт којим је забранио играње шаха, као веома опасну и ментално заразну игру. С друге стране упорни шаховски ентузијастички у Европи се нису обазирали на апсурдне забране француског краља, напротив у Европи је арапски шах унапређен тиме што је измишљена рокада и повећано је дејство даме (краљице) и ловца (лауфера).

Затим је наступила веома озбиљна реформа у светском шаху, која је била у XV веку, када се штампају и прва значајна

шаховска дела, да би у Мадриду 1575. године био одржан први Међународни шаховски турнир, па се од тада славе позната шаховска имена: Шпанац Луис Лопез де Сигура, Италијани Паоло Бои, Ђовани Леонардо, Ђоакино Греко. Затим у XVIII веку центар светског шаха постаје Француска, која даје најбоље шаховске умове тога доба: Д' Аламбер, Волтер, Русо, Дидро, Кермир Легал, Андре Филидор, Луј Шарл Лабурдоне били су светска класа. Међутим, шаховски примат Французима преузели су Енглези почетком XIX века, који су имали и своје сјајне представнике у шаху Мекдонела и Стаунтона, док Немци имају свога Андерсена, Американци Морфија, Руси Петрова и Чигорина...

Године 1886. уводи се и званична титула светског шампиона у шаху, па од тог периода свет добија и славне светске шампионе: Вилхелм Штајниц, др Емануел Ласкер, Раул Хосе Капабланка, др Александар Аљехин, др Макс Еве, др Михаил Ботвиник, Василиј Смилов, Михаил Тал, Тигран Петросјан, Борис Спаски, Роберт Боби Фишер, Анатолиј Карпов. Роберт Фишер је изгубио светску шаховску титулу, јер није пристао да игра под условима које је усвојио Конгрес ФИДЕ, па је 1975. године титула светског прваца у шаху припала Анатолију Карпову.

Када су у питању такмичења шахисткиња, светско првенство за жене уведено је тек 1927. године, када је победила шахисткиња Вера Менчик, да би иста постала још укупно 8 пута шампион света за жене, али је пресекала смрт у порученој кући приликом бомбардовања Лондона 1944. од стране фашистичке Немачке. Из поштовања према њој направљена је празнина у организовању шампионата у шаху за жене, да би у 1950. години светско такмичење било обновљено. Следеће првакиње света биле су: Људмила Руденко, Јели-

завета Бикова и Нона Гаприндашвили. Од 1951. године одржавају се и светска омладинска првенства у шаху, на којима су југословенски омладинци били три пут прваци света у шаху: Бора Ивков, Б. Парма и Б. Курајица. Југословенски шах је добио и врсне велемајсторе и освајаче многих титула: Светозара Глигорића, Матановића, као и Димитрија Бјелицу, који је био наш најпознати теоретичар шаха и писац књига. Средном седамдесетих година југословенски шах је добио у велемајстору Љубомиру Љубојевићу врсног репрезентативца и шампиона шаховске табле. Такође треба уважавати и огроман допринос наших шахисткиња сестара Марић, као и Милунке Лазаревић, које су биле у самом светском врху женског шаха. Једна од најпознатијих женских шахисткиња је Мађарка Јудит Полгар (1976), вишеструка шампионка света...*

Шаховске фигуре и спортска шаховска штгоперица
(снимак аутора ове књиге, властите гарнитуре шаха и штгоперице 2006)

* Дошеновић, М.: Велики Илустровани лексикон свих спортова „Domla-Publishing“, Novi Sad, 2007.

НОВОГАЈДОБРАНСКИ ШАХИСТИ У БАЧКОЈ ЛИГИ

Један од најпознатијих шахиста наше земље и државни репрезентативац, велемајстор **Љубомир Љубојевић**, после државног шампионата одржаног у Новом Саду, гостовао је 15. марта 1975. године и у Новој Гајдобри.

Овај млади шаховски геније био је гост ШК „Млади задругар“, и са најбољим новогаядобранским шахистима и шахисткињама одиграо је симултанку на 30 табли, победивши 29 шахиста Нове Гајдобре, а једини пораз је доживео од Гојка Шушнице. Такође, веома добро се показала новогаядобранска шахисткиња Јагода Дрљача, која је имала велику шансу да са славним Љубојевићем извуче реми, али нажалост направила је превид у тој партији, па је то велемајстор Љубојевић зналачки искористио. Крајњи резултат био је: Љубомир Љубојевић – новогаядобрански шахисти 29:1.

Ипак, долазак славног шахисте у Нову Гајдобру јасна је потврда уважавања новогаядобранског шаха и ШК „Млади задругар“, који се успешно такмичио на нивоу Војводине у Бачкој лиги. Шахисти Нове Гајдобре су учествовали у многим различитим такмичењима, као што су нека: такмичење у Бачкој лиги, такмичење у Шах зони – Бачка Паланка, Куп Маршала Тита на нивоу Војводине итд.

Познатија имена новогаядобранског шаха била су: Гојко Шушница, Божидар Деретић, Ристо Бијелић, Душан Поповић Чифо, Јован Јаничић Љољо, Шћепан Ковачевић, Обрад Шуша, Јагода Дрљача Бека и други...

ВЕЛЕМАЈСТОР ЉУБОЈЕВИЋ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ
(Архивски материјал, од 15. марта 1975)

На фотографији: шах-турнир у Новој Гајдобри, велемајстор и државни репрезентативац Љубомир Љубојевић организовао је и симултанку против 30 табли. На архивској слици приказан је један део најозбиљнијих противника славном Љубојевићу: Јован Јаничић, Јагода Дрљача, Обрад Шуша, Боро Жарковић и Гојко Шушница, снимљено 15. марта 1975. године у Новој Гајдобри. Епилог шаховског турнира био је 29:1 за велемајстора Љубојевића, који је изгубио на табли против Новогајдобранина Гојка Шушнице. Међу бројнијом новоггајдобранском публиком били су, с леве стране, стоје: сестре Дрљача, Богдан Мајсторовић, Божидар Шаровић, Перо Жарковић, Милорад Родић, и други...

ШТА ЈЕ ПИСАЛА ШТАМПА О НОВОГАЈДОБРАНСКОМ ШАХУ

ПОСЛЕ 1. КОЛА БАЧКЕ ЛИГЕ У ШАХУ

БЕЗ ОДУКЕ

● Двоструки првак и новајлија у лиги играли нерешено: Млади задртар — Бачка Паланка 4:4

У првом колу Бачке лиге у шаху Млади задртар и ШК Бачка Паланка су поделили поене. Резултат у Новој Гајдобри је био 4:4, што је свакако велики успех за новајлију у лиги против двоструког првака.

Резултати: Деретић — Шебез реми, Поповић — Кнежевић бд, Селенчић — Бакоћ 1:0, Шупа — Јосифић бд, Лукић — Партизани бд, Вучуревић — И. Поповић 1:0, Дрљача (Млади задртар) континуирано 1:0, Ковачевић — Птањковић реми.

Паланчани су покушали опозвати да поразе Новоггајдобранце. Такође је претрпео пораз који се није очекивао, а Бачка Паланка није имала представника на мажорној повани Јер Јовишица иле путоваца. Такође ниле очекиван и реми најбољег експлика дата Милоша Шебеза са Перичићем, што је успех шахиста из Нове Гајдобре. Поверљиво је, оправдање велико Јосифић ко ји је свог противника ма терму у 12 погачи!

У 2. колу Бачка Паланка дочекује екипу „Боре Паланка“ из Сремског Сундуга. Суочен ће се одужати у шах клубу из почетка у 8 часова извесно у победа. Млади задртар дугачи у Ала тини где ће играти против домаћег екиписта.

ШАХ — ЗОНА БАЧКА ПАЛАНКА

НОВОГАЈДОБРАНИ ПРЕУЗЕЛИ ВРХ ТАБЕЛ

Девето коло шаховског првенства у Зони Бачка Паланка дочеало је нагли преокрет на врху првенствене листе. После максималне победе од 8:0 у сусрету са ШК „Пивнице“ из Пивница екипа Младог задртара из Нове Гајдобре избила је на прво место. Шах клуб „Панонија“ из Товаришешва неочекивано је изгубила сусрет са „Нашом звездом“ из Слабиша резултатом 5:3 и тиме практично изгубила све шансе у борби за наслов најбољег. Доскорашња првенствена екипа „Радничког“ из Раčkова у прошлосезоналом сусрету забележила је беду победу против екипе Борца из Обровца. Резултат од 5:3 у корист Раčkовљана није био довољан да се задржи прво место. Тако су Новогајдобранци избили на челу позицију.

Резултати деветог кола: Раднички (Раčkов) — Борац (Обророва) 5:3; НОВА ГАЈДОБРА: Млади задртар — ШК Пивнице 8:0, Бурљивост (Гложап) — ШК Селенча 7.5:0.5, Борац (Бачки Грачап) — „Вора Костић“ (Маглић) 6:2, Наша звезда (Силбап) — „Панонија“ (Товаришешва) 5:3, Партизан

(Фотор) — Омладинац (Челарево) 6.5:1.5.

Ево и редоследа екипа на првенственој табели: Млади задртар (Нова Гајдобра) 49 бодова, Раднички (Раčkово) 48, Будућност (Гложап) 46.5, Панонија (Товаришешва) 46.5, Борац (Грачап) 46.5, Ра Костић (Маглић) 45.5, Наша звезда (Силбап) 33.5, Партизан (Фотор) 33, Омладинац (Челарево) ШК Пивнице 24.5, Борац (Обророва) 23, ШК Селенча 20.5.

До краја првенства преостало је да се одиграју још два кола. Питања првака, према садашњој току догађаја, остаће отворено последњег кола. Сигурно је највеће шансе у борби за најбољег имају првенствени три екипе. Објективно гледајући према преосталом реду вођама снази противника највише из да у борби за освајање првог места има екипа Будућности из Гложапа.

М. А.

ОДРЖАНО ШАХОВСКО ТАМНИЧЕЊЕ ЗА КУП МАРШАЛА ТИТА

ПАЛАНЧАНИ ИДУ ДАЉЕ

● У финалу овог тамничења бачкопаланачки Шах клуб победио екипу Младог задртара са 2,5:1,5

Бачкопаланачки Шах клуб ће представљати нашу општину на шаховским тамничењима за Куп Маршала Тита на нивоу Војводине. Овај успех је остварен након победе над Младим задртаром из Нове Гајдобре, који је у финалном сусрету поражен са 2,5:1,5.

Тамничења за Куп су одржана 24., 25. и 26. фебруара у Бачкој Паланци, док је финални сусрет одржан у Новој Гајдобри. Поред финалиста на тамничењу су учествовале екипе шаховских клубова из Младогевца, Пивница, Илакустријског комбината и Јединства.

Најинтересантнија игра вођала се у сусрету Деретић—Партизани. Партизани је успео, иако у врхунском тактичком, од погачи најзначајније позиције да оствари ефективну победу. Изнађење је победа Вучуревића на првој плочи у сусрету са Кнежевићем. Паланчани шахиста је цело време био надмоћнији, остварио бољу позицију и био пред победом. Међутим, при крају партије он је извршио груб прегрел и изгубио већ добијену партију.

У појединачним сусретима постигнати су следећи резултати: Вучуревић — Кнежевић 1:0, Деретић — Партизани бд, Поповић — Бакоћ бд, Радовановић — Јосифић реми.

П. Т.

ВИШЕБОЈЦИ И ГИМНАСТИЧАРИ НОВЕ ГАЈДОБРЕ

- Слободан Бошковић Ђоба, проф. физичке културе
- Милорад Дрљача Милић, проф. физичке културе

На сликама: проф. физичке културе Слободан Бошковић Ђоба – из Нове Гајдобре, шампион Србије у атлетско-гимнастичком вишебоју. Омладина је некада посебно уживала, посматрајући извођење његовог салта уназад (Back-flip). Сликe су урчене аутору ове књиге.

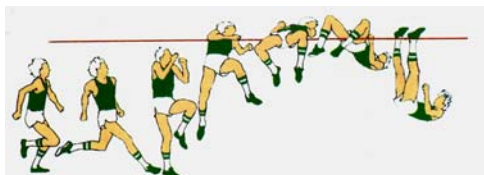
Атракције проф. Слободана Бошковића Ђобе: салто уназад и хоризонтала уз дрво. Период слика 1960-1964.

Професор физичке културе Милорад Дрљача Милић, био је и одличан гимнастичар. Он је једини из Нове Гајдобре у младости могао да се купа у залеђеном каналу. Имао је дара за врхунске афористичке шале. На слици: у спортској хали Нове Гајдобре, фотографија из 2006. године.

ПОЗНАТИЈИ АТЛЕТИЧАРИ НОВЕ ГАЈДОБРЕ:

1. Васо Пиштињат
2. Љубица Буцоњић
3. Момир Зубац

**Задатак уметника и писца
је да дефинише и препозна
време, да сублимира догађаје
бивше, прошле, садашње, и
наговести могуће...**

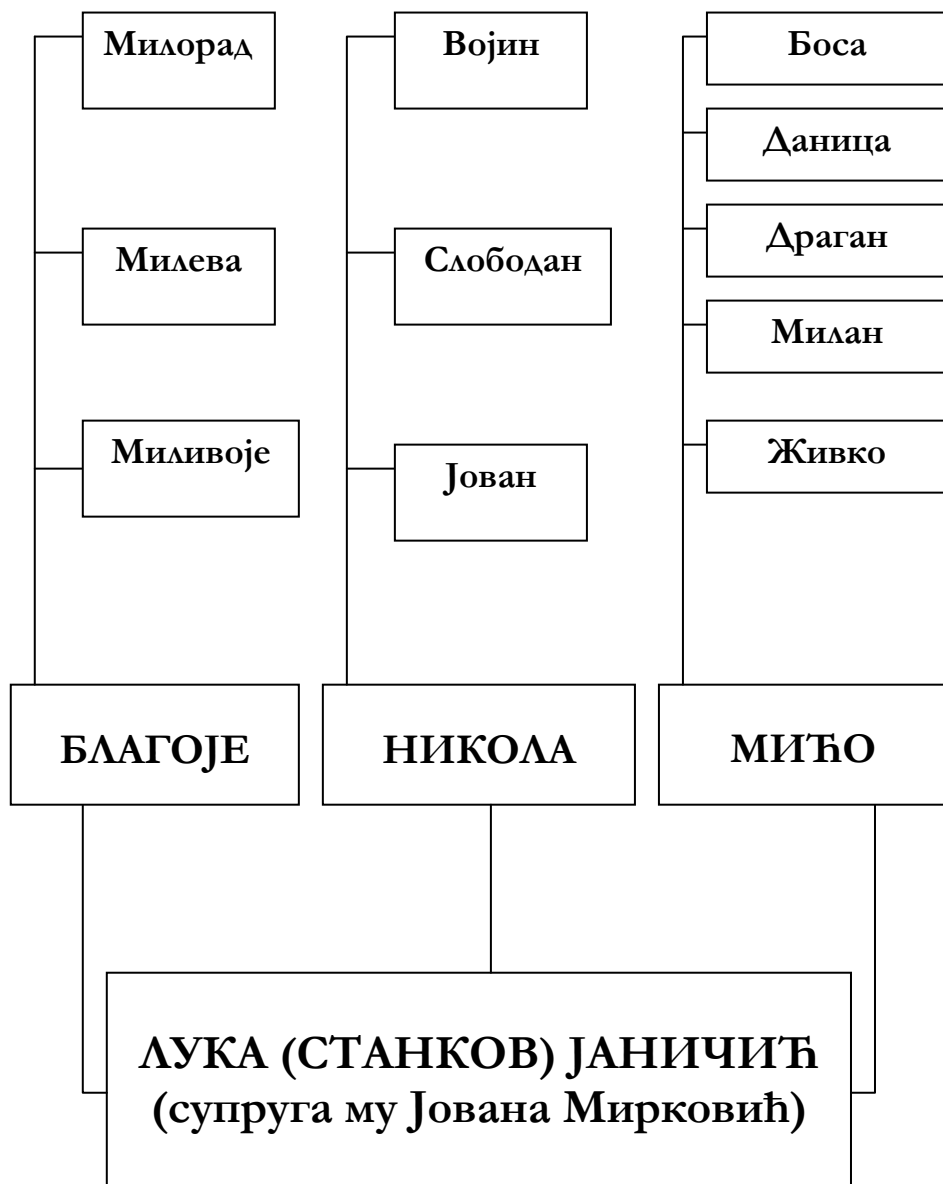
(Лав Николајевич ТОЛСТОЈ)

СЛИКЕ И СЛОВА ЗАУСТАВИЛИ ВРЕМЕ (ГЕНЕАЛОШКА СТАБЛА ГОРШТАКА)

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО КОЉЕНОВИЋА ЈАНИЧИЋИ

КОЉЕНОВИЋИ ЈАНИЧИЋА

Старина Лука (Станков) Јаничић (1851-1920), село Брођанац, Грахово, Никшић, Црна Гора. Носилац је златне Медаље Обилића и других високих црногорских и руских одличја. Био је прекаљени ратник по Црној Гори и Херцеговини (Невесињска Касаба, Крстац, Мурановица, Вучји до, Дуга, опсада Никшића...).

КОЉЕНОВИЋИ ЈАНИЧИЋА

Јаничићи су из Црне Горе из села Броћанца, Грахово, Никшић. Осам синова и кћер Луке Станкова и жене му Јоване (девојачко Мирковић), одлазе на Космет. Повлаче се од албанских фашиста (балиста) 1941. године у централну Србију, да би се породица Јаничић, коју су повели у ново пребивалиште: Благоје, Мићо и Никола – доселили 1945. године у АП Војводину, у село Нова Гајдобра, док су други делови кољеновића Јаничића отишли у друга места у СФРЈ...

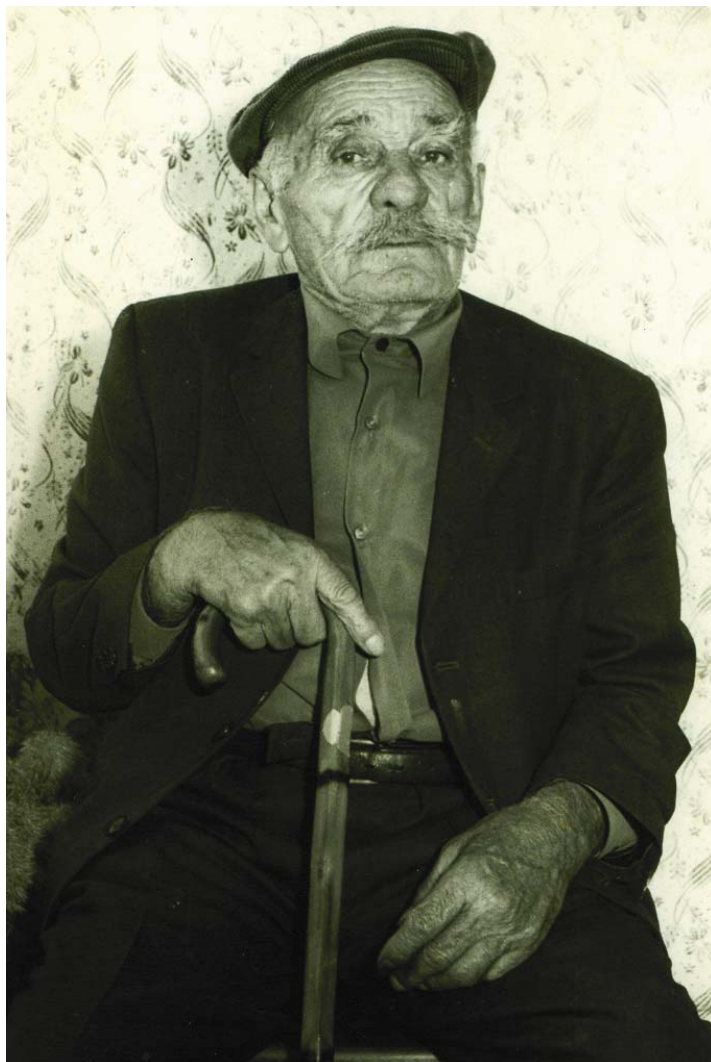

Никола (Луке) Јаничић

Милка (Шушница) Јаничић

И ПОПОВИЋИ СУ СТИГЛИ СА КОСМЕТА

Старина Милан Поповић, у Нову Гајдобру дошао је са Космета из села Коморана, са вишечланом породицом: супругом Маријом, синовима Мићом и Иваном и кћеркама Милком, Анком, Миком и Стојом, као и са породицом свога брата Николе. Био је добар домаћин и надасве велики заштитник омладине...

МЛАДОСТ ДЕВОЈКЕ МИЛКЕ

Милка Поповић, као девојка, снимљена 1946. године у Новој Гајдобри
(из релативно очуване породичне архиве Милке Делић Поповић)

У МИЛКУ СЕ ЗАГЛЕДАО МОМАК РАДЕ ДЕЛИЋ

Лева слика: Милка Поповић Делић, са супругом Радом Делићем, слика настала 1951. године. Слика десно: Милкин брат Мићо Поповић.

ПОРТРЕТ НАЈСТАРИЈЕ НОВОГАЈДОБРАНКЕ

На слици је најстарија Новогајдобранка Радојка Кашиковић, рођена 1920. године у Струјићима код Попова Поља. У време Другог светског рата доживела је страданију. Супруга Милана 1941. године убиле су усташе, и она је тада остала млада удовица са тромесечним сином Чедомиром. За време колонизације дошла је са сином у Нову Гајдобру након 1945. године. У селу су је звали надимком Марићуша, јер је њена лоза по рођењу (девојачко) од Марића.

Најстарија бака села Нова Гајдобра Марићуша поживела је скоро 99 година, а преминула је 2019. године у Новој Гајдобри. На слици бака Марићуша, са својим сином Чедом, снимано: аутор ове књиге др Миливоје Дошеновић, у зиму 29. децембра 2018. године у Н. Гајдобри.

И ПОРОДИЦА КУКОЉ ЈЕ ДОШЛА СА КОСМЕТА

Рођена браћа: Перо Кукољ Пепо и Стеван Кукољ (1968. године)

Женски део породице Стевана Кукоља (Јованка са децом, 1952)

КАД СЛИКЕ ЗАУСТАВЕ ВРЕМЕ
(ПОРТРЕТ БАКЕ САВЕ – У СЛИЦИ И РЕЧИ)

Бака Сава Шушић, носила је достојанствено своје године. Била је удата за горштакa Гојка Шушића Шулу и живела у околини Љубиња (Херцеговина). Тамо су изродили и троје деце: Даницу, Радмилу и Ленку. Провела је у заробљеништву у Италији, а њен супруг Гојко био је у заробљеништву у Немачкој. После рата 1946. године, дођоше у нови завичај – Нову Гајдобру, где су провели остатак свога живота. Сава Шушић је једна од ретких жена која је била ударник на многим радним акцијама, радећи на пругама и у рудницима бивше Југославије. Бака Сава је била наша драга комшиница, која је пратила све догађаје у селу и „измењивала информације“. Последњи снимак баке-Саве, направио је аутор ове књиге, 1990. године у Новој Гајдобри.

ИЗ АЛБУМА ПОРОДИЦЕ ШАИН

Слика здесна: Радмила Кукољ удата Шаин, са сином Вањом у наручју, наставник Милан Шаин, наставница Мара Чечур, Момчило Шаин и Сава Пиштињат, слика настала крајем шездесетих година у Новој Гајдобри. Дечак Вања данас је дипл. правник – мајор полиције, запослен у Полицијској Управи општине Бачка Паланка.

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО СРЕДАНОВИЋА

КАДА СРЕДАНОВИЋИ КРЕНУШЕ ЗА ВОЈВОДИНУ

Херцеговци горшгаци, слева: Окица Шегрт (отац Владе Шегрта), Душан Средановић и старина Јован Средановић, код Мостара, на путу за Нову Гајдобру, 1945. године. Породица Јована (Андријиног) Средановића се колонизирала у Нову Гајдобру (Бачка) из Херцеговине и села Вучје код Требиња и Аранђелова. И Душан Средановић је са породицом доселио у Нову Гајдобру, имао је седам синова (Благота, Љубо, Радомир, Павле, Гаврило, Чедо, Вељко), али су се сви са породицама раселили у друга места. На слици: негде у мостарским врлетима, на дугом путу ка Војводини и селу Нова Гајдобра – у равници Бачке, 1945. године...

КОЉЕНОВИЋИ ДУШАНА СРЕДАНОВИЋА
(корени од старине Милутина Средановића)

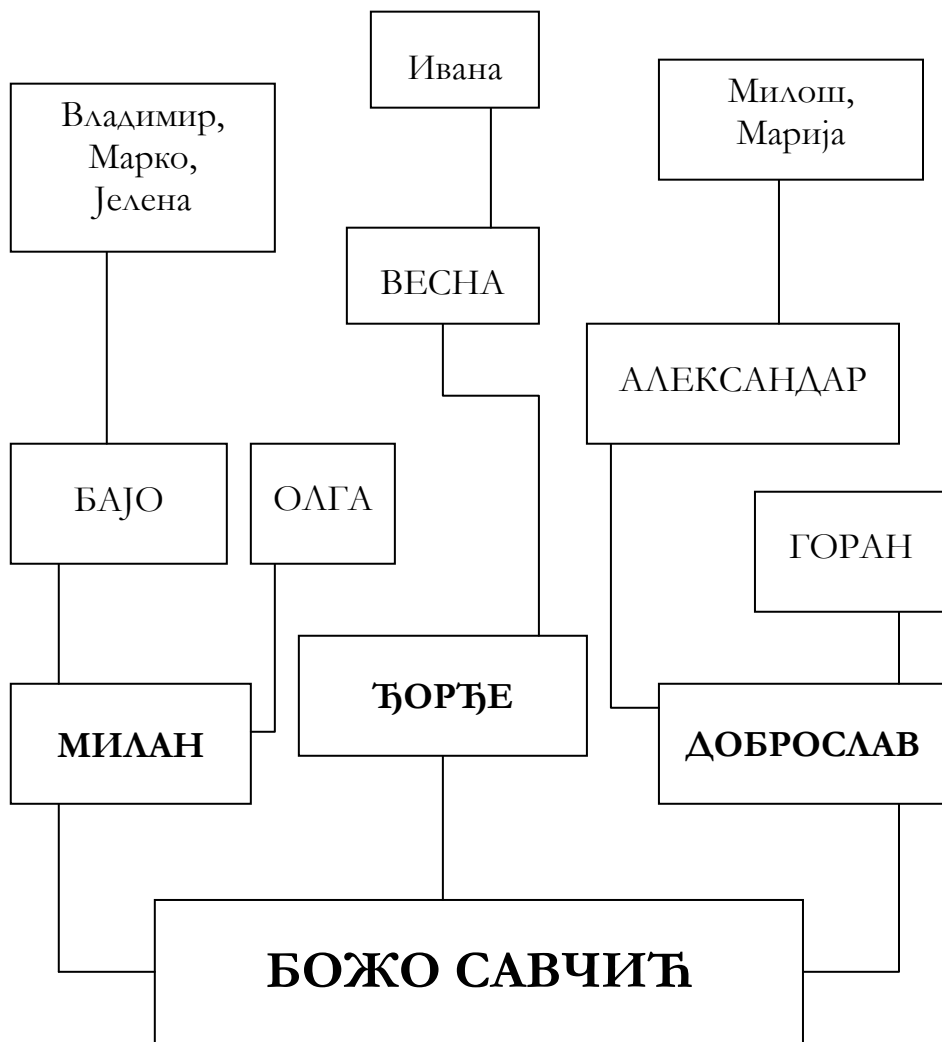

ГУСЛЕ РАТКА САВИЋА – С КОЛЕНА НА КОЛЕНО

Ратко (Паја Стеванова) Савић, познати гуслар и беседник, јунак времена у којем је живео. На слици Ратко Савић марљиво учи свога унука Ђорђа Шкиљевића да гусла. Снимљено у Новој Гајобри. Ратко Савић је био један од ретких живих стараца његове генерације. Умро је у Новој Гајдобри 2011. године у 91. години живота...

КОЉЕНОВИЋИ БОЖЕ САВЧИЋА

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО КОЉЕНОВИЋА ЦРНОГОРАЦ

Породица Благоја Митрова Црногорца дошла је у Нову Гајдобру 1945. године из Херцеговине из села Казанци, Гацко. Благоје Блажо Митров је солунски добровољац

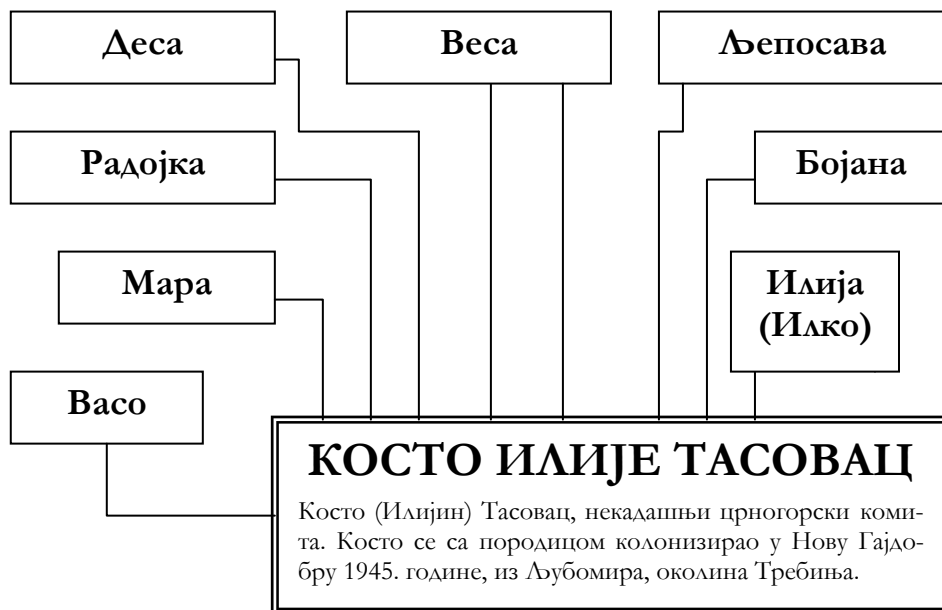

ПОРТРЕТ ПРЕКАЉЕНОГ СОЛУНЦА

Благоје (Митров) Црногорац, солунски ратник

КОЉЕНОВИЋИ КОСТЕ ТАСОВЦА

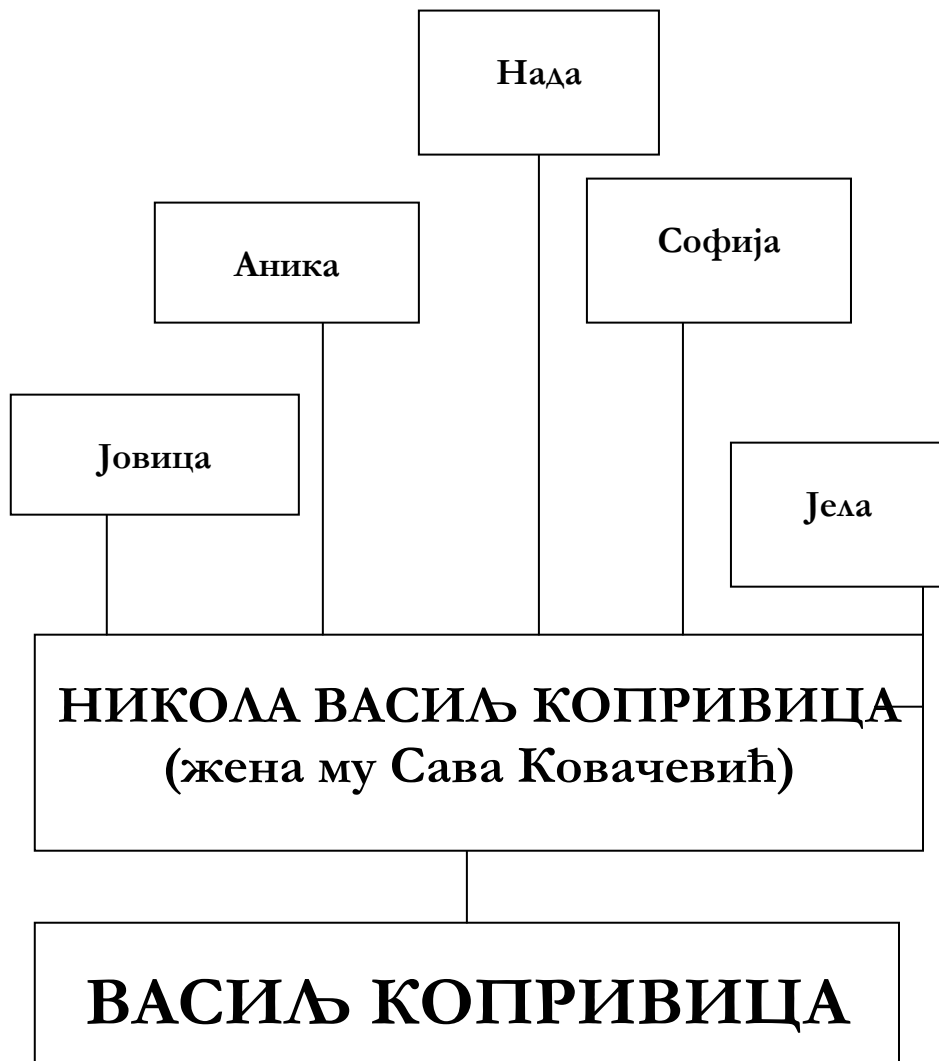

На слици: Косто Тасовац са синовима Илијом (Илком) и Васом. Снимљено у Новој Гајдобри 60-их година прошлог века (фото: Јозо)

**ИЛИЈА
ТАСОВАЦ**

ПОРОДИЦА КОПРИВИЦА

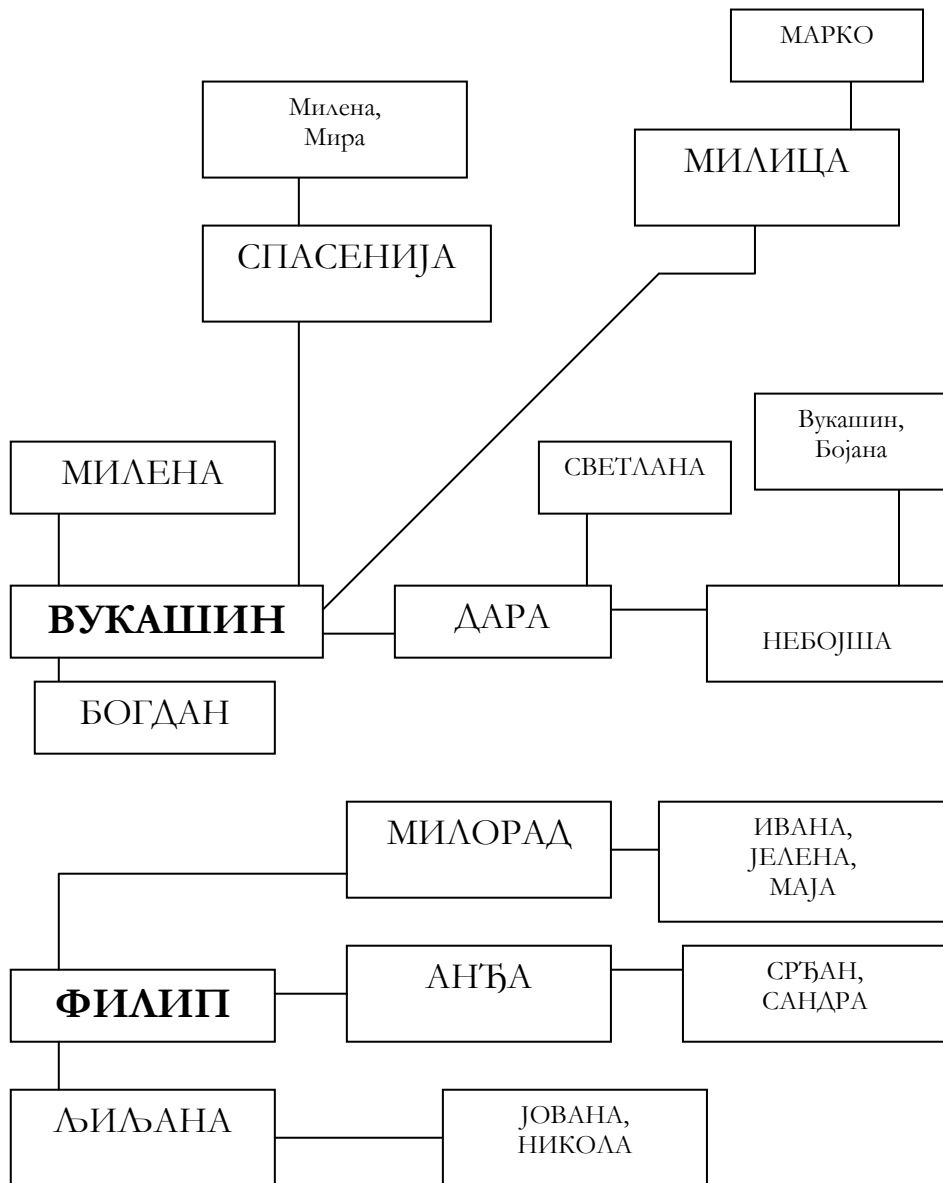
Поред породице Николе (Васиљева) Копривице, у Нову Гајдобру се колонизирао и његов синовац Миливоје Томов Копривица, који је после прешао у село Чортановци у Срему (ради службе). Копривице су родом из Гацког у Херцеговини (данас Република Српска).

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО КОЉЕНОВИЋА ЗИРОЈЕВИЋ

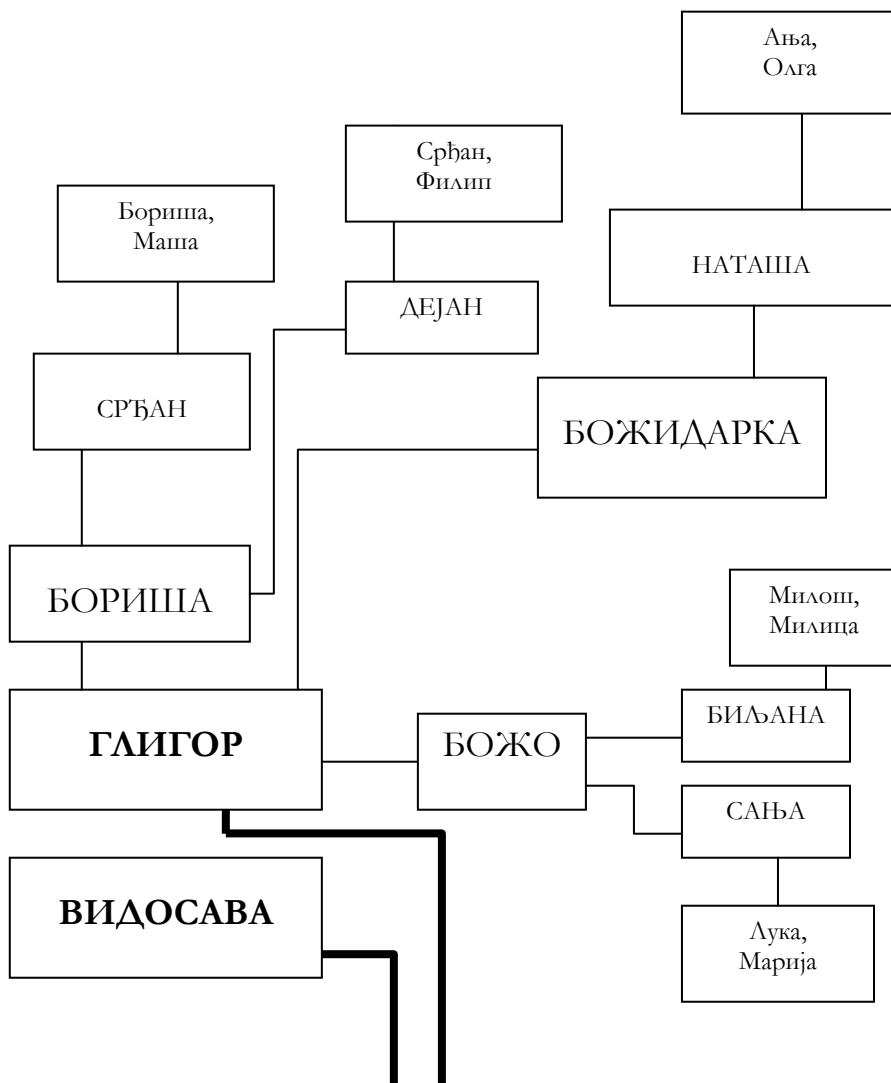

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО КОЉЕНОВИЋА ЗИРОЈЕВИЋ
(ћедови, родитељи, унуци и праунуци)

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО КОЉЕНОВИЋА ЗИРОЈЕВИЋ (ћедови, родитељи, унуци и прауници)

Породица Гаја Аћимова Зиројевића колонизирала се 1945. године у Нову Гај-
добру из Херцеговине, из села Бронђевићи, Гацко

ПРЕГЛЕД ПОРОДИЦА КОЛОНИЗИРАНИХ 1945. (Нова Гајдобра)

На сликама: колонисти на железничкој станици у Бачкој Паланци – чекају распореде*

* Извор слика: Милошевић Б., Јерков, Ј.: Паланка на Дунаву, “Бачки форум”, Товаришево, 2004.

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1.	ЛАЖЕТИЋ	ЂУРКА	ВИДА
2.	ЛАЖЕТИЋ	НОВАКА	СОФИЈА
3.	ЛАЖЕТИЋ	НОВАКА	КОСТА
4.	ЛАЖЕТИЋ	НОВАКА	МОМЧИЛО
5.	ЛАЖЕТИЋ	НОВАКА	МИЛЕВА
6.	БУКВИЋ	ИЛИЈЕ	СТАНА
7.	БУКВИЋ	СТАНЕ	ТРИФКО
8.	БУКВИЋ	ТРИФКА	НОВО
9.	БУКВИЋ	НОВИЦЕ	ДАНИЦА
10.	БУКВИЋ	ЈОВАНА	МИЛИЦА
11.	БУКВИЋ	ГОЈКА	КОСТА
12.	ГРАХОВАЦ	ЈОВАНА	МИЛЕ
13.	ДРАПИЋ	ЛАЗАРА	САВА
14.	ДРАПИЋ	ИЛИЈЕ	ЛЕПОСАВА
15.	ДРАПИЋ	ИЛИЈЕ	МИЛЕВА
16.	ДРАПИЋ	ИЛИЈЕ	ДУШАНКА
17.	ДРАПИЋ	ИЛИЈЕ	ЂОКО
18.	ШАРАБА	ГАЈЕ	ЈОВАН
19.	ШАРАБА	ЛАЗАРА	ЂУРЂА
20.	ШАРАБА	ЈОВАНА	ОБРАД
21.	КАШИКОВИЋ	НИКОЛЕ	ВИДОЈЕ
22.	КАШИКОВИЋ	ТОДОРА	ЗОРА
23.	КАШИКОВИЋ	ВИДОЈА	БОШКО
24.	КАШИКОВИЋ	БОШКА	МИЛАН
25.	КАШИКОВИЋ	ЈОВАНА	МИЛЕНА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
26.	ШУША	ТОМЕ	ИЛИЈА
27.	ШУША	ИЛИЈЕ	ОБРАД
28.	ШУША	ИЛИЈЕ	ЗАГОРКА
29.	ШУША	ИЛИЈЕ	ЈОВАН
30.	ШУША	ИЛИЈЕ	ЉУБИЦА
31.	ШУША	ЂУРЕ	ДЕСАНКА
32.	ШУША	САВЕ	МИЛИЦА
33.	МИЛАДИНОВИЋ	БОЖЕ	ЂУРЂА
34.	МИЛАДИНОВИЋ	ПЕТРА	ЈОВАН
35.	МИЛАДИНОВИЋ	ПЕТРА	ДАНИЛО
36.	МИЛАДИНОВИЋ	ПЕТРА	БЛАГОЈЕ
37.	ДЕРЕТИЋ	ВАСИЛИЈА	ДУШАН
38.	ДЕРЕТИЋ	ДУШАНА	ПАВЛЕ
39.	ДЕРЕТИЋ	ДУШАНА	ЉУБИЦА
40.	ДЕРЕТИЋ	ДУШАНА	БОЖИДАР
41.	ДЕРЕТИЋ	ТОМЕ	АНИЦА
42.	ДЕРЕТИЋ	ДУШАНА	МИЛАН
43.	ДЕРЕТИЋ	ДУШАНА	САВО
44.	ДЕРЕТИЋ	ДУШАНА	ЗОРКА
45.	ДЕРЕТИЋ	ДУШАНА	ГОЈКО
46.	ДЕРЕТИЋ	ВАСИЛИЈА	ДРАГИЦА
47.	ДЕРЕТИЋ	ИГЊАТА	ТОДОРА
48.	ИВАНКОВИЋ	СИМЕ	ЈОВАН
49.	ИВАНКОВИЋ	ЈОВАНА	ГОЈКО
50.	ИВАНКОВИЋ	ЈОВАНА	НЕДЕЉКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
51.	ИВАНКОВИЋ	ЈОВАНА	МИЛОСАВА
52.	ИВАНКОВИЋ	ЊОВАНА	ВИДОСАВА
53.	ИВАНКОВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛА
54.	БАЈАТ	ИЛИЈЕ	МИЛАН
55.	БАЈАТ	МИЛАНА	ВАСИЉКА
56.	БАЈАТ	МИЛАНА	МИЛЕВА
57.	БАЈАТ	МИЛАНА	ДУШАНКА
58.	БАЈАТ	МИЛАНА	ВУКОТА
59.	БАЈАТ	МИЛАНА	МАНОЈЛО
60.	БАЈАТ	СПАСОЈА	ФИМИЈА
61.	БАЈАТ	МИЛАНА	АНЂЕЛКО
62.	ЖАРКОВИЋ	АНТЕ	ТРИВКО
63.	ЖАРКОВИЋ	ТРИВКА	БОРИВОЈЕ
64.	ЖАРКОВИЋ	ТРИВКА	ЉУБИЦА
65.	ЖАРКОВИЋ	ТРИВКА	ВУКОСАВА
66.	ЖАРКОВИЋ	ТРИВКА	МИЛИЦА
67.	ЖАРКОВИЋ	ТОДОРА	БОСИЉКА
68.	ЧЕРОВИЋ	ПЕТРА	САВО
69.	ЧЕРОВИЋ	САВЕ	РАДОЈКА
70.	ЧЕРОВИЋ	САВЕ	ДЕСАНКА
71.	ЧЕРОВИЋ	САВЕ	МИЛОСАВА
72.	ЧЕРОВИЋ	САВЕ	ДРАГО
73.	ЧЕРОВИЋ	САВЕ	РАТКО
74.	ЧЕРОВИЋ	БЛАГОЈА	БОРИША
75.	РАДУН	ЈОВАНА	БОЈАН

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
76.	РАДУН	БОЈАНА	КОВИЉКА
77.	РАДУН	БОЈАНА	ЧЕДОМИР
78.	РАДУН	БОЈАНА	ИЛИЈА
79.	РАДУН	БОЈАНА	СЛОБОДАН
80.	РАДУН	МИЈЕ	МИЛКА
81.	МРДИЋ	ЈОВАНА	ВЛАДИМИР
82.	МРДИЋ	ВЛАДИМИРА	МАРКО
83.	МРДИЋ	ЛАЗАРА	ЂУРЂА
84.	МРДИЋ	ВЛАДИМИРА	МИХАЈЛО
85.	МРДИЋ	ВЛАДИМИРА	ЗОРКА
86.	МРДИЋ	ВЛАДИМИРА	РАДОЈКА
87.	МРДИЋ	НИКОЛЕ	ЈОВАНКА
88.	КНЕЖЕВИЋ	НИКОЛЕ	ЈОВО
89.	КНЕЖЕВИЋ	ЈОВЕ	ВУКОСАВА
90.	КНЕЖЕВИЋ	БОЖЕ	САВО
91.	КНЕЖЕВИЋ	ЈОВЕ	ЛУКА
92.	КНЕЖЕВИЋ	ЈОВЕ	НИКОЛА
93.	КНЕЖЕВИЋ	ЈОВЕ	МИХАЈЛО
94.	КНЕЖЕВИЋ	КОСТЕ	ДАРА
95.	КНЕЖЕВИЋ	ЛУКЕ	ДРАГИЦА
96.	КНЕЖЕВИЋ	САВЕ	МАРА
97.	ЖАРКОВИЋ	РИСТЕ	КОСТА
98.	ЖАРКОВИЋ	ДАНИЛА	ДАРИНКА
99.	ЖАРКОВИЋ	ДАНИЛА	ГОЈКО
100	ЖАРКОВИЋ	ДАНИЛА	ЂОРЂО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
101.	ЖАРКОВИЋ	ДАНИЛА	ПЕРО
102.	ЖАРКОВИЋ	ДАНИЛА	МИЛА
103.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	ЛАЗАР
104.	ЖАРКОВИЋ	ГЛИГОРА	ДЕСАНКА
105.	ЖАРКОВИЋ	АНТОНА	ДУШАН
106.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	МИЛОСАВ
107.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	РАДМИЛА
108.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	БЛАГОТА
109.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	МИРКО
110.	ЖАРКОВИЋ	ТОМЕ	МАРА
111.	ЖАРКОВИЋ	АНТОНА	МИЛЕВА
112.	ВУКОЈЕВИЋ	АНТЕ	ИВА
113.	ВУКОЈЕВИЋ	МИРКА	БЛАГИЦА
114.	ВУКОЈЕВИЋ	МИРКА	МИЛИЦА
115.	ВУКОЈЕВИЋ	МИРКА	АНТЕ
116.	РОДИЋ	ЂУРИЋА	САВА
117.	РОДИЋ	ЈОВЕ	МИЛКА
118.	РОДИЋ	ЈОВЕ	БОШКО
119.	РОДИЋ	ЈОВЕ	НЕДЕЉКО
120.	РОДИЋ	ЈОВЕ	СМИЉАНА
121.	ГАЋИЋ	САВЕ	САВА
122.	ГАЋИЋ	ЈОВЕ	МИЛА
123.	ГАЋИЋ	ЈОВЕ	КОСА
124.	ГАЋИЋ	ЈОВЕ	МИРКО
125.	ГАЋИЋ	ЈОВЕ	ВИДА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
126.	ЈЕЛИЋ	ЈОШЕ	ЈОВАНКА
127.	ЈЕЛИЋ	МИХАЈЛА	ЛАЗАР
128.	ЈЕЛИЋ	МИХАЈЛА	РАДЕ
129.	ЈЕЛИЋ	РАДЕ	МИЛА
130.	ЈЕЛИЋ	РАДЕ	СРЕТО
131.	ЈЕЛИЋ	РАДЕ	МИЛАН
132.	ЈЕЛИЋ	РАДЕ	ОБРАД
133.	ЈЕЛИЋ	ПЕРЕ	ЈОВАНА
134.	КАРАДЕГЛИЋ	СПАСОЈА	МАРА
135.	КАРАДЕГЛИЋ	ДУШАНА	ЗОРА
136.	КАРАДЕГЛИЋ	ДУШАНА	ЗДРАВКО
137.	КАРАДЕГЛИЋ	ДУШАНА	ДАНИЦА
138.	КАРАДЕГЛИЋ	ДУШАНА	МИРЈАНА
139.	ШАИН	СПАСОЈЕ	РОСА
140.	ШАИН	СВЕТОЗАРА	МОМЧИЛО
141.	ШАИН	СВЕТОЗАРА	МАРА
142.	ШАИН	СВЕТОЗАРА	МИРЈАНА
143.	ШАИН	СВЕТОЗАРА	МИЛАН
144.	ШАИН	СВЕТОЗАРА	ОЛГА
145.	ШАИН	СВЕТОЗАРА	СВЕТОЗАР
146.	РАТКОВИЋ	ТОМЕ	МАРКО
147.	РАТКОВИЋ	МАРКА	ОБРЕНИЈА
148.	РАТКОВИЋ	МАРКА	ВИДОСАВА
149.	РАТКОВИЋ	МАРКА	ДАНИЛО
150.	РАТКОВИЋ	ВИДАКА	СТАНА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
151.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЖИВКА	СТАНА
152.	ЗИРОЈЕВИЋ	ГАЈЕ	ВИДОСАВА
153.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЂОРЂА	ВИДА
154.	ЗИРОЈЕВИЋ	ГЛИГОРА	БОРИША
155.	ЗИРОЈЕВИЋ	ГЛИГОРА	БОЖИДАРКА
156.	ЗИРОЈЕВИЋ	ГЛИГОРА	БОЖИДАР
157.	ЖАРКОВИЋ	ОГЊЕНА	ЉУБИЦА
158.	ГРУБОР	ЈОВАНА	СТЕВАН
159.	ЂУМИЋ	ЈАНДРЕ	ДАНИЦА
160.	ЂУМИЋ	БРАНКА	МИЛАН
161.	ЂУМИЋ	ДАНИЦЕ	МАРА
162.	ЗИРОЈЕВИЋ	ГАЈЕ	ВУКАШИН
163.	ЗИРОЈЕВИЋ	ВУКАШИНА	МИЛЕНА
164.	ЗИРОЈЕВИЋ	ВУКАШИНА	ДАРИНКА
165.	ЗИРОЈЕВИЋ	ОБРЕНА	ЦВИЈА
166.	ВУКАСОВИЋ	ЈОВИЦЕ	СТЕВАН
167.	ВУКАСОВИЋ	СТЕВАНА	БОГДАН
168.	ВУКАСВОИЋ	РИСТЕ	МАРА
169.	ВУКАСОВИЋ	СТЕВАНА	СТАНА
170.	ВУКАСОВИЋ	СТЕВАНА	РИСТО
171.	ВУКАСО ВИЋ	СТЕВАНА	ПЕРСА
172.	РАДУН	ЈОВАНА	ИЛИЈА
173.	РАДУН	ИЛИЈЕ	БОГДАН
174.	КОВИЋ	ТОДОРА	ДРАГИЊА
175.	КОВИЋ	ДРАГИЊЕ	ЈЕКА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
176.	БОБИЋ	НИКОЛЕ	СТЕВАН
177.	БОБИЋ	МИЛОША	РАДИВОЈЕ
178.	БОБИЋ	МИЛОША	ЧЕДО
179.	БОБИЋ	ЛАЗЕ	МАРИЈА
180.	БОБИЋ	НИКОЛЕ	ДАНЕ
181.	ИВАНКОВИЋ	СТЕВАНА	АЛЕКСАНДАР
182.	ИВАНКОВИЋ	АЛЕКСАНДРА	СТЕВАН
183.	ИВАНКОВИЋ	АЛЕКСАНДРА	КАТИЦА
184.	ИВАНОВИЋ	АДАМА	КАТАРИНА
185.	ИВАНОВИЋ	АЛЕКСАНДРА	НИКОЛА
186.	АНЂЕЛИЋ	МИЋЕ	РАЈКО
187.	АНЂЕЛИЋ	РАЈКА	ОЛГА
188.	АНЂЕЛИЋ	РАЈКА	БОЖИДАР
189.	АНЂЕЛИЋ	РАЈКА	МИЛОРАД
190.	АНЂЕЛИЋ	ФИЛИПА	СТАНА
191.	КУКОЉ	МИХАЈЛА	СТЕВАН
192.	КУКОЉ	СТЕВАНА	БОСИЉКА
193.	КУКОЉ	СТЕВАНА	АНИЦА
194.	КУКОЉ	СТЕВАНА	РАТКО
195.	КУКОЉ	СТЕВАНА	РАДОЈКА
196.	КУКОЉ	ЂУРЕ	ЈОВАНКА
197.	ДЕЛИЋ	МИЛИЋА	МИЛОЈЕ
198.	ДЕЛИЋ	МИЛОША	ТОМИСЛАВ
199.	ДЕЛИЋ	ГЛИГОРА	ПАНДА
200.	КУКОЉ	ПЕРЕ	МИРКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
201.	КУКОЉ	МИРКА	ДРАГАН
202.	КУКОЉ	МИРКА	РАДМИЛА
203.	КУКОЉ	МИРКА	СРЕТО
204.	КУКОЉ	КУЗМАНА	АНЂА
205.	СРЕДАНОВИЋ	МИЛОША	СИНЂА
206.	СРЕДАНОВИЋ	ЂУРЕ	ОБРАД
207.	СРЕДАНОВИЋ	ДУШАНА	ДАНИЦА
208.	СРЕДАНОВИЋ	ЂУРЕ	САВО
209.	МАСЛЕША	СИМЕ	БОГДАН
210.	МАСЛЕША	БОГДАНА	ЈОВАН
211.	МАСЛЕША	ЛАЗЕ	МАРА
212.	КАРАНОВИЋ	МИЛЕ	ВИДА
213.	МАРИНКОВИЋ	СИМЕ	РАДЕ
214.	МАРИНКОВИЋ	СИМЕ	МИЛОСАВА
215.	МАРИНКОВИЋ	СИМЕ	ДАНИЦА
216.	МАРИНКОВИЋ	СИМЕ	ЂУКА
217.	МАРИНКОВИЋ	СИМЕ	ПЕРО
218.	ВУЧУРОВИЋ	ЂУРЕ	ВАСО
219.	ВУЧУРОВИЋ	ВАСЕ	МИЛОРАД
220.	ВУЧУРОВИЋ	ВАСЕ	НЕДЕЉКО
221.	ВУЧУРОВИЋ	ВАСЕ	СЛОБОДАН
222.	ВУЧУРОВИЋ	ТОДОРА	ЉУБА
223.	ТРКЉА	БОЖЕ	ПЕТАР
224.	ТРКЉА	ПЕТРА	МИЛОРАД
225.	ТРКЉА	БОЖЕ	ГОЈКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
226.	ТРКЉА	ЛАЗАРА	МАРА
227.	ПИШТИЊАТ	ЈОВЕ	МИТРА
228.	ПИШТИЊАТ	ЈОВЕ	ЈОВАН
229.	ПИШТИЊАТ	ЈОВЕ	СЛОБОДАНКА
230.	ПИШТИЊАТ	ЈОВЕ	МИЛЕ
231.	ПИШТИЊАТ	ЛАЗАРА	АНЂА
232.	КАРАНОВИЋ	ИЛИЈЕ	НИКОЛА
233.	КАРАНОВИЋ	НИКОЛЕ	НЕВЕНКА
234.	КАРАНОВИЋ	НИКОЛЕ	ВОЈИСЛАВ
235.	КАРАНОВИЋ	НИКОЛЕ	ТОМИСЛАВ
236.	КАРАНОВИЋ	ИЛИЈЕ	МИЛКА
237.	МЕДАР	ЈОВЕ	ЂУРО
238.	МЕДАР	ЂУРЕ	СЛАВОЈКА
239.	МЕДАР	ЂУРЕ	ВАСИЉКА
240.	МЕДАР	ЂУРЕ	НАДА
241.	МЕДАР	ЂУРЕ	ЉУБИЦА
242.	МЕДАР	РИСТЕ	САВА
243.	РАДИЋ	МИЛОША	ВАСО
244.	РАДИЋ	ВАСЕ	МИЛОШ
245.	РАДИЋ	ВАСЕ	РАНКО
246.	РАДИЋ	ВАСЕ	КОСТА
247.	РАДИЋ	ВАСЕ	РАДМИЛА
248.	РАДИЋ	ВАСЕ	САВА
249.	РАДИЋ	РИСТЕ	ВИШЊА
250.	РОДИЋ	НИКОЛЕ	НИКОЛА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
251.	РОДИЋ	ЛУКЕ	СТАНА
252.	РОДИЋ	НИКОЛЕ	ЈОВАН
253.	ВУКОБРАТ	ОБРАДА	МИЛКА
254.	РОДИЋ	ЈОВАНА	МИЛАН
255.	РОДИЋ	ЈОВАНА	ДРАГАН
256.	РОДИЋ	ЈОВАНА	ДРАГИЦА
257.	РОДИЋ	ОБРАДА	САВА
258.	ЛУЧИЋ	МАКСИМА	МАРА
259.	ЛУЧИЋ	ДУШАНА	БОСИЉКА
260.	ЛУЧИЋ	ДУШАНА	ВИДА
261.	ЛУЧИЋ	ДУШАНА	АНЂЕЛКО
262.	ЛУЧИЋ	АНЂЕЛКА	ДУШАН
263.	ЛУЧИЋ	САВЕ	АНИЦА
264.	МИЛУТИНОВИЋ	ЈОВЕ	ЈАЊА
265.	МИЛУТИНОВИЋ	ЛУКЕ	ЈОВАН
266.	МИЛУТИНОВИЋ	ЛУКЕ	МИЛОШ
267.	МИЛУТИНОВИЋ	ЛУКЕ	ДАНИЦА
268.	ПИШТИЊАТ	БОГДАНА	МАРКО
269.	ПИШТИЊАТ	МАРКА	КРСТИЊА
270.	ПИШТИЊАТ	МАРКА	ЈОВАНКА
271.	ПИШТИЊАТ	МАРКА	ВАСО
272.	ПИШТИЊАТ	ПАЈЕ	ГОСПАВА
273.	ПИШТИЊАТ	МАРКА	СПАСОЈЕ
274.	БУЦАЛОВИЋ	ИГЊАТА	МИЛЕ
275.	БУЦАЛОВИЋ	МИЛЕ	МАРА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
276	БУЦАЛОВИЋ	МИЛЕ	МИЛЕВА
277.	ВРКИЋ	СТЈЕПАНА	ЈЕЛЕНА
278.	СТАНКОВИЋ	ТОДОРА	ЦВЕТА
279.	СТАНКОВИЋ	НИКОЛЕ	САВО
280.	СТАНКОВИЋ	НИКОЛЕ	ЈОВО
281.	СТАНКОВИЋ	НИКОЛЕ	РАДОЈКА
282.	СТАНКОВИЋ	НИКОЛЕ	ЛУКА
283.	СТАНКОВИЋ	ЛУКЕ	СЛОБОДАН
284.	СТАНКОВИЋ	МИЛАНА	МИЛОСАВКА
285.	РОДИЋ	ИЛИЈЕ	СТАНА
286.	РОДИЋ	СТЕВАНА	МИРКО
287.	РОДИЋ	СТЕВАНА	НЕВЕНКА
288.	РОДИЋ	СТЕВАНА	МАРА
289.	РОДИЋ	СТЕВАНА	РАТКО
290.	РОДИЋ	СТЕВАНА	БОЈАНА
291.	РОДИЋ	СТЕВАНА	НИКОЛА
292.	РОДИЋ	ЛАЗАРА	ЛАЗАР
293.	ВИЦО	БОГДАНА	РАДЕ
294.	ВИЦО	БОЖО	РАДМИЛА
295.	ВИЦО	СИМО	БОЖАНА
296.	ВИЦО	ПАВЛЕ	МАРИЦА
297.	ВИЦО	ЛУКА	ПЕТРА
298.	КОСЈЕРИНА	ПЕТРА	СПАСОЈЕ
299.	КОСЈЕРИНА	СПАСОЈЕ	МИЛЕНКО
300.	КОСЈЕРИНА	СПАСОЈЕ	СОФИЈА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
301.	КОСЈЕРИНА	РИСТЕ	ДАНИЦА
302.	РАТКОВИЋ	БЛАГОЈА	АЋИМ
303.	РАТКОВИЋ	БЛАГОЈА	ТОМИНА
304.	РАТКОВИЋ	БЛАГОЈА	МИЛАН
305.	РАТКОВИЋ	АЋИМА	БОРИКА
306.	РАТКОВИЋ	АЋИМА	ОБРЕНИЈА
307.	РАТКОВИЋ	БОЖЕ	ЛЕПОСАВА
308.	БАБАЉ	САВЕ	РАТКО
309.	БАБАЉ	РАТКА	БИРИСЛАВКА
310.	БАБАЉ	ЂОРЂА	МИЛА
311.	КУЈАЧИЋ	НИКОЛЕ	МЛАДЕН
312.	КУЈАЧИЋ	НИКОЛЕ	САВА
313.	КУЈАЧИЋ	ЛАЗАРА	РАТКО
314.	КУЈАЧИЋ	РАТКА	СЛОБОДАН
315.	КУЈАЧИЋ	ИВАНА	СТАНА
316.	БАБИЋ	ИЛИЈЕ	АНЂА
317.	БАБИЋ	ПЕТРА	ГРАДИМИР
318.	БАБИЋ	ПЕТРА	БОСИЉКА
319.	ДАКИЋ	ЂУРА	ЂУЈА
320.	ДАКИЋ	ЂУЈЕ	ЉУБИЦА
321.	ДАКИЋ	ЂУЈЕ	ДУШАНКА
322.	НИНЧИЋ	ПАВЛА	МАРКО
323.	КУШТРОВ	ЛАЗЕ	МИЛАН
324.	КУШТРОВ	МИЛАНА	ЛАЗАР
325.	КУШТРОВ	МИЛАНА	ДЕСАНКА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
326.	КУШТРОВ	ИЛИЈЕ	ДРАГА
327.	КРТИНИЋ	ИЛИЈЕ	ЛУКА
328.	КРТИНИЋ	ИЛИЈЕ	РАДОЈКА
329.	КРТИНИЋ	ИЛИЈЕ	ЗЛАТИЦА
330.	КРТИНИЋ	ИЛИЈЕ	БОЈАНА
331.	КРТИНИЋ	АНДРИЈЕ	МАРА
332.	КРТИНИЋ	ДАНИЛА	МАРИЈА
333.	КРТИНИЋ	ЛУКЕ	МИЛЕ
334.	КРТИНИЋ	МИЛЕ	МИЛЕВА
335.	КРТИНИЋ	МИЛЕ	ЛУКА
336.	КРТИНИЋ	МИЛЕ	ИЛИЈА
337.	КРТИНИЋ	ЂУРЕ	ДАНИЦА
338.	ЂУЛИБРК	МИЛЕ	МАРИЈА
339.	ЂУЛИБРК	СТОЈАНА	ЂОРЂЕ
340.	ТАТАЛОВИЋ	САВЕ	МИЛИЈА
341.	ВУКОЈЕ	МИЛУТИНА	РИСТО
342.	КУЉИЋ	СПАСОЈЕ	ЈОВО
343.	КУЉИЋ	ЈОВЕ	МИЛА
344.	КУЉИЋ	НИКОЛЕ	ЉУБИЦА
345.	КУЉИЋ	СПАСОЈЕ	РАДЕ
346.	КУЉИЋ	РАДЕ	СИМО
347.	КУЉИЋ	РАДЕ	МАРА
348.	КУЉИЋ	РАДЕ	БРАТОЉУБ
349.	КУЉИЋ	МИЛУТИНА	ЦВИЈА
350.	РУПАР	НИКОЛЕ	БОЖО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
351.	КОВАЧ	САВЕ	КОСА
352.	ЗЕЦ	ЂУРАЂА	МИЛАН
353.	ЗЕЦ	МИЛАНА	ЉУБИЦА
354.	ЗЕЦ	ЂУРАЂА	ЕВИЦА
355.	ЗЕЦ	МИЛАНА	ДАНИЦА
356.	ЗЕЦ	МИЛАНА	МИЛЕВА
357.	ХОРВАТ	ПАЛА	ИШТВАН
358.	МИЋУТКА	ЈОЗЕФА	ВЕРОНИКА
359.	ИЈАЧИЋ	ЉУБОМИРА	СПАСЕНИЈА
360.	ИЈАЧИЋ	ЉУБЕ	ЛЕПОСАВА
361.	ИЈАЧИЋ	ЉУБЕ	МИШО
362.	МАРУШИЋ	СТОЈАНА	МАРА
363.	ПЕРИШИЋ	МИЛАНА	КОВИЉКА
364.	ПЕРИШИЋ	РИСТЕ	ЈОВО
365.	ПЕРИШИЋ	ЈОВЕ	НИКОЛА
366.	ПЕРИШИЋ	ЈОВЕ	ДРАГИЊА
367.	БАЈАЛО	ЈОВЕ	ДАРИНКА
368.	БАЈАЛО	РИСТЕ	ЗОРА
369.	ЂОРОВИЋ	ВУКАНА	ЗОРА
370.	ЂОРОВИЋ	МИЉКА	РАДИВОЈЕ
371.	ЂОРОВИЋ	МИЉКА	ЛЕПОСАВА
372.	САМАРЦИЋ	ВИДОЈА	ДАРИНКА
373.	САМАРЦИЋ	ВИДОЈА	ГОЈКО
374.	САМАРЦИЋ	ГОЈКА	СЕНА
375.	САМАРЦИЋ	ГОЈКА	СЛАВА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
376.	САМАРЦИЋ	ГОЈКА	ЂОРЂЕ
377.	САМАРЦИЋ	ГОЈКА	БРАТОЉУБ
378.	САМАРЦИЋ	ЂУРЕ	АНЂА
379.	САМАРЦИЋ	ДУШАНА	РАДОЈКА
380.	САБЉИЋ	ПЕТРА	ДРАГАН
381.	САБЉИЋ	ДРАГАНА	МИЛКА
382.	САБЉИЋ	ДРАГАНА	РАЈКО
383.	САБЉИЋ	ДРАГАНА	ПЕТАР
384.	САБЉИЋ	ВАСИЛИЈА	РУЖА
385.	ЂОРДАН	ЛУКЕ	ЉУБИЦА
386.	ЂОРДАН	ЛУКЕ	ПЕТАР
387.	ЂОРДАН	ЈОВЕ	МИЛАН
388.	ЂОРДАН	ПЕТРА	ЛУКА
389.	КНЕЖЕВИЋ	ИЛИЈЕ	СТЕВАН
390.	КНЕЖЕВИЋ	СТЕВАНА	МИЛКА
391.	КНЕЖЕВИЋ	СТЕВАНА	ДУШАН
392.	КНЕЖЕВИЋ	СТЕВАНА	СМИЉАНА
393.	КНЕЖЕВИЋ	СТЕВАНА	МИЛЕВА
394.	КНЕЖЕВИЋ	ЈОВЕ	ИЛИЈА
395.	КНЕЖЕВИЋ	НИКОЛЕ	МАРА
396.	БАЉ	ТОДОРА	ЈОВАН
397.	БАЉ	ЈОВАНА	ГОЈКО
398.	БАЉ	ЈОВАНА	БРАНКО
399.	БАЉ	ЈОВАНА	ДУШАНКА
400.	БАЉ	ЈОВАНА	БОРА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
401.	БАЉ	ЂУРЂА	ЈОВАНКА
402.	БАЉ	ЈОВАНА	ДЕСИМИР
403.	БАЉ	СТЕПАНА	СТАНА
404.	БАЉ	ТОДОРА	БОШКО
405.	ЗОТОВИЋ	СТЕВАНА	РАДОВАН
406.	ЗОТОВИЋ	ЈОВАНА	СТЕВАН
407.	ЗОТОВИЋ	СТЕВАНА	ГОСПАВА
408.	ЗОТОВИЋ	ЛАЗАРА	СТАНА
409.	МИЉАНОВИЋ	ЈОШЕ	РАДОВАН
410.	МИЉАНОВИЋ	ДУШАНА	МИЛОРАД
411.	МИЉАНОВИЋ	САВЕ	МИЛА
412.	БОШКОВИЋ	СТЕВАНА	МИРКО
413.	БОШКОВИЋ	МИРКА	ВАСИЉКА
414.	БОШКОВИЋ	МИРКА	СТАНА
415.	БОШКОВИЋ	МИРКА	БОГОЉУБ
416.	БОШКОВИЋ	МИРКА	БОШКО
417.	БОШКОВИЋ	МИРКА	СЛОБОДАН
418.	БОШКОВИЋ	МИРКА	БУДИМИР
419.	БОШКОВИЋ	СТОЈАНА	НОВКА
420.	БОШКОВИЋ	МИРКА	ГОЈКО
421.	ПАВЛОВИЋ	ИЛИЈЕ	ИВАН
422.	ПАВЛОВИЋ	ИВАНА	ДРАГИЦА
423.	ПАВЛОВИЋ	ИВАНА	БОЖО
424.	ПАВЛОВИЋ	ИВАНА	ИВКА
425.	ПАВЛОВИЋ	МАРИЈАНА	ЛУЦА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
426.	ПАВЛОВИЋ	ВИДОЈЕ	ИЛИЈА
427.	ПАВЛОВИЋ	ЛАЗАРА	ВИДА
428.	ПАВЛОВИЋ	ИЛИЈЕ	МАРА
429.	МИШКОВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛАН
430.	МИШКОВИЋ	МИЛАНА	РАТОМИРКА
431.	МИШКОВИЋ	МИЛАНА	ЉУБИЦА
432.	МИШКОВИЋ	РИСТЕ	ВУКОСАВА
433.	МИШКОВИЋ	ТРИПКА	САВА
434.	МИШКОВИЋ	НИКОЛЕ	СИМО
435.	КУЉИЋ	ЈОВАНА	РАДОВАН
436.	КУЉИЋ	РАДОВАНА	ТОДОР
437.	КУЉИЋ	ЈОВАНА	НАСТА
438.	КУЉИЋ	ЈОВАНА	САВИЦА
439.	КУЉИЋ	ЂУРЕ	ЈОВАН
440.	КУЉИЋ	САВЕ	ЉУБИЦА
441.	ГРБО	РИСТЕ	МИЛИЦА
442.	ГРБО	ЂОКЕ	ВЕЉКО
443.	ГРБО	ВЕЉКА	ГАВРИЛО
444.	ГРБО	ГАВРИЛА	ДРАГА
445.	ГРБО	ГАВРИЛА	СПАСЕНИЈА
446.	ГРБО	ГАВРИЛА	СТАНА
447.	ДРОПО	ЈОВЕ	ОБРЕН
448.	ДРОПО	ОБРЕНА	СМИЉАНА
449.	ДРОПО	ОБРЕНА	МИЛИЦА
450.	ДРОПО	ОБРЕНА	ВИНКА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
451.	ДРОПО	ОБРЕНА	ОЛГА
452.	ДРОПО	ОБРЕНА	ВАСИЛИЈА
453.	ДРОПО	ЈОВЕ	ЦВЕТА
454.	ДРОПО	ОБРЕНА	ЈОВО
455.	ДРОПО	ОБРЕНА	САВО
456.	ДИВЉАН	НИКОЛЕ	СИМАНА
457.	ДИВЉАН	ПЕТРА	ПЛЕМА
458.	ДИВЉАН	ПЕТРА	ЗОРА
459.	ДИВЉАН	ПЕТРА	МИЛАН
460.	ДИВЉАН	ПЕТРА	СТАНА
461.	ДИВЉАН	ПЕТРА	ДУШАН
462.	ДИВЉАН	ВАСИЛИЈА	ДОСТИЊА
463.	ОСТОЈИЋ	ТОДОРА	СТОЈА
464.	ДУТИНА	ЈОВЕ	ВАСА
465.	ДУТИНА	ВАСЕ	СИМО
466.	ДУТИНА	СИМЕ	СЛОБОДАН
467.	ДУТИНА	СИМЕ	ДЕСАНКА
468.	ЏОМБА	ВАСИЛИЈА	АНЂА
469.	ЈЕЛИЋ	ЂУРЕ	ДРАГА
470.	ЈЕЛИЋ	СИМЕ	ПЕТАР
471.	ЈЕЛИЋ	ПЕТРА	КРСТО
472.	ЈЕЛИЋ	ПЕТРА	ГОЈКО
473.	МИЈАНОВИЋ	ЈОВЕ	МИХАЈЛО
474.	МИЈАНОВИЋ	МИХАЈЛА	ТОМИСЛАВ
475.	МИЈАНОВИЋ	МИХАЈЛА	ЈОВО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
477	МИЈАНОВИЋ	МИХАЈЛА	РАДОМИР
478.	МИЈАНОВИЋ	МИХАЈЛА	МИЛОРАД
479.	МИЈАНОВИЋ	МИХАЈЛА	МИРО
480.	МИЈАНОВИЋ	ОБРАДА	КРСТИЊА
481.	АНЂУШИЋ	РИСТЕ	МИРА
482.	АНЂУШИЋ	ЂУРЕ	ЂОРЂЕ
483.	АНЂУШИЋ	ЂУРЕ	АНЂА
484.	АНЂУШИЋ	ЂУРЕ	МИЛАН
485.	АНЂУШИЋ	ДУШАНА	СЛАВКА
486.	АНТЕЉЕВИЋ	ДУШАНА	СЛАВКА
487.	ДАНГУБИЋ	ЛУКЕ	ВАСО
488.	ДАНГУБИЋ	ВАСЕ	МИЛОСАВА
489.	ДАНГУБИЋ	ОБРЕНА	ЉУБИЦА
490.	АНТЕЉЕВИЋ	ЉУБИЦЕ	ЈОКА
491.	ЗОРИЋ	ПЕРЕ	БОЈАН
492.	ЗОРИЋ	ПЕРИЦЕ	СТОЈАН
493.	ЗОРИЋ	МИХАЈЛА	МИРКО
494.	ЗОРИЋ	БОЈАНА	МИРКО
495.	ЗОРИЋ	МИРКА	РУЖА
496.	ЗОРИЋ	БОЈАНА	МИЛЕНКО
497.	БУХА	СТЕВАНА	ДРАГО
498.	БУХА	ДРАГЕ	СТЕВАН
499.	БУХА	ДРАГЕ	СЛОБОДАН
500	БУХА	ПЕТРА	СТАНА
501.	ТЕРЗИЋ	НИКОЛЕ	ПЕТАР

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
502.	ТЕРЗИЋ	ПЕТРА	ЈЕЛА
503.	МИЋИЋ	ПЕРЕ	ДУШАН
504.	МИЋИЋ	ДУШАНА	ПЕРО
505.	МИЋИЋ	ДУШАНА	ЈЕЛЕНА
506.	МИЋИЋ	ЛУКЕ	МАРА
507.	МИЋИЋ	ДУШАНА	СЛАВКО
508.	БЕРДОВИЋ	БОШКА	САВО
509.	БЕРДОВИЋ	САВЕ	ЧЕДОМИР
510.	БЕРДОВИЋ	САВЕ	ЈОВО
511.	БЕРДОВИЋ	ЈЕВТЕ	МИЛИЦА
512.	БЕРДОВИЋ	САВЕ	ЉУБИЦА
513.	БЕРДОВИЋ	САВЕ	БОЖИДАР
514.	БЕРДОВИЋ	САВЕ	МИЛОРАД
515.	ШУШНИЦА	ЈОШАНА	НИКОЛА
516.	ШУШНИЦА	НИКОЛЕ	ГОЈКО
517.	ШУШНИЦА	НИКОЛЕ	ЗОРКА
518.	ШУШНИЦА	НИКОЛЕ	КРСТО
519.	ШУШНИЦА	НИКОЛЕ	МИЛЕВА
520.	ШУШНИЦА	НИКОЛЕ	ПЕТАР
521.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	СМИЉАНА
522.	ШУШНИЦА	ЂУРАЂА	ВИШЊА
523.	ШУШНИЦА	НИКОЛЕ	БРАНКО
524.	ШУШНИЦА	НИКОЛЕ	МАРИЈА
525.	КАРАНОВИЋ	ПЕТРА	МАРА
526.	КАРАНОВИЋ	ЂОКЕ	МИЛКА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
527.	КАРАНОВИЋ	ЂОКЕ	МИЛИЦА
528.	КАРАНОВИЋ	ЂОКЕ	МИЛЕ
529.	РЕБИЋ	АНДРИЈЕ	МИЛИЦА
530.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	РОСА
531.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	ЉУБОМИР
532.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	СМИЉА
533.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	ЖИВКО
534.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	ДЕСА
535.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	СОФИЈА
536.	РЕБИЋ	ОБРЕНА	ПЕТАР
537.	ШТРБАЦ	ТОДОРА	ГРОЗДАНА
538.	ШТРБАЦ	НИКОЛЕ	ВЛАДО
539.	ШТРБАЦ	НИКОЛЕ	ДАРА
540.	ШТРБАЦ	НИКОЛЕ	ЉУБИЦА
541.	КАШИКОВИЋ	ТОДОРА	МИРКО
542.	КАШИКОВИЋ	МИРКА	ПЕКО
543.	КАШИКОВИЋ	МИРКА	ТРИПО
544.	КАШИКОВИЋ	МИРКА	ДУШАНКА
545.	КАШИКОВИЋ	МИРКА	АНЂЕЛКО
546.	КАШИКОВИЋ	МИРКА	РАТОМИРКА
547.	ИВЕЗИЋ	СИМАТА	АНЂА
548.	КАШИКОВИЋ	ПЕТРА	ПЕТРУША
549.	ТРНИНИЋ	ЈОВАНА	РАЈКО
550.	ТРНИНИЋ	ИЛИЈЕ	ЈОВАН
551.	ТРНИНИЋ	ЈОВАНА	РУЖА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
552.	ТРНИНИЋ	ЈОВАНА	МИЛИЦА
553.	ТРНИНИЋ	ЈОВАНА	РАДИСЛАВА
554.	ТРНИНИЋ	ЈОВАНА	ЉУБИЦА
555.	ТРНИНИЋ	ЈОВАНА	ЖИВОЈИН
556.	ТРНИНИЋ	ЈОВАНА	МИЛИЦА
557.	ТРНИНИЋ	ЈОШАНА	ЛЕНКА
558.	ЂУРИЋ	ЈОВАНА	ЂОКО
559.	ЂУРИЋ	ЂОКЕ	ЈОВАН
560.	ЂУРИЋ	ЈОВАНА	КОВИЉКА
561.	ЂУРИЋ	ИЛИЈЕ	ГОЈКО
562.	ЂУРИЋ	ЈОВАНА	ИЛИЈА
563.	ЂУРИЋ	ВАСЕ	МАРА
564.	ЂУРИЋ	СПАСОЈА	МИТРА
565.	МИЋИЋ	ПЕТРА	ЉУБИЦА
566.	СОЛДО	ДУШАНА	МИЛАН
567.	СОЛДО	МИЛАНА	СЛОБОДАН
568.	СОЛДО	МИЛАНА	СЛАВОЈКА
569.	СОЛДО	ШЋЕПАНА	ДУШАН
570.	СОЛДО	ДУШАНА	РАДОЈКА
571.	СОЛДО	СПАДОЈА	ЉУБИЦА
572.	СОЛДО	ДУШАНА	МИЛЕНКО
573.	БОШКОВИЋ	ИЛИЈЕ	ЈАЊА
574.	БОШКОВИЋ	СТЕВАНА	МАРА
575.	БОШКОВИЋ	СТЕВАНА	ЛАЗАР
576.	БОШКОВИЋ	СТЕВАНА	ДУШАН

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
577.	БОШКОВИЋ	ДУШАНА	МАРА
578.	БОШКОВИЋ	САВЕ	ЈОВАНА
579.	БОШКОВИЋ	ЛАЗАРА	ИЛИЈА
580.	БОШКОВИЋ	ИЛИЈЕ	СТЕВАН
581.	ЋУК	ЛАЗАРА	СЛАВКО
582.	ЋУК	СЛАВКА	ЉУБИЦА
584.	ЋУК	ВУКАНА	ЦВЕТА
585.	ЋУК	ДУШАНА	МИЛАН
586.	ЏОМБЕТА	РИСТЕ	СПАСОЈЕ
587.	ЏОМБЕТА	СПАСОЈА	НИКОЛА
588.	ЏОМБЕТА	СПАСОЈА	ТОМИСЛАВ
589.	ЏОМБЕТА	СПАСОЈА	БРАНКО
590.	ЏОМБЕТА	ЈОВАНА	ПЕТРУША
591.	ЏОМБЕТА	НИКОЛЕ	МАРА
592.	ЏОМБЕТА	СПАСОЈА	ДАНИЛО
593.	ЏОМБЕТА	СПАСОЈА	СОФИЈА
594.	ЛУЧИЋ	ЦВЕТКА	ДУШАН
595.	ЛУЧИЋ	ДУШАНА	САВО
596.	ЛУЧИЋ	ЂУРА	СПАСЕНИЈА
597.	ЛУЧИЋ	ДУШАНА	МЛАДЕН
598.	ЛУЧИЋ	ДУШАНА	ЉУБАН
599.	ЂОРОВИЋ	ЦВЕТКА	САВА
600.	БУЦОЊИЋ	СТЈЕПАНА	ЈОЗО
601.	БУЦОЊИЋ	ЈОЗЕ	ЉУБИЦА
602.	БУЦОЊИЋ	ЛУКЕ	БОСИЉКА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
603.	БОШКОВИЋ	СИМЕ	ЈОВАН
604.	БОШКОВИЋ	ЈОВЕ	ЗОРА
605.	БОШКОВИЋ	МИЈЕ	ЈАЊА
606.	БОШКОВИЋ	ЂУРЕ	МИТРАНА
607.	БОШКОВИЋ	СИМЕ	СТАНКА
608.	ВАСИЉЕВИЋ	ЈОВАНА	ПЕТАР
609.	ВАСИЉЕВИЋ	ПЕТРА	СОФИЈА
610.	ВАСИЉЕВИЋ	ПЕТРА	БЛАГОЈЕ
611.	ВАСИЉЕВИЋ	ПЕТРА	СРЕТЕН
612.	ВАСИЉЕВИЋ	СТОЈАНА	ЂУРЂА
613.	ВАСИЉЕВИЋ	САВЕ	БОЈАНА
614.	ВАСИЉЕВИЋ	ПЕТРА	ЈЕЛА
615.	СТУПАР	ДАВИДА	ГОЈКО
616.	СТУПАР	ГОЈКА	СРЕТКО
617.	СТУПАР	ГОЈКА	ДРАГО
618.	СТУПАР	ГОЈКА	ЦВЈЕТА
619.	СТУПАР	ГОЈКА	ПЕТАР
620.	СТУПАР	ГОЈКА	ДАНИЦА
621.	СТУПАР	СИМЕ	ДОЈА
622.	СТУПАР	ГОЈКА	ДУШАН
623.	СТУПАР	ГОЈКА	САВО
624.	СРДИЋ	МИЛАНА	ДАНИЦА
625.	КОВАЧЕВИЋ	ЂОКЕ	РАДЕ
626.	КОВАЧЕВИЋ	РАДЕ	ТОМИСЛАВ
627.	КОВАЧЕВИЋ	РАДЕ	МИЛОШ

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
628.	КОВАЧЕВИЋ	РАДЕ	МИЛИЦА
629.	КОВАЧЕВИЋ	РАДЕ	БОЖИДАРКА
630.	КОВАЧЕВИЋ	ЈАКОВА	САВА
631.	КОВАЧЕВИЋ	ЂОКЕ	СИМО
632.	КОВАЧЕВИЋ	ПАЈЕ	МИЛЕВА
633.	КУРИЛИЋ	ЈОВЕ	САВО
634.	КУРИЛИЋ	САВЕ	БОЖИЦА
635.	КУРИЛИЋ	САВЕ	БОЖИДАР
636.	КУРИЛИЋ	САВЕ	НЕДЕЉКО
637.	КУРИЛИЋ	САВЕ	МАРКО
638.	КУРИЛИЋ	МИРКА	ПЕРСА
639.	КУРИЛИЋ	ЛАЗЕ	САВА
640.	КУРИЛИЋ	САВЕ	ЈОВАН
641.	КУРИЛИЋ	САВЕ	ЦВЕТА
642.	САБЉИЋ	ПЕТРА	ЈОШО
643.	САБЉИЋ	ЈОШЕ	ЧАНА
644.	САБЉИЋ	ЈОШЕ	МИЛАН
645.	САБЉИЋ	ЈОШЕ	РАТКО
646.	САБЉИЋ	СТЕВАНА	ЈОКА
647.	РАДУН	МИЛЕ	ЈОВАН
648.	РАДУН	ГАВРЕ	ЈОКА
649.	РАДУН	ЈОВАНА	МИЛИВОЈ
650.	РАДУН	ДАВИДА	СМИЉАНА
651.	РАДУН	КРСТЕ	ГОСПАВА
652.	РАДУН	КРСТЕ	МИТАР

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
653.	РАДУН	КРСТЕ	ЈОВО
654.	БУРСАЋ	ДАМЈАНА	ДЕСАНКА
655.	БУРСАЋ	ДЕСАНКЕ	ЂУРО
656.	ЖУТКОВИЋ	ПЕТРА	ЂОКО
657.	ЖУТКОВИЋ	ЂОКЕ	СЛАВКО
658.	ЖУТКОВИЋ	СТОЈАНА	ЂУРЂА
659.	МИЛИЋЕВИЋ	РИСТЕ	РИСТО
660.	МИЛИЋЕВИЋ	РИСТЕ	ДАНИЦА
661.	МИЛИЋЕВИЋ	РИСТЕ	РАДОЈКА
662.	МИЛИЋЕВИЋ	РИСТЕ	ЈОВАНКА
663.	МИЛИЋЕВИЋ	ТОМЕ	МАРА
664.	МИЛИЋЕВИЋ	РИСТЕ	ЗОРКА
665.	ЖУТКОВИЋ	НИКОЛЕ	ВЛАДО
666.	ЖУТКОВИЋ	ВЛАДЕ	НИКОЛА
667.	ЖУТКОВИЋ	АЛЕКСЕ	ДЕСАНКА
668.	ЖУТКОВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛЕВА
669.	ЖУТКОВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛАН
670.	ЖУТКОВИЋ	НИКОЛЕ	ВАСИЉКА
671.	ЖУТКОВИЋ	МИХЕ	БОСИЉКА
672.	ВАСКОВИЋ	ВАСЕ	ГОЈКО
673.	ВАСКОВИЋ	ГОЈКА	ВЛАДО
674.	ВАСКОВИЋ	ГОЈКА	МИЛОВАН
675.	ВАСКОВИЋ	ГОЈКА	МИЛОСАВА
676.	ВАСКОВИЋ	РИСТЕ	МАРА
677.	ВАСКОВИЋ	МИЛОША	ЦВЕТА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
678.	ЂОРОВИЋ	ВИДОЈА	ДАНИЛО
679.	ЂОРОВИЋ	ДАНИЛА	ДЕСИМИР
680.	ЂОРОВИЋ	ДАНИЛА	БОРИСЛАВ
681.	ЂОРОВИЋ	ДАНИЛА	ДАНИЦА
682.	ЂОРОВИЋ	ДАНИЛА	БОРИСЛАВКА
683.	ЂОРОВИЋ	СТАНИШЕ	ИЛИНКА
684.	ЂОРОВИЋ	ТРИФКА	СТАНА
685.	МИЛИВОЈЕВИЋ	НИКОЛЕ	ТОМО
686.	МИЛИВОЈЕВИЋ	ТОМЕ	БОЖАНА
687.	МИЛИВОЈЕВИЋ	БОШКА	КОСА
688.	БУКВИЋ	СТЕПАНА	НИКОЛА
689.	БУКВИЋ	НИКОЛЕ	ЉИЉАНА
690.	БУКВИЋ	НИКОЛЕ	ДАНИЛО
691.	БУКВИЋ	МИХЕ	СТОЈА
692.	БУКВИЋ	ЛУКЕ	МИЛИЦА
693.	БУКВИЋ	РИСТЕ	ДАНИЦА
694.	БУКВИЋ	РИСТЕ	ДАРИНКА
695.	БУКВИЋ	РИСТЕ	МИЛЕНА
696.	БУКВИЋ	РИСТЕ	МИЛИВОЈЕ
697.	ДАБИЋ	ЂУРЕ	МАРКО
698.	ДАБИЋ	МАРКА	ЗОРКА
699.	ДАБИЋ	МАРКА	РАЈКО
700.	ДАБИЋ	МАРКА	ДЕСАНКА
701.	ДАБИЋ	БЛАГОЈА	СИМАНА
702.	ДАБИЋ	МАРКА	ГОСПАВА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
703.	ДАМЈАНАЦ	ЈОВАНА	АЋИМ
704.	ДАМЈАНАЦ	АЋИМА	РАДОЈКА
705.	ДАМЈАНАЦ	ЈОВАНА	МИЛИЦА
706.	БОГДАНОВИЋ	БЛАГОЈА	СТАНА
707.	КАРАНОВИЋ	МИЛАНА	ДУШАН
708.	КАРАНОВИЋ	ПЕТРА	МАРА
709.	КАРАНОВИЋ	СТЕВАНА	МАРИЈА
710.	ДАБИЋ	МАРКА	ДАРИНКА
711.	ЛАЛИЋ	МИТРА	СИМО
712.	ЛАЛИЋ	СИМЕ	МАРА
713.	ЛАЛИЋ	СИМЕ	САВКА
714.	ЛАЛИЋ	СИМЕ	СТАНА
715.	ЛАЛИЋ	СИМЕ	ЗОРКА
716.	ЛАЛИЋ	ПАВЛА	ГОСПАВА
717.	МАЈСТОРОВИЋ	РАДЕ	ТОДОР
718.	МАЈСТОРОВИЋ	ТОДОРА	ДРАГАН
719.	МАЈСТОРОВИЋ	ТОДОРА	АНЂЕЛИЈА
720.	МАЈСТОРОВИЋ	ТОДОРА	ДУШАНКА
721.	МАЈСТОРОВИЋ	ВУЧЕНА	БОСИЉКА
722.	ЂИЛАС	ВУЧЕНА	ДЕВА
723.	МАЈСТОРОВИЋ	ИЛИЈЕ	РАДЕ
724.	МАЈСТОРОВИЋ	РАДЕ	РАДОЈКА
725.	МАЈСТОРОВИЋ	РАДЕ	МИЛЕ
726.	МАЈСТОРОВИЋ	ЂУРЕ	САРА
727.	МАЈСТОРОВИЋ	ПЕТРА	МИКА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
728.	МАЈСТОРОВИЋ	МИХАЈЛА	СТАНА
729.	МАЈСТОРОВИЋ	РАДЕ	МИЛАН
730.	МАЈСТОРОВИЋ	РАДЕ	МАРА
731.	ПОПОВИЋ	ЛУКЕ	РОСА
732.	ПОПОВИЋ	РОСЕ	ЈОВАН
733.	ГОВЕДАРИЦА	ЈОВАНА	МИТАР
734.	ГОВЕДАРИЦА	МИТРА	ДИМИТРИЈЕ
735.	ГОВЕДАРИЦА	МИТРА	ДАНИЦА
736.	ГОВЕДАРИЦА	МИТРА	ЈОВАНКА
737.	ГОВЕДАРИЦА	МИТРА	МОМЧИЛО
738.	ГОВЕДАРИЦА	МИТРА	ВИДОСАВА
739.	ГОВЕДАРИЦА	АРСЕНА	ЛУЦИЈА
740.	ГОВЕДАРИЦА	МИТРА	МИЛЕВА
741.	МИЛИНКОВИЋ	ВИДАКА	ПАВА
742.	МИЛИНКОВИЋ	ВОЈИНА	БЛАГОЈЕ
743.	МИЛИНКОВИЋ	ВОЈИНА	ЖИВКО
744.	ШУШНИЦА	ЈОШЕ	ПЕТАР
745.	ШУШНИЦА	ПЕТРА	ВУКАШИН
746.	ШУШНИЦА	МИОДРАГА	НАТАЛИЈА
747.	ШУШНИЦА	ТОДОРА	ТРИВУНА
748.	ЛЕРО	ГЛИГОРА	ШПИРО
749.	ЛЕРО	ШПИРЕ	РАДМИЛА
750.	ЛЕРО	АНЂЕ	АНЂА
751.	ЛАЗИЋ	ПАНТЕ	ПЕРСА
752.	ТЕВДЕНИЋ	МИХАЈЛА	ТАНАСИЈЕ

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
753.	ПЕТКОВИЋ	ЂУРЕ	КРСТО
754.	ПЕТКОВИЋ	ЈАКОВА	АНЂА
755.	ЧЕЧУР	НОВИЦЕ	ЛАЗАР
756.	ЧЕЧУР	ЛАЗАРА	НОВАК
757.	ЧЕЧУР	РАДОВАНА	ОБРЕНИЈА
758.	ЧЕЧУР	ЛАЗАРА	ПЕТАР
759.	ЛАЗИЋ	ПЕРСЕ	БРАНИСЛАВ
760.	ПЕТКОВИЋ	КРСТЕ	РАДИСЛАВ
761.	КОВАЧЕВИЋ	МИХАЈЛА	ШЋЕПАН
762.	КОВАЧЕВИЋ	ШЋЕПАНА	РАДМИЛА
763.	КОВАЧЕВИЋ	ДУШАНА	АНЂА
764.	КОВАЧЕВИЋ	МИХАЈЛА	МИЛЕВА
765.	ОКИЉЕВИЋ	СИМЕ	БОГДАН
766.	ОКИЉЕВИЋ	БОГДАНА	ДАНИЦА
767.	ОКИЉЕВИЋ	БОГДАНА	ДАРИНКА
768.	ОКИЉЕВИЋ	ПЕТРА	ДАРИНКА
769.	ОКИЉЕВИЋ	НОВИЦЕ	МИЛИЦА
770.	ОКИЉЕВИЋ	СИМЕ	МИОЉКА
771.	ДРАГУМИЛО	ТРИФКА	ТОМО
772.	ДРАГУМИЛО	ТОМЕ	СЛАВОЈКА
773.	ДРАГУМИЛО	ТОМЕ	СЛАВКО
774.	ДРАГУМИЛО	ТОМЕ	МИЛУТИН
775.	ДРАГУМИЛО	ТОМЕ	СЛОБОДАН
776.	ДРАГУМИЛО	ТОМЕ	ДАНИЦА
777.	ДРАГУМИЛО	ТОМЕ	МИЛИЦА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
778.	ДРАГУМИЛО	ТОДОРА	КРСТИЊА
779.	ДРАГУМИЛО	РИСТЕ	ТРИФКО
780.	ОКИЉЕВИЋ	ЈОВАНА	ЈЕЛА
781.	ДРАГУМИЛО	ТРИФКА	ТОДОР
782.	ДРАГУМИЛО	ТОДОРА	МИЛЕНА
783.	ДРАГУМИЛО	ТОДОРА	ОБРАД
784.	ДРАГУМИЛО	ТОДОРА	ЦВЕТА
785.	ДРАГУМИЛО	ТРИФКА	БОРИША
786.	ДРАГУМИЛО	БОРИШЕ	РАДИВОЈЕ
787.	ДРАГУМИЛО	СТАНКА	МИЛЕВА
788.	ДРАГУМИЛО	МИТРА	МИЛЕВА
789.	МАСТИЛОВИЋ	ОСТОЈЕ	ВЕЉКО
790.	МАСТИЛОВИЋ	ВЕЉКА	НИКОЛА
791.	МАСТИЛОВИЋ	ВИДАКА	ЈАЊА
792.	МАСТИЛОВИЋ	СИМЕ	ПЛЕМА
793.	БОРКОВИЋ	РИСТЕ	АЋИМ
794.	БОРКОВИЋ	АЋИМА	БОШКО
795.	БОРКОВИЋ	АЋИМА	ДУШАН
796.	БОРКОВИЋ	АЋИМА	ДАРИНКА
797.	БОРКОВИЋ	АЋИМА	ЉУБИЦА
798.	БОРКОВИЋ	ВАСЕ	ЈОВАНА
799.	БОРКОВИЋ	АЋИМА	МИЛА
800.	КОВАЧЕВИЋ	СТЕВАНА	ДАВИД
801.	КОВАЧЕВИЋ	ДАВИДА	БРАНКО
802.	КОВАЧЕВИЋ	ДАВИДА	МИЛОРАД

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
803.	КОВАЧЕВИЋ	ДАВИДА	РАДОЈКА
804.	КОВАЧЕВИЋ	ДАВИДА	СТЕВАН
805.	КОВАЧЕВИЋ	ДАВИДА	РАЈКО
806.	КОВАЧЕВИЋ	МИЛЕ	ДОСТА
807.	КОВАЧЕВИЋ	ПЕТРА	ДАНИЦА
808.	КОВАЧЕВИЋ	ДАВИДА	ЧЕДОМИР
809.	ЋУЛИБРК	ЈОВАНА	ЈАНКО
810.	ЋУЛИБРК	ЈАНКА	ДРАГИЦА
811.	ЋУЛИБРК	ЈАНКА	БРАНИСЛАВ
812.	ЋУЛИБРК	ЈАНКА	СЛОБОДАН
813.	ЋУЛИБРК	НИКОЛЕ	СТОЈА
814.	ЋУЛИБРК	ЈАНКА	МАРКО
815.	МИЉАНОВИЋ	ПЕТРА	ГОЈКО
816.	МИЉАНОВИЋ	ЂУРЕ	РУЖА
817.	МИЉАНОВИЋ	ПЕТРА	ДРАГИЦА
818.	МИЉАНОВИЋ	ПЕТРА	ДАРИНКА
819.	МИЉАНОВИЋ	ПЕТРА	ГОСПАВА
820.	САВЧИЋ	СТАНИШЕ	БОЖО
821.	САВЧИЋ	БОЖЕ	ДОБРОСЛАВ
822.	САВЧИЋ	ЈОВЕ	АНА
823.	САВЧИЋ	БОЖЕ	МИЛАН
824.	САВЧИЋ	МИТРА	БОРИКА
825.	БУКВИЋ	ДАМЈАНА	РАДОВАН
826.	БУКВИЋ	ТРИПЕ	ДАРИНКА
827.	БУКВИЋ	САВЕ	ЉУБИЦА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
828.	БУКВИЋ	СЛАВКА	БРАНКО
829.	БУКВИЋ	БОЖЕ	ДАРИНКА
830.	СРЕДАНОВИЋ	АНДРИЈЕ	ЈОВАН
831.	СРЕДАНОВИЋ	ЈОВАНА	КРСТИЊА
832.	СРЕДАНОВИЋ	ЈОВАНА	ВУКОСАВА
833.	СРЕДАНОВИЋ	ЈОВАНА	ЂОРЂИЈЕ
834.	СРЕДАНОВИЋ	МИЛОША	МАРИЈА
835.	СРЕДАНОВИЋ	ЈОВАНА	ЈЕЛЕНА
836.	СРЕДАНОВИЋ	ЈОВАНА	ВЕЛИНКА
837.	СРЕДАНОВИЋ	ЈОВАНА	КРСТО
838.	ТАСОВАЦ	ИЛИЈЕ	КОСТА
839.	ТАСОВАЦ	КОСТЕ	ДЕСАНКА
840.	ТАСОВАЦ	КОСТЕ	ВЕСЕЉКА
841.	ТАСОВАЦ	КОСТЕ	БОЈАНА
842.	ТАСОВАЦ	РИСТЕ	САВА
843.	ТАСОВАЦ	КОСТЕ	ВАСА
844.	ТАСОВАЦ	КОСТЕ	РАДОЈКА
845.	ТАСОВАЦ	КОСТЕ	ЉЕПОСАВА
846.	ТАСОВАЦ	КОСТЕ	ИЛИЈА
847.	СРЕДАНОВИЋ	МИЛУТИНА	ДУШАН
848.	СРЕДАНОВИЋ	ДУШАНА	ЉУБО
849.	СРЕДАНОВИЋ	ДУШАНА	ЧЕДО
850.	СРЕДАНОВИЋ	ДУШАНА	РАДОМИР
851.	СРЕДАНОВИЋ	ДУШАНА	ПАВЛЕ
852.	СРЕДАНОВИЋ	ОКИЦЕ	БРЕНА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
853.	СРЕДАНОВИЋ	ДУШАНА	ВЕЉКО
854.	СРЕДАНОВИЋ	БЛАГОТЕ	ЈОВАНКА
855.	СРЕДАНОВИЋ	ДУШАНА	ГАШО
856.	ГРЧЕ	ЈОВАНА	НИКОЛА
857.	ГРЧЕ	НИКОЛЕ	БУДИМИР
858.	ГРЧЕ	НИКОЛЕ	ЛАЗАР
859.	ГРЧЕ	ЛУКЕ	БОЖИЦА
860.	ГРЧЕ	ГЛИГОРА	САВА
861.	КУРАЈИЦА	ВУКА	БОГДАН
862.	КУРАЈИЦА	БОГДАНА	ПЕТРА
863.	КУРАЈИЦА	БОГДАНА	ИЛИЈА
864.	КУРАЈИЦА	БОГДАНА	ЂУРО
865.	КУРАЈИЦА	РАДЕ	ГОСПАВА
866.	КУРАЈИЦА	БОГДАНА	МИЛА
867.	ГРГУРЕВИЋ	ПАЈЕ	СТАНА
868.	ГРГУРЕВИЋ	ЛАЗАРА	РИСТО
869.	ГРГУРЕВИЋ	ЛАЗАРА	АНЂА
870.	ГРГУРЕВИЋ	ЛАЗАРА	НЕДЕЉКО
871.	ГРГУРЕВИЋ	ЛАЗАРА	ЈОВАН
872.	ГРГУРЕВИЋ	ЛАЗАРА	МИЛА
873.	ГРГУРЕВИЋ	ЛАЗАРА	ЦВЕТА
874.	ЂЕРАНИЋ	САВЕ	ТОМО
875.	ЂЕРАНИЋ	ТОМЕ	ЦВИЈЕТА
876.	ЂЕРАНИЋ	ТОМЕ	ЧЕДОМИР
877.	ЂЕРАНИЋ	ТОМЕ	МАРИЈА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
878.	ЂЕРАНИЋ	ТОМЕ	ДРАГИЦА
879.	ЂЕРАНИЋ	ТОМЕ	РАДОЈКА
880.	ЂЕРАНИЋ	ПЕРЕ	САВА
881.	ЂЕРАНИЋ	САВЕ	ЉЕПОСАВА
882.	ДРАГОВИЋ	АНДРИЈЕ	САВО
883.	ДРАГОВИЋ	МИЈЕ	БОЖИЦА
884.	ДРАГОВИЋ	БОГДАНА	ЉЕПОСАВА
885.	ДРАГОВИЋ	АНДРИЈЕ	БОСИЉКА
886.	КИСИН	КОЈЕ	САВО
887.	КИСИН	САВЕ	ДАНИЦА
888.	КИСИН	САВЕ	НЕДЕЉКО
889.	КИСИН	САВЕ	ЈОВАН
890.	КИСИН	ВУКА	АНЂА
891.	КИСИН	САВЕ	ДАРИНКА
892.	КИСИН	ВУКА	МАРИЈА
893.	КИСИН	ЈОВАНА	РАДМИЛА
894.	КИСИН	САВЕ	РАДОВАН
895.	МИЛАКОВИЋ	РИСТЕ	АНА
896.	МИЛАКОВИЋ	ЛАЗЕ	БРАНИСЛАВ
897.	МИЛАКОВИЋ	ЛАЗЕ	АНА
898.	МИЛАКОВИЋ	ЈОВЕ	ДАНИЦА
899.	ВУКИЋЕВИЋ	СИМЕ	МАРКО
900.	ВУКИЋЕВИЋ	МАРКА	ВЕЉКО
901.	ВУКИЋЕВИЋ	МАРКА	ДАНИЦА
902.	ВУКИЋЕВИЋ	МАРКА	МИРКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
903.	ВУКИЋЕВИЋ	МАРКА	ВАСО
904.	ВУКИЋЕВИЋ	ЈЕФТЕ	ЈОВАНКА
905.	ВУКИЋЕВИЋ	МАРКА	БОСИЉКА
906.	ВУКИЋЕВИЋ	МАРКА	ЂОРЂЕ
907.	БЕРАЋ	ПЕТРА	ДАНИЦА
908.	БЕРАЋ	МИЛАНА	БОЖО
909.	БЕРАЋ	МИЛАНА	ДРАГИЦА
910.	БЕРАЋ	МИЛАНА	САВО
911.	БЕРАЋ	МИЛАНА	МИЛАН
912.	ДАМЈАНАЦ	СИМЕ	РАДОВАН
913.	ДАМЈАНАЦ	РАДОВАНА	СИМО
914.	ДАМЈАНАЦ	РАДОВАНА	МИЛЕНКО
915.	ДАМЈАНАЦ	МИЛАНА	МИЛЕНА
916.	САВИЋ	СТЕВАНА	ПАЈО
917.	САВИЋ	ПАЈЕ	ДАРИНКА
918.	САВИЋ	ПАЈЕ	ЖАРКО
919.	САВИЋ	МИЋЕ	ЈОВАНА
920.	САВИЋ	ПАЈЕ	РАДОМИР
921.	САВИЋ	ПАЈЕ	МОМЧИЛО
922.	РАТКОВИЋ	ИЛИЈЕ	ЂУРО
923.	РАТКОВИЋ	ЂУРЕ	РАДОВАН
924.	РАТКОВИЋ	ЂУРЕ	ГОСПАВА
925.	РАТКОВИЋ	ЂУРЕ	МИЛАН
926.	РАТКОВИЋ	МИТРА	ИЛИНКА
927.	РАТКОВИЋ	ПЕТРА	ШЋЕПАНИЈА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
928.	ЛОНЧАР	РИСТЕ	САВО
929.	ЛОНЧАР	САВЕ	ШЋЕПАН
930.	ЛОНЧАР	САВЕ	ЈОВО
931.	ЛОНЧАР	САВЕ	МИЛКА
932.	ЛОНЧАР	САВЕ	МИРОСЛАВА
933.	ЛОНЧАР	ШЋЕПАНА	МИЛА
934.	КОПРИВИЦА	ВАСИЛИЈА	НИКОЛА
935.	КОПРИВИЦА	НИКОЛЕ	АНИКА
936.	КОПРИВИЦА	НИКОЛЕ	ЈЕЛИСАВКА
937.	КОПРИВИЦА	НИКОЛЕ	СОФИЈА
938.	КОПРИВИЦА	НИКОЛЕ	НАДА
939.	КОПРИВИЦА	НИКОЛЕ	САВА
940.	КОПРИВИЦА	НИКОЛЕ	ЈОВИЦА
941.	ИВАНКОВИЋ	БОШКА	ЂОКО
942.	ИВАНКОВИЋ	ЂОКЕ	ДАНИЦА
943.	ИВАНКОВИЋ	ЂОКЕ	ВИДОСАВА
944.	ИВАНКОВИЋ	ЂОКЕ	ДУШАН
945.	ИВАНКОВИЋ	ЂОКЕ	МАРА
946.	ИВАНКОВИЋ	ЂОКЕ	СТАНА
947.	ИВАНКОВИЋ	ЈОШЕ	СТОЈА
948.	ИВАНКОВИЋ	ЂОКЕ	КОСА
949.	ИВАНКОВИЋ	БОШКА	ЈОВАН
950.	ИВАНКОВИЋ	ЈОВАНА	РАЈКО
951.	ИВАНКОВИЋ	ЈОВАНА	АНЂА
952.	КОМАД	МИЋЕ	АРСЕН

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
953.	КОМАД	АРСЕНА	БРАНКО
954.	КОМАД	СПАСОЈА	БОСИЉКА
955.	КОМАД	ДУШАНА	ЛАЛА
956.	СТОЈАНОВИЋ	ШЋЕПАНА	ЈОВАН
957.	СТОЈАНОВИЋ	ЈОВАНА	ШЋЕПАН
958.	СТОЈАНОВИЋ	ЈОВАНА	ДРАГОЉУБ
959.	СТОЈАНОВИЋ	ЈОВАНА	РАДОВАН
960.	СТОЈАНОВИЋ	РАДОВАНА	СВЕТОЗАР
961.	СТОЈАНОВИЋ	СИМЕ	БОРИКА
962.	СТОЈАНОВИЋ	ЈОВАНА	ЉУБИЦА
963.	ДАМЈАНАЦ	МИЈЕ	БЛАГОЈЕ
964.	ДАМЈАНАЦ	БЛАГОЈА	ДОСТИЊА
965.	ДАМЈАНАЦ	БЛАГОЈА	НОВКА
966.	ДАМЈАНАЦ	БЛАГОЈА	МАРА
967.	ДАМЈАНАЦ	БЛАГОЈА	ОБРАД
968.	ДАМЈАНАЦ	БЛАГОЈА	ДАРИНКА
969.	ЦРНОГОРАЦ	МИТРА	БЛАГОЈЕ
970.	ЦРНОГОРАЦ	БЛАГОЈА	ЈЕЛЕНА
971.	ЦРНОГОРАЦ	БЛАГОЈА	ЈАКША
972.	ЦРНОГОРАЦ	БЛАГОЈА	БОРИША
973.	ЦРНОГОРАЦ	ФИЛИПА	ИЛИНКА
974.	ЦРНОГОРАЦ	БЛАГОЈА	ЈОВАНКА
975.	ШАРОВИЋ	ГАЈЕ	СТАНА
976.	ШАРОВИЋ	АЋИМА	МИРКО
977.	ШАРОВИЋ	АЋИМА	ЂУРО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
978.	ШАРОВИЋ	АЋИМА	ДАНИЛО
979.	ШАРОВИЋ	АЋИМА	БОЖО
980.	ШАРОВИЋ	АЋИМА	ПЕТАР
981.	ШАРОВИЋ	АЋИМА	МИЛА
982.	ЗУБАЦ	СПАСОЈА	ШЋЕПАН
983.	ЗУБАЦ	ШЋЕПАНА	СПАСОЈЕ
984.	ЗУБАЦ	ШЋЕПАНА	ВИДОМИР
985.	ЗУБАЦ	ШЋЕПАНА	РАДОМИР
986.	ЗУБАЦ	ШЋЕПАНА	НЕВЕНКА
987.	ЗУБАЦ	ПЕТРА	СТАНА
988.	ЗУБАЦ	СПАСОЈА	КРСТИЊА
989.	ЗУБАЦ	САВЕ	ЂУРЂА
990.	БУРСАЋ	ДАМЈАНА	ВУКОСАВ
991.	БУРСАЋ	ВУКОСАВА	РАДОМИР
992.	БУРСАЋ	ДАМЈАНА	МИРКО
993.	БУРСАЋ	МИРКА	ИЛИЈА
994.	БУРСАЋ	МИРКА	НАДА
995.	БУРСАЋ	ЈОВАНА	ЈОКА
996.	БУРСАЋ	ЛУКЕ	СОКА
997.	БУРСАЋ	ЈОВЕ	САВКА
998.	ЈОВИЋ	ПАНТЕЛИЈЕ	ЈОВАН
999.	ЈОВИЋ	ЈОВАНА	МИЛЕВА
1000.	ЈОВИЋ	ЈОВАНА	МИЋО
1001.	ЈОВИЋ	ЈОВАНА	СРЕТКО
1002.	ТАСОВАЦ	ПЕТРА	РАЈКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1003.	ТАСОВАЦ	РАЈКА	ПЕТАР
1004.	ТАСОВАЦ	РАЈКА	ОБРАД
1005.	ТАСОВАЦ	РАЈКА	АНЂА
1006.	ТАСОВАЦ	ЈОШЕ	АНЂА
1007.	ТАСОВАЦ	ЛУКЕ	ЗОРКА
1008.	ЗУБАЦ	РИСТЕ	ПЕРО
1009.	ЗУБАЦ	ПЕРЕ	ГОЈКО
1010.	ЗУБАЦ	ГОЈКА	МАРА
1011.	ЗУБАЦ	САВЕ	ЗОРКА
1012.	ЗУБАЦ	МИЛОША	СОКА
1013.	ЗУБАЦ	ПЕРЕ	СТАНА
1014.	ИВАНКОВИЋ	НИКОЛЕ	МИРКО
1015.	ИВАНКОВИЋ	ЂУРЕ	ЈОВАНА
1016.	ИВАНКОВИЋ	МАРКА	ЈОВО
1017.	ИВАНКОВИЋ	ЈОВЕ	РАДОЈКА
1018.	ИВАНКОВИЋ	МАРКА	НОВИЦА
1019.	ИВАНКОВИЋ	МАРКА	МИРКО
1020.	ИВАНКОВИЋ	МАРКА	ГОСПАВА
1021.	ИВАНКОВИЋ	МАРКА	ЉУБИЦА
1022.	ИВАНКОВИЋ	НИКОЛЕ	АНИЦА
1023.	ИВАНКОВИЋ	ОБРЕНА	ДАРИНКА
1024.	ЈОКАНОВИЋ	ЂУРЕ	ТОМО
1025.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	ЉУБИЦА
1026.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	МИЛОВАН
1027.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	СТАНА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1028.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	СВГОЗАР
1029.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	ЂОРЂО
1030.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	ДАНИЦА
1031.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	ЧЕДОМИР
1032.	ЈОКАНОВИЋ	ВУКА	МИТРА
1033.	ЈОКАНОВИЋ	ТОМЕ	БОСИЉКА
1034.	ОКИЉЕВИЋ	ЈОВАНА	САВО
1035.	ОКИЉЕВИЋ	САВЕ	ДАНИЦА
1036.	ОКИЉЕВИЋ	САВЕ	ДАРИНКА
1037.	ОКИЉЕВИЋ	РАДЕ	МИТРА
1038.	КОСИЋ	ЂОКЕ	БЛАГОЈЕ
1039.	КОСИЋ	БЛАГОЈА	СТОЈА
1040.	КОСИЋ	БЛАГОЈА	МИЛЕВА
1041.	КОСИЋ	БЛАГОЈА	ЉЕПОСАВА
1042.	КОСИЋ	БЛАГОЈА	ГОЈКО
1043.	КОСИЋ	БЛАГОЈА	РАДИВОЈЕ
1044.	КОСИЋ	БЛАГОЈА	ЉУБИЦА
1045.	КОСИЋ	САВЕ	ВУКОСАВА
1046.	ТОМАНОВИЋ	СТЕВАНА	ДРАГО
1047.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	ДАНИЦА
1048.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	ДАНИЛО
1049.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	МИЛА
1050.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	РАДОЈКА
1051.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	РАЈКО
1052.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	СЛАВКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1053.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	ГОРДАНА
1054.	ТОМАНОВИЋ	МАРКА	КОСА
1055.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	ДАРИНКА
1056.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	ИЛИНКА
1057.	БАРЗУТ	ТОДОРА	РИСТО
1058.	БАРЗУТ	ТОДОРА	СТАНА
1059.	БАРЗУТ	МИЈЕ	МАРА
1060.	КРЖИЋ	ТОМЕ	ЈОША
1061.	КРЖИЋ	ЈОКЕ	МАРА
1062.	КРЖИЋ	ТОМЕ	ВУКОСАВА
1063.	КРЖИЋ	ТОМЕ	ДЕСАНКА
1064.	КРЖИЋ	ТОМЕ	СИМО
1065.	КРЖИЋ	ПЕРЕ	ЉУБИЦА
1066.	БИЈЕЛИЋ	ВУКАНА	МАРА
1067.	БИЈЕЛИЋ	ДАНИЛА	МИЛИЦА
1068.	БИЈЕЛИЋ	ДАНИЛА	ДУШАН
1069.	БИЈЕЛИЋ	ДАНИЛА	ДУШАНКА
1070.	БИЈЕЛИЋ	ДАНИЛА	РИСТО
1071.	ГРКАВАЦ	МИЛОША	СТАНА
1072.	ГРКАВАЦ	БОГДАНА	ЈОВАНКА
1073.	ГРКАВАЦ	ЂОРЂА	МИЛКА
1074.	ГРКАВАЦ	ЂОРЂА	ДЕСАНКА
1075.	РАТКОВИЋ	СЛАВКО	
1076.	ГРКАВАЦ	МИТРА	ДАНИЦА
1077.	ТУРАЊАНИН	ФИЛИПА	ДАНИЛО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1078.	ТУРАЊАНИН	ДАНИЛА	ВЕЛЕМИР
1079.	ТУРАЊАНИН	НИКОЛЕ	МАРА
1080.	ШЕВИЋ	ИЛИЈЕ	ЈОВАН
1081.	ШЕВИЋ	ЈОВАНА	ДУШАН
1082.	ШЕВИЋ	ЈОВАНА	МИЛОРАД
1083.	ШЕВИЋ	ЈОВАНА	МИЛЕВА
1084.	ШЕВИЋ	ЈОВАНА	СТЕВАН
1085.	ШЕВИЋ	ЈОВАНА	МИЛИЦА
1086.	ШЕВИЋ	ЈОВАНА	РУЖИЦА
1087.	ШЕВИЋ	ЈОВАНА	ЈОСИФ
1088.	ШЕВИЋ	ЈОСИФА	СЛОБОДАН
1089.	ШЕВИЋ	МИЛЕ	МИЛКА
1090.	КЕСМАН	СТЕВАНА	МИЛАН
1091.	КЕЦМАН	МИЛАНА	БОЈАНА
1092.	КЕЦМАН	МИЛАНА	БОШКО
1093.	КЕЦМАН	ЈОВЕ	СМИЉА
1094.	КЕЦМАН	ЈОВАНА	САВА
1095.	ШУШНИЦА	ЈОВАНА	ВЛАДЕТА
1096.	ШУШНИЦА	ВЛАДЕТЕ	ЈЕЛЕНА
1097.	ШУШНИЦА	ВЛАДЕТЕ	МИРОСЛАВ
1098.	ШУШНИЦА	ВЛАДЕТЕ	ДРАГУТИН
1099.	ШУШНИЦА	ВЛАДЕТЕ	РОСА
1100.	ШУШНИЦА	ВЛАДЕТЕ	КОСАРА
1101.	ШУШНИЦА	ВИДАКА	СТАНА
1102.	ШУШНИЦА	ВЛАДЕТЕ	ЖИВКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1103.	АНТЕЉЕВИЋ	МИРЕ	ГАВРИЛО
1104.	АНТЕЉЕВИЋ	ГАВРИЛА	ВУКОСАВА
1105.	АНТЕЉЕВИЋ	ГАВРИЛА	МИХАЈЛО
1106.	АНТЕЉЕВИЋ	ТОМЕ	АНЂА
1107.	АНТЕЉЕВИЋ	ГАВРИЛА	ДАНИЦА
1108.	АНТЕЉЕВИЋ	ГАВРИЛА	МИЛАН
1109.	АНТЕЉЕВИЋ	ГАВРИЛА	БОГДАН
1110.	ВУЧУРЕВИЋ	ИЛИЈЕ	БОСИЉКА
1111.	ВУЧУРЕВИЋ	ДУШАНА	ПАНТО
1112.	ВУЧУРЕВИЋ	ДУШАНА	ГОСПАВА
1113.	ВУЧУРЕВИЋ	ДУШАНА	ГОЛУБ
1114.	ВУЧУРЕВИЋ	ДУШАНА	ЈОВАНКА
1115.	ВУЧУРЕВИЋ	ДУШАНА	АНЂА
1116.	БОКИЋ	ПАЈЕ	ВЛАДО
1117.	БОКИЋ	ВЛАДЕ	РАДОСЛАВ
1118.	БОКИЋ	ВЛАДЕ	ЈОВАНКА
1119.	БОКИЋ	ВЛАДЕ	СПАСОЈЕ
1120.	БОКИЋ	НИКОЛЕ	ДАРИНКА
1121.	САВОВИЋ	ИЛИЈЕ	ЂОРЂЕ
1122.	САВОВИЋ	РИСТЕ	САРА
1123.	САВОВИЋ	ЂОРЂА	БОЈАНА
1124.	САВОВИЋ	ЂОРЂА	МИРКО
1125.	САВОВИЋ	ИЛИЈЕ	МИЛАН
1126.	САВОВИЋ	МИЛАНА	ЗОРКА
1127.	САВОВИЋ	МИЛАНА	РАЈКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1128.	САВОВИЋ	МИЛАНА	ЉУБО
1129.	САВОВИЋ	МИЛАНА	ЖАРКО
1130.	САВОВИЋ	МИЛАНА	ДАНИЛО
1131.	БУГУЛИЈА	ЈОВАНА	ВАСИЛИЈЕ
1132.	БУГУЛИЈА	ВАСИЛИЈА	АНЂЕЛКО
1133.	БУГУЛИЈА	ВАСИЛИЈА	ЉУБИЦА
1134.	БУГУЛИЈА	ТРИФКА	САВЕТА
1135.	БУГУЛИЈА	СИМАТА	САВА
1136.	БУГУЛИЈА	ВАСИЛИЈА	СВЕТОЗАР
1137.	ГРКАВАЦ	ЈОВЕ	МИЛА
1138.	ГРКАВАЦ	БОЖЕ	МАРА
1139.	ГРКАВАЦ	БОЖЕ	АНЂА
1140.	ГРКАВАЦ	БОЖЕ	ЈОВАН
1141.	БУЛАТОВИЋ	ЂУРЕ	МИЛОВАЦ
1142.	БУЛАТОВИЋ	МИЛОВАНА	СЛОБОДАН
1143.	БУЛАТОВИЋ	МИТРА	МИЛКА
1144.	КУЉИЋ	МАЈЕ	СТАНА
1145.	КУЉИЋ	ТРИФКА	РИСТО
1146.	КУЉИЋ	ТРИФКА	ГОЈКО
1147.	КУЉИЋ	ГОЈКА	ЛЕПОСАВА
1148.	КУЉИЋ	ГОЈКА	РАДИВОЈЕ
1149.	КУЉИЋ	ГОЈКА	НЕВЕНКА
1150.	КУЉИЋ	НИКОЛЕ	РОСА
1151.	ВУКОСАВ	ЛАЗАРА	МАКСИМ
1152.	ВУКОСАВ	МАКСИМА	СОФИЈА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1153.	ВУКОСАВ	ЈОВЕ	СПАСЕНИЈА
1154.	ВУКОСАВ	ЛАЗАРА	ДАНИЛО
1155.	ВУКОСАВ	ЛАЗАРА	ДАНИЦА
1156.	ЗУБАЦ	СПАСОЈЕ	МИЛОШ
1157.	ЗУБАЦ	МИЛОША	ЈОВАН
1158.	ЗУБАЦ	МИЛОША	МОМИР
1159.	ЗУБАЦ	МИЛОША	НАДА
1160.	ЗУБАЦ	МИЛОША	БУДИМИР
1161.	ЗУБАЦ	МИЈЕ	САВЕТА
1162.	ТОДИЋ	ПАВЛА	МИЛОВАН
1163.	ВУКОТА	ПАНТЕЛИЈЕ	МАРА
1164.	ВУКОТА	ПАНТЕЛИЈЕ	МИЛИЦА
1165.	ШТРБАЦ	ВУЛЕ	САВА
1166.	ШТРБАЦ	САВЕ	МИРОСЛАВ
1167.	ЈОКИЋ	МИЛОША	ДУШАН
1168.	ЈОКИЋ	ДУШАНА	ЈОВАН
1169.	ЈОКИЋ	ДУШАНА	РАДИНКА
1170.	ЈОКИЋ	ДУШАНА	МИЛЕНА
1171.	ЈОКИЋ	ДУШАНА	НАДА
1172.	ЈОКИЋ	МИЛЕ	КАТА
1173.	ПОПОВИЋ	АВРАМА	ВЕРА
1174.	ПОПОВИЋ	НИКОЛЕ	ДУШАН
1175.	ПОПОВИЋ	НИКОЛЕ	ГРОЗДАНА
1176.	ПОПОВИЋ	НИКОЛЕ	ЛУКА
1177.	ПОПОВИЋ	НИКОЛЕ	СМИЉАНА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1178.	ПОПОВИЋ	НИКОЛЕ	ЛАЗАР
1179.	ПОПОВИЋ	НИКОЛЕ	ЉИЉАНА
1180.	ПОПОВИЋ	ВЕРЕ	АЦО
1181.	ЉУБЕНКО	СИМЕ	КОСТО
1182.	ЉУБЕНКО	КОСТЕ	НЕВЕНКА
1183.	ЉУБЕНКО	АЋИМА	ЉУБИЦА
1184.	ЉУБЕНКО	ЂОКЕ	ДРАГИЦА
1185.	БАКИЋ	СТЕВАНА	НИКОЛА
1186.	БАКИЋ	НИКОЛЕ	ЗОРА
1187.	БАКИЋ	НИКОЛЕ	ВЛАСТИМИР
1188.	БАКИЋ	НИКОЛЕ	ВЛАДИСЛАВКА
1189.	БАКИЋ	НИКОЛЕ	МИОМИР
1190.	ГРБО	ВЕЉКА	МИЛЕВА
1191.	ГУДЕЉ	ЛАЗАРА	ЛУКА
1192.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	АНЂА
1193.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	ДАРИНКА
1194.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	ЈОВАНКА
1195.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	ДРАГИЦА
1196.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	РАДОЈКА
1197.	ГУДЕЉ	ШПИРЕ	СТАНА
1198.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	ЈОВАН
1199.	ЂУЛИБРК	ТОДОРА	МИРКО
1200.	ЂУЛИБРК	МИРКА	СТАНА
1201.	ЂУЛИБРК	МИРКА	МИЛКА
1202.	ЂУЛИБРК	МИРКА	ДРАГО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1203.	ЂУЛИБРК	МИРКА	ПЕТАР
1204.	ЂУЛИБРК	МИРКА	МИЛАН
1205.	ЂУЛИБРК	ПЕТРА	СМИЉА
1206.	ДЕЛИЋ	МИЛИЋА	МИЛОШ
1207.	ДЕЛИЋ	МИЛОША	ПЕТАР
1208.	ДЕЛИЋ	МИЛОША	АНКА
1209.	ДЕЛИЋ	МИЛОША	ВЛАДИСЛАВКА
1210.	ДЕЛИЋ	МИЛОША	НАДЕЖДА
1211.	ДЕЛИЋ	ТАНАСИЈЕ	СТАНА
1212.	ДЕЛИЋ	СОТИРА	ПЕЛАГИЈА
1213.	ДЕЛИЋ	МИЛОВАНА	ДУШАН
1214.	ДЕЛИЋ	МИЛОВАНА	РУЖА
1215.	ДЕЛИЋ	МИЛОВАНА	АНДРИЈА
1216.	ДЕЛИЋ	МИЛОВАНА	РАДОМИР
1217.	ДРЉАЧА	ЂУРАЂА	МИЛЕ
1218.	ДРЉАЧА	МИЛЕ	МИЛКА
1219.	ДРЉАЧА	МИЛЕ	МИЛОРАД
1220.	ДРЉАЧА	МИЛЕ	СЛАВКА
1221.	ДРЉАЧА	МИЛЕ	ЗЛАТИНКА
1222.	ДРЉАЧА	ЈОШАНА	РОСА
1223.	ДРЉАЧА	МИЛЕ	ВЛАДО
1224.	ИВОШЕВИЋ	ДИМИТРИЈЕ	СИМО
1225.	ИВОШЕВИЋ	СИМЕ	БОСИЉКА
1226.	ИВОШЕВИЋ	СИМЕ	ДЕСАНКА
1227.	ИВОШЕВИЋ	СИМЕ	РАТКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1228.	ИВОШЕВИЋ	ЈОВАНА	МАРИЈА
1229.	ЂУЛИБРК	ТОМЕ	САВО
1230.	ЂУЛИБРК	САВЕ	ТРИВУНА
1231.	ЂУЛИБРК	САВЕ	ДУШАНКА
1232.	ЂУЛИБРК	САВЕ	РАЈКО
1233.	ЂУЛИБРК	САВЕ	МИЛАН
1234.	ЂУЛИБРК	ОСТОЈЕ	МИЛИЦА
1235.	ЂУЛИБРК	САВЕ	АНЂА
1236.	ЂУЛИБРК	САВЕ	ДУШАН
1237.	ГРЕДЕЉ	ИЛИЈЕ	МАРА
1238.	СРДИЋ	ИЛИЈЕ	МИЛАН
1239.	СРДИЋ	МИЛАНА	ЧЕДОМИР
1240.	СРДИЋ	МИЛАНА	РАДЕ
1241.	СРДИЋ	МИЛАНА	РАДМИЛА
1242.	СРДИЋ	МИЛАНА	ЉУБИЦА
1243.	СРДИЋ	МИЛАНА	СМИЉА
1244.	БУЦАЛОВИЋ	ИГЉАТА	НИКОЛА
1245.	БУЦАЛОВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛКА
1246.	БУЦАЛОВИЋ	НИКОЛЕ	КОНСТАНТИН
1247.	ЖАРКОВИЋ	ЈОВЕ	ОГЊЕН
1248.	ЖАРКОВИЋ	ОГЊЕНА	СЛАВКА
1249.	ЖАРКОВИЋ	ОГЊЕНА	ЛАЗАР
1250.	ЖАРКОВИЋ	ОГЊЕНА	ДЕСАНКА
1251.	ЖАРКОВИЋ	ОГЊЕНА	ЈЕФИНКА
1252.	ЖАРКОВИЋ	САВЕ	ДУШАНКА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1253.	ЖАРКОВИЋ	ОГЊЕНА	ЈОВАН
1254.	СТИЈАЧИЋ	ЖИВКА	ДУШАН
1255.	СТИЈАЧИЋ	ДУШАНА	СТАНА
1256.	СТИЈАЧИЋ	ДУШАНА	ПЕТРАНА
1257.	СТИЈАЧИЋ	ВУЛА	ЈАНИЦА
1258.	СТИЈАЧИЋ	ДУШАНА	ДАНИЦА
1259.	СТИЈАЧИЋ	ДУШАНА	КРСТИЊА
1260.	СТИЈАЧИЋ	ДУШАНА	МИЉКО
1261.	РОДИЋ	ВИДАКА	АНЂА
1262.	РОДИЋ	ЈОВАНА	МИЛАН
1263.	РОДИЋ	ЈОВАНА	ДРАГАН
1264.	РОДИЋ	ЈОВАНА	МИЛКА
1265.	РОДИЋ	ЈОВАНА	СЛОБОДАН
1266.	ЈАНИЧИЋ	ЛУКЕ	НИКОЛА
1267.	ЈАНИЧИЋ	НИКОЛЕ	ЈОВАН
1268.	ЈАНИЧИЋ	НИКОЛЕ	СЛОБОДАН
1269.	ЈАНИЧИЋ	НИКОЛЕ	ВОЈИН
1270.	ЈАНИЧИЋ	ВЛАДЕТЕ	МИЛКА
1271.	ТАСОВАЦ	ЂУРЕ	ПЕТАР
1272.	ТАСОВАЦ	ПЕТРА	МИХАЈЛО
1273.	ТАСОВАЦ	ПЕТРА	ЂОРЂЕ
1274.	ТАСОВАЦ	ПЕТРА	ДРАГИЦА
1275.	ТАСОВАЦ	ПЕТРА	БРАНИСЛАВ
1276.	ТАСОВАЦ	ВИДАКА	ЈЕЛА
1277.	ТАСОВАЦ	ПЕТРА	МИЛОРАД

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1278.	КЛИМОВИЋ	ПАЈЕ	ЛАЗАР
1279.	КЛИМОВИЋ	ЛАЗАРА	ЈЕЛЕНА
1280.	КЛИМОВИЋ	ЛАЗАРА	БОЖИДАР
1281.	КЛИМОВИЋ	ЈАКОВА	ПЕТРА
1282.	КЛИМОВИЋ	ЛАЗАРА	ВЛАДО
1283.	КЛИМОВИЋ	ЛАЗАРА	БЛАГОЈЕ
1284.	ЈАНИЧИЋ	ЛУКЕ	БЛАГОЈЕ
1285.	ЈАНИЧИЋ	БЛАГОЈА	МИЛЕВА
1286.	ЈАНИЧИЋ	БЛАГОЈА	МИЛОРАД
1287.	ЈАНИЧИЋ	МИЛЕ	СТАНА
1288.	ЈАНИЧИЋ	БЛАГОЈА	МИЛИВОЈЕ
1289.	ПОПОВИЋ	ПЕТРА	МИЛАН
1290.	ПОПОВИЋ	МИЛАНА	МИЛКА
1291.	ПОПОВИЋ	МИЛАНА	АНКА
1292.	ПОПОВИЋ	МИЛАНА	ИВАН
1293.	ПОПОВИЋ	МИЛАНА	МИЛИЦА
1294.	ПОПОВИЋ	МИЛАНА	ЈЕЛЕНА
1295.	ПОПОВИЋ	ДАМЈАНА	МАРИЈА
1296.	ПОПОВИЋ	МИЛАНА	МИЋО
1297.	ШУШИЋ	АЋИМА	ГОЈКО
1298.	ШУШИЋ	ГОЈКА	ДАНИЦА
1299.	ШУШИЋ	ГОЈКА	МОМЧИЛО
1300.	ШУШИЋ	ГОЈКА	ЛЕНКА
1301.	ШУШИЋ	ГОЈКА	РАДМИЛА
1302.	ШУШИЋ	ЛУКЕ	САВА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1303.	ДОШЕНОВИЋ	МИЛОША	ГОЈКО
1304.	ДОШЕНОВИЋ	ГОЈКА	БОСИЉКА
1305.	ДОШЕНОВИЋ	ГОЈКА	МИЛОШ
1306.	ДОШЕНОВИЋ	МИЛЕ	МАРИЈА
1307.	ДОШЕНОВИЋ	ГОЈКА	ДУШАН
1308.	ДОШЕНОВИЋ	ГОЈКА	ДРАГАН
1309.	ДОШЕНОВИЋ	ГОЈКА	ВЕРОСЛАВА
1310.	ДОШЕНОВИЋ	ГОЈКА	КОСА
1311.	ЖАРКОВИЋ	МИЈЕ	ЏВИЈА
1312.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	ПЕРСА
1313.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	ДАРА
1314.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	ВЕРА
1315.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	ПЕРО
1316.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	КОСТО
1317.	ЖАРКОВИЋ	ДУШАНА	ШПИРО
1318.	РОДИЋ	НИКОЛЕ	БРАНКО
1319.	РОДИЋ	БРАНКА	ЈЕЛЕНА
1320.	РОДИЋ	БРАНКА	РАДЕ
1321.	РОДИЋ	МИЛЕ	МИЛИЦА
1322.	РОДИЋ	БРАНКА	МИЛАН
1323.	ВУКОВИЋ (Курајина)	ТРИФКА	ЈОВО
1324.	ВУКОВИЋ (Курајина)	ЈОВЕ	АНДРИЈА
1325.	ВУКОВИЋ (Курајина)	ЈОВЕ	ВИДА
1326.	ВУКОВИЋ (Курајина)	ЈОВЕ	СТАНА
1327.	ВУКОВИЋ (Курајина)	ЈОВЕ	ПЕРСА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1328.	ЈОКИЋ	ШПИРЕ	БОГДАН
1329.	ЈОКИЋ	БОГДАНА	МИЛАНКА
1330.	ЈОКИЋ	ДАНЕ	ДАРИНКА
1331.	ЖАРКОВИЋ	ПЕРЕ	СТАНА
1332.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	РАДОЈКА
1333.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	АНЂА
1334.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛОРАД
1335.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	ЖЕДО
1336.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	МАРА
1337.	ЖАРКОВИЋ	РИСТЕ	ЗОРА
1338.	БУРСАЋ	ДАМЈАНА	СИМО
1339.	БУРСАЋ	СИМЕ	МИРКО
1340.	БУРСАЋ	СИМЕ	ДУШАНКА
1341.	БУРСАЋ	СИМЕ	ЗОРКА
1342.	БУРСАЋ	ЛУКЕ	ДРАГИЦА
1343.	КОМАД	РИСТЕ	МАРА
1344.	КОМАД	РИСТЕ	РАДМИЛА
1345.	КОМАД	РИСТЕ	БОРИСЛАВ
1346.	КОМАД	РИСТЕ	БОСИЉКА
1347.	КОМАД	РИСТЕ	НАДА
1348.	КОМАД	РИСТЕ	РАДОВАН
1349.	БУКВИЋ	ПЕРЕ	АНЂА
1350.	БУКВИЋ	НИКОЛЕ	БОЖИЦА
1351.	БУКВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛИЦА
1352.	ГРУБОР	МИХАЈЛА	НЕДЕЉКО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1353.	ГРУБОР	НЕДЕЉКА	ЗДРАВКО
1354.	ГРУБОР	НЕДЕЉКА	ПЕРСА
1355.	ГРУБОР	НЕДЕЉКА	ЈЕЛЕНА
1356.	ГРУБОР	СИМЕ	САВА
1357.	ГРУБОР	НЕДЕЉКА	СРЕТКО
1358.	ГРУБОР	МИЛОША	ПЕРКА
1359.	ГРУБОР	АЋИМА	МИЛЕ
1360.	ГРУБОР	МИЛЕ	СРЕТКО
1361.	ГРУБОР	МИЛЕ	ДАНИЦА
1362.	ГРУБОР	ДАМЈАНА	СТАНА
1363.	ГРУБОР	СИМЕ	СОКА
1364.	ГРУБОР	МИЛЕ	ДРАГАН
1365.	ЖАРКОВИЋ	ПЕРЕ	МИЛАН
1366.	ЖАРКОВИЋ	МИЛАНА	ЊЕГОСЛАВА
1367.	ЖАРКОВИЋ	МИЛАНА	МИЛА
1368.	ЖАРКОВИЋ	МИЛАНА	ВУКАШИН
1369.	ЖАРКОВИЋ	РАЈКА	КОСАРА
1370.	ЖАРКОВИЋ	МИЈЕ	ДАНИЦА
1371.	ЖАРКОВИЋ	ПЕРЕ	ЛУКА
1372.	ШИГУД	СИМЕ	ВУЛЕ
1373.	ШИГУД	ЈОВЕ	МАРА
1374.	ШИГУД	ВУЛЕ	МИРКО
1375.	ШИГУД	ВУЛЕ	ДРАГИЦА
1376.	КАШИКОВИЋ	ДУШАНА	РАДОЈКА
1377.	КАШИКОВИЋ	МИЛАНА	ЧЕДО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1378.	КАШИКОВИЋ	ВИДОЈА	ДУШАН
1379.	КАШИКОВИЋ	ДУШАНА	МИРКО
1380.	КАШИКОВИЋ	ДУШАНА	СЛОБОДАН
1381.	КАШИКОВИЋ	ВУКАНА	КОСА
1382.	КАШИКОВИЋ	ВИДОЈА	ЂОРЂЕ
1383.	КАШИКОВИЋ	ЂОРЂА	МИРЈАНА
1384.	КАШИКОВИЋ	ИЛИЈЕ	ЈЕЛЕНА
1385.	КОМАД	ШЋЕПАНА	МАРА
1386.	КОМАД	МИЛОША	ДОСТИЊА
1387.	КОМАД	МИЛОША	ЦВЕТА
1388.	КОМАД	МИЛОША	МИТАР
1389.	КОМАД	МИЛОША	ГОЈКО
1390.	КОМАД	МИЛОША	ПЕРСА
1391.	БУКВИЋ	ПЕТРА	МАРА
1392.	БУКВИЋ	МАНОЈЛА	НЕДЕЉКО
1393.	БУКВИЋ	МАНОЈЛА	ДАНИЦА
1394.	БУКВИЋ	МАНОЈЛА	ДРАГИЦА
1395.	БУКВИЋ	МАНОЈЛА	ЈОВО
1396.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЂОКЕ	ЂОРЂЕ
1397.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЂОРЂА	МИЛИЦА
1398.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЂОРЂА	ВУКОТА
1399.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЂОРЂА	РАДОЈКА
1400.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЂОРЂА	ДУШАНКА
1401.	ЗИРОЈЕВИЋ	ЂОРЂА	СЛОБОДАН
1402.	ЗИРОЈЕВИЋ	СИМЕ	ВАСИЛИЈА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1403.	МАЈСТОРОВИЋ	ДАМЈАНА	МИЛИЦА
1404.	МАЈСТОРОВИЋ	СТЕВАНА	ЗОРА
1405.	МАЈСТОРОВИЋ	СТЕВАНА	ИЛИЈА
1406.	МАЈСТОРОВИЋ	СТЕВАНА	МИЛОШ
1407.	МАЈСТОРОВИЋ	СТЕВАНА	РАДЕ
1408.	МАЈСТОРОВИЋ	СТЕВАНА	СЛОБОДАНКА
1409.	МАЈСТОРОВИЋ	СТЕВАНА	БРАНКО
1410.	МИЛОШЕВИЋ	ПЕТРА	РИСТО
1411.	МИЛОШЕВИЋ	РИСТЕ	ВОЈИН
1412.	МИЛОШЕВИЋ	ТРИПКА	КОСА
1413.	МИЛОШЕВИЋ	РИСТЕ	НЕДЕЉКО
1414.	МИЛОШЕВИЋ	РИСТЕ	МИЛОРАД
1415.	МИЛОШЕВИЋ	РИСТЕ	УРОШ
1416.	ЖАРКОВИЋ	ЛУКЕ	ИЛИЈА
1417.	ЖАРКОВИЋ	ИЛИЈЕ	МИЛИВОЈ
1418.	ЖАРКОВИЋ	ИЛИЈЕ	ЛУКА
1419.	ЖАРКОВИЋ	ВУКАНА	ДАНИЦА
1420.	ЖАРКОВИЋ	РИСТЕ	МАРА
1421.	ЖАРКОВИЋ	ЛУКЕ	РИСТО
1422.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	ТОДА
1423.	ЖАРКОВИЋ	ЛУКЕ	ДАНИЛО
1424.	ЖАРКОВИЋ	ЛУКЕ	СПАСЕНИЈА
1425.	ЖАРКОВИЋ	СИМЕ	НИКОЛА
1426.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	ПЕТАР
1427.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	МИЛЕНА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1428.	ЖАРКОВИЋ	БОШКА	КОСА
1429.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	ВЛАДО
1430.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	БРАНКО
1431.	ЖАРКОВИЋ	НИКОЛЕ	РАДОВАН
1432.	ШТРБАЦ	МАРКА	ПЕТАР
1433.	ШТРБАЦ	ПЕТРА	СТОЈА
1434.	ШТРБАЦ	ПЕТРА	АНИЦА
1435.	ШТРБАЦ	ПЕТРА	ДАНИЦА
1436.	ШТРБАЦ	ЈОВАНА	АНЂА
1437.	ШТРБАЦ	ПЕТРА	БОЈА
1438.	ШТРБАЦ	ПЕТРА	МИКА
1439.	ШТРБАЦ	ПЕТРА	СТАНА
1440.	БУКВИЋ	ЗЛАТОЈА	МИЛАН
1441.	БУКВИЋ	МИЛАНА	СЛОБОДАН
1442.	БУКВИЋ	МИЛАНА	ЉУБА
1443.	БУКВИЋ	НИКОЛЕ	САВА
1444.	БУКВИЋ	ЗЛАТОЈЕ	МИЛОСАВКА
1445.	БУКВИЋ	МАРКА	БРАНКО
1446.	БУКВИЋ	МАРКА	РАЈКО
1447.	БУКВИЋ	БРАНКА	ВЕЉКО
1448.	БУКВИЋ	ДУШАНА	СОФИЈА
1449.	РЕЛИЋ	ЛУКЕ	КОСА
1450.	РЕЛИЋ	СТАНКА	МИЛИЦА
1451.	РЕЛИЋ	СТАНКА	НЕДЕЉКО
1452.	ЋУЛИБРК	ОСТОЈЕ	ДРАГАН

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1453.	ЂУЛИБРК	ДРАГАНА	МЛАДЕН
1454.	ЂУЛИБРК	ДРАГАНА	СТАНА
1455.	ЂУЛИБРК	ДРАГАНА	СТОЈАН
1456.	ЂУЛИБРК	ДРАГАНА	ДРАГИЦА
1457.	ЂУЛИБРК	ДРАГАНА	ГОСПАВА
1458.	ЂУЛИБРК	ПЕТРА	МАРИЈА
1459.	ВУЛИЋ	ТОМЕ	ДАНИЦА
1460.	ВУЛИЋ	ЈАКОВА	ГОЈКО
1461.	ВУЛИЋ	ЈАКОВА	ДУШАН
1462.	ВУЛИЋ	ЈАКОВА	МИЛОВАН
1463.	ВУЛИЋ	ЈАКОВА	МИЛАН
1464.	ВУЛИЋ	ЈАКОВА	СОКА
1465.	КУКОЉ	МИЋЕ	ПЕТАР
1466.	КУКОЉ	ПЕТРА	РАДМИЛА
1467.	КУКОЉ	ПЕТРА	МИЛАН
1468.	КУКОЉ	ГАЈЕ	САВА
1469.	КУКОЉ	ПЕТРА	САВО
1470.	КУКОЉ	ЛУКЕ	ЖЕЉКА
1471.	ЂУРИЋ	АНТЕ	МИЛИВОЈЕ
1472.	ЂУРИЋ	АНТЕ	ГАЈО
1473.	ЂУРИЋ	АНТЕ	БЛАГОЈЕ
1474.	ЂУРИЋ	АНТЕ	ДУШАН
1475.	ЂУРИЋ	АНТЕ	МИЛКА
1476.	МИСКИН	МИЈАТА	РАДЕ
1477.	МИСКИН	РАДЕ	СЛОБОДАН

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1478.	МИСКИН	МИЈАТА	РАДОЈКА
1479.	МИСКИН	ВИДОЈА	ИЛИНКА
1480.	МИСКИН	МИЈАТА	МИТАР
1481.	МИСКИН	РИСТЕ	ЈОВАНА
1482.	МИСКИН	РИСТЕ	МИЈАТ
1483.	НАДАЖДИН	ЈОВЕ	ГОЈКО
1484.	НАДАЖДИН	ГОЈКА	ЈОВО
1485.	НАДАЖДИН	ЛАЗАРА	ДРАГИЦА
1486.	ПЕЦЕЉ	УРОША	АЛЕКСА
1487.	ПЕЦЕЉ	АЛЕКСЕ	ДРАГОЉУБ
1488.	ПЕЦЕЉ	АЛЕКСЕ	ДЕСАНКА
1489.	ПЕЦЕЉ	АЛЕКСЕ	РАДМИЛА
1490.	ПЕЦЕЉ	СТАНКА	СТАНА
1491.	ПЕЦЕЉ	ЛАЗАРА	РАДОЈКА
1492.	ЛУЧИЋ	ЋЕТКА	ЦВЕТА
1493.	ЛУЧИЋ	ЛАЗАРА	ПЕТАР
1494.	ЛУЧИЋ	ЛАЗАРА	ДАНИЦА
1495.	ЛУЧИЋ	ЛАЗАРА	ВАСО
1496.	ГРКАВАЦ	СИМЕ	РИСТО
1497.	ГРКАВАЦ	РИСТЕ	ДЕСАНКА
1498.	ГРКАВАЦ	РИСТЕ	СВЕТОЗАР
1499.	ГРКАВАЦ	РИСТЕ	ДОБРИЛА
1500.	ГРКАВАЦ	РИСТЕ	ЖАРКО
1501.	ГРКАВАЦ	ИЛИЈЕ	ЦВЕТА
1502.	ГРКАВАЦ	РИСТЕ	СИМО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1503.	ГРКАВАЦ	БОЖЕ	ЉУБА
1504.	ГРКАВАЦ	РИСТЕ	МИЛАН
1505.	ГРКАВАЦ	РИСТЕ	БРАНКО
1506.	СТОЈАНОВИЋ	ЈОШЕ	АРСЕНИЈЕ
1507.	СТОЈАНОВИЋ	АРСЕНИЈЕ	ДРАГИЦА
1508.	СТОЈАНОВИЋ	АРСЕНИЈЕ	МИОДРАГ
1509.	СТОЈАНОВИЋ	ВАСИЛИЈА	ЉЕПОСАВА
1510.	СТОЈАНОВИЋ	БЕКИЦЕ	БОЖАНА
1511.	АНЂЕЛКОВИЋ	РАДИВОЈА	ДУШАН
1512.	АНЂЕЛКОВИЋ	ДУШАНА	ЖИВОРАД
1513.	АНЂЕЛКОВИЋ	ДУШАНА	РАДОСЛАВА
1514.	АНЂЕЛКОВИЋ	АЋИМА	КОСАРА
1515.	МИЈАТОВИЋ	РАДОЈКЕ	РАДМИЛА
1516.	ВОЈИЧИЋ	ШЋЕПАНА	ДРАГО
1517.	ВОЈИЧИЋ	ДРАГЕ	ЗОРКА
1518.	ВОЈИЧИЋ	МАРКА	ГОСПАВА
1519.	ВОЈИЧИЋ	ДРАГЕ	ЉУБИЦА
1520.	ВОЈИЧИЋ	ДРАГЕ	МИЛИЦА
1521.	ШТРБАЦ	ВАСЕ	МИЛОШ
1522.	ШТРБАЦ	МИЛОША	ДМИТАР
1523.	ШТРБАЦ	МИЛОША	ЈОКА
1524.	ШТРБАЦ	МИЛОША	ВИНКА
1525.	ШТРБАЦ	ЈОВАНА	ДРАГИЊА
1526.	ВЕЛИМИРОВИЋ	ТОМАША	ДУШАН
1527.	ВЕЛИМИРОВИЋ	САВЕ	ЉЕПОСАВА
1528.	МИЛЕТИЋ	РАДИСАВА	МИТА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1529.	ЖАРКОВИЋ	ГАВРИЛА	ДАРИНКА
1530.	БУЦАЛОВИЋ	ИГЉАТА	СИМО
1531.	БУЦАЛОВИЋ	СИМЕ	МИОДРАГ
1532.	БУЦАЛОВИЋ	СИМЕ	МИЛКА
1533.	БУЦАЛОВИЋ	СИМЕ	МИРКО
1534.	БУЦАЛОВИЋ	СИМЕ	СМИЉА
1535.	БУЦАЛОВИЋ	СИМЕ	МИЛЕВА
1536.	БУЦАЛОВИЋ	ПЕТРА	ЈЕЛИЦА
1537.	ЛАЈИЋ	ЂУРЕ	АНДРИЈА
1538.	ЛАЈИЋ	АНДРИЈЕ	БОЈАНА
1539.	ЛАЈИЋ	РАДЕ	ЂУРО
1540.	ДАМЈАНАЦ	АЋИМА	МИТАР
1541.	ДАМЈАНАЦ	МИЛЕ	СТАНА
1542.	ДАМЈАНАЦ	САВЕ	АЋИМ
1543.	БАБИЋ	СТЕВАНА	ЛУКА
1544.	БАБИЋ	ЛУКЕ	НИКОЛА
1545.	БАБИЋ	ЛУКЕ	БОСИЉКА
1546.	БАБИЋ	ЛУКЕ	РАДЕ
1547.	БАБИЋ	НИКОЛЕ	АНИЦА
1548.	ТЕРЗИЋ	ЉУБОМИРА	ВОЈИН
1549.	ТЕРЗИЋ	ОБРЕНА	БОСИЉКА
1550.	ТЕРЗИЋ	РИСТЕ	АНИЦА
1551.	ТЕРЗИЋ	ЉУБОМИРА	БОРИКА
1552.	ТЕРЗИЋ	ЉУБОМИРА	РЕЉА
1553.	ТЕРЗИЋ	ЉУБОМИРА	ЊЕГОСАВА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1554.	ТЕРЗИЋ	ЉУБОМИРА	ВОЈКА
1555.	РОДИЋ	НИКОЛЕ	БОЖО
1556.	РОДИЋ	БОЖЕ	БОСИЉКА
1557.	РОДИЋ	БОЖЕ	ЂУРО
1558.	РОДИЋ	БОЖЕ	МИЛКА
1559.	РОДИЋ	ИЛИЈЕ	ДАНИЦА
1560.	ЈАНИЧИЋ	ЛУКЕ	МИЋО
1561.	ЈАНИЧИЋ	МИЋЕ	ЖИВОЈИН
1562.	СРЕДАНОВИЋ	ЂУРЕ	РАДОЈКА
1563.	ГРУБОР	РАДОЈА	СИМО
1564.	ГРУБОР	КУЗМАНА	МИЛКА
1565.	ГРУБОР	ДРАГОЈА	САВКА
1566.	НИКОЛИЋ	ЛАЗАРА	СВЕТОЗАР
1567.	ФАН	БОЈАНЕ	ЈОВАНКА
1568.	БУЦАЛОВИЋ	МИЛЕ	ЈОКА
1569.	НИКОЛИЋ	ПЕТРА	АГНЕС
1570.	КУКОЉ	ПЕТРА	ЗЛАТА
1571.	ЂУЛИБРК	МИРКА	МАРА
1572.	СРЕДАНОВИЋ	ОБРАДА	МИЛОЈКА
1573.	РОДИЋ	БОЖЕ	МИЛОРАД
1574.	КНЕЖЕВИЋ	СТЕВАНА	ПЕТАР
1575.	ЖУТКОВИЋ	ЂОКЕ	МИЛОРАД
1576.	БУРСАЋ	ВУКОСАВЕ	ДРАГАН
1577.	ГРУБОР	СИМЕ	РАДОЈКА
1578.	ТОМАНОВИЋ	ДРАГЕ	ДРАГИЦА

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1579.	ЋУЛИБРК	ЂОРЂА	ЗОРА
1580.	ЋУЛИБРК	ДРАГАНА	МИЛОСАВА
1581.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	РАДМИЛА
1582.	ГРЕДЕЉ	МАРЕ	ДРАГАН
1583.	ДРАГУМИЛО	БОРИШЕ	РАДОЈКА
1584.	КОВАЧЕВИЋ	РАДОМИРА	НАКА
1585.	АНЂЕЛКОВИЋ	ДУШАНА	МИЛОЈКО
1586.	ГРАХОВАЦ	МИЛЕ	ЈЕЛЕНА
1587.	ПЕТКОВИЋ	ЂУРЕ	СТАНА
1588.	ПЕТКОВИЋ	МИЛАНА	ЉЕПОСАВА
1589.	ВОЈИЧИЋ	ДРАГЕ	РАДОВАН
1590.	КАПКАЛО	ИВАНА	СЕРГИЈЕ
1591.	ВОЈИЧИЋ	ДРАГЕ	МИЛОРАД
1592.	МИЈАТОВИЋ	ЈОВАНА	МИЛКА
1593.	ТРКЉА	АНДРИЈЕ	БОЖО
1594.	ТРКЉА	БОЖЕ	БРАНКО
1595.	ТРКЉА	ЛУКЕ	ЦВЕТА
1596.	ТРКЉА	БОЖЕ	МИРКО
1597.	ИВАНКОВИЋ	ЈОВАНА	МИЛОВАН
1598.	МИЉАНОВИЋ	МИТРА	МИЛИЦА
1599.	ЧЕЧУР	ЛАЗАРА	МИЛОВАН
1600.	МИСКИН	МИЈАТА	МИЛА
1601.	МИШКОВИЋ	ГЛИШЕ	ДРАГО
1602.	БАЉ	ЈЕФТЕ	СМИЉАНА
1603.	ГУДЕЉ	ЛУКЕ	ВАСО

Ред. број	Презиме	Очево име	Име
1604.	ЖАРКОВИЋ	МИЛАНА	ЉУБАН
1605.	ШЕВИЋ	ИЛИЈЕ	БОЈАНА
1606.	ШЕВИЋ	РАДЕ	ВЕРА
1607.	ШЕВИЋ	РАДЕ	НАДА
1608.	КОВАЧЕВИЋ	ЂОКЕ	АНИКА
1609.	БОГДАНОВИЋ	СТЕВАНА	МИЛКА
1610.	КНЕЖЕВИЋ	СТЕВАНА	БОРКА
1611.	ДАКИЋ	ЈОВЕ	ДРАГИЦА
1612.	САВИЋ	ЂОКЕ	МИЛЕВА
1613.	ИВАНОВИЋ	ФИЛИПА	ЈЕЛА
1614.	ФАН	БОЈАНЕ	ТОМИСЛАВ

Мићо Јовић, велики активиста у послератном развоју села Нова Гајдобра, био је веома ангажован у вези са координацијом управљања селом, те бризи о колонизираним мештанима села, њиховом смештају и егзистенцији...

На слици: Мићо Јовић, 1946.

Напомена: Комплетан списак колонизираних мештана Нове Гајдобре, уступљен је аутору из службене архиве Матичне службе Нова Гајдобра, те за евентуалне пропусте (или недостатак неког имена, презимена), аутор књиге др Миливоје Дошеновић, не сноси никакву одговорност.

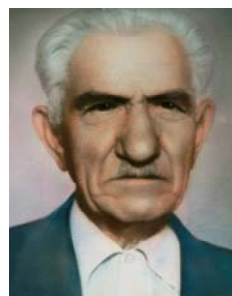
**ИЗВОД
ИЗ АЛБУМА
АУТОРА КЊИГЕ**

КОЉЕНОВИЋИ ПОРОДИЦЕ ДОШЕНОВИЋ

(Приложио аутор књиге, др Миливоје Дошеновић)

Слева: мој ђед Гојко Дошеновић, држи у наручју свога малог сина Милоша, а на десној слици: моја баба Марија – са кћерком Босиљком, Н. Гајдобра, 1946.

Слева: комплетна породица Дошеновић. Доњи ред здесна: старина Гојко (држи у наручју маленог сина Милоша), Коса, Босиљка са мајком Маријом. Горњи ред здесна: Драган, Вера и Душан Дошеновић (у Новој Гајдобри 1946). Слика у средини: Милош Дошеновић (као студент у Београду), и доња слика десно: старина Гојко Дошеновић (1975). Све слике су из личне фото-архиве аутора ове књиге др Миливоја Дошеновића.

ОЧЕВА МЕДАЉА ЗА ХРАБРОСТ

Слева: Драган Дошенивић, подофицир-везиста Југословенске армије, са одликовањем за храброст у рату 1941-1945. Снимак у активној војсци након ослобађања Загреба 1946. Са десне стране на фотографији: старина Гојко Дошенивић са супругом, синовима Драганом и Милошем, снајама Милицом и Милком и малом унучицом Маријом (фото: Ј. Буцоњић, Нова Гајдобра, 1965)
(Из личне архиве аутора ове књиге)

РОДИТЕЉИ КЊИЖЕВНИКА
ДР МИЛИВОЈА ДОШЕНОВИЋА

Моји родитељи: Драган Дошенивић и Милица (Војичић) Дошенивић, 1975.

На слици, лево: Миливоје Дошенивић, као четворогодишњак, у Новој Гај-добри (фото: Јосип Буцоњић, 1954), и десно као четрнаестогодишњак (1964).

ЂАЧКО ДОБА У НОВОЈ ГАЈДОБРИ

Миливоје Дошеновић, као матурант VIII-1 разреда Основне школе у Новој Гајдобри, снимљено 15. маја 1965. године, у добу када се интензивно бавио књижевношћу, цртањем и поезијом, објављујући своје радове у београдском «Кекецу», «Недељним новинама» из Бачке Паланке, сарајевским «Малим новинама» итд. (Сликао: „Фото-Петровић“ из Бачке Паланке, 1965).

НАКОН ОДСЛУЖЕЊА ЈНА

Аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић, након одслужења редовног војног рока ЈНА У Аутонаставном батаљону „Маршал Тито“ и у Команди III Армије, где је служио ЈНА као војник-возач у Скопљу 1972-1973. године. Овај снимак је настао петнаестак дана након „загрљеног цивилства“. Снимак направљен у Фото-студију „Петровић“ (Бачка Паланка 10. јануара 1974).

(Фотографија је из личне архиве др Миливоја Дошенивића)

ЗА ВОЛАНОМ ПРВОГ НОВОГ АУТА
(У време популарног „тристаћа“ – 1974)

Аутор књиге др Миливоје Дошеновић, на свом аутомобилу „застава-1300“, некад популарном «тристаћу». Купио га је у лето 1974. године (горња слика), а на доњој фотографији је у близини родитељске бапте у Новој Гајдобри. У позадини се види бент са бујним тополама канала Дунав-Тиса-Дунав, некада омиљеног купалишта Новогајдобрана. Слика је снимљена у лето 1975. године, тадашњим фото-апаратом марке „смена-8“ (из личне архиве аутора књиге).

ПРИМОРСКЕ ИМПРЕСИЈЕ

Аутор књиге **Др Миливоје Дошенивић**. Снимак направила једна лепа Кикинђанка, на Црногорском приморју (Свети Стефан, 1990. године).

ДВОРАЦ ДУНЂЕРСКИХ – ЧЕЛАРЕВО (ЧИБ)

Горња слика: дворца Лазара Дунђерског у Челареву (снимак аутора књиге). Доња слика: др Миливоје Дошеновић у посети дворцу Дунђерских.

ДУГОГОДИШЊИ ЖИВОТНИ ПОЗИВ И КОМПЕНТ-
ЕНЦИЈЕ: ИЗДАВАШТВО, КЊИЖАРСТВО, МУЛТИМЕ-
ДИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ И СПОРТСКЕ НАУКЕ...

Др Миливоје Дошеновић, књижевник, главни и одговорни уредник, оснивач и власник прве приватне издавачке куће у Војводини «Domla-Publishing». Слике из периода 2000-2008. (Слиму: М. Карлић и Александар Агић).

У НОВОМ САДУ – ЦЕНТРУ МУЛТИКУЛТУРАЛНОСТИ
(У ГРАДУ ДУХОВОСТИ, СПОРТА И БИЗНИСА)

Велелепна кућа у Новом Саду др Миливоја Дошенивића
(Снимак аутора ове књиге за Михаљдан, Нови Сад, 1987)

НАЈМЛАЂИ ЧЛАНОВИ ПОРОДИЦЕ ДОШЕНОВИЋ

Дипл. инжењер Гојко (Миливоје) Дошенивић, рођен 1980, техничар друмског саобраћаја, завршио Факултет техничких наука, Нови Сад

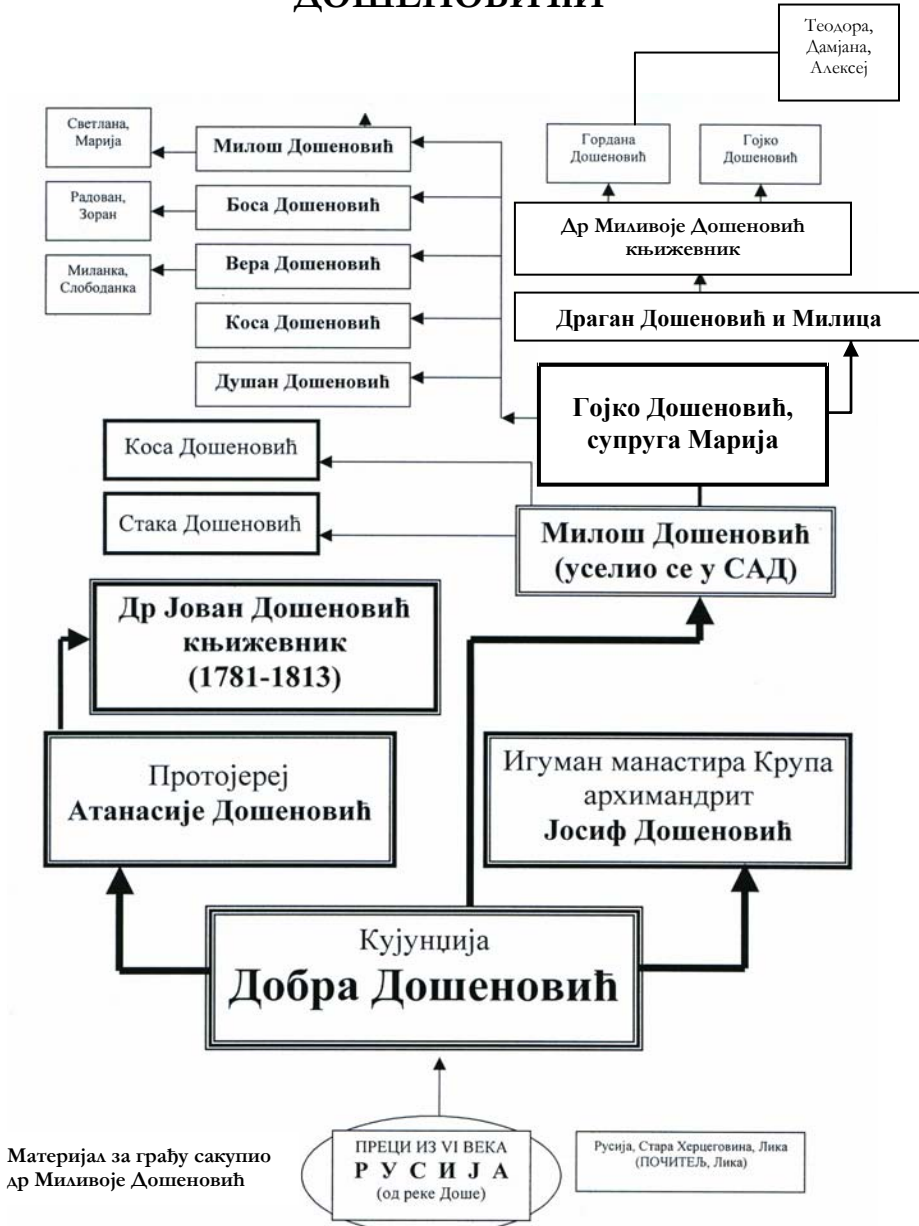
Гордана (Миливоје) Дошенивић, рођена 1985. године, техничар мерне и регулационе технике, завршила Машинску техничку школу „Јован Вукановић“, Нови Сад.

ДУГ СВОЈОЈ ОТАЦБИНИ (У ЈЕДИНИЦИ ГАРДЕ)

Гојко Дошенивић, као војник СЦГ у елитној јединици гарде, 2004. године, са сестром Горданом Дошенивић, после полагања заклетве. Снимак аутора ове књиге, касарна Гарде на Вождовцу у Београду.

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО КОЉЕНОВИЋА ДОШЕНОВИЋИ

ПИШЧЕВИ ПРЕЦИ – У СВЕШТЕНИЧКИМ РИЗАМА (ИЗ МАНАСТИРА КРУПА)

Манастир Крупа или Црква Успења Пресвете Богородице. Манастир основан у 1317. години, уз помоћ српског краља Милутина. Све фреске у њему је урадио познати српски сликар Георгије Митрофановић. Иконостас је из прве половине XVIII века. У то време је у манастиру Крупа, дуго година био игуман манастира архимандрит Јосиф Дошеновић, а рођени брат његов бејаше протојереј-ставрофор Атанасије Дошеновић. Преци кољеновића Дошеновићи дошли су као Северни Срби од реке Доше (подручје Русије), па преко Старе Херцеговине у село Почитељ, у далматинско-личке крајеве. Манастир Крупа је потпадао под управу Далматинске епархије, и налази се недалеко од древног града Книна...

КУЋА ПИШЧЕВОГ РОЂЕЊА У НОВОЈ ГАЈДОБРИ
(Сви волимо да посећујемо места одакле смо поникли)

Реновирана кућа стара 120 година, др Миливоја Дошенивића у селу Нова Гајдобра у Бачкој, у улици Карађорђевој 7. У овој кући је 20. маја 1950. године рођен писац ове књиге, др Миливоје Дошенивић, књижевник. Снимак аутора ове књиге, у Новој Гајдобри, 2018.

НЕЗАБОРАВНЕ КОМШИЈЕ ИЗ МОГА ЗАВИЧАЈА
(Кућа горштакa Гојка Надаждина, у Новој Гајдобри)

Породична кућа комшије Гојка Надаждина. У овој кући су рођени мој друг Јово Надаждин, бубњар нашег ВИС „Камиказе“, и моја школска другарица Мара Надаждин са којом сам седео пар година у истој школској клупи У овој кући се играо најбољи таблић у селу Нова Гајдобра, онај прави, маратонски, „горштакчи таблић“. Снимак направио аутор ове књиге, др Миливоје Дошеновић, 12. октобра, 2006.

ПЕЦЕЉИ – ДОБРЕ КОМШИЈЕ ПРЕКО ПУТА
(Кућа горштакa Алексе Пецеља и његових потомака)

Кућа породице Пецељ у Карађорђевој улици у Новој Гајдобри. У овој кући је живео домаћин Алекса Акан Пецељ и његова супруга Радојка, са многочланом породицом: син Драган, кћерке Десанка, Радмила и Олга. Акан Пецељ је био велики шаљивџија и мудрац села, који је много волео омладину. Имао је своју чувену шиваћу машину „синџерицу“ и шио је целом селу панталоне и одела. Његов син Драган је био самоуки хармоникаш, који је стекао популарност у селу Нова Гајдобра, па чак и шире. Новогајдобранске свадбе су биле незамисливе без хармонике популарног „Пекина“. Одавно је умро стари Акан и супруга му Радојка, кћерке су отишле далеко, умро је и популарни „Пеки“ и сахрањен у херцеговачком селу Љубиње. У овој кући живи сама супруга Пекијева, Мира Пецељ. Снимак аутора ове књиге, 12. октобра, 2006. године.

ОКРИЉЕ ПИШЧЕВОГ ДЕТИЊСТВА

Снимак родне куће аутора књиге, поглед из врта у Новој Гајдобри
(Слика из личне архиве др Миливоја Дошенивића, 2006)

ПУТ МОЈЕ МАЈКЕ – У НОВИ ЗАВИЧАЈ

Сунчаног месеца априла 1946. године, кренуше из села Клобуци, пешке ка Ластви. Покренуше се и горштаци комшијских села: Вучје, Ораховац, Аранђелово...

Када стигоше у Ластву, сместили су се по кућама, а увече је била организована приредба у основној школи, која је ваздила за једну од највећих школа у том делу источне Херцеговине. После приредбе преноћише у ластванским кућама, а ујутру на воз, који је био постављен на перону Ластве.

Мали „ћиро“ накрцан колонистима – крену уз писак и облачиће паре – пут Требиња. На требињској железничкој станици, на колосеку је био постављен други (теретни) воз са сточним вагонима – у који ће се путници „укрцати“.

И мушко и женско, помало збуњени, забринуте на далеком путу у неки непознат амбијент – оно што од руха носиле на себи, уз неко ћебенце и нешто хране – бејаше све што су имали за дуга пута. Са писком воза појавише се и сузе у очима, посматрајући из вагона – како иза њих остаје стари завичај, поред којег је река Требишњица вијугала, и као да бејаше најлепша у свом зеленилу и бистрим таласима.

Њихов воз је ишао само ноћу, док су точкови гутали прагове пруге. Тако је и морало бити, јер су многе пруге током дана биле презаузете другим возовима. Путоваше ноћу, а дању би се одмарали и полегали уз прагове пруге, док су се неки упорно држали својих сточних вагона – да им неко не би заузео место. Воз са колонистима имао је и своје званичне спроводнике, који су били Радован Војичић из Клобука и Милан Ратковић и села Зупци.

Дуго је њихов воз путовао, док не заграби на територију Босне. Воз се зауставио у Босанском Броду, и тада сви путници

ци имадоше колективно купање, а након тога их добро посуше некаквим прашком против шуге, ушију и вашака.

Воз је опет кренуо ноћу, тутњао кроз врлети босанских гора, затим Сремом, и пристигао у равницу Бачке. Када су у поноћ протрљали очи, путници из воза прочиташе назив места и железничке станице – „Југовићево“ код Новог Сада.

Дуга композиција се за непун сат опет покрену, и након проласка кроз станице Футога, Бачког Петровца, Маглића и Силбаша – гарава локомотива са сточним вагонима и уморним путницима зауставила се у месту Гајдобра.

Већ је свитала зора, када су поред перона гајдобранске железничке станице почеле да стижу бројне колске запреге, које су биле у власништву „Управе добара“ из Нове Гајдобре.

Распоред по кућама у селу, из кога су пре неколико месеци отишле Швабе пут Немачке – био је хаотичан и неплански, јер се није водило рачуна о прецизном броју новоприспелих чланова домаћинства. Општу збрку је изазвало и припајање нових колониста са некима који су на пар дана раније уселили у новогајдобранске куће. Због велике гужве, један део колониста се већ за мање од два месеца одселио из Нове Гајдобре и упутио се у место Фекетић код Малог Иђоша, али и даље је било много новогајдобранских кућа у којима су се сместиле пребукиране породице са мноштво чељади.

Приликом усељења у некадашње швапске куће, нови становници села су почели да „истражују“ шта су све затекли у кућама. Било је ту швапских шифоњера, кревета, понека перјана дуња и јастук, да би држава убрзо почела додељивати по домаћинству: једну краву, једну јуницу и по једну овцу, односно домаћинство је добијало 1/3 краве, овце и јунице. Мештани су се досетили, па су једни друге исплаћивали, да би неки постајали власници целе краве, јунице или овце... Затим су

добили једну половину свиње, цак брашна, потом су стигле неизбежне „тачкице“. Делење земље породицама: једно јутро и шестохвати по члану домаћинства, нпр. 7 чланова једне породице укупно је добијало око 9 јутара земље.

У новом завичају: обрада ораница, сетва и косидба – све бејаше заједничко, јер је земља, иако је формално припадала колонистима, још увек (фактички) била у склопу земљорадничке задруге или „Управе добара“, да би изласком из задруге мештани села почели осамостаљивање као нови земљопоседници. Ипак, један део житеља и даље је остао у оквиру задруге, а „Управа добара“ је давала колонистима на крају године „трудобране“ или дневнице. Уместо новца, којег тада није било – добијали су одређену количину жита или кукуруза, мада је род био кржљав због неадекватног прихрањивања њива. Засеок Нове Гајдобре имао је мноштво необрађених травнатих пашњака, који су служили за испашу стада. Живот је ишао својим током, па је временом село било попуњено коњима, кравима и овцама, тако да су се пашњаци иза села белели од бројних стада, која су чували чобани из села.

Недуго, формирана је и некаква чудна „комисија“ у селу, која је имала задатак да иде од куће до куће и да узима вишак „луксузнијег“ швапског покућства, да би расподелом била направљена некаква уравниловка, односно да се подели домаћинствима из чијих кућа су Швабе успеле са собом однети већи део покућства. Из домаћинства Војичић, коме је припадала мајка аутора ове књиге – Милица, однета је шиваћа машина, а остављен им је један поголеми дотрајали казан, који је био изгорео и шупаљ са стране. Уз казан им дадоше и неки стари швапски отоман...

У њиховом новом завичају у равници Бачке, очекивали су неку ведрину и долазак лепших дана, али многа домаћинства

су почели прекривати облаци сете. Разлог је био оправдан, јер са омладином међу колонистима – нису дошли и најстарији житељи: мајке, очеви, ђедови и бабе. Они нису хтели напуштати своја вековна огњишта и врлети кршне Херцеговине. Голема љубав према њиховом старом завичају – бејаше им велика, тада много већа и од зова банатских села: Сечња, Клека, Равног Тополовца, Међе, као и села југозападне Бачке: Алекса Шантић (код Сомбора) или Нове Гајдобре и Гајдобре у Јужнобачком округу.

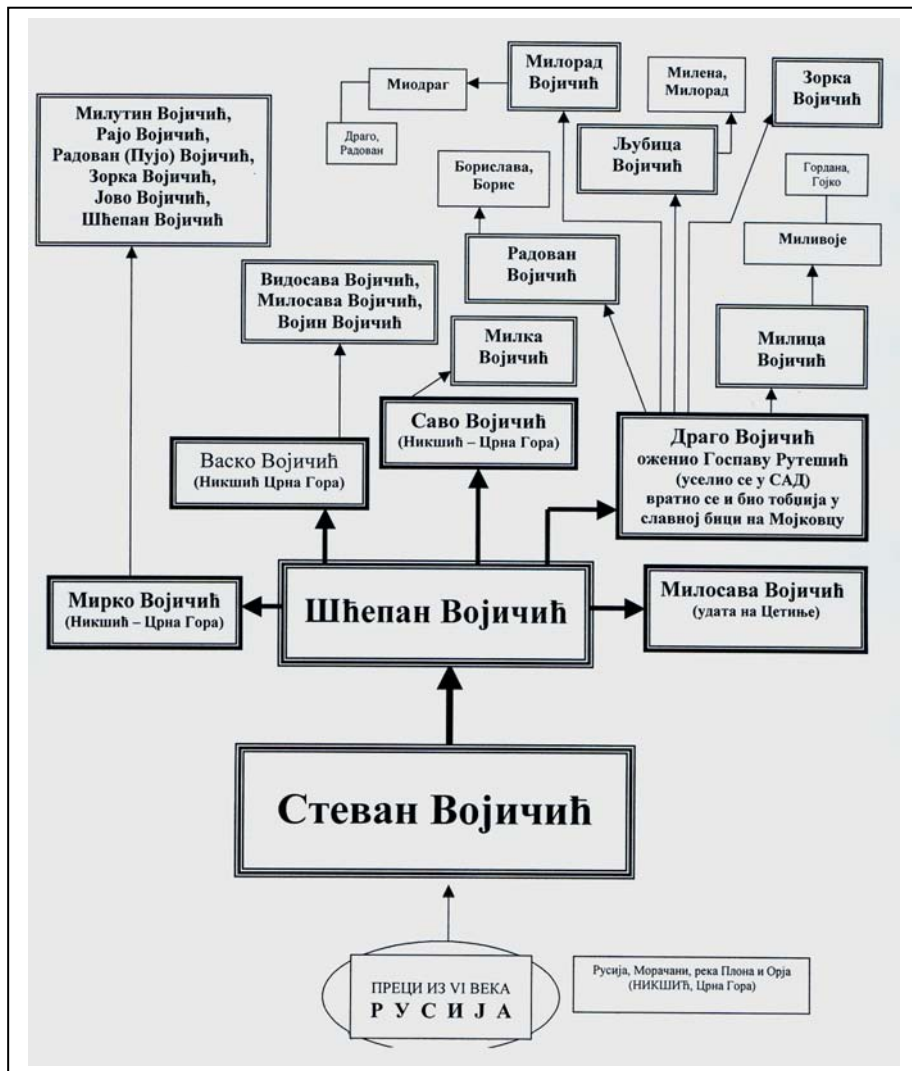
Ипак, уочи зиме и Аранђеловдана, многи старци, са сузним очима – некако прихватише судбу и кренуше у напуштање својих родних кућа око Требиња и Ластве, да би пружили љубав и подршку својим најмилијим млађим потомцима, па дођоше код њих у бачку равницу, где су заувек и остали...*

Породица Војичић: старине Драго и Госпава – са својим потомцима
(Нова Гајдобра, 1958)

* На основу казивања Милице – мајке аутора ове књиге др Миливоја Дошеновића, и архивска слика

ГЕНЕАЛОШКО СТАБЛО КОЉЕНОВИЋА ВОЈЧИЋИ

(Грађу сакупио: Др Миливоје Дошеновић, књижевник)

ПИШЧЕВИ ПРЕЦИ ПО МАЈЦИ – НИКШИЋАНИ
(СРБИ-ЦРНОГОРЦИ – КОЉЕНОВИЋИ ВОЈИЧИЋИ)

Део породице Војичић, слева: Радован, Љубица, старине Драго и Госпава, сасвим десно Милорад Војичић, недостају Милица и Зорка. Снимљено у башти куће Војичић у Новој Гајдобри (фото: Јозо, 1958)*

* Извор: Слика је из личне фото-архиве аутора ове књиге др Миливоја Дошеновића

ПИШЧЕВА БАБА ГОСПАВА РУТЕШИЋ-ВОЈЧИЋ

Госпава Рутешић, Српкиња, Херцеговка, рођена у селу Клобуци, код Ластве и Требиња, од родитеља оца Марка и мајке Стане Рутешић. Имала је три сестре и брата. Две сестре су јој умрле у Мађарској, а трећа на путу за Мађарску. Њен брат јединац Ђоко Рутешић Ђикан отишао је у Америку. Вративши се са зарађеним капиталом отвара велику гостиону на граници Црне Горе и Херцеговине. Ухапшен од аустроугарских власти и осуђен на смрт вешањем. На вешалима конопац је под њим пуцао три пута, али зликовци су из четвртог успели да му одузму млади живот тридесетогодишњака. Госпава је остала сама са родитељима у селу Клобуци код Ластве. У њу се загледао кршни Србин-Црногорац из Никшића Драго Војичић, продоран момак и некадашњи тобџија са Мојковца, а после чувени трговац сољу, који сиђе из Никшића у родно село Госпаве Рутешић и запроси је од Марка и Стане. Живели су повремено у Драговој кући у Никшићу, а и у Клобуцима. Тамо им се родило петоро деце: Милица, Радован, Милорад, Љубица и Зорка. Спремише се и кренуше априла 1946. ка равници Бачке, и осташе у селу Нова Гајдобра...*

* Извор: Слика је из личне фото-архиве аутора ове књиге др Миливоја Дошенивића

ЧИЗМЕ ЋЕДА ДРАГА

Ратне чизме са Мојковца, гланцао је мој ћед Драго,
Мазио их, чувао их, ко највеће своје благо.
У њима је из топова, грувао на стране чете,
Одбранивши сваки камен своје српске земље свете.

Оставио родни Никшић, и сишао у Клобуке,
Где макијом обрасле су леотарске сиве чуке.
Ту упозна моју бабу, кћерку Марка Рутешића,
Горштак са љуте Спиле, Продола и Армудића.

Онда дошла и голгота, и времена мучног рата,
Партизани, горска гарда – кренуо је брат на брата.
Ратно време тада мину, крену „воз без возног реда“,
Војводини тад је пошла породица мога ћеда.

Ратне чизме са Мојковца, понео је у равницу,
Милорада, Радована, Зорку, Љубу и Милицу.
А у вагон тад унесе и топовско једно ћуле,
Да га сећа на Мојковац, и на ратне карауле.

Старе чизме волео је, из свег срца мој ћед Драго,
Чувао их, гланцао их, ко највеће своје благо.
А на глави с „црногорком“, с оцилима Немањића,
Причао нам старе приче, са Требиња и Никшића...

Из књиге „Песничка галерија ликова“,
књижевника др Миливоја Дошеновића,
Нови Сад, 1999. године

КАД ПРОГОВОРЕ РИМЕ

(одабрани сонети књижевника и песника др Миливоја Дошенивића)

У својим бројним књигама поезије, др Миливоје Дошенивић, књижевник, написао је преко 2000 песама (бланкверсе, анагогије, епифоре, анафоре, сонете, сонетне венце, александринце, рефренисану збирку песама, као и хаку поезију). За ову најновију завичајну књигу, из поштовања према својим читаоцима овог дела „**НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке**“, одабрао је десетак сонета, који су му посебно драги.

Сонет је најтежа песничка форма, којим може да се исказе истина живота, и који својим римама, катреном и терцином – пружа посебан и угодан доживљај...

СПАСЕЊЕ

Дође ми да викнем, али вика оста
У крајичку грла, скупа са горчином.
Зар да крњим реку с рођеног ми моста,
И да мешам чемер са најбољим вином.

Дође ми да одем, али нешће нога,
Већ стоји и чува неке давне стопе.
Зар да издам Љубав Вољенога Бога?
Манастирски путир, мој, пречасни попе?

Дође ми склопим писање на пола,
Али руку вуче срце из дубине.
Тера је да пише, с душом пуном бола,

Дар Твој су ми песме, Христе Божји Сине,
Дође ми да вриснем, на неправде, широм,
Спасих се причешћем, и Светим Путиром...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ

У дубини душе, бљесну искра трена,
Засветли у теби, ко муња бешумна.
Дубоко скривена, архетипска сцена,
Уздра свом снагом твоја клатна умна.

Датога тренутка мисао се буди,
Изима кичицу и небеске боје.
Усликава портрет, што јој га трен нуди,
Док ти ћутиш, она слика дело твоје.

Тад, за својим умом, цео се покрећеш,
Портретишеш шаре, глачаш своје мисли.
Једне речи бришеш, друге речи мећеш,

Хладну ти оловку, врући прсти стисли.
Никад, свој тренутак, ти, издати нећеш,
Твоји би дамари, за њиме пресвисли...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ВИДОВДАНСКО ЈУТРО 1389.

„Самодрежа“ шаље тамјан све до Христа,
Клекнуо је Лазар пред Путиром Светим.
Крај њега велможе, све оклопа чиста,
„Ја сам спреман, Боже, да Теби полетим...

С мојом војском целом, од црквеног прага,
Допусти ми, Боже, на Косову битку.
Ја са крстом идем – против црног врага,
Да сломијем мачем – криву сабљу бритку.

Сад поздраве шаљем свом Стефану сину,
Царици Милици, и млађаном Вуку.
Сви моји јунаци јутрос ће да гину,

За Србију земљу да се храбро туку!“
Ставио је Лазар, кацигу с два рога,
Видовданског јутра – пењо се до Бога...

Аутор др Миливоје Дошенивић, књижевник

ЦАРИЦА МИЛИЦА

Чуле су се трубе са Крушевца двора
И би, да се крене, тамо где се мора...
Миличина рука, Лазареву држи,
Њена тешка суза кам тврђаве пржи.

Пробија се кроз њег' земљи у дубину,
Ка небу се њезин сузни поглев вину.
Док замиче мужа крупна силуета,
Милица питаше Спаситеља Света:

„О, Крепни, Бесмртни, шапни ми, Господе,
Да ли мој господар јутрос теби оде?“
С „Лазарице“ цркве јечала су звона,

Тад јој Господ рече са Небеског Трона:
„Кад божури бели крвцом зацрвене,
Твој ће Лазар бити на Небу, код Мене...“

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ЦРНОГОРКА

Црне су ти косе, ко Дурмитор ноћу,
Сјајно, вито тело, ко Рибница река.
Црногорко, лепа, ја те за се хоћу,
Уз чашу мираза, шавничкога млека.

Ноге су ти дуге, ко на Ловћен стубе,
Што Владиду дворе, док на кршу спава.
Желим да ме твоје усне жарко љубе,
И миришу, као, са Жабљака трава.

У венама носиш понос Црне Горе,
За коју би своју младу крвцу дала.
У мрким очима светлуца ти море,

Брзаци Мораче, са безброј кристала.
Такву само могу чудеса да створе,
У теби је горска, сва љепота стала...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ЗОВ КРШНЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ

Тамо, гдје и драча, стидљиво се крије,
Гдје се суре горе, врелинама пуше.
Зелене се гдјегоћ, танане макије,
Скврченијех грана, ћуте оскоруше.

У врлетном кршу, чу се пушке прасак,
Можда ловац-самац, дивокозу вреба?
Затим наста тајац, нити змијин гласак,
Пржио је врели колут с ведрога неба.

Леотар, ко мудрац, у својој самоћи,
Са истога мјеста, сјетно гледа море.
Полако, ко сјена, спушта се там ноћи,

Воде Требишњице хуче и жуборе,
И ваздан је тако, никад неће проћи,
Зов Херцеговине – Старе Црне Горе...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ЛЕОТАРЕ, ДУЧИЋЕВО ОКО

Леотаре, хрлиш повисоко,
Ти си био Дучићево око,
И његова завичајна стена,
Са ког виђе чуда невиђена.

Када Јован крену да путује,
Често му се једно мјесто снује.
До Каира, Леотар му стиже,
Да би био са пјесником ближе.

До Герија, Леотар му оде,
Кану суза Требишњице воде.
А, та суза, Дучићу је била,

За пенкало, уместо мастила.
У Требињу почива поета,
Пренеше га из далеког света...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ЦРНА ГОРО, ЛОВОРОВОГ ЛИСТА

Црна Горо, лорововог листа,
Зашто ниси ко некада иста?
Што је Ловћен данас тмурних већа?
Србији је окренуо лећа.

Ал се Његош окренути не да,
На Србију из капеле гледа.
Са монашком косом сузе брише,
Кандило се крај Владике њише.

Црногорци – српске вам колевке,
Видите ли уперене цевке,
Од душмана што вуре кроз кланце,

Вребају вас ко заспале јањце....
Мој, Ловћене, смакни мрак са већа,
Српској браћи не окрећи лећа!

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

НОЋ У ВОЗУ

Гутали су прагове точкови од воза,
Са мном су путници, а приче им сличне.
Наслоњен на прозор, мисли су ми личне,
О животу, што је – час песма, час проза...

Ноћ. Једини ћутим, тек прозборим речи,
Више слушам туђе, који живот чине.
Једна сијалица светлуца из тмине,
Друга полумртва, зачађена звечи...

Седим у купеу, слушам људску муку,
Расклиманих бића, у климавом возу.
Сам догађај пише и песму и прозу,

Пренес душе писцу, и пишчеву руку.
Месец се пробија кроз копрену розу,
Снови ме полако, у свој вртлог вуку...

Аутор др Миливоје Дошенивић, књижевник

ДЕВОЈКА СА СЕЛА

У њезиној души две јој жеље снију,
Свака жеља, кришом, корача за себе.
Гледам њене очи, и сузе што лију,
На сеоски хлебац, и прострто ћебе.

За њезине жеље, само она знаде,
И помало песник, што јој с лица чита.
Једна жеља хоће, теби, туђи граде,
А друга је држи крај сеоског сита.

Малена јој рука први креон меће,
Тајно, иза жутог, сеновитог стога.
Тад журним кораком ка потоку креће,

Да би спрала боју, с лепог лица свога.
Отићи из села, она никад неће,
Заливаће цвеће и растиње глога...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

СОНЕТ БРАТУ С КОСМЕТА

За једну се песму пет чаша разбије,
Јер је у тој песми, пет судбина, друже...
Док стари Циганин по жицама бије,
С ревера му висе две умрле руже.

За родну је груду песма испочетка,
Где су хумке драгих, на вечитој стражи.
Сећање на Космет нема свог свршетка,
Суза образ пече, суза око влажи.

Изгубљен завичај, болно срце мори,
Остало му село крај реке Ситнице.
Још се српски барјак, с аветима бори,

Тамо где су звона древне Грачанице.
„Издржи, Србине“ – Господ ти говори,
Уз сваку икону – његово је лице...

Аутор др Миливоје Дошенивић, књижевник

РАНОЗИМСКИ ПЕЈЗАЖ

Просуо се јастук небеског перјара,
Пахуљице беле, као бело перје.
А у пољске шкриње, склонило се зверје,
Шуми ветар, барјак зимског барјактара.

Назире се светло, уцерица мала,
Са њезиног крова, танки димни кончић.
Док хрли ка небу, зачуо се звончић,
Све ближе и ближе, уз шкрипу кристала.

Задихана рага вуче стара кола,
Из снежног пејзажа, помаља се мрка.
На колима жена, и Циганин брка,

У руци му кривог кишобрана пола.
Мало коњче вукло таљигице старе,
На њима кмечало завезано јаре...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ЖЕНА ЈЕ ЖЕНА

Кад си бродоломник, сред сурих таласа,
Она је острво, на ком нађеш спаса.
Робиња, што влада срцем господара,
Која успе, да те, кроз верност заvara.

Њу, никад нађену – тражиш без престанка,
У њој је истина и највећа варка.
Чува лажну сузу, од прамајке Еве,
И сузу истинску, од Марије Деве.

Због Ње свирка крене, из поспане руке,
Када хармоника пусти своје звуке.
Због Ње прште чаше, у ситне кристале,

Због лепе Јелене, војске су се клале.
Има једна жена, у мислима мојим,
Кроз крик, давни, Њезин – од тада постојим...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ЕХ, КАД БИ БИЛО...

Са највеће лажи, отпала је маска,
Лицемерство, моћном, престаде да ласка.
Хипокризија се свукла све до гола,
А мрачна сујета игра око стола.

Док љубав и мржња заједнички плешу,
Смрт – ручицу спаса даје своје лешу.
Пламењача, свима, пуни чаше вином,
А Авељ се љуби са братом Каином.

Сатана се каје, губи оба рога,
И гнуша се целог мрачног дела свога.
Упрегао коров лисицу у рало,

Лепотица разби своје огледало.
Страшна ватра љуби и извор и чесму,
Критичар је сео да напише песму...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

ЗИМСКО ЈУТРО СТАРОГ ЛОВЦА

Згрчене стабљике, белина и чавке,
Ко ледена сачма, суснежица боцка.
У даљини салаш, као бела коцка,
Испод снега вире рашчупане травке.

Док фијуче снежни ветар пустим пољем,
Смрзло се и око, док гледа хладноћу.
Тресу се вилице и зуби цвокоћу,
Дремљиви гаврани срасли се са кољем.

Прсти стежу пушку двоцевку „петлару“,
Поглед тражи дивљач кроз снежну пустару,
А око се сузом од хладноће брани.

Празан ранац жуља криву кичму стару,
Док пртином прти залећену бару,
Крај које, под снегом, спаваше јаблани...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

БЛАГОВЕРНОМ НИКОЛАЈУ

Светли бејаху праведни путеви твоји,
Ни тамнице црне твоја се душа не боји.
А црни тамничар када те водом поји,
Питао те: „Верујеш, да ли Бог постоји“?

Рекао си му: „Не верујем, ја то заиста знам,
У црној сам тамници с Њим, и нисам сам.
Његов Дух се пробија кроз хладни кам,
Светли ко луча, тај вечити Небески плам“!

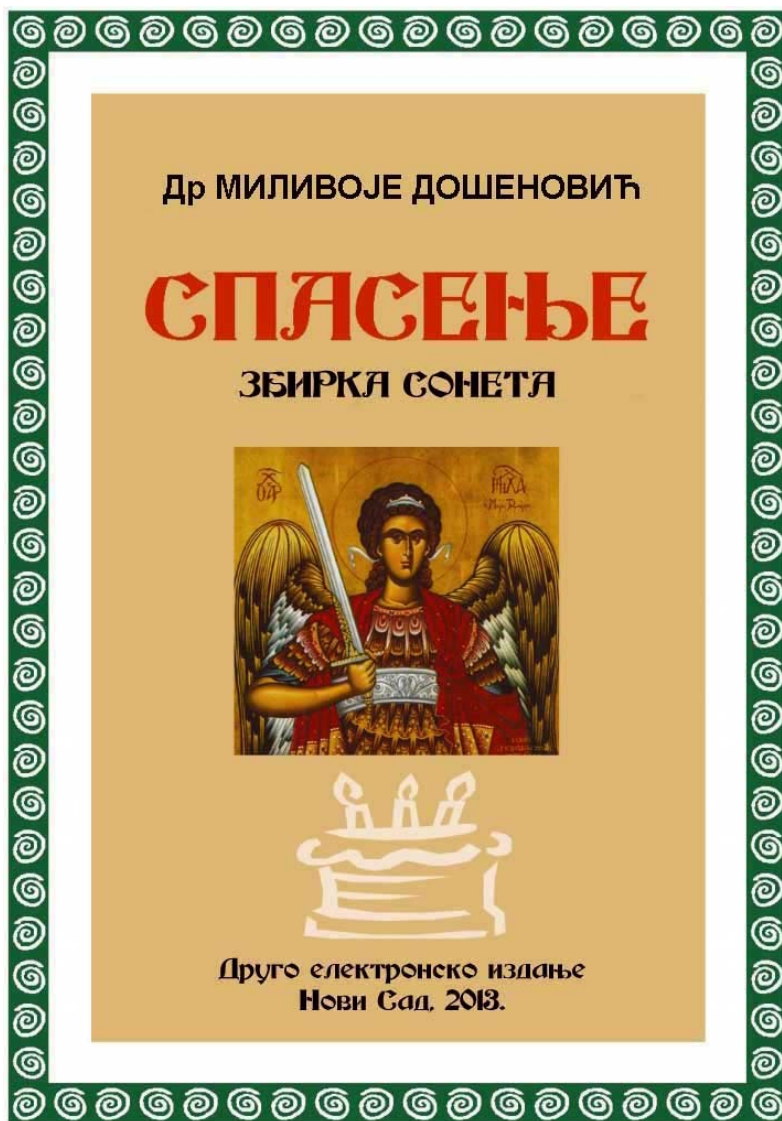
Ценио си песнике, јер су блиски истини,
Ти, мудраче, у дугој епископској хаљини.
И ову би песму, Николаје, лако схватио,
У продуховљеност, сву си ми наду вратио.

Свака се честита душа ка небу пење,
Праведан корак је души оздрављење.
Свако добро дело нам враћа спасење,
Онда постоји нада за искупљење...

Аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник

**“СПАСЕЊЕ“
(ЗБИРКА СОНЕТА)**

(аутор др Миливоје Дошеновић, књижевник)

Др Миливоје Дошенивић, књижевник и песник
(снимци у Новом Саду, 1987, 2001, 2020. године)

ИЗВОД ИЗ БИОГРАФИЈЕ АУТОРА КЊИГЕ

Аутор књиге, **др Миливоје Дошеновић**, рођен је 20. маја 1950. године у месту Нова Гајдобра (у Бачкој, Војводина, Република Србија). Основну школу завршио је у родном завичају, а у Новом Саду Средњу саобраћајну школу V степена (смер инструктор-специјалиста друмског саобраћаја), са одличним успехом.

Дипломирао је на Вишој школи за спортске тренере у Београду VI-1 степен, на студијском смеру за борилачке спортове (карате), са просечном оценом 9,40 и оценом дипломског испита 10, као редовни студент прве генерације, са темом дипломског рада: „Карате у практичној примени, са корелатима цудо и цију-цицу“. Дипломирани је виши спортски тренер каратеа, мајстор је каратеа црног појаса 3. ДАН-а и мајстор цију-цицу црног појаса 4. ДАН-а.

Дипломирао је и на Факултету за менаџмент у Новом Саду (на смеру за медије) VII-1 степен, са просечном оценом 9,54 и оценом дипломског испита 10, пред Комисијом: *проф. др Милица Андевски* (Катедра за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду), *проф. др Желько Вучковић* (Катедра за медије ФаМ), *проф. др Иштван Черничек*, *ментор* (Катедра за реинжењеринг Факултета за менаџмент), са темом дипломског рада: “Интегрални приступ у реализацији издавачког пројекта – технолошком нишом до књиге бестселера”. Добитник је и званичног признања најбољег студента прве генерације Факултета за менаџмент у Новом Саду. Дипломирани је менаџер – продуцент за медије.

Магистрирао је на Универзитету Привредна Академија (*ректор проф. др Славко Царић*), на Факултету за менаџмент (смер за медије) у Новом Саду, пред комисијом: *проф. др Ми-*

лица *Андевски* (Катедра за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду), *проф. др Зоран Ловрековић*, ментор (Катедра за информатику Ф@М), и *проф. др Ратко Дунђеровић* (Катедра за психологију Ф@М). Одбранио је магистарску тезу под насловом: „Управљање издавачким пројектом у домену спортске литературе”, завршивши редовне постдипломске студије, са просечном оценом (9,50) и стекавши академско звање магистра наука из области менаџмента VII-2 степена.

Докторирао је на Универзитету Привредна Академија (*ректор проф. др Маријана Царић*), на Факултету за спорт и туризам у Новом Саду, пред комисијом: *проф. др Драган Коковић* (Катедра за социологију културе Филозофског факултета у Новом Саду), *проф. др Душан Перић*, ментор (Катедра за методологију ТИМС-а у Новом Саду), и *проф. др Златко Ахметовић* (декан Факултета за спорт и туризам у Новом Саду), одбравши докторску дисертацију под називом: „Стање издаваштва и ниво коришћења спортске литературе у Републици Србији“, стекавши научни степен доктора наука за научну област спорт, VIII-3 степена.

Са преко 45 година пуног радног стажа у издавачко-књижарској делатности, био је и један од најистакнутијих менаџера у секторима пласмана књиге издавачких кућа у Београду, Загребу и Лубљани, па је од 1976-1988. године био 12 пута апсолутни шампион некадашње велике државе Југославије у екстерном пласману књиге (Exterior-Book-Management), а 12. маја 1989. године, он је основао и прву приватну издавачку кућу у АП Војводини под називом „**Domla-Publishing**”, са седиштем у Новом Саду, где ради на пословима главног и одговорног уредника и стратегијског продуцента. Издавачка кућа “Domla-Publishing” је у периоду од 32 године успешног пословања објавила низ значајних дела разних аутора из

подручја науке, књижевности, спорта, као и обавештајне криминалистике (уз 2 популарна југословенска бестселера), а већина од тих објављених књига је доживела да се штампа између 3 и 17 поновљених издања, за тржиште некадашње велике државе СФРЈ и данашње Републике Србије.

Др Миливоје Дошеновић, књижевношћу се бави од своје тринаесте године. Почео је објављивати прве радове почетком 1964. године у омладинским листовима: београдском „Кекецу”, сарајевским „Малим новинама”, бачкопаланачким „Недељним новинама”, писао је и у београдском „ЧИК-у”, „ЗУМ-у”, „Репортеру”, а био је и дописник Радио Београда са подручја Јужнобачког округа. До сада је написао укупно двадесет две књиге (22), које су штампане и објављене у периоду 1997-2021. године и публициране у преко 60 издања.

Написана дела (22 књиге) др Миливоја Дошеновића:

1. Госпођо, не љутите се на песника (песничка збирка, 1997).
2. Карате кроз издаваштво и књижарство (есеј, 1997).
3. Песници имају кратере у души (збирка песама, 1998).
4. Какво је то море без олуја (збирка песама, 1998).
5. Песничка галерија ликова (збирка песама, 1999).
6. Јесењи човек (збирка песама, из 2000. године).
7. Субјекције и објекције (збирка песама и сонета, 2001).
8. Бескрај на дохвату ока (збирка хаику поезије, књига објављена у офсету 2001. године, а 2012, 2013. године у 9 електронских форми).
9. Карате у практичној примени, са корелатима цудо и цију-цицу (електронско издање, Е-book, 1999).
10. Како продати књигу (савремени реалистички роман, 2001. године, у 7 штампаних издања).
11. АКУСТИКА СТИХА – антологија одабраних форми (електронско издање, 2011, 2012).
12. Спасење (књига збирка сонета, 2002, 2013).
13. Изгачане мисли (књига збирка сонета, 2003, 2014).

14. Управљање издавачким пројектом у домену спортске литературе (књига, 2006, 2012 године).
15. ПЕГАЗОВ ЛЕТ (збирка сонетних венаца, 2008, 2013).
16. ЗБИРКА ПЕСАМА СА РЕФРЕНОМ (2009, 2013, у 6 издања).
17. Стање издаваштва и ниво коришћења спортске литературе у Републици Србији (2007, 2013).
18. ХЕНРИ ФОРД – његов живот и његово дело (романсијерска монографија 2004, 2006, 2013. године у 5 издања).
19. МИХАЈЛО ПУПИН – његов живот и његово дело (романсијерска монографија 2005-2021 године, у 10 издања).
20. НИКОЛА ТЕСЛА – његов живот и његово дело (романсијерска монографија 2004-2021, у 11 издања).
21. НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке (романсијерска монографија, 2006. године, а од 2012-2021. године – у 15. издања, Е-book).
22. Велики илустровани лексикон свих спортова (2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2019. године, у 17 издања).

Др Миливоје Дошеновић написао је и 30 истраживачких радова, од 2005-2012. године:

- Стратегија развоја издавачке делатности (2005).
- Пут ка стратегијском позиционирању издавачких кућа (2005).
- Естетика у медијима – у времену и простору (2005).
- Елиминација „празног хода“ у издаваштву и књижарству (2005).
- Медији и образовање за физичку културу – проблеми и перспективе публикација из спорта (2005).
- Комуникација са клијентима – разбијање вербалне дисонанце (објављено 2005).
- Пут књиге – од аутора до читаоца (2005).
- Етички проблеми при дистрибуцији књиге (2005).
- Истраживања дефицитарности одређених издавачких наслова у школама Републике Србије (2005).
- Врсте клијената и начини комуницирања са њима (2006).
- Књига и електронски медији (2006).
- Карате у издавачко-књижарској делатности (2006).

- Комуникације у издавачкој организацији – комуницирање у екстерном менаџменту (2006).
- Управљање издавачким пројектом у домену спортске литературе (Магистарски рад, 2005).
- Миграцијска кретања југословенских народа (2005).
- Стање издаваштва и ниво коришћења спортске литературе у Републици Србији (Докторска дисертација, 2007, 2012).
- Маркетинг – издавачко-књижарске области (2011).
- Стратегија промоције књиге (2012).

Др Миливоје Дошеновић је редовни члан Друштва књижевника Војводине од 2000. године, а редовни је члан и научно-културне установе Матица српска из Новог Сада од 1999. године. Објавио је своје радове из подручја издавачко-књижарског и спортског менаџмента, као и пројекте савременог приступа у екстерном менаџменту и маркетингу издавачко-књижарске делатности. Бавећи се спортском и издавачком публицистиком, објавио је више књига и о поменутих областима. У дугогодишњој комуникацији са медијима, дао је већи број интервјуа озбиљнијим листовима и недељницима, као и на радију и ТВ у нашој земљи, у вези са издаваштвом, књижарством, менаџментом, маркетингом и научном облашћу спорта, а организовао је и успешних књижевних вечери и промоција у културним установама АП Војводине. Добитник је већег броја признања, диплома, захвалница, плакета и награда из области издавачко-књижарске области, библиотечке делатности, књижевности и спорта. Свира неколико жичаних музичких инструмената. Живи у Новом Саду од 1981.

ЗАХВАЛНИЦА УСТАНОВАМА И ПОЈЕДИНЦИМА

Желим да се захвалим свим установама и појединцима, који су ми уручили део разних слика и сачуване архиварије, као и донаторима-спонзорима за штампу ове књиге:

- Рецензенту овог дела проф. др Радовану Чокорилу из Новог Сада.
- Православној црквеној општини за Гајдобру и Нову Гајдобру.
- Матичној служби из Нове Гајдобре, за уступљен Списак колониста.
- ОПШ „Алекса Шантић“ Гајдобра, Нова Гајдобра (за колекцију слика).
- Народној библиотеци „Вељко Петровић“ из Бачке Паланке.
- Проф. Ђури Краљу, директору Народне библиотеке „Вељко Петровић“ из Бачке Паланке, на дозволи и приступу старој архиварији.
- Музеју пољопривредних машина из Кулпина, на челу са кустосом Филипом Воркапићем, где сам добио дозволу за снимање бројних слика.
- Железници у Сомбору (за слике локомотива, возова и шинобуса).
- АД „Сточарство“, Змајево (Николи Мишковићу), за дозволу снимања.
- АД „Ратарство“ из Бачког Маглића (за слику трактора гусеничара).
- Економији „Нова Кула“, из општине Кула, за дозволу снимања.
- Железничкој станици у Гајдобри, за слике које сам лично снимао.
- ДП „Јадран“ из Нове Гајдобре (на урученим сликама из ратарства).
- Председништву Л.Д. „Зеџ“ из Нове Гајдобре (за уступљене слике).
- Председништву Ф.К. „Соко“ из Нове Гајдобре (за приложене слике).
- Председништву О.К. „Соко“ из Нове Гајдобре (за уручене фотосе).
- Шаховском клубу „Соко“ у Новој Гајдобри (за уступљене слике).
- МЗ у Новој Гајдобри – за организацију промоције књиге из 2006.
- Марку Курилићу, Београд (некадашњем менаџеру ВИС „Добосако“ и ВИС „Камиказе“ – за уступљене старе слике из периода 1960-1967.
- Живану Бадањцу, бившем гитаристи ВИС „Идоли“ Бачка Паланка.
- Тихомиру Јовановићу Тими, гитаристи „Црних лала“ из Силбаша, који ми је лично уступио вредну колекцију старих слика силбашког бенда.
- Ондреју Варги, некадашњем гитаристи ВИС „Крали поси“ из Бачког Петровца (за податке о бендовима из Бачког Петровца и Маглића).
- Захвалница незнатим фотографима слика, које добих од мештана НГ.
- Листу „Недељне новине“ из Бачке Паланке, због подршке моме делу.
- Директору и главном и одговорном уреднику „Недељних новина“ из Бачке Паланке, господину Мирку Агићу, за све моје интервјуе у листу.

- Новинарима „Недељних новина“ из Бачке Паланке, Нади Дедијер и Драгану Зорићу, за допринос публицирања ове моје књиге.
- Библиотеци Матица српска из Новог Сада, и Радовану Мићићу, за слободан приступ архиварији и старим делима везаних за Бачку.
- ТВ „Канал 9“ из Новог Сада (за снимке које су у мојој личној архиви).
- Камерманима ТВ „Канал 9“, Душану, Јовану и Александру Агићу.
- Музеју старих трактора и машина „Жеравица“, Ново Милошево, који ми је дозволио да лично снимим мноштво фотографија за моју књигу.

Такође се захваљујем и свим мештанима Нове Гајдобре, који су допринели својим казивањима и уступљеним фотографијама, да ова књига добије непролазну вредност.

Др Миливоје Дошеновић
књижевник и песник

ДОНАТОРИ-СПОНЗОРИ КЊИГЕ:

Основна школа „АЛЕКСА ШАНТИЋ“, Гајдобра и Нова Гајдобра

„ALING CONEL“, Гајдобра

„СИРОВИНА“, Бачка Паланка

МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА, Нова Гајдобра

ДОО „БОМИОР“, Бачка Паланка

„ТЕХНОИНВЕСТ“, Бачка Паланка

Бензинска пумпа „РАДУН“, Нови Сад

ПЕКАРА „ДРЉАЧА“, Бачка Паланка

Народна библиотека „ВЕЉКО ПЕТРОВИЋ“, Бачка Паланка

ЛД „ЗЕЦ“, Нова Гајдобра

„СЕБАСТИЈАН“, Бачка Паланка

БИБЛИОГРАФИЈА

1. Архив црквених књига, Карловачка митрополија, Сремски Карловци, 1912.
2. Бјелетић, Д.: Слово о великанима, УИКЈ, Београд, 1998.
3. Богдановић, Ж., Томић, П., Ромелић, Ј., Плавша, Ј., Лазић, Л., Краљ, Ђ.: Општина Бачка Паланка, Институт за географију, Нови Сад, 1997.
4. Божић, И., Ћирковић, С., Дедијер, В., Екмечић, М.: Историја Југославије, „Просвета“, Београд, 1973.
5. Вујаклија лексикон, „Просвета“, Београд, 1980.
6. Данилови настављачи, „Просвета“, „Српска књижевна задруга“, Београд, 1989.
7. Дошеновић, М.: Хенри Форд – његов живот и његово дело, „Domla-Publishing“, Нови Сад, 2004.
8. Дошеновић, М.: Јесењи човек, „Domla-Publishing“, Нови Сад, 2000.
9. Дошеновић, М.: Песничка галерија ликова, „Domla-Publishing“, Нови Сад, 1999.
10. Дошеновић, М.: Спасење, „Domla-Publishing“, Нови Сад, 2002.
11. Дошеновић, М.: Изгачане мисли, „Domla-Publishing“, Нови Сад, 2003.
12. Дошеновић, М.: Миграцијска кретања југословенских народа (магист. семинарски рад), ФаМ, Нови Сад, 2005.
13. Дошеновић, М.: НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке (1. издање), „Domla-Publishing“, Нови сад, 2006.
14. Дошеновић, М.: НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке (14. Е-book), „Domla-Publishing“, Нови Сад, 2019.
15. Ђошић, Д.: Демографија са статистиком, „Стилос“, Нови Сад, 1996.

16. Ердељановић, Ј.: Срби у Бачкој, САНУ, Београд, 1926.
17. Јиречек, К.: Историја Срба 1-2, „Слово љубве“, Београд, 1978.
18. Каниц, Ф.: Србија земља и становништво, „Српска књижевна задруга“, Београд, 1991.
19. Јанков, Д.: Војводина – подаци и чињенице, ЦПО – Центар за политичко образовање, Нови Сад, 2007.
20. Мацура, М.: Становништво и развој, „Завод за уџбенике“, Београд, 1997.
21. Мајсторовић, Б.: Добар поглед, „Desing studio-Stanišić“, Бачка Паланка, 2004.
22. Мала енциклопедија, „Просвета“, Београд, 1977.
23. Милошевић, Б., Јерков, Ј.: Паланка на Дунаву, „Бачки форум“, Товаришево, 2004.
24. Недељковић, М.: Годишњи обичаји у Срба, „Вук Караџић“, Београд, 1990.
25. Речник српскохрватског књижевног језика 1-6, Матица српска, Матица хрватска, Нови Сад, 1977.
26. Сава епископ шумадијски: Српски јерарси, „Евро“, Београд, „Каленић“, Београд, 1996.
27. Списак Матичне службе из Нове Гајдобре, са именима свих чланова колонизираних породица од 1945.
28. Стари српски записи и натписи, САНУ, Београд, 1987.
29. Flock Jozef, Heimatbuch Gajdobra-Neugajdobra, Donauschwaebischer Heimatverlag Aalen, Virtemberg 1958.
30. Цамблак, Г.: Књижевни рад у Србији, „Просвета“, „Српска књижевна задруга“, Београд, 1989.
31. Шефер, А.: (Anton Schäffer, Geschichte der Gemeinde Gajdobra, von ihren Anfängen bis zur Gegenwart, 1938).

ИЗВОД ИЗ КАТАЛОГА

Dr MILIVOJE DOŠENVIĆ

МИHAJLO PUPIN

NJEGOV ŽIVOT I NJEGOVO DELO
(ROMANSIJERSKA MONOGRAFIJA)

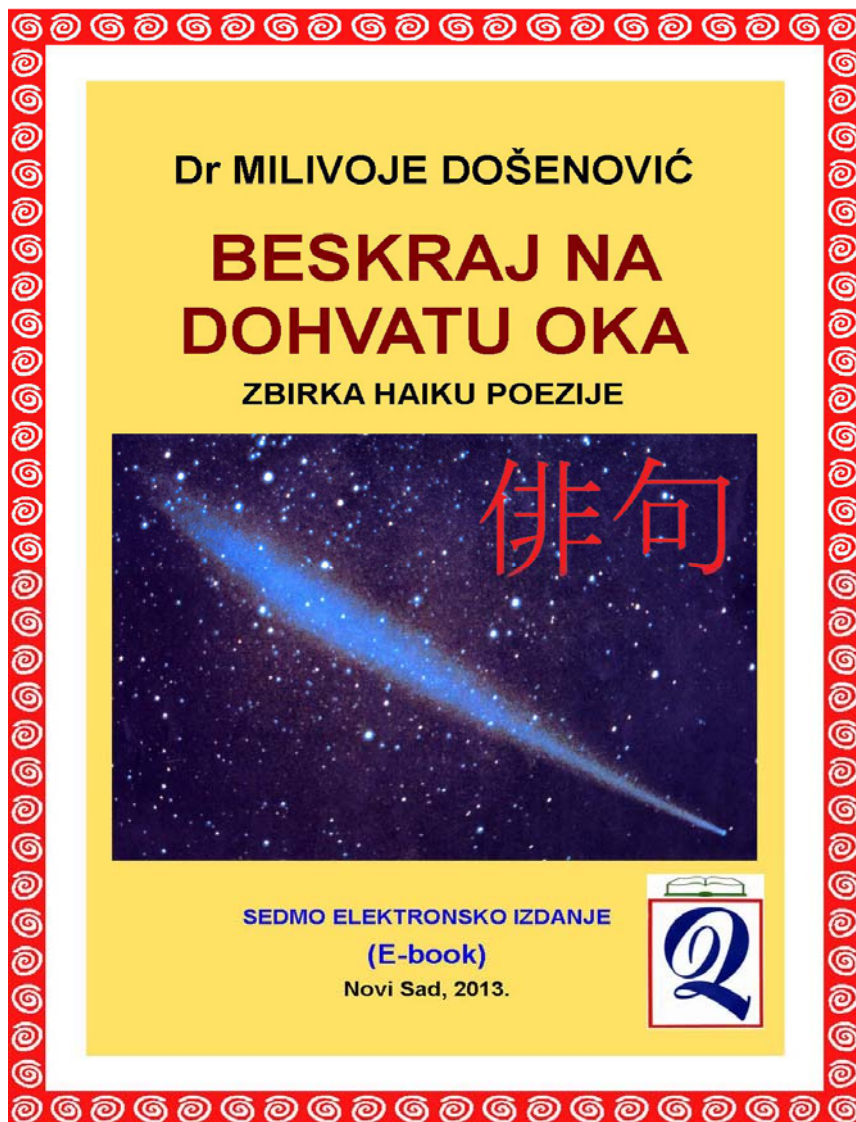
NAUKA I ŽIVOT

“SELAKOVA NAGRADA”
Za najbolju knjigu o Mihajlu Idvorskom Pupinu

JEDANAESTO DOPUNJENO IZDANJE

ИЗВОД ИЗ КАТАЛОГА
Аутора књига, др Миливоја Дошенића, књижевника

СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ У НОВОЈ ГАЈДОБРИ
Др Миливоја Дошенивића, 23. 12. 2006.
„НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке“
(Снимци ТВ „Канал 9“ – Нови Сад)

Последње инструкције пред велику промоцију књиге: десно др Миливоје Дошенивић, књижевник и песник, са председником МЗ Нова Гајдобра, електроинжењером Петром Саблићем (23. 12. 2006)

ПОЧЕЛИ СУ ПРИСТИЗАТИ И ЗНАЧАЈНИ ГОСТИ
(Снимци ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

На слици, лево: ТВ водитељ новосадске телевизије „Канал 9“, стигао је на време, са три камермана (и три ТВ камере). Снимак, у пријатном разговору са књижевником др Миливојем Дошенивићем и директорицом ОШ „Алекса Шантић“ за Гајдобру и Нову Гајдобру, проф. Јадранком Вукановић, а у позадини је мр Александар Павић, вођа групе рецитаторске секције из ОШ „Алекса Шантић“, Гајдобра (2006).

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ (НОВА ГАЈДОБРА, 2006)

Из Новог Сада, стигао је и рецензент књиге „НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке“, проф. др Радован Чокорило, педагог и психолог Универзитета у Новом Саду, слика десно: са др Миливојем Дошенивићем.

Лепе девојке, чланице КУД „Благоје Паровић“ из Гајдобре

НА ПРОМОЦИЈИ И ЈЕРЕЈ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
(Снимци ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Слева: јереј православне цркве за Гајдобру и Нову Гајдобру, Предраг Милутин, у разговору са др Миливојем Дошенивићем, а крај њих су и председник МЗ Нова Гајдобра, инжењер Петар Сабљић, са Рајком Бошковићем, некадашњим бас-гитаристом легендарног ВИС „Добосако“ из Нове Гајдобре (музички бенд који је био актуелан од 1967-1968. године).

И НАЈСТАРИЈИ ЋЕДОВИ, ГОРШТАЦИ – НА ПРОМОЦИЈИ
(Снимак ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Књижевник др Миливоје Дошеновић, у срдачном разговору са најстаријим гостом промоције књиге, херцеговачким горштаком Савом Деретићем. У позадини је мр Александар Павић, а кроз десно бивши басиста групе „Идоли“ из Бачке Паланке, Живан Бадањац Жика (Нова Гајдобра, 2006. године).

ПРЕД ПРОМОЦИЈУ – СУСРЕТ СА КОЛЕГАМА, ПЕСНИЦИМА

Срдачан сусрет књижевника. Горње слике: др Миливоје Дошеновић, са колегама Чедомиром Ковачевићем и Ненадом Живковим Нешом из Бачке Паланке. Доле: др Миливоје Дошеновић, последњи сусрет са Чедомиром Ковачевићем на промоцији (Чедо је умро после пар година)...

ПИСАЦ СА НОВОГАЈДОБРАНИМА
(Снимци ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Др Миливоје Дошеновић (десно) – у разговору са председником МЗ Нова Гајдобра, електроинжењером Петром Сабљићем и Бранком Миливојевићем. У позадини је некадашњи вокални солиста гајдобранског бенда „Maybe Pillow“ Момир Ивковић Пицо, кога у Јужнобачком округу називају „Војвођански Чоби“ (с правом). Пицо ће певати веома надахнуто, уз пратњу гитара др Миливоја Дошеновића и Живана Бадањца, али са својом посебном нумером, која ће садржати све најбоље хитове ВИС „Про-арте“ – у току књижевне вечери (Нова Гајдобра, 23. 12. 2006).

ИНСТРУКЦИЈЕ РЕЦИТАТОРИМА И ФОЛКЛОРИСТИМА
(СВЕ ПО ПЛАНУ СИНОПСИСА ПРОМОЦИЈЕ)

Др Миливоје Дошеновић, књижевник и стратегијски менаџер промоције књиге у Новој Гајдобри, даје инструкције и савете Јовани Албијанић, ученици VIII разреда рецитаторске секције ОШ „Алекса Шантић“ из Гајдобре, која ће веома успешно на промоцији читати одабране сонете из књиге др Миливоја Дошеновића (снимљено 23. 12. 2006. године).

СПОРТСКА ХАЛА У НОВОЈ ГАЈДОБРИ
БИЛА ЈЕ ПРЕПУНА ЉУДИ И ПОЗИТИВНЕ ЕНЕРГИЈЕ
(Комплетна покривеност камерама ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

ТВ „Канал 9“, послала је из Новог Сада своју бројну екипу коју су сачињавали: водитељ Милан Грбић и камермани: Душан Агић, Јован Агић и Александар Агић. На слици: главни камерман и технички уредник снимања ТВ „Канал 9“ из Новог Сада, Александар Агић Ацо (пред почетак промоције), подешава једну од три постављене камере, Нова Гајдобра, 2006. године (спортска хала).

СВИ ОНИ КОЈИ ВОЛЕ КЊИГУ И КУЛТУРНА ЗБИВАЊА
ДОШЛИ СУ НА СВЕЧАНУ ПРОМОЦИЈУ
(Снимци екипе ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Пред почетак промоције књиге др Миливоја Дошенивића, спортска хала у Новој Гајдобри, била је испуњена до последњег места. Остао је само простор за учеснике фолклора КУД „Јован Дучић“ из Нове Гајдобре и КУД „Благоје Паровић“ из Гајдобре. Поред камера новосадске телевизије ТВ „Канал 9“, билу су присутни и новинари „Недељних новина“ из Бачке Паланке: Нада Дедијер и Драган Зорић.

ОКОМ КАМЕРЕ – АТМОСФЕРА ПРЕД ПРОМОЦИЈУ
(ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Сви су жељно ишчекивали почетак промоције књиге. Горња слика: новинари „Недељних новина“ из Бачке Паланке, Нада Дедијер и Драган Зорић, са др стоматолозије Ђуром Радуном. Доле: младост Нове Гајдобре, а најмлађа публика у наручју родитеља (Нова Гајдобра, 2006).

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ
(ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Др Миливоје Дошенивић, књижевник – презентује своју књигу
(Спортска хала, Нова Гајдобра, 2006)

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ
(ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Рецензент књиге, проф. др Радован Чокорило – говори о књизи

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ

(Снимци ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Проф. др Радован Чокорило, чита своју рецензију за књигу др Миливоја Дошенића „НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке“, у препуној спортској хали Нове Гајдобре (23. децембра, 2006. године).

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

У препуној спортској хали Нове Гајдобре – публика задовољно прати промоцију

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Женска певачка група КУД „Благоје Паровић“ из Гајдобре

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

КУД „Јован Дучић“, Нова Гајдобра – учесници промоције књиге

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Младићи и девојке, чланови КУД „Јован Дучић“ из Нове Гајдобре (2006)

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Др Миливоје Дошенивић, књижевник, презентује своју књигу (2006)

ДЕО ПРОМОЦИЈЕ – ПОСВЕЋЕН ЈЕ И ЗА ВИС „ДОБОСАКО“
(РЕТРОСПЕКТИВА: НОВА ГАЈДОБРА, 1967-1968)

VIS “Dobosako”, Nova Gajdobra (1967)

DOšenović
BOšković
SABljić
KOvačević

VIS “DOBOSAKO” (1967)

На слици ВИС „ДОБОСАКО“, Нова Гајдобра, снимак из 1967.

На промоцији књиге др Миливоја Дошеновића: НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке, по синопису програма, легендарној првој Вокално инструменталној групи „ДОБОСАКО“ из Нове Гајдобре, посвећен је један део промоције. Сећање на то време музике, плеса и младости, дочарали су са електричним гитарама др Миливоје Дошеновић, некадашњи ритам гитариста групе ВИС „ДОБОСАКО“ и ВИС „КАМИКАЗЕ“ из Нове Гајдобре, басиста групе „Идоли“ из Бачке Паланке Живан Бадањац, уз популарног Момира Ивковића Пицу из Гајдобре, једног од најбољих вокалних солиста у бившој СФРЈ, кога су звали „Војвођански Чоби“. Уз снажно појачало из биоскопске сале у Гајдобри и појачало „Стингер“, др Миливоја Дошеновића – враћено је за тренутак, једно драго доба, о чему сведоче снимци на следећим страницама...

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Слева: Др Миливоје Дошенивић, Живан Бадањац и Момир Ивковић Пицо

Старим хитовима „Про-арга“ (Дола, Долина нашег детињства...) обрадовали публику

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Слева: др Миливоје Дошенивић, Живан Бадањац и Момир Ивковић Пицо

СНИМЦИ СА ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ (ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

Чланови рецитаторске секције и ученици ОШ „Алекса Шантић“ из Нове Гајдобре и Гајдобре, одрецитовали су избор сонета др Миливоја Дошеновића. На слици горе слева: Ивана Мاستиловић и Зорана Маринковић, а доње слике слева: Јована Албијанић и Ђорђе Ђурица (Нова Гајдобра, 23. децембра, 2006).

ИМПРЕСИЈЕ ПОСЛЕ ЗАВРШЕНЕ ПРОМОЦИЈЕ КЊИГЕ
„НОВА ГАЈДОБРА – У РАВНИЦИ БАЧКЕ“
(Снимак: ТВ „Канал 9“, Нови Сад, 2006)

После успешне промоције књиге, новогайдобрански дечаци и чланови КУД „Јован Дучић“, позајмили су на тренутак промовисану књигу, од председника МЗ Нова Гајдобра, инжењера Петра Сабљића, и испод великог постера књиге – знатижељно листали њене странице...

ГРУПНИ ПОРТРЕТ СА АУТОРОМ КЊИГЕ
(Снимак: ТВ „Канал 9“, Нови Сад)

После свечане вечере у ресторану „СПОРТ“ у Новој Гајдобри, гости званице – изразили су жељу за групним портретом с аутором књиге др Миливојем Дошенивићем. На слици, слева (стоје): Бориша Зиројевић, Валентин Шаин Вања, Вукота Бајат, Јакша Црногорац, рецензент књиге проф. др Радован Чокорило, проф. Јован Јаничић Љољо, аутор књиге др Миливоје Дошенивић, песник Чедомир Ковачевић (држи књигу), песник Ненад Живков Неша, Војин Јаничић Лато, у последњем реду је Гојко Буквић. Седе, слева: проф. Ђуро Краљ, инжењер Петар Сабљић, Славко Бобић (снимак: ТВ „Канал 9“, 23. 12. 2006. године).

НОВИ ПРАВОСЛАВНИ ХРАМ
СВЕТОГ ВАСИЛИЈА ОСТРОШКОГ

Православни храм Светог Василија Острошког у Новој Гајдобри
(Снимно аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић, 12. јануара 2019)

НОВИ САД – ЕВРОПСКА ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ

Читаоцима књига – срдачан поздрав из главног града Војводине

На сликама горе: панорама Новог Сада и Петроварадинска тврђава. Лево, у средини и доле: Српско народно позориште и Градска библиотека, доња слика, десно: центар Новог Сада са Змај-Јовином улицом (снимци: аутор ове књиге др Миливоје Дошенивић (у Новом Саду, 2017, 2019, 2020. године).